URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o.

GENERALNI URBANISTIČKI PLAN

GRADA VUKOVARA

Zagreb, srpanj 2007.

ELABORAT:	GENERALNI URBANISTIČKI PLAN GRADA VUKOVARA
NARUČITELJ:	GRAD VUKOVAR 32000 VUKOVAR Olajnice bb
IZVRŠITELJ:	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o. Zagreb, Britanski trg 12
KOORDINATOR PLANA:	ZORAN HEBAR, dipl.ing.arh.
STRUČNI TIM:	ZORAN HEBAR, dipl.ing.arh. DOMAGOJ LOVAS, dipl.ing.arh. GORAN IZETBEGOVIĆ, dipl.ing.prom. NINA KELAVA, dipl.ing.arh. DALIBORKA PAVLOVIĆ, aps.arh. TOMISLAV ŠOLTO, aps.arh.
OBRADA TEKSTA:	VIŠNJA ŽUGAJ, stenodaktilograf
FOTODOKUMENTACIJA:	ZORAN HEBAR, dipl.ing.arh. DOMAGOJ LOVAS, dipl.ing.arh.

D i r e k t o r

Zagreb, srpanj 2007. LUKA ŠULENTIĆ, dipl.ing.arh.

Županija: Vukovarsko - Srijemska Grad: Vukovar	
Naziv prostornog plana: **GENERALNI URBANISTIČKI PLAN GRADA VUKOVARA**	
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru: "Službeni vjesnik Grada Vukovara", Broj 4/01	Odluka Gradskog vijeća o donošenju plana: "Službeni vjesnik Grada Vukovara" Broj 4/07
Javna rasprava održana: 14.08.2006 – 22.09.2006.	Javno izlaganje održano: 20.09.2006.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave MILE KUNAC, ing.građ.
Suglasnost na plan prema čl. 24. i 26b. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine br. 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02, 100/04): 1. MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku KLASA: 612-08/07-01-03/1005, URBROJ: 532-04-09/1-06-03 28.05.2007. 2. MINISTARSTVO OBRANE, Uprava za materijalne resurse, Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša KLASA: 350-02/07-01/55, URBROJ: 512 M3-020202-07-2 12.06.2007. 3. MINISTARSTVO POLJOIPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA KLASA: 350-02/07-01/75, URBROJ: 525-09-V.B.M./07-02 15.06.2007. 4. URED DRŽAVNE UPRAVE U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI, Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove Odsjek za prostorno uređenje i imovinsko-pravne poslove VUKOVAR KLASA: 350-05/07-01/71, URBROJ: 2196-03-02-07-03 03.07.2007.	
Pravna osoba koja je izradila plan: **URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o.** ZAGREB, Britanski trg 12	
Pečat pravne osobe koja je izradila plan:	Odgovorna osoba: LUKA ŠULENTIĆ, dipl.ing.arh.
Koordinator izrade plana: ZORAN HEBAR dipl. ing. arh	
Stručni tim u izradi plana: 1. ZORAN HEBAR, dipl. ing. arh. 2. DOMAGOJ LOVAS, dipl. ing. arh. 3. GORAN IZETBEGOVIĆ, dipl. ing. prom. 4. NINA KELAVA, dipl. ing. arh. 5. DALIBORKA PAVLOVIĆ, aps. arh. 6. TOMISLAV ŠOLTO, aps. arh.	
Pečat Gradskog vijeća:	Predsjednik Gradskog vijeća: Jure Bilušković, dipl.oecc.
Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava:	Pečat nadležnog tijela:

S A D R Ž A J

POPIS GRAFIČKIH PRIKAZA:

I OBRAZLOŽENJE

UVOD

Elaborat prijedloga plana izrađen je na osnovi ugovora broj 2/48-2002 sklopljenog između Grada Vukovara i Urbanističkog zavoda grada Zagreba d.o.o., 20.11.2002. godine.

Metodologija izrade i sadržaj plana usklađeni su s Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova.

Zakonom o prostornom uređenju je određena obaveza donošenja Generalnog urbanističkog plana za Grad Vukovar.
Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije je donesen 2002. godine[1], a Prostorni plan uređenja Grada Vukovara 2005. godine[2]

Izrada plana predviđena je u Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Vukovara[3].

U radu su korišteni podaci iz Prostornog plana Županije i njegovih separatnih studija, kao i iz PPUG-a.

Korišteni su svi dostupni planovi, koji se odnose na grad Vukovar. Tijekom izrade su bili sakupljeni podaci o postojećoj dokumentaciji koja je u primjeni za područje GUP-a drugi podaci o stanju u prostoru i potrebama pojedinih korisnika prostora.

Nakon ratnih razaranja Grad se postupno obnavlja, ali su njegov prostorni razvoj i demografska slika znatno izmijenjeni u odnosu na nekadašnje prostorne planove.

GUP je računao na 75000 stanovnika do 2015 godine na području površine 2657 ha.

Ovim planom su bili definirani ciljevi prostorne obnove ratom razorenog Vukovara.
Prema vrsti zahvata u prostoru bile su razlikovane 3 grupe: promjena strukture, zadržavanje i rekonstrukcija. Plan je polazio od činjenica da je ratom razoreno 70% stambenog fonda, svi kapitalni objekti javnih i upravnih funkcija, veći dio gospodarskog kapaciteta, svi spomenici kulture, a okoliš je drastično devastiran.

Istican je novi geoprometni i politički položaj Vukovara kao podunavskog grada.
Bilo je ocijenjeno da bi optimalna bila veličina grada od 60.000 stanovnika s obzirom na kapacitet prostora.

Koncepcija prostornog razvitka dosadašnjeg GUP-a polazila je od sljedećih generalnih odrednica:

- Vukovar i Borovo naselje razvijat će se kao jedan, dobro povezan i jedinstveno organiziran grad u prirodnim i stvorenim okvirima,
- lučka i prometna funkcija Vukovara na povezivanju Podunavlja – Mediterana predstavlja jedan od glavnih čimbenika prostorno razvojne transformacije područja,
- prostorni razvoj temeljen je na konsolidaciji postojeće strukture uz povećanje kvalitete prostora, dovršenje započetih cjelina i korištenju unutarnjih rezervi prostora.

Kako se plan nastavlja na Prostorni program obnove i razvitka grada Vukovara usklađen je i koordiniran i sa Ministarstvom obnove i razvitka.

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj[4] Vukovar je i sjedište Vukovarsko-srijemske županije.
U sastavu Grada su naselja: Grabovo (dio), Lipovača, Sotin i Vukovar.
Prema podacima Popisa stanovništva 2001.[5] godine je na području Vukovara živjelo 30.126 stanovnika.

[1] Službeni vjesnik Vukovarsko-srijemske županije 7/02
[2] Sl. vjesnik Grada Vukovara – 1/06
[3] Službeni vjesnik Grada Vukovara 4/01
[4] NN RH 10/97.
[5] Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001. g.

Jedan od elemenata o kojima se nastoji voditi što više računa je činjenica da planovi poput GUP-a, prema dosadašnjim iskustvima, imaju vrlo dugu primjenu. Tako je danas važeći GUP izrađen 1980. g., mijenjan je više puta, a zadnje 1996. godine.

Iako planiranje samo po sebi ima za cilj dugoročno sagledavanje mogućih procesa prostornog razvoja, planovi bi trebali imati u sebi ugrađeni mehanizam donošenja najboljih odluka o razvoju ne polazeći od slike idealnog stanja budućnosti, već od problema danas i obilježja procesa iz nedavnog razdoblja, vodeći računa o posljedicama donošenja planskih odluka za budućnost. To se pokušalo pri izradi ovog plana vodeći računa o važećim propisima.

Obaveza i sadržaj GUP-a proizlaze iz odgovarajućih odredbi Zakona o prostornom uređenju,[6] a način njihove prezentacije iz Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova[7] donesenog temeljem tog Zakona.

Uredbom donesenom temeljem istog Zakona se posebno određuje način i procedura donošenja planova.

Bitniji elementi koji proizlaze iz navedenih propisa su:

- Planovi trebaju biti međusobno usklađeni, a u slučaju neusklađenosti primjenjuje se plan šireg područja.
- Propisana su mjerila podloga za izradu planova (za GUP topografska ili orto-foto karta u mjerilu 1:5.000).
- Nije propisana primjena reambuliranih kartografskih podloga.
- Propisani su brojni tehnički detalji načina grafičke prezentacije plana, te niz obaveznih pokazatelja koje treba u planu iskazati.
- Nije propisana obaveza prikazivanja postojećeg stanja kao integralne podloge već se razlikovanje postojećeg i novog traži označiti za pojedine funkcije u dijelu planskih prikaza.
- Sadržaj planova je dan relativno detaljno, ali nije povezan s obavezama koje proizlaze iz primjene drugih zakona (npr. zaštita od ratnih opasnosti, karta buke, studije zaštite itd.). No to se ugrađuje u plan.
- Moguće je u plan ugraditi i druge prikaze ako se utvrdi da obavezni sadržaj nije dovoljan.
- Zakon ne pozna termine poput: etape razvoja, obaveza povremenog preispitivanja planskih određenja, vremenski horizonti plana, a trajanje plana je nedefinirano. Propisana je obaveza izmjene plana ili njegova stavljanja van snage, po istom postupku po kojem je donesen.
- U svakom planu treba prilikom donošenja odrediti granice planova užih područja. U planu treba navesti za koje se zahvate u prostoru mogu izdavati lokacijske dozvole do donošenja planova užih područja.
- Usklađenost planova sa PPUG-om određuje Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša a plan se ne može donijeti bez suglasnosti Ureda državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji, služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove kojoj prethodi spomenuto mišljenje Zavoda.
- Nakon donošenja plana Grad praktički nema utjecaj na njegovu provedbu kroz izdavanje lokacijskih dozvola. Njih izdaje Ured državne uprave.
- Za građevine od važnosti za državu lokacijske dozvole izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja.

[6] Zakon o prostornom uređenju 30/94, 68/98, 61/2000, 32/02, 100/04
[7] Narodne novine 106/98, 39/04, 45/04, 163/04

1. POLAZIŠTA

Grad Vukovar jedan je od najstarijih hrvatskih gradova. Vučedolska golubica kao simbol eneolitičkog naselja na širem području današnjeg Vukovara simbolizira na najljepši način tu dragocjenost razvoja života koja je započela uz obale Dunava.

Vukovar je grad bogate prošlosti i iako ne spada po broju stanovnika u velike gradove jedan je od najznačajnijih hrvatskih gradskih središta. Kao županijski centar po mnogo čemu prelazi županijski značaj. Nalazi se na granici sa Srbijom.

Stoga je i pristup njegovu daljem razvoju nužno specifičan. U njegovu prostoru se istovremeno nalazi jedna od najočuvanijih baroknih jezgri europskog značaja, nalazi se na najznačajnijem europskom plovnom prostoru Dunava, a drugi prometni pravci (cesta i željeznice), su nekada, (a po svemu sudeći to će biti i u budućnosti) značili povezivanje na europske sustave.
Činjenica da se grad razvija uz rijeke Dunav i Vuku daje mu posebnost u odnosu na mnoge druge gradove. Vukovar je druga luka u Hrvatskoj, količini tereta, a najveća riječna luka. Nekadašnja, u ratu razrušena postrojenja Borova, Vuteksa, Vupika i drugih industrijskih velikih tvrtki se polako obnavljaju. U gradu je formirana slobodna gospodarska zona.
Poljoprivredno okruženje, čija posljedica su farme i prehrambena industrija, uz razvoj slobodne zone i drugih djelatnosti upućuju na kompleksnost djelatnosti što ponovno odvijaju u gradu. Brojnost infrastrukturnih elemenata, a ponekad i problema koje njihovo usklađivanje zahtjeva, govore o stalnoj težnji za što boljim komunalnim standardom. Raznovrsna tipologija gradnje, različiti oblici stanovanja, razina uređenosti niza parkovnih i zelenih prostora, postupno transformiranje predgrađa i prostori donedavno jednonamjenskog korištenja daju gradu dinamiku i posebnost u razvoju.
Sve to ukazuje na potrebu donošenja kvalitetnih odluka o načinima i smjerovima budućeg razvoja grada.

Kao svojevrsno opća povezanost sa globalnim problemima razvoja gradova u Europi, mogu poslužiti preporuke koje na temu razvoja gradova i afirmaciji značaja održivog razvitka i naslijeđenih obilježja što daju prepoznatljivost gradu, navodi Europska povelja o gradu iz 1993. godine. Navodimo neke od njih.

Ona je dio programa o politici gradova (konferencija o lokalnim i regionalnim organima vlasti u Europi). Zasniva se na Europskoj kampanji za preporod gradova iz 1980. do 1982. Kao ključna pitanja poboljšanja života u gradovima definira:
- poboljšanje fizičkog stanja gradskog okoliša,
- obnavljanje postojećeg stambenog fonda,
- stvaranje povoljne društvene i kulturne atmosfere u gradovima,
- razvoj zajednice i sudjelovanje javnosti.

Kampanja je imala moto "Bolji život u gradovima" što podrazumijeva kvalitativni, a ne kvantitativni pristup uređivanju gradova. U Povelji su istaknuta sljedeća osnovna prava građana:
- zaštita od agresije,
- zaštita od zagađenja,
- zaštita od teške i uznemiravajuće gradske sredine,
- pravo na zdravlje,
- zadovoljavanje kulturnih potreba i
- pravo na kretanje.

Danas se grad sve češće poistovjećuje s gradskim područjem koje ima vlastitu administraciju. Granice grada nisu granice urbanog društva. Gradu treba njegova okolica za djelatnosti koje traže velike površine zemljišta, zračne luke, naselja za obiteljske kuće, područja rekreacije na otvorenom. Grad u pravilu troši prirodne izvore iz okolnih područja (voda, energija, hrana), a najčešće im vraća otpad, zagađuje ih i smanjuje poljoprivredno zemljište.
Grad budućnosti bi trebao uskladiti različite djelatnosti koje se u njemu odvijaju, mora udovoljiti načinu života i održavati stavove svojih stanovnika. U gradu se mora voditi računa o svima koji u njemu žive ili ga posjećuju. Mora postići sklad između očuvanja povijesnog nasljeđa i suvremenog razvoja, razvijati novo, a pri tom ne uništavati vrijedno staro, poštovati principe održivog razvoja.

Povelja ističe i sljedeća prava:
- osiguranje pogodnog, dobro odabranog i dobro osvijetljenog stambenog prostora i boravišta dostatne veličine, sa odgovarajućim pogodnostima, po prihvatljivoj cijeni, udovoljavajući zahtjevima za sprečavanje zagađenja;
- preventivna zdravstvena zaštita osiguravanjem zelenila, osunčanih prostora, tišine i ljepote;
- međusobno povezivanje različitih funkcija gradskog života;
- osiguranje objekata kulture, sporta, zabave, društvenog razvoja i slobode kretanja uključujući skladnu ravnotežu svih korisnika javnih prometnih prostora (javni prijevoz, osobni automobili, pješaci i biciklisti).

Kako bi se spriječilo zagađenje tla i zraka otrovnim elementima i emisijama iz industrije, energetskih objekata, prometa i kućanstava, neophodno je utvrditi područja zaštite prirode i planirati zelenilo kao bitan čimbenik u razvoju grada. Zelenilo svakom gradu daje samo njegovu osobitost i zanimljivost. Od presudnog je značaja na njegovu prepoznatljivost, na ukupan lik grada bez kojega bi on izgubio individualnost.
Grad mora ljudima omogućiti da osjete prirodu. Priroda i grad se međusobno ne isključuju, već naprotiv.

Među načelima Europske povelje o gradu ističemo sljedeća:
- Prijevoz i pokretljivost trebaju omogućiti smanjenje putovanja, osobito osobnim automobilima, omogućiti različite oblike putovanja, obnoviti ulicu kao društveni prostor.
- Prostorni oblik gradova mora omogućiti očuvanje gradskih središta kao simbola povijesnog nasljeđa, osigurati otvorene prostore u gradu, afirmirati arhitektonsko stvaralaštvo i razvoj sa ključnom ulogom u kvaliteti urbanističkog lika gradova, očuvati vitalnost održavanjem stambenog karaktera središta grada.
- Gradsko arhitektonsko nasljeđe znači zaštitu ali i obaviještenost o vrijednostima, uz očuvanje i uključivanje u suvremeni život urbanističke baštine, a gospodarski razvoj se može poticati i obnovom gradske baštine.
- Stanovanje se treba zasnivati na pravu stanovnika na osobnost svoga doma, zdrav i siguran smještaj, osiguranju raznolikosti i mogućnosti izbora, a preuređenje starijih stambenih zgrada ne smije biti na štetu postojećeg društvenog tkiva.
- Sport i odmor trebaju biti omogućeni svim stanovnicima, sportski objekti moraju biti sigurni, a svim stanovnicima treba omogućiti razvijanje njihovih sportskih sposobnosti.

Navedena načela su svojevrsna orijentacija kojoj današnji urbani razvoja treba težiti. Sukladno tome je i pristup izradi GUP-a svojevrsna orijentacija na razvoj kroz poboljšanje kvalitete života, a ne traženje prostora samo za proširenje gradskog prostora.

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja grada Vukovara u odnosu na prostor i sustave županije i države

Fizionomija grada zasniva se na njegovu razvoju još od 18. stoljeća, kada je postao sjedište županije.
Prometni položaj uvjetovao je povoljan razvoj prometa počev od diližansne pošte, preko parobroda 1831.g., izgradnje novih cesta 1876.g. i pruga od 1878. do 1912.g. Osnivane su tvornica kože, ljevaonica strojeva, mlinovi i dr.
Godine 1919. Vukovar je proglašen gradom.
Zbog brežuljkastog terena i rijeka Dunava i Vuke grad se formira iz dva međusobno povezana izdužena dijela na obje strane rijeke Vuke. Stari Vukovar se razvio na brežuljkastom terenu i dolini gdje su oblikovane ulice prilagođene reljefu. Kasnije se ulice šire preko Vuke u Novi Vukovar. U novom dijelu je nastala nova kvalitetna široka ulica s alejom u duhu urbanizma s kraja 19.st.
Tako je grad u cjelini dobio longitudinalni izgled koji ide u pravcu sjeverozapada-jugoistok.

Prema dosadašnjim brojnim istraživanjima rađenim za potrebe što objektivnijeg sagledavanja mogućnosti daljeg skladnog prostornog razvoja Vukovara, kao i prema značaju samog grada danas te ocjeni njegova budućeg značaja danoj u županijskom i prostornom planu, karakteristične su sljedeće značajke i posebnosti:
Svojim razvojem na obalama Dunava i Vuke, uvijek je bio na značajnom riječnom prometnom pravcu.
Tom značaju se pridružuju cesta i željeznica.

Položaj uz državnu granicu sa Srbijom je i u prošlosti, a danas još i više jedan je od čimbenika koji utiču značajno na prostorni razvoj. Jednako je važan i položaj u odnosu na okolni prostor koji gravitira Vukovaru kao svom prirodnom povijesnom, upravnom, ukupnom društvenom, a napose kulturnom i poslovnom središtu.
To se ne odnosi samo na naselja što se nalaze unutar granica Grada pa čak i ne samo na ona u okviru Vukovarsko-srijemske županije. Grad je zbog svoje bogate prošlosti (Vučedol, barokna jezgra), bio i primjer navedenog grada pune polovine dvadesetog stoljeća (kompleks tvornice Bata, naselja i sportski sadržaji), važne luke na Dunavu, uprava, kulturno i trgovačko središte regije.

Geografski položaj grada Vukovara karakterizira to da se nalazi u pograničnom dijelu Države na samoj granici sa Srbijom. U prometnom smislu položaj je vrlo dobar budući leži neposredno uz rijeku Dunav koja predstavlja jedan od najvažnijih riječnih plovnih puteva Europe (VII dunavski koridor). Luka Vukovar jedna je od pet hrvatskih luka na unutarnjim plovnim putevima i jedina na Dunavu.
Dobar prometni položaj potvrđuju količine pretovarenih tereta (oko 1,0 mil t) ostvarene u riječnom prijevozu u predratnim godinama. U cestovnom prometu 1996.g. na dvije prometnice registriran je značajan motorni promet prema kojem se ubrajaju među 13 najopterećenijih cestovnih[8] koridora Republike s intenzitetom prometa PGDP>4000 vozila/dan. To su državne ceste D 55 (Vukovar – Vinkovci – Županja) s 5918 vozila/dan (sedmo mjesto) i D2 (R. Slovenija – Dubrava Križovljanska – Osijek – Vukovar – Ilok) s 4212 vozila/dan (trinaesto mjesto).

Osim vrlo dobrih prometnih veza ostvarenih u riječnom i cestovnom prometu, unutar granica GUP-a grada Vukovara je i značajan željeznički koridor, u kategoriji međunarodne (M 601) željezničke pruge Vinkovci – Vukovar – Borovo naselje te regionalne pruge Vukovar – Borovo – Dalj – Erdut. Prugom je osigurana veza od Vinkovaca kao jednog od najznačajnijih željezničkih čvorišta u državi prema međunarodnom graničnom prijelazu u Erdutu.

Posebnosti grada su značajne. Najsažetije se može navesti sljedeće.

- Grad se razvija pretežno na desnoj obali Dunava koristeći povoljnu lokaciju Dunavske Ade i gradskog dijela lijeve obale za svoj razvoj, zatim za rekreaciju, ali i kao najvrjedniji prirodni dobro očuvani prostor koji koriste njegovi stanovnici.
- Prometni položaj grada određen je prema Vinkovcima i Osijeku i sjecištem dvaju cestovnih pravaca: Podravskom magistralom koja je položena u smjeru istok-zapad te pravcem sjever-jug. Taj geoprometni položaj grada je bio pokretač razvoja i ukupnog prometnog sustava. Tako je danas slika prometnica na području grada u biti linearna mreža sa začecima izgradnje poprečnih prometnih veza.

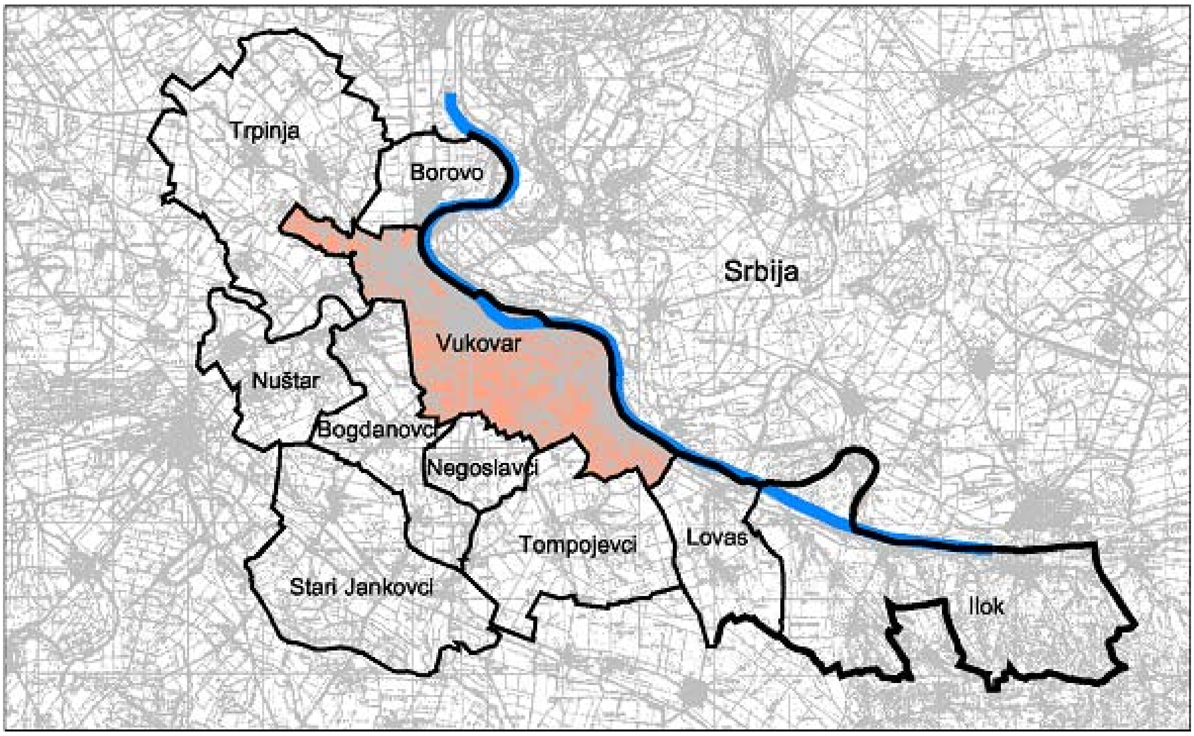
Vukovar kao središte županije ima ulogu pokretača svih razvojnih procesa.
No, uloga grada je još veća kada se uzme u obzir činjenica da o dinamici i načinu njegova života ovise procesi prostornog razvoja šireg prostora. Ne radi se samo o tome da je po broju stanovnika nekada bio najveći, a danas je drugi grad Županije, sjedište svih najznačajnijih županijskih službi i gospodarskih subjekata. Grad je uvijek svojevrsni primjer svojoj okolici. Kada "guta" njene kvalitete, a u nju usmjeruje samo svoj otpad i širi se na poljoprivredna tla, tada grad izaziva u okolici podozrenje i negativan stav. To nije slučaj sa Vukovarom.
No kad grad svoj razvoj usmjerava tako da bude primjer okolici te potiče i njihov razvoj, tada on ispunjava svoju središnju funkciju. Iz dosadašnjeg razvoja okolnih naselja se vidi da Vukovar tu ulogu ima. Okolna naselja ne stagniraju već se, svaka na svoj specifičan način razvijaju.

Vukovar je na oko 100 m nadmorske visine.

Položaj grada u Županiji se može ocijeniti u zemljopisnom smislu perifernim. U prometnom smislu je povoljna mogućnost povezivanja sa svim dijelovima Županije, cestama i željeznicom, a sa prostorima drugih država i plovnim putem Dunavom.

Položaj uz obale rijeka i državna granica naglašavaju specifičnost položaja Vukovara.

[8] Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske
"Narodne novine" br. 139/99



POLOŽAJ VUKOVARA U ODNOSU NA SUSJEDNE OPĆINE

Udaljenost krajnjih točaka u smjeru sjeverozapad-jugoistok je 11,5 km, a u smjeru jug-sjever 5 km.

Po površini područja Grad Vukovar je drugi među četiri grada u Županiji i zauzima 4,04% njene površine.

Položaj Vukovara naglašava njegov geoprometni značaj i povijesni razvoj. Grad Vukovar, kao sjedište Županije i istočnog dijela Republike Hrvatske smješten je na važnom plovnom putu Dunavom. On ga povezuje s Bečom i Budimpeštom, kao središnji grad Panonske nizine i Podunavlja, te s Beogradom i dalje s Crnim morem. U smjeru sjeverozapad-jugoistok prometni značaj ima cestovni koridor, od alpskog područja preko Dravograda, Maribora, Celja i Graza te Koprivnice, Virovitice, Osijeka i Vukovara, preko hrvatskog Podunavlja vodi dalje prema Crnom Moru, te Turskoj, Bugarskoj, Grčkoj i Rumunjskoj. On dijelom prolazi i kroz Vukovar.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Vukovar je tipičan ravničarski grad. Početak razvoja mu je vezan uz Dunav i mjesto najnižih obala, ada i rukavaca rijeke. Iz toga je proizašao drugi značaj položaja grada. To je plovni put i Luka. Treći element što je uticao na razvoj grada je, poljoprivredno okruženje i kvalitetne šume. Bogato poljoprivredno zaleđe grada s jedne te lijepi krajobraz uz rijeke s njegove druge strane daju posebnost Vukovaru.

Značaj zemljopisnog položaja je utjecalo na to da se Vukovar razvio kroz svoju bogatu prošlost u najveći i jedan od najljepših gradova u regiji. Linearni razvoj grada je posljedica položaja na obali Dunava.

Zapadno su se gradila prigradska naselja i proizvodno skladišni prostori. Već se gotovo pedeset godina spominje potreba rješenja višenamjenskog kanala Dunav - Sava no u stvarnosti se ne dešava ništa, a u planovima su rasle površine koje bi trebalo čuvati za moguće opcije rješenja. Pri tom se kao značajan problem ističe činjenica da se ušće kanala planira na lokaciji današnje luke što njoj otežava razvoj.
Centar grada je zaštićen. Barokno obilježje povijesne jezgre je u najvećoj mjeri bilo u Domovinskom ratu srušeno i danas se obnavlja.

Grad se širio oko jezgre, a dijelom longitudinalno duž cesta. Iako pretežno niska (prizemna i jednokatna) starija obiteljska gradnja van jezgre je izrazitih urbanih obilježja. Kuće su građene uz ulice, često se kontinuirano nižu međusobno usklađenih pročelja. Obiteljske kuće građene kao poseban kvalitetan primjer na slobodno stojeći način ili kao dvojne i nizovi može se istaći dio Borova naselja iz prve

polovice 20. stoljeća. sa obilježjima rezidencijalnog života, sa predvrtovima, ali i tzv. diplomatsko naselje uz obale Vukovara.
Višestambena gradnja je u posljednjih pedesetak godina obilježila područja pojedinih dijelova grada.

Pored obnove tradicionalnih industrijskih i skladišnih pogona, u novije se vrijeme, u zapadnom dijelu grada, gradi sve više skladišno distributivnih i prodajnih centara.
Groblje je premalo i nužno je proširiti ga.
Javni sadržaji se postupno grade i obnavljaju u svim dijelovima grada upotpunjavajući centar i stambene zone.
Gradski parkovi su dio identiteta Vukovara, kao i šetnice uz obje rijeke.
Srednje škole i veleučilišta zahtijevaju dodatne sadržaje i prostore, a za neke je nužna i nova lokacija.
Postojeća sportska dvorana i stadion zadovoljavaju današnje potrebe.
Nekim školama nedostaju sportske dvorane.
Prostor na lijevoj obali Dunava još je nedostupan.

Cestovne i željezničke veze ka Vinkovcima i Osijeku su u raznim povijesnim razdobljima utjecale na intenzitet razvoja Vukovara. Danas se one slabo koriste.

Posebnost Vukovara naglašava očuvani lijep prirodni krajobraz duž obje obale Dunava.

Položaj uz obale Dunava i Vuke višestruko utiče na razvoj. Mjesto kontakta grada i rijeke uvijek je značajan poticaj razvoja. Za Vukovar je to u dosadašnjem razvoju značilo plovni put, kupanje, ribolov, rekreaciju, gotovo netaknutu prirodu. Prostor uz obale korišten je za provođenje slobodnog vremena, ali i za lučke djelatnosti te za potrebe gospodarstva, ali i veslačkih te kajakaških i kanu klubova. Veliki dio prostora uz obale rijeke se koristi za poljoprivredu.

Značaj Vukovara nadmašuje županijske granice. Povijesna, kulturna i neka od proizvodnih obilježja a napose luke su od nacionalnog i evropskog značaja. Značaj njegove jezgre velik je u državnim, ali i širim razmjerima. Tvrtke poput "Vuteksa", "Borova" i "Vupika" bile su prije rata zaštitni znak razvoja grada, njegova urbanističkog i gospodarskog obilježja.

Prostorno, područje grada je široko otvoreno prema zapadu, sjeveru i jugu, orijentirano na Dunav na cijelom istočnom dijelu.

Sve to ukazuje da Vukovar predstavlja gravitacijsko središte istočnog Podunavlja i istočnog dijela Hrvatske, kao i potencijalno željezničko i cestovno sjecište državnih i međunarodnih puteva. On je vrlo važna točka u europskim plovnim putevima. Ranije je bio gravitacijsko središte i za dijelove Vojvodine u Srbiji.

Grad Vukovar je uslijed velikosrpske agresije pretrpio ratna razaranja u svim područjima gospodarskog i društvenog života, a osobito teške posljedice su pretrpjeli njegovi stanovnici. Podaci o poginulim, nestalim i ranjenim hrvatskim braniteljima i civilima, broju prognanih osoba, kvantitativno prikazuju ljudska stradavanja u Vukovaru 1991. godine i premda su egzaktni pokazatelji, ne mogu biti odraz stvarno proživljene patnje stanovništva s ovog područja.
Prijeratno vukovarsko gospodarstvo karakteriziraju velike tvrtke poput Borova, Vupika, Vuteksa, Veleprometa, Drvoprometa i druge, od kojih je samo Borovo zapošljavalo više od 24.000 ljudi. Nad većinom ovih tvrtki je završen stečajni postupak ili su u procesu privatizacije, a ujedno su opterećene dugovima, gubitkom tržišta, velikim oštećenjima na objektima, tehnološki zastarjelom opremom, nedostatkom visokoobrazovanih stručnjaka i viškom radnika.
U tvrtkama koje danas posluju, trenutna uposlenost ne dostiže u ukupnom broju niti 1/10 prijeratne. Jedino Vupik ima jednak broj zaposlenih.
Luka na Dunavu, kao najveća komparativna prednost grada, uslijed devastacija i otuđenja dizalica, strojeva i opreme, nije bila opremljena za pretovar robe, te nije bila u mogućnosti prihvaćati značajnije poslove. Ograničenje joj je i nedostatak skladišnog prostora te prostorna ograničenost. Sada se Luka Vukovar intenzivno razvija.

Tablica 1.

Naselje popisa	Ukupno poljoprivredno stanovništvo	Aktivno poljoprivredno stanovništvo				Uzdržavano poljoprivredno stanovništvo							
		svega	obavljaju zanimanje na svom poljoprivrednom gospodarstvu i ne zapošljavaju radnike	obavljaju zanimanje na svom poljoprivrednom gospodarstvu i zapošljavaju radnike	pomažući članovi	svega	kućanice	djeca 0-6 godina	djeca od 7-14 godina koja se ne školuju	učenici osnovnih škola	učenici srednjih škola	studenti	nesposobni za rad
Vukovar	428	293	82	3	21	135	22	30	1	41	22	13	3

Dnevne migracije su na teritoriju grada relativno male. Od njih ukupno 1.016, oko 60% se odnosi na radne migracije (601), a 40% su učenici i studenti (415).
Od zaposlenih većina su migranti van područja Grada (597), od toga ih 356 radi u drugim dijelovima Županije, a 237 svakodnevno putuje na posao u drugu županiju.

Tablica 2. DNEVNI MIGRANTI, PO NASELJIMA

Naselje	Dnevni migranti										
	Ukupno[1)]	aktivni koji obavljaju zanimanje						učenici			studenti
		svega	rade u drugom naselju istog grada/općine	rade u drugom gradu/općini iste županije	rade u drugoj županiji	rade u inozemstvu	nepoznato mjesto rada	svega	osnovnih škola	srednjih škola	
Vukovar	1.016	601	4	356	237	1	3	283	151	132	132

Tjednih migranata je 381. Većinom su to studenti (187) i učenici (68). Od zaposlenih (126) je većina na radu u drugoj županiji (87), a 23 ih radi u inozemstvu.

Tablica 3. TJEDNI MIGRANTI PO NASELJIMA

Naselje	Tjedni migranti										
	ukupno[1)]	aktivni koji obavljaju zanimanje						učenici			studenti
		svega	rade u drugom naselju istog grada/općine	rade u drugom gradu/općini iste županije	rade u drugoj županiji	rade u inozemstvu	nepoznato mjesto rada	svega	osnovnih škola	srednjih škola	
Vukovar	381	126	-	16	87	23	-	68	21	47	187

1) Razlika do 'ukupno' odnosi se na nepoznati stupanj pohađanja škole.

Vukovar se nalazi u blizini jednog od glavnih epicentralnih područja i seizmičkih zona u Hrvatskoj (Dilj gora), s maksimalnim intenzitetom potresa VII^{o} MCS. U skladu s tim treba načiniti mikroseizmička istraživanja.

Stanovnici, stanovi, naselja

Po broju stanovnika je apsolutno najveći Vukovar.
U Tablici 4. je dan prikaz usporedbe broja stanovnika, stanova i kućanstava prema zadnja tri popisa.

TABLICA 4. PODACI PO NASELJIMA U GRADU VUKOVARU

	Naselje	Površina		Stanovnici			Stanovi za stalno stanovanje			Stanovi za povremeno stanovanje		Kućanstva				Gustoća naseljenosti	
				1981.	1991.	2001.	1981.	1991.	2001.	1991.	2001.	1981.	1991.		2001.	1991	2001
		km^2	%	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	uk.br.	ppg*	broj	st/km^2	st/km^2
1	Vukovar			33649	44639	30126	10252	14845	10062	262	55	11379	15349	1779	11411		

* kućanstva koja posjeduju poljoprivredno gospodarstvo

Iz podataka je vidljivo da je u gradu prije Domovinskog rata broj stanovnika od 1981. do 1991. g. porastao za gotovo 11000, a tijekom i nakon rata opao za oko 14500. Broj stanova je od 1981. do 1991. porastao za oko 4.600, da bi do 2001. bio manji za gotovo pet tisuća. Pri tom treba naglasiti da je do 2001. već bio obnovljen znatan broj porušenih stanova. U ratu je s kategorijom oštećenja IV-VI (potrebna novogradnja) bilo 5000 obiteljskih kuća i 5065 stanova u višestambenim zgradama. S oštećenjem I-III kategorije (mogući popravak) je bilo 2765 obiteljskih kuća i 535 stanova u višestambenim kućama. Ponovnu gradnju je trebalo osigurati za preko deset tisuća stanova, a obnovu za njih preko tri tisuće.

Smanjenje prosječne veličine domaćinstava (2,66 članova 2001. g., u odnosu na 2,92 člana godine 1991. te 3,0 godine 1981.) pokazuje da je izmijenjen i način života.

Nedostatak stanova je trajan. Tako je 1981. u jednom stanu živjelo prosječno 1,1 domaćinstvo. Godine 1991. ih je bilo gotovo jednako (1,03 domaćinstva na stan), a 2001. godine je odnos 1,12 domaćinstava na stan, tj. nedostajalo je 1349 stanova.
Broj stanova za povremeno stanovanje se smanjio sa 262 u 1991. na 55 u 2001. godini.

Tablica 5 pokazuje kretanje broja stanovnika u svim međupopisnim razdobljima.

Tablica 5. BROJ STANOVNIKA PREMA POPISIMA OD 1857. DO 2001. godine

	Broj stanovnika prema popisu														
	1857	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1931	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2001
Vukovar	7070	8050	8741	9494	9719	10359	10242	10862	17223	18705	23740	30222	33649	44639	30126

Vidljiv je stalan trend porasta broja stanovnika u razdoblju od 1857. g. kada je u gradu živjelo 7070 stanovnika, sve do 1991. g. kada ih je bilo 44.639. Danas se procjenjuje da u gradu živi oko 33000 stanovnika.

Tablica 6. STANOVNIŠTVO PREMA STAROSTI, PO NASELJIMA, POPIS 2001.

Naselje popisa	Ukupno	Starost							
		0-4	5-9	10-14	15-19	5-19	20-59	60 i više	Nepoznato
Vukovar	30.126	1.400	1.313	1.593	2.009	4.915	17.001	6.713	97

Starosna struktura stanovnika je 2001. godine pokazivala da je radno aktivnih (od 20 do 59 godina) bilo 56.4 % (17.001 stanovnika), a starih 22.3 % (6.713 stanovnika starijih od 60 godina). To je u sličnim odnosima kao i za cijeli Grad. Vrlo je malo učešće djece. Tako je mlađih od 15 godina tek 4306 što iznosi 14,3%. U Gradu je djece do 14 godina bilo 13,6%.

U okviru Programa obnove stambenih jedinica do 1. siječnja 2007. g. popravljeno je ili obnovljeno sveukupno 5.338 obiteljskih kuća (od čega temeljem donacija 708, a iz sredstava Ministarstva 4630), te 3.403 stana u višestambenim objektima (od čega temeljem donacija 623, a iz sredstava Ministarstva 2780). Sveukupno je popravljeno ili obnovljeno 8741 stambena jedinica.

Osim obnove, država je financirala i izgradnju višestambenih objekata prema Programu stambenog zbrinjavanja stradalnika Domovinskog rata. U gradu Vukovaru izgrađeno je pet višestambenih objekata s ukupno 123 stana.

1.1.1.1. Hidrogeologija

Prostorom dominira vodotok rijeke Dunav koja je razvrstana u međudržavne vode[9]. U dijelu kojim protječe unutar granica GUP-a, Dunav ima karakteristike nizinske rijeke. Najviši vodostaji bilježe se u proljetnom razdoblju između mjeseca travnja i lipnja.

Najznačajnija pritoka Dunava je rijeka Vuka. Razvrstana je među ostale vodotoke Republike Hrvatske. Vodotok rijeke Vuke je izrazito ravničarski s brojnim meandrima. U Dunav se ulijeva u samom središtu Vukovara u km 1333+055. Desno zaobalje rijeke Vuke dio je bujičnog područja Vukovarskog ravnjaka. Bujične poplave su povremene, a kao posljedica oborina iznadprosječnih visina i intenziteta.
Vukovarski ravnjak šumoviti je teren s visinama 95-111 m n.m. Prema morfološkim karakteristikama teren je nizinski slabo izraženog reljefa s nekoliko dublje usječenih dolina (prapornih surduka) kojima teku vodotoci Dola i Bogdanovački Savak. Vodotoci imaju stalnu protoku što je posljedica izdašnih izvora karakterističnih za terene pod naslagama prapora.

1.1.1.2. Cestovni promet

Unutar granica Generalnog urbanističkog plana je više važnih javnih cestovnih prometnica[10] koje su prema značaju i funkciji u cestovnoj prometni mreži razvrstane kao državne, županijske, lokalne i nerazvrstane ceste.

Državne ceste su:

D2: Dubrava Križovljanska (granica Republike Slovenije) – Vukovar – Virovitica – Našice – Osijek – Vukovar – GP Ilok (granica Srbije),
D55: Borovo (D2) – Vinkovci – GP Županja (granica Republike Bosne i Hercegovine),
D57: Vukovar (D2) – Orolik – Nijemci – Lipovac (D4) i
D519: Dalj (D 213) – Borovo (D2).

Posebno nepovoljna okolnost je da je koridor najvažnije državne ceste – D2 u središtu grada. Na taj način se osim gradskog prometa odvija i veći dio tranzitnog prometa kroz Vukovar.

Županijske ceste čija je uloga kvalitetno povezati područje Županije i omogućiti priključak na mrežu državnih cesta su:

Ž 4125: Lipovača – D2,
Ž 4137: Nuštar (D55) – Bogdanovci – Vukovar (D2),
Ž 4138: Vukovar (D2) – Ž 4137,
Ž 4150: D 57 – Petrovci – St. Jankovci – D 46 i
Ž 4151: T.L. Vučedol – D2.

Lokalne ceste čija je uloga povezati prostor unutar granica GUP-a odnosno cijelog Grada su:

L 46011: Ž 4138 – Vukovar (D2) i
L 46012: Ž 4137 – Ž 4150.

Ostale ulice su nerazvrstane.
Obnova i održavanje cestovnih prometnica provodi se godišnjim planovima građenja i održavanja državnih, županijskih i lokalnih cesta. Tako je izvršena obnova i na većem dijelu planiranog poteza od oko 5,5 km državne ceste D2.

[9] Odluka o popisu državnih voda
"Narodne novine" br. 20/96

[10] Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste
"Narodne novine" br. 79/99, 111/00, 98/01 i 143/02

1.1.1.3. Željeznički promet

Na prostoru unutar granica GUP-a grada Vukovara su dvije željezničke pruge od kojih je jedna u funkciji i preko nje se odvija redoviti željeznički prijevoz. To je priključna željeznička pruga na X. koridor i ogranak V.b.[11]:

M 601 – (MP 14/II 210): Vinkovci – Vukovar – Borovo Naselje – Vukovar (skraćeno Vinkovci – Vukovar).

Druga željeznička pruga je od značaja za regionalni promet.

R 104 – (MP 14): Vukovar – Borovo Naselje – Dalj – Erdut – Državna granica – (Bogojevo).

Kao željeznička pruga od značaja za lokalni promet je razvrstana pruga:
L 213 – (II 210); Vukovar – Stari Vukovar duljine 5,691 km.
Ta pruga je dalje od luke praktično cijela urušena.

1.1.1.4. Riječni promet

Rijeka Dunav, prema utvrđenoj[12] mreži europskih unutarnjih plovnih puteva, na cijelom toku kroz Republiku Hrvatsku razvrstana je u vrlo visoku kategoriju (E – 80). Ujedno, Luka Vukovar uvrštena je među luke od međunarodnog značenja (P80 – 47).

Pripadajuća klasa plovnosti je VI c što znači:

- gaz plovila : 2,50 – 4,50 m,
- nosivost: 9600 – 18000 t,
- duljina konvoja plovila: 270-280 m za dvije teglenice u redu, 195 – 200 m za tri teglenice u redu,
- širina konvoja plovila: 22,80 m za dvije teglenice u redu, 33,00 – 34,20 m za tri teglenice u redu,
- minimalna visina ispod mostova: 9,10 m (5,25 m za dvije visine kontejnera i 7,00 m za tri visine kontejnera).

Luka Vukovar smještena je u km 1335 + 100 na desnoj obali rijeke Dunav. Dužine je oko 850 m, širine oko 45 m i na prosječnoj nadmorskoj visini od 83,50 m n.m.

Uslijed značajnog porasta putničkog prometa, nizvodno od ušća rijeke Vuke izgrađen je pristan za putničke brodove. Pristan je duljine 75,00 m.

1.1.1.5. Zračni promet

Postrojenja i uređaja u funkciji zračnog prometa na prostoru unutar granica GUP-a grada Vukovara nema. Uzletište se nalazi uz sjevernu granicu GUP-a.

1.1.1.6. Javni gradski i prigradski prijevoz putnika

Na prostoru Grada Vukovara organiziran je autobusni javni gradski i prigradski prijevoz putnika, a kao koncesionar obavlja ga Čazmatrans Vukovar d.o.o. Ukupno su organizirane tri gradske autobusne linije koje prometuju samo između jutra i večeri. To su:

1. Ulica dvanaest redarstvenika (Borovska cesta) – Borovo naselje – Sajmište,
2. Trpinjska cesta – Borovo naselje – Novo groblje i
3. Borovo naselje – Vukovar.

Ovisno o liniji učestalost autobusa je uglavnom slična i kreće se između 16 i 20 polazaka radnim danom. Za neradnih dana broj polazaka je smanjen na prve dvije linije dok treća uopće ne prometuje.

Na potezu prema Sotinu odnosno Iloku gradski i prigradski prijevoz putnika nije organiziran. U toj funkciji se pojavljuju drugi prijevoznici koji inače obavljaju daljinski prijevoz putnika. Cijena koštanja vozne karte takovog prijevoza usklađena je s platežnim mogućnostima i na razini je formiranih cijena unutar javnog gradskog prijevoza.

---

[11] Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga
"Narodne novine" br. 81/06

[12] Zakon o potvrđivanju Europskog ugovora o glavnim unutarnjim plovnim putevima od međunarodnog značaja (AGN)
"Narodne novine" br. 16/98

1.1.1.7. Parkirališta i garaže

Postojeća ponuda uređenog parkirališnog prostora ne zadovoljava današnje potrebe. Zbog toga se nerijetko u svrhu parkiranja motornih vozila koriste površine uzduž rubova kolnika, pješački hodnici i površine razdjelnog zelenila. Uslijed ovakvog neregularnog ponašanja vozača te povremeno većih prometnih tokova vozila posebno u vremenskim razdobljima jutarnjeg i poslijepodnevnog vršnog opterećenja, često dolazi do stvaranja tzv. prometnih čepova i zastoja u odvijanju prometa.

1.1.1.8. Biciklistički promet

U osnovnoj razini koridora gradske ulične mreže nema uređenih zasebnih staza za odvijanje biciklističkog prometa, a ne postoje ni izdvojeni biciklistički putevi. Cjelokupan biciklistički promet odvija se preko kolnika gradskih cestovnih prometnica.

1.1.1.9. Poštanski promet

U sustavu poštanskog prometa danas su u funkciji tri jedinice. Jedna je poštanski centar 32000 Vukovar, a dvije su jedinice poštanske mreže odnosno poštanski uredi 32010 Vukovar (Borovo naselje) i 32011 Vukovar (Mitnica). Granice dostavnih područja ovih jedinica poklapaju se s administrativnim granicama. Poslovi koje centar i njegove jedinice obavljaju su poslovi prijema i otpreme različitih vrsta poštanskih pošiljaka (paketi, pisma, telegrami, novčane uputnice i sl.).

1.1.1.10. Telekomunikacijski sustav

Opremljenost prostora unutar granica GUP-a grada Vukovara postrojenjima i uređajima sustava fiksnih i mobilnih telekomunikacija vrlo je dobra. Svi postojeći kapaciteti uglavnom su novijeg datuma što znači najnoviju tehnologiju i najkvalitetnije materijale.

Svi uređaji za prijenos položeni su podzemno. Na osnovnim pravcima unutar važnih cestovnih koridora izgrađena je kabelska kanalizacija, a na ostalim mjestima kabelska minikanalizacija. Mjesne mreže formirane su oko pojedinih postrojenja (udaljeni pretplatnički stupnjevi) na način da postrojenje predstavlja centralnu točku podsustava.

Kabelska kanalizacija izvedena je od PVC i PE cijevi u koje su uvučeni telekomunikacijski kabeli te tipskih montažnih modularnih zdenaca, a položena je s jedne strane cestovnih koridora.

Minikanalizacija je izvedena od PVC cijevi s kabelima i tipskih montažnih modularnih zdenaca. U uličnim koridorima izvedena je uz obje regulacijske linije.

Telekomunikacijskih postrojenja postoji ukupno devet. To su jedna tranzitna telefonska centrala i osam područnih, izvedenih kao udaljeni stupnjevi i/ili multiplekseri:

AXE 10	Vukovar (Centar),
UPS 1	Mitnica,
UPS 2	Sajmište,
UPS 3	Vinarija,
UPS 6	Lužac,
UPS 7	Budžak,
UPS 8	Borovo naselje,
UPS 9	Borovska cesta i
UPS 10	Trpinjska cesta.
UPM	Dobra voda.

Sve područne centrale povezane su preko svjetlovodnih kabela s mjesnom centralom odnosno s ostalim dijelovima telekomunikacijskog sustava unutar Republike Hrvatske i šire.

U podsustavu pokretnih telekomunikacija na prostoru unutar granica GUP-a grada Vukovara danas je u funkciji šest baznih radijskih stanica.
Unutar sustava radio i TV sustava veza postoji jedno radio odašiljačko središte.

1.1.1.11. Sustav javne odvodnje

Sustav javne odvodnje oborinske i otpadne vode predstavlja infrastrukturni sustav od ključnog značenja za život i zdravlje stanovništva. Izgrađenost kapaciteta postojećeg sustava nije zadovoljavajuća budući oko 30% konzuma gradskog područja nema riješenu odvodnju bilo da ili nema priključak na sustav javne odvodnje ili su cjevovodi odvodnje djelomično do potpuno devastirani.

Sustav javne odvodnje je mješoviti i sastoji se od dva dijela. To je posljedica različitih vremena izgradnje, velikih udaljenosti dijelova odvodnjenog područja uzduž postojećih vodotoka, uvažavanja principa gravitacijske odvodnje i sl.

Posljednjih godina izvršena je sanacija kraćih poteza odvodnih cjevovoda, a u pripremi su zahvati na izgradnji ukupno 6 km kolektora B1 te sabirnih odvodnih kanala podsustava C, D i Lužac.

Budući izgrađenih postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda nema, nepročišćene otpadne vode upuštaju se neposredno u rijeke Dunav (više ispusta) i Vuku (jedan ispust).

1.1.1.12. Sustav vodoopskrbe

Unutar granica GUP-a grada Vukovara postoji izgrađen sustav opskrbe pitkom vodom. Mreža magistralnih i opskrbnih cjevovoda odlično je razvijena tako da opremljenost prostora iznosi oko 98%.

Najveći problem unutar sustava leži u činjenici da bi eventualno zagađenje vodotoka Dunava onemogućilo upotrebu vode za piće. Alternativni podzemni zahvat ne zadovoljava zdravstvene zahtjeve u pogledu kvalitete budući da izgradnja uređaja za obradu pitke vode nije dovršena.

Drugi problem veliki su gubici unutar sustava. Posljedica su ratnih razaranja i šteta na osnovnoj i sekundarnoj mreži. Nekadašnje kapitalno postrojenje cijelog sustava, vodotoranj (Volumen 2200 m^3, visina = 56 m, kota preljeva 151 m n.m.) potpuno je uništen. Stoga su za potrebe povišenja radnog tlaka unutar sustava izgrađene tri precrpne stanice:

1. Stari Vukovar (Q_{crp} = 192 m^3/h, visina = $_{max}$ 66 m),
2. Mitnica (Q_{crp} = 260 m^3/h, visina = $_{max}$ 32 m) i
3. Prvomajska (Q_{crp} = 83 m^3/h, visina = $_{max}$ 29 m).

Osnovni cjevovod sustava je magistralni cjevovod duljine 6,0 km. Izveden je od lijevanih željeznih cijevi, a njihovi presjeci su ϕ600 mm, ϕ450 mm i ϕ400 mm. Od magistralnog cjevovoda se odvajaju sekundarni cjevovodi. Izvedeni su iz više različitih materijala (čelik, lijevano željezo, azbescement, PVC i PEHD), a presjeci su od ϕ50 mm do ϕ300 mm.

Sanacija mreže vodoopskrbnih cjevovoda jedan je od prioriteta u području komunalnog opremanja prostora. U tom smislu izvršene su brojne rekonstrukcije te zahvati na uključivanju pojedinih dijelova sustava u cjelinu.

1.1.1.13. Sustav plinoopskrbe

Sustav mreže plinoopskrbnih cjevovoda je novijeg datuma.
Izvor napajanje je plinsko mjerno regulacijsko postrojenje MRS Vukovar smješteno u neposrednoj blizini rijeke Vuke. Do postrojenja je položen magistralni visokotlačni plinovod prirodnog plina 50 bara preko kojeg je osiguran priključak na plinoopskrbni sustav Republike.

Od PRS Vukovar u kojoj se vrši redukcija tlaka s visokog na srednji (do 4 bara) razvedena je mreža opskrbnih primarnih i sekundarnih plinovoda. Do kraja 2006. godine je izgrađeno 146 km cjevovodne mreže i izvršeno priključenje 5152 potrošača.

1.1.1.14. Elektroenergetski sustav

Područje obuhvata Generalnog urbanističkog plana grada Vukovara vrlo dobro je opskrbljeno elektroenergetskim vodovima i postrojenjima.

Unutar visokonaponskog dijela sustava postoji jedno transformatorsko postrojenje TS 110/35(20) kV Vukovar 1. Postrojenje je visokonaponskim uređajima za prijenos električne energije (dalekovodi D 110 kV) priključeno na dva postrojenja (TS Vinkovci i TS Nijemci) unutar Županije odnosno s jednim (TS Ernestinovo) u Osječko-baranjskoj županiji.

Od srednjenaponskih postrojenja postoje četiri: TS 35/10(20) kV Vukovar 1, TS 110/10(20) kV Vukovar 2, TS 35/10(20) kV Vukovar 3 i TS 35/10(20) kV Borovo Naselje. Ukupna instalirana snaga u svakom od transformatorskih postrojenja iznosi P = 2 x 8 MVA. Unutar kompleksa nekadašnjeg kombinata Borovo su još dva postrojenja TS 35/10(20) kV.

Srednjenaponska postrojenja povezana su međusobno uređajima za prijenos iste naponske razine (kabelski vod K 35 kV između TS 110/35/10 kV Vukovar 2 i TS 35/10 kV Borovo Naselje odnosno zračni vodovi D 35 kV između TS 110/35/10 kV Vukovar 2, TS 35/10 kV Vukovar 1 i TS 35/10 kV Vukovar 3), a osigurani su i priključci s postrojenjima u kontaktnom prostoru (TS 35/10 kV Vinkovci, TS 35/10 kV Dalj i TS 35/10 Opatovac).

Postoji veći broj postrojenja za transformaciju sa srednjeg na niski napon. Instalirana snaga ovih postrojenja je različita i u skladu s je s tipom postrojenja:

do 250 kVA – željezni rešetkasti,
do 400 kVA – prošireni toranjski i
do 630 kVA – kabelski i montažno betonski.

Postrojenja su:

1. TS DVOR
2. TS ĐANOVICA
3. TS PRERADOVIĆEVA
4. TS POLICIJA
5. TS RUPA
6. TS ŠUP
7. TS C. ZVIJEZDA
8. TS DUNAV
9. TS B. CESTA 1
10. TS B. CESTA 3
11. TS S. MARKOVIĆA
12. TS DALMATINSKA
13. TS TROKUT
14. TS TRP. CESTA 2
15. TS PROSINA 1
16. TS D. SUPODERICA
17. TS ROBNA KUĆA
18. TS KOMERCIJALNA BANKA
19. TS B. CESTA 2
20. TS PROLETERSKA
21. TS LIČKA 1
22. TS VINKOVAČKA CESTA
23. TS NOVO GROBLJE
24. TS MAJEVIČKA
25. TS RADNIČKI DOM
26. TS 40-DOMKE
27. TS 80-DOMKE
28. TS RAD. NASELJE 3
29. TS OLAJNICA 3
30. TS OLAJNICA 4
31. TS NIZ B.N.
32. TS SJEVER 1
33. TS VLASINSKA
34. TS B NASELJE 5
35. TS TOPLANA – EL dio
36. TS TOME GORETE
37. TS 12.04.1945.
38. TS O. KERŠOVANIJA
39. TS B. CESTA 4
40. TS B. ADŽIJE
41. TS ANDRIĆEVA
42. TS PROSINA 2
43. TS NASELJE V. VLAHOVIĆA
44. TS MIROGOJSKA
45. TS I.G. KOVAČIĆA
46. TS II KONGRES
47. TS LUŽAC 1
48. TS 8.12.1944.
49. TS SLAVONSKA
50. TS BEOGRADSKA
51. TS L. SUPODERICA
52. TS MASARYKOVA
53. TS S. MARKOVIĆA P.P.
54. TS SPORTSKA DVORANA
55. TS UL. BRATSTVA I JEDINSTVA
56. TS HOTEL DUNAV – EL dio
57. TS KUMROVEČKA
58. TS KOZARAČKA 2
59. TS SAJMIŠTE 2 – EL dio
60. TS R. CENTAR
61. TS LIČKA 2
62. KRIVA BARA
63. DOBRA VODA
64. D. PLEĆAŠA
65. GRAĐEVINAR – EL dio
66. SILOS VP – EL dio
67. TS DRVOPROMET
68. TS VUPIK
69. TS CIGLANA 2
70. TS MODATEKS
71. TS VUTEKS 1
72. TS PETROVA GORA
73. TS RADNIČKO NASELJE 1
74. TS LIJEVA BARA 1
75. TS K. PEJNOVIĆ
76. TS VUTEKS 2
77. TS BLOK C
78. TS ELIP
79. TS S. SUPANC
80. TS RATARSKA

81. TS GARNIZON
82. TS LIJEVA BARA 2
83. TS 1. MAJ
84. TS NOVA RIJEČKA
85. TS BOLNICA
86. TS KOZARAČKA (VUK 69)
87. TS LUŽAC 3
88. TS ADICA
89. TS PRILJEVO
90. TS DIZALICA 1
91. TS DIZALICA 2
92. TS ELEKTRA
93. TS OLAJNICA 10
94. TS SLAVIJA
95. TS DOM UMIROVLJENIKA
96. TS VUČEDOL RESTORAN
97. TS VUČEDOL 2
98. TS 2. KOLONIJA
99. TS AMD
100. TS GOLDŠMIT
101. TS DUDIK
102. TS LUŽAC 2
103. TS VODOVOD
104. TS SJEVER
105. TS ZAPAD 1
106. TS ZAPAD 2
107. TS KOLONIJA
108. TS OLAJNICA 1
109. TS OLAJNICA 2
110. TS SOLITER 1
111. TS SOLITER 2
112. TS TRPINJSKA CESTA 3

1.1.1.15. Sustav opskrbe toplinskom energijom

Sustav opskrbe toplinskom energijom sastavljen iz više manjih podsustava. Najveći su u Borovu naselju i u Olajnici. Ostali podsustavi su mali i služe za opskrbu toplinskom energijom najviše četiri-pet objekata. Sveukupno sustav toplinskom energijom omogućuje zagrijavanje u ukupno oko 600 stanova i poslovnih objekata.

S obzirom da je sustav doživio znatna razaranja te da je uslijed određenog broja godina koje je bio izvan funkcije dodatno oštećen korozijom, značajna su ulaganja i zahvati na saniranju stanja. Tako je izvršena sanacija kotlovnica, toplinskih stanica i podstanica čime su osposobljene za svoju osnovnu funkciju.

Pored potrebe da se izvrši zamjena gotovo svih cjevovoda (1. faza: oko 1050 m od kotlovnice Vuka do Olajnice, 2. faza: oko 150 m od kotlovnice Vuka do J.J. Strosmayera 5b, 3. faza: oko 300 m od kotlovnice Blok centar do kotlovnice Vuka), veliki nedostatak je da su kotlovnice neposredno priključene na sustav distribucije. Stoga treba izvršiti rekonstrukciju podstanica i prepraviti ih na indirektni tip (ukupno 8 podstanica: Olajnica k.br. 5, 6, 12 i bb, Županijska ulica k.br. 106, 110 i 114 te Ulica J.J. Strosmayera k.br. 5b).

1.1.2. Obilježja postojeće namjene prostora

Danas je, u obuhvatu dosadašnjeg GUP-a površine od 2772 ha, raznovrsnim urbanim namjenama zauzeto 1313 ha. Gotovo 1300 ha zemljišta je do sada bilo planirano u poljoprivrednom ili nekom drugom korištenju koje nije privedeno gradskom načinu korištenja.
Iz podataka je vidljivo da u gradu znatan prostor zauzimaju raznovrsne gospodarske namjene. Ukupno ih je gotovo 364 ha, a stambenih, mješovitih i javnih je ukupno 491 ha. Prometnih površina (226 ha) ima više no uređenih zelenih (205 ha).
Struktura postojeće namjene prostora je sljedeća:

Tablica 7. STRUKTURA POSTOJEĆE NAMJENE POVRŠINA U OKVIRU DOSADAŠNJEG GUP-a GRADA VUKOVARA

Namjena	ha	%
stambena namjena	417,69	15,07
mješovita namjena	29,61	1,07
javna društvena namjena	43,90	1,58
gospodarska namjena – proizvodna	284,93	10,28
gospodarska namjena – poslovna	23,48	0,85
gospodarska namjena – komunalno-servisna	20,46	0,74
gospodarska namjena – farme	34,90	1,26
UKUPNO GOSPODARSKA NAMJENA	**363,77**	**13,12**
sportsko-rekreacijska namjena	27,17	0,98
javne zelene površine – uređeni parkovi	15,01	0,54
javne zelene površine – ostale zelene površine	52,67	1,90
zaštitne zelene površine – park šuma	128,98	4,65
ostale zelene površine – rasadnik	8,03	0,29
UKUPNO ZELENE POVRŠINE	**204,69**	**7,38**
posebna namjena	52,26	1,88
groblja	14,59	0,53
površine infrastrukturnih sustava	71,28	2,57
autobusni kolodvor	0,70	0,03
željeznička postrojenja	18,94	0,68
državne ceste	39,00	1,41
županijske ceste	38,26	1,38
lokalne ceste	35,31	1,27
gradske ulice i putevi	72,26	2,61
parkirališta i pristupi	20,84	0,75
garaže	1,18	0,04
UKUPNO PROMETNE POVRŠINE	**226,49**	**8,17**
UKUPNA POVRŠINA ZEMLJIŠTA U GRADSKOM KORIŠTENJU	**1451,45**	**52,35**
vodene površine	26,80	0,97
poljoprivredne površine, voćnjaci i livade	1294,30	46,68
POVRŠINA OBUHVATA POSTOJEĆEG GUP-a	**2772,55**	**100**

No možda je zanimljivije promotriti strukturu i odnose bez poljoprivrednih i ostalih krajobraznih površina. Pri tom je izvršena usporedba sa planiranom namjenom iz dosadašnjeg GUP-a i uobičajenim standardima, koje mogu poslužiti za usporedbu.
Usporedba površina pokazuje da je GUP-om planirano udvostručenje površina stambenih namjena i gotovo udvostručenje sadržaja centara. No vidljivo je da danas postoji dvije trećine planiranih industrijskih zona, tek četvrtina do sada planiranih sportsko-rekreacijskih te polovina planiranih zelenih površina.
Relativni pokazatelji upućuju na to da grad koristi svoje zemljište u okviru uobičajenih i drugdje evidentiranih odnosa.

ZONE STANOVANJA

Zone stanovanja danas zauzimaju najviše površina na području GUP-a. To je i logično jer je stanovanje preduvjet za sve druge gradske namjene. Po rasprostranjenosti se može uočiti da se stambena područja šire od središta grada u svim smjerovima. Može se razlikovati stambene prostore što su nastali unutar povijesne cjeline, one nastale na matrici nekadašnjih perifernih naselja (poput Borova naselja), planski građevne zone te one što se postupno izgrađuju duž postojećih ili formiranju novih ulica. Najveći prostor pripada područjima obiteljske izgradnje. To su zone ugodnih ambijenata sa zelenilom i u pravilu stambenim ulicama. Naselja i pojedinačne višekatne višestambene zgrade obilježavaju prostor uz rubove povijesne jezgre. Visina im je 4-8 katova.

U pravilu su locirane u okruženju neizgrađenog prostora parkirališta, manjih parkova i dječjih igrališta.

GOSPODARSKA NAMJENA

Po površni prostora koji zauzima to je druga po redu namjena. Uz Dunav i Borovo naselje se nalaze povijesne industrijske lokacije poput Borova, Vuteksa, Luke itd. One se postupno okružuju sa drugim gradskim sadržajima. Pitanje je vremena kada će se ti prostori transformirati za druge gradske potrebe. Druga zona je u južnom dijelu grada (Vupik, Slobodna zona) treća je na ulazu iz smjera Vukovara uz državnu cestu.

Generalno se može kazati da u gradu postoje tri gospodarske zone. Na zapadu je to zona obostrano uz cestu za Vinkovce. Gotovo cijeli izgrađeni prostor istočno od pruga za Čakovec i Zagreb zauzima istočna gospodarska zona. Preko 363 ha koje zauzimaju gospodarske namjene pokazuju da je Vukovar i do sada znatnu pažnju poklanjao svim vidovima razvoja gospodarskih lokacija.

ZONE JAVNE I DRUŠTVENE NAMJENE

a) <u>Osnovno školstvo</u>

Na području Grada radi 7 osnovnih škola, od kojih dvije imaju područne škole u samom Vukovaru, a po jedna je u Lipovači i Sotinu.

Red. br.	Naziv škole i adresa	Broj učenika	Broj odjela
1	II OŠ Vukovar, Ulica 204, Vukovarske brigade bb	378	24
2	III OŠ Vukovar, Trg M. Gupca bb	347	20
3	IV OŠ Vukovar, Voćarska bb	201	13
4	V OŠ Vukovar, Dr. Ante Starčevića bb, sa područnom školom u Bršadinu	538	28
5	VI OŠ Vukovar, Trg Marka Marulića bb	301	16
6	VII OŠ Vukovar, Fruškogorska 2	323	16
7	OŠ Josip Matoš Vukovar, P. Preradovića 40	173	10
	UKUPNO	2261	127

b) <u>Srednje školstvo</u>

U Vukovaru su četiri srednje škole. To su:

Red. br.	Naziv škole i adresa	Broj učenika	Broj odjela
1	Prva srednja škola Vukovar, Vukovar, Županijska ulica 52	540	27
2	Druga srednja škola Vukovar, Vukovar, Ulica Blage Zadre 52	570	36
3	Treća srednja škola Vukovar, Vukovar, Ulica Domovinskog rata 6	376	17
4	Gimnazija Vukovar, Samostanska bb	183	12
	UKUPNO	1669	92

c) <u>Visoke škole i znanost</u>

U Vukovaru je formirano Veleučilište. Ono je u nastavnoj godini 2005/2006 počelo sa radom.

Studenti pohađaju
- Studij fizioterapije
- Upravni studij
- Studij trgovine

d) Predškolski odgoj

Na području grada rade 2 dječja vrtića.

Dječji vrtić Vukovar I. ima 3 objekta u gradu:
- Centralni objekt
- područni objekt Mitnica
- područni objekt Leptirić u Borovom naselju

Sveukupno je u vrtiću Vukovar I. 300 djece.

Dječji vrtić Vukovar II. ima 3 objekta. To su:
- "Radost"
- "Vuteksovo lane" koji ne radi zbog nedostatka djece. U nj je smješten KUD Prosvjeta.
- "Borovo" u Borovu naselju.

Sveukupno je u vrtiću Vukovar II. 171 dijete.

e) Zdravstvo

Zdravstvena – preventivna i sanitarna zaštita organizira se u sklopu Zavoda za javno zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije.

- Opća bolnica Vukovar ima kapacitet 225 postelja.
- Ambulanta je u sklopu Doma zdravlja.

U Domu zdravlja je i Hitna pomoć. U Vukovaru su i sanitetski prijevoz te specijalističko-konzilijarna služba.

U Domu zdravlja radi:

12 timova opće medicine
10 timova stomatologije
2 tima ginekologije
2 tima pedijatrije
1 ortodontski tim.

U gradu je 7 privatnih ljekarni

f) Socijalna skrb

U Vukovaru postoje:
- Dom za starije i nemoćne osobe "Vukovar" cca 100 korisnika,
- Centar za socijalnu skrb Vukovar,
- Učenički dom Vukovar ima kapacitet za 41 učenika.

g) Regionalna ili područna samouprava i lokalna samouprava

- U sklopu lokalne samouprave na razini Županije su službe Skupštine i Poglavarstva Županije.
- Grad Vukovar sa uredom gradonačelnika, službama gradskog vijeća i poglavarstva te upravnim odjelima.

U gradu su i slijedeće službe:
- Uprava za obranu Ministarstva obrane,
- Policijska uprava Ministarstva unutarnjih poslova,
- Porezna uprava Ministarstva financija – Područni ured u Vukovaru,
- FINA s podružnicom u Vukovaru,
- Financijska policija Ministarstva financija – Postaja u Vukovaru,
- Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske s područnim službama u Vukovaru,
- Zavod za zapošljavanje Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva s područnim službama u Vukovaru,
- Centar za socijalni rad Republičkog fonda socijalne zaštite s podružnicama u Vukovaru,
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje s područnim uredima u Vukovaru,
- Državni ured za reviziju u Vukovaru,
- Županijski sud u Vukovaru,

- Općinski sud u Vukovaru,
- Trgovački sud u Vukovaru,
- Prekršajni sud u Vukovaru,
- Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru,
- Općinsko državno odvjetništvo u Vukovaru,
- Državno pravobraniteljstvo Županije u Vukovaru.

h) Sport i rekreacija

Najznačajnije građevine su plivalište i sportska dvorana u Borovu.
Do sada je obnovljeno, opremljeno i osvijetljeno 11 sportskih i 10 dječjih igrališta.
U tijeku je obnova sportskog centra "Lijeva bara", a obnovljena je zgrada hrvatskog veslačkog kluba "Vukovar". Sportski klubovi obuhvaćaju sljedeće sportove: nogomet, odbojka, rukomet, šah, tenis, kuglanje, boćanje, veslanje, kajak–kanu, karate, bridž, atletika te ribolovne udruge.

i) Vjerske zajednice

- Katolička crkva ima 3 župna ureda i 2 reda. U gradu postoje slijedeće crkve i kapele, kapela sv. Roka, crkva sv. Filipa i Jakova sa samostanom, crkva Gospe Fatimske, Sv. Josipa u Borovu naselju, i kapela sv. Ivana Nepomuka.
- Grkokatolička crkva ima 2 crkve.
- Srpska pravoslavna crkva ima 2 crkve. To su: crkva sv. oca Nikolaja u Vukovaru, crkva sv. Petke – Dobra voda.
- Baptistička crkva : 1 crkva
- Evanđeoska crkva: 1 crkva
- Židovska zajednica: Mala sinagoga na groblju.

j) Sadržaji kulture

- Gradski muzej Vukovar,
- Knjižnica,
- Kino
- Hrvatski dom.

k) Kulturno umjetnička društva

Na području Grada djeluje 6 kulturno-umjetničkih društava.

1.1.3. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.3.1. Zemljopisni položaj i prometne pogodnosti

Vukovar je sjedište županije, smješten uz njenu i državnu granicu. Grad se razvija na desnoj obali rijeke a rekreacijske zone (kupalište i boravak u prirodi na lijevoj obali. U središtu se razvija u kontaktu sa rijekom Vukom. Dunavski plato, šume uz rijeku i poljoprivredni krajolik mu daje osnovna obilježja razvoja u prostoru.
Duž obje rijeke su autohtone šume što predstavljaju zeleni prostorni okvir grada.
Zahvaljujući svom položaju na ušću Vuke u Dunav razvio se sit grada. Povijesni razvoj je doprinio da Grad Vukovar postane regionalno središte. Danas se to manifestira u njegovu statusu županijskog centra.
No grad sa nekim funkcijama i strateški važnim projektima i nadalje ima i širi regionalni značaj. To se odnosi na riječnu luku i plovni put Dunavom, ali i na kulturni gospodarski značaj.
Današnji Vukovar svoj dosadašnji razvitak u najvećoj mjeri zahvaljuje svom zemljopisnom položaju. Smješten je na najvažnijoj europskoj plovnoj ruti Dunava, uz značajni koridor Podravske magistrale.
U smjeru tih koridora su i gradske cestovne prometnice i željezničke pruge. Takva prirodno – zemljopisna uvjetovanost položaja grada bila je iznimno povoljna za razvitak koji se manifestira u svom linearnom obliku.

Prometne pogodnosti znače u nekim segmentima života u gradu i probleme, a naročito kada se kroz grad odvija promet koji nije gradski.
To se odnosi posebno na činjenicu da se tranzit odvija praktično kroz gradsko središte.

Drugačije je sa željezničkim prugama. S jedne strane one gradu omogućuju povezivanje sa širim prostorom, no s druge strane pruga uz središnji prostor grada je uništena.

1.1.3.2. Osobitosti Vukovarskog prostora

Danas je u urbanom korištenju gotovo tisuću hektara gradskog prostora. U tu površinu nisu uključene šume, šume i poljoprivredno zemljište u neposrednom okruženju grada.

Danas upravo neizgrađeni prostori uz obale obiju rijeka te poljoprivredni krajolik na rubovima grada daju posebnost. Vukovar je grad ravnice. Na zapadnom dijelu mu je teren na 88 m n.m. na istočnom 110 m n.m. na sjeveru je maksimalna visina (88 m n.m.), a na jugu je 108 m n.m.

Vukovar se nalazi na 45° sjeverne zemljopisne širine i 19° istočne zemljopisne dužine.
Ima umjereno-kontinentalnu klimu. Ljeta su vruća i sunčana, a zime hladne, sa dosta snijega. Srednja godišnja temperatura kreće se oko 11°C sa srednjim najtoplijim maksimumom od 29,9°C i srednjim minimumom od 12,2°C. Srednje godišnje padaline iznose oko 650 mm. Najviše padalina ima u proljeće i sredinom ljeta. Srednja relativna vlaga iznosi 79%.

1.1.3.3. Prirodni resursi

Prirodni resursi na kojima se razvio grad Vukovar su tlo, šume, vode, mineralne sirovine, što sve utiče na biološku raznolikost prostora.

Tlo

Najveći dio tala su vrlo kvalitetna poljoprivredna zemljišta koja se intenzivno koriste. U rubnim dijelovima grada su najkvalitetnija tla za poljoprivrednu obradu. S obzirom na širenje drugih gradskih funkcija poljoprivredno tlo na gradskom području se smanjuje.

Šume

Spadaju u najkvalitetnije i najljepše nizinske šume cijelog kraja.
Sa krajobraznog stanovišta posebno su interesantne šume uz Dunav i Vuku. Od vrsta su najzastupljenije zajednice vrba, topola, hrasta lužnjaka, graba, crne i bijele johe.

Prevladavajući autohtonu vegetaciju tog područja sačinjavaju nizinske poplavne šume čije formiranje i razvoj su uvjetovani stalnim prisustvom većih količina vode u tlu. Tu su od drveća većinom prisutne higrofilne vrste, čije potrebe za vodom ne mogu podmiriti oborine, već im je tijekom vegetacijskog razdoblja potrebna dodatna opskrba podzemnom i poplavnom vodom.
Nizinske poplavne šume i ostali prirodni prostori vezani uz Vuku (sprudovi, vrbici, trstici, živi i mrtvi rukavci) danas su izloženi i drugim štetnim utjecajima čovjeka, koji dovode do drastičnog smanjivanja njihove biološke raznolikosti, tj. nestanka sve većeg broja biljnih i životinjskih vrsta, te konačno do potpunog gubitka ekološko-krajobraznih vrijednosti tih prostora.

Posebno vrijedni dijelovi krajolika su:
- Priobalje Dunava sa šumama i sprudovima treba sačuvati od devastacije.
- Priobalje Vuke sa rukavcima i autohtonom vegetacijom, treba sačuvati.
- Surduke i akumulacije Grabova i Vuke treba sačuvati od građevinskih intervencija.

Prirodni krajolik treba imati i nadalje prirodnu raznolikost, zaštititi će se biotički potencijal, naročito onaj koji je karakterističan za područje. Niti jedna djelatnost ne smije trajno poremetiti prirodne režime krajolika, a tamo gdje je oštećen treba izvršiti sanaciju. Konfliktna i ranjiva područja su dijelovi obale rijeka Dunav i Vuka zbog širenja građevinskih područja naselja sekundarnog razvoja.

Vode

Dunav je simbol Vukovara.
U prostoru GUP-a ili je dio priobalja prirodnog toka rijeke Vuke. Sklad prostora moćne rijeke čije obale su međusobno udaljene i do 800 m i Vuke koja ima i na području grada veliku dužinu i meandrira na rubovima a formira ušće u središtu grada, daju Vukovaru posebnost.

Mineralne sirovine

Na području grada je pijesak čiji iskop se odvijao uz obale rijeka.

Biološka raznolikost

Biološka raznolikost je sveukupnost živih organizama koja obuhvaća raznolikost unutar vrsta, među vrstama i ekosustavima na određenom području. Područje grada odlikuje se za urbane prostore relativno velikom biološkom raznolikošću.
Prisutnost različitih ekosustava uvjetuje bogatstvo živog svijeta. Na području grada postoje mnogi ekosustavi. Od vodenih ekosustava zastupljeni su: rijeke sa zamočvarenim rukavcima, podzemne vode, pjeskoviti sprudovi, poplavne šume i plavljene livade. Od kopnenih ekosustava zastupljene su: šume, šumske krčevine i čistine, poljoprivredne površine (oranice, travnjaci, voćnjaci, povrtnjaci), gradske zelene površine (od okućnica do javnih gradskih parkova).
Raznolikost unutar vrsta odnosi se na genetičku raznolikost između jedinki iste vrste. Osim na vrste iz prirode, to se odnosi i na uzgojene vrste (npr. brojne sorte voćaka, žitarica, domaćih životinja, itd.).

Uz rukavce i meandre Vuke i Dunava se gnijezde brojne vrste ptica močvarica, a neke ovaj prostor koriste za zimovanje.

Vode rijeka i rukavaca su bogate ribama.
Na području obuhvata GUP-a utvrđena su ugrožena i rijetka staništa (poplavne šume vrba, poplavne šume topola, vlažne livade srednje Europe) za koje treba provoditi sljedeće mjere očuvanja:

- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljivanje rukavaca),
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte što podrazumijeva neunošenje stranih vrsta i genetski modificiranih organizama i osiguranje prikladne brige za njihovo očuvanje, očuvanje njihovog staništa (očuvanje močvarnih staništa, vlažnih livada, ostavljanje starih i šupljih stabala i dr.), sprečavanje krivolova te sustavno praćenje,
- izbjegavati regulaciju vodotoka i radnje vezane za održavanje vodotoka koje dovode do promjene vodnog režima vlažnih staništa, a iste je moguće provoditi samo ako su neophodne za zaštitu ljudi, naselja i imovine.
- vađenje šljunka provoditi na povišenim terasama ili u neaktivnom poplavnom području, a izbjegavati vađenje šljunka u aktivnim riječnim koritima i poplavnim ravnicama.

Dio područja obuhvata GUP-a nalazi se u preliminarnoj Nacionalnoj ekološkoj mreži Hrvatske NEN) i to kao dio središnje jezgre NEN-a i kao dio koridora (rijeka Dunav i sprudovi i ade na Dunavu, rukavci).

1.1.3.4. Zaštićeni i drugi osobito vrijedni dijelovi prirode

Na području GUP-a grada Vukovara prema Zakonu o zaštiti prirode od zaštićenih dijelova prirode je mali dio posebnog rezervata šumske vegetacije "Vukovarska i Dunavska voda". To je otočić "Daka" površine 0,86 ha.
Planom se kao posebna vrijednost ističu sljedeći najvredniji prostori prirodnog krajobraza:

- prostori uz tok rijeke Dunav i s bogatim šumama i brojnim rukavcima, ali i raznovrsnim biljnim (topole i vrbe npr.) i životinjskim vrstama,
- prostor uz obale rijeke Vuke,
- dijelovi lijeve obale s vrijednim šumama,
- otoci,
- cijela Dunavska Ada.

Motivi posebnog očuvanja ovih prostora su pretežno krajobraznog karaktera, ali i ukupnog biološko-ekološkog značaja.
Osim posebnih mjera zaštite treba nastojati zadržati prirodne kvalitete prostora, a posebno posvetiti pažnju očuvanju prirodnog krajobraza .
Najvažnija krajobrazna vrijednost Vukovara su priobalja Dunava i Vuke. Stoga se duž cijelog toka rijeke kroz grad na objema obalama posebno ističe važnost zaštite krajolika od devastacija. Planom se potiču sve one mjere koje će u skladu sa zatečenim vrijednostima omogućavati ljudima ugodan boravak na vodi i uz nju.

Vukovarski kulturno parkovni identitet prepoznatljiv je i njegovi trgovi su utkani u cjelinu urbane jezgre. Njega čine povijesne parkovne cjeline u sklopu dvorca Eltz, pred starom Gimnazijom, pred Franjevačkim samostanom i dr. Drvoredi među kojima je i rijedak primjer – četveroredni potez drvoreda u Županijskoj ulici su posebnost grada.

Planom se predlaže provesti postupak zaštite za sljedeće dijelove prirode:

Drvored platana na ulazu u Vukovar (planom predložena kategorija zaštite – *spomenik parkovne arhitekture)*. Treba u cijelosti snimiti i obnoviti.

Lesni / praporni strmci uz Dunav (planom predložena kategorija zaštite – *spomenik prirode).* Trebalo bi zaštititi dobro očuvane dijelove.

1.1.3.5. Spomenička baština

Područje grada Vukovara iznimno je bogata baština i u arheološkom i povijesnom smislu.
Pogodnosti dobro branjenoga, dominantnog položaja povrh ušća Vuke u Dunav, otvorenost migracijama, te plodna, šumovita ravnica sa agrarnim i lovnim zaleđem omogućili su naseljavanje ovoga područja već u mlađem kamenom dobu.
Najstariji tragovi naseljavanja grada otkriveni su na središnjoj gradskoj zaravni povrh Dunava oko današnje Gimnazije, franjevačkog samostana i ulice Šamac te na položaju Adica, gdje su evidentirani nalazi starčevačke kulture, najstarije neolitičke kulture (približno od 5500 do 4500 g.pr.Kr.).
Iz srednjeg i kasnog neolitika poznato je nekoliko naseobinskih zona s dobro očuvanim ostacima kuća, osobito gusto izgrađenih na visokim lesnim terasama Petri Skele, uz istočnu gradsku periferiju. Na položaju Berendijev vinograd su ostaci naselja vinčanske kulture (približno od 4700. do 3400 g.pr.Kr.), a u nešto mlađim slojevima vinograda Kirchbaum i vinograda Ružička te na području naseljenih areala ciglane Eltz i Berendijeva vinograda su ostaci naselja sopotske kulture (približno od 4500. do 3400. g.pr.Kr.)

Ostaci naselja vučedolske kulture (približno od 2900. do 2300.g.pr.Kr.) su na Petri Skeli u Berendijevom vinogradu i vinogradu Laudenbach te na lokalitetu Desna Supoderica.
Pojedinačni tragovi su na arheološkim nalazištima Velike Skela (Najparov vrt), u vrtu franjevačkog samostana te na Dobroj vodi.

Da je Vukovar svojevrsni grad spomenik svjedoči njegova bogata prošlost. On je kompleksna spomenička urbanistička cjelina, a posebno je zaštićena i povijesna jezgra grada od 1965. godine.

Registrirani spomenici kulture su i brojni objekti unutar povijesne jezgre.

Na području GUP-a grada Vukovara su zaštićeni sljedeći lokaliteti:

Svu do sada zaštićenu kulturnu baštinu, kao i onu koju se Planom predlaže zaštititi, te prepoznate vrijedne kulturne krajolike treba čuvati u izvornom obliku, a sve intervencije treba podrediti izvornim vrijednostima.
Na zaštićenoj kulturnoj baštini sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN br. 69/99, 151/03 i 157/03) dopuštene su samo one radnje koje ju ne oštećuju i ne mijenjaju svojstva zbog kojih je proglašena zaštićenom. Za sve zahvate na kulturnoj baštini potrebno je ishoditi odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Ministarstva kulture Republike Hrvatske.
Na području grada Vukovara postoje područja koja treba zaštititi i granice njihove zaštite unijeti u prostorne planove nižeg reda, koji su propisani Zakonom o prostornom uređenju. Takav postupak predlaže se za sva evidentirana kulturna dobra.
Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili njen povijesni vrijedni dio.

Kulturno povijesne cjeline

Degradacija kulturnih dobara u Vukovaru je oštećenjima u ratu bilo takvih razmjera da se može govoriti o krajnjoj ugroženosti mnogih spomeničkih cjelina i pojedinačnih spomenika kulture. Ugroženost ukupnog fonda kulturnih dobara posebno je izražena kod povijesnih urbanih cjelina.

Prioritetna zadaća je inventarizacija, ponovno vrednovanje i kategorizacija kulturnih dobara, a posebito graditeljskog nasljeđa na temelju uspostavljenih jedinstvenih osnova. Zato je izrađena nova konzervatorska podloga upravo za potrebe Generalnog urbanističkog plana.

Zaštitu arheoloških lokaliteta i kulturnih dobara provest će se u skladu s načelima arheološke struke i konzervatorske djelatnosti, sanacijom, konzervacijom i prezentacijom vidljivih ostataka građevina važnih za povijesni i kulturni identitet prostora. Odgovarajućom obradom, dokumentiranjem, prikupljanjem ostataka i deponiranjem u muzejske ustanove predmeta s onih lokaliteta, koje se s obzirom na njihov karakter ne može prezentirati, sačuvat će se njihova vrijednost.

Na preventivno zaštićenim i registriranim arheološkim lokalitetima, svi zemljani radovi koji uključuju kopanje zemljišta dublje od 40 cm, moraju se izvesti ručnim iskopom pod nadzorom i uputama arheologa uz prethodno utvrđene posebne uvjete zaštite i odobrenje Konzervatorskog odjela, koji može za pojedine lokacije propisati i prethodno izvođenje zaštitnih arheoloških ispitivanja i istraživanja. Na tim lokalitetima izgradnja je uvjetovana rezultatima arheoloških istraživanja, bez obzira na prethodne izdane uvjete i odobrenje.

Ostalim evidentiranim arheološkim lokalitetima se zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice te su stoga locirani položajima. Površine na tim lokacijama mogu se koristiti na do sada uobičajen način, a eventualni posebni uvjeti korištenja propisati će se ukoliko bude potrebno.

Kao potencijalno vrijedne i pogodne za zaštitu su sljedeće povijesne cjeline i objekti:

1. *Povijesne cjeline*
   - Gradska naselje, Borovo naselje - kolonije.
   - Povijesni perivoj: Vukovar - zona perivoja Eltz, drvored u Novom Vukovaru, te vukovarski gradski parkovi na Trgu Žrtava fašizma, M. Gupca, kod Radničkog doma.
2. *Povijesne građevine i kompleksi*
   - Civilne građevine: gradske pučke kuće u Vukovaru.
   - Vojne građevine: lokacije i gradišta srednjovjekovnih utvrda.
   - Privredne građevine: stara klaonica Vukovar, žitni magazin Novi Vukovar, industrijski kompleks pogona "Bata" (1931-38.).
   - Sakralne građevine: katoličke župne, filijalne crkve i kapele u Vukovaru (Sv. Ivan Nepomuk, Gospa od Hrasta, grobna kapela, županijska kapela, itd.).
   - Grobne građevine: Vukovar - židovsko groblje s ulaznim objektom, njemačko novo vukovarsko groblje s ulaznim objektom, pravoslavno groblje s ulaznim objektom, pravoslavno groblje s ulaznim stubištem, katoličko i "kugino" groblje s kapelama.
3. *Arheološke zone* - lokaliteti i nalazišta: Vukovar - 10 lokaliteta: srednjovjekovne nekropole u Županijskoj ulici, u ulici Lijeva Bara.
4. Istraživanja s dostojnom memorijalnom prezentacijom i zaštitom potrebno je provesti i na mjestima masovnih grobnica iz Domovinskog rata (stadion, vukovarska Mitnica, Novo groblje, itd.).

Na području Vukovara su zaštićene sljedeće cjeline i lokaliteti:

Kulturno-povijesne cjeline

Kulturno-povijesna cjelina grada Vukovara

Današnji prostor kulturno-povijesne cjeline grada Vukovara obuhvaća područje od Priljeva na zapadu do lokaliteta Lijeva Bara na istoku.

Zbog brežuljkastog terena i rijeka Dunava i Vuke grad se formirao iz dva međusobno povezana izdužena dijela na obje strane rijeke Vuke. Najstarija povijesna urbana jezgra nalazi se u starom Vukovaru i uglavnom se podudara sa srednjovjekovnim i turskim naseljem. Stari Vukovar razvio se na brežuljkastom terenu i dolini gdje su se prirodno – spontano oblikovale ulice. Kasnije se dugi tok ove ulične arterije prebacio i preko Vuke u Novi Vukovar s razlikom što je u tom novom dijelu nastala nova kvalitetna široka ulica s alejom u duhu urbanizma s kraja 19. stoljeća.

Za ovaj stiješnjen prostor karakteristična je ulica dr. Franje Tuđmana u kojoj je koncentrirana najvrjednija arhitektonska kulturna baština grada. Tu su sačuvane građevine barokne arhitekture iz 18. st. s tipičnim trjemovima i poslovnim prostorima u prizemlju, dok su ostale zgrade građene u duhu historicizma i historijskih povijesnih stilova kao i secesije. Srednjovjekovnu tlocrtnu dispoziciju zadržao je mali trg u Ul. dr. Franje Tuđmana koji je u prošlosti imao funkciju sajmišnog trga.

Iako se Novi Vukovar razvijao istovremeno s baroknim Starim Vukovarom, većina ovdašnjih građevina nosi odlike ranog klasicizma. Umjesto stare feudalne kurije gradi se monumentalni ranoklasicistički dvorac Eltz (na prijelazu 19.u 20. st. adaptiran u neobaroknom stilu), elegantna zgrada Županije, palača Suda i dr.

Vukovarski kulturno parkovni identitet prepoznatljiv je i njegovi tragovi su utkani i u cjelinu urbane jezgre. Njega čine historijske parkovne cjeline u sklopu dvorca Eltz, pred starom Gimnazijom, pred Franjevačkim samostanom i dr. Tu su i historijski drvoredi među kojima je i rijedak primjer – četveroredni potez drvoreda u Županijskoj ulici.

U postupku je revizija **registrirane kulturno-povijesne cjeline (R - 731)**, a uz uvažavanje svih promjena urbanističko-arhitektonske strukture uzrokovanih ratnim štetama. Izvršena je registracija novih granica zaštite povijesne cjeline grada Vukovara.

Pojedinačno zaštićena registrirana kulturna dobra na području obuhvata Generalnog urbanističkog plana uređenja grada Vukovara su:

1. Kompleks vlastelinstva Eltz
2. Palača Srijemske županije
3. Zgrada jednokatnice Poić, sada Ćirić (srušena, predviđena za faksimilnu obnovu)
4. Zgrada jednokatnice zbirke Bauer i galerije umjetnina (nekada diližansna pošta)
5. Mauzolej Paunović
6. Župna crkva sv. Filipa i Jakoba i franjevački samostan
7. Saborni hram sv. oca Nikolaja
8. Pravoslavna kapela sv. Petke (Dobra voda)
9. Zgrada gradskog magistrata (jednokatnica gradskog poglavarstva)
10. Vila Knoll – mali dvor Eltz
11. Radnički dom (Grand hotel Paunović)
12. Grobna kapela obitelji Eltz
13. Rodna kuća nobelovca Lavoslava Ružičke
14. Crkva sv. Marije pomoćnice kršćana, Sotin
15. Lijeva Bara, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet
16. Vukovar – Desna Bara, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet
17. Velika Skela, prapovijesni arheološki lokalitet
18. Dobra voda, prapovijesni arheološki lokalitet
19. Petri skela I, prapovijesni i antički arheološki lokalitet
20. Petri skela II, srednjovjekovni arheološki lokalitet
21. Od Petri skele do Vučedola, prapovijesna arheološka zona
22. Lijeva Bara – Slavija, prapovijesni arheološki lokalitet (u postupku registracije)
23. Zgrada radničkog doma u Vukovaru, kulturno dobro vezano uz radnički pokret
24. Spomenik palim borcima NOR-a i Crvene armije u Vukovaru, kulturno dobro – II. svjetski rat
25. Spomen groblje sa spomen obilježjem na mjestu stradanja 3000 antifašista u Dudiku, Vukovar, kulturno dobro – II. svjetski rat
26. Spomen kosturnica palih boraca Bugarske armije, na groblju, kulturno dobro – II. svjetski rat

Na području obuhvata GUP-a Vukovara **preventivno su zaštićena** sljedeća kulturna dobra:

Vukovar – plato franjevačkog samostana i Gimnazije te Ulica Šamac, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet (u postupku prev. zaštite)

U gradu Vukovaru nalaze se sljedeća evidentirana kulturna dobra:

1. Adica, srednjovjekovni arheološki lokalitet
2. Desna Supoderica, prapovijesni arheološki lokalitet
3. Kriva Bara, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet
4. Lijeva Supoderica, prapovijesni arheološki lokalitet
5. Budžak, prapovijesni arheološki lokalitet
6. Spomen ploča Josipu Krašu, Ulica Nova br. 34, kulturno dobro – II. svjetski rat

U tablicama 8-12. navedena su sva kulturna dobra unutar obuhvata GUP-a sa identifikacijskim brojevima te trenutnim i predloženim statusom i razinama zaštite.

U tablicama 8-12 je spomenička baština razvrstana prema odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u slijedeće grupe:

CIVILNE GRAĐEVINE
- Javne građevine
- Dvorci, kurije, vile
- Stambene građevine
- Gospodarske / indusrijske građevine

SAKRALNE GRAĐEVINE
- Crkve i veće kapele
- Poklonci
- Raspela

MEMORIJALNA BAŠTINA
- Spomenici i spomen-obilježja
- Povijesna groblja / memorijalna područja i lokaliteti

PARKOVNA BAŠTINA
- Povijesni parkovi, drvoredi i gradsko zelenilo

Tablica 8. **ARHEOLOŠKA BAŠTINA -** Arheološki lokaliteti, nalazišta, zone[13]

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spomenički status	Razina zaštite	Mjere zaštite	Prijedlog kateg.	Izvor
V-40	Arheol. lok. [prap.]	zona od Petri skele do Vučedola (plato uz Dunav)	[E-636] **R-563**	D-MK	prereg.	2 (B)	MK-KOO
V-41	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Kirchbaum-Radošević" (1 km nizvodno od Petri skele)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-42	Arheol. lok. [prap.]	"Vučedol" nizvodno od Petri skele (izdvojeni lok.)	[E-924] **R-575**	D-MK	prereg.	1 (A)	MK-KOO
V-43	Arheol. lok. [prap.]	"Vinogradi Berendi" (500 m nizvodno od Petri skele, kod "Dangube", k.č. 5386)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-44	Arheol. lok. [r.srv.]	"Petri skela II"	**R-597**	D-MK	prereg.	2 (B)	MK-KOO
V-45	Arheol. lok. [prap./ant.]	"Petri skela I"	[E-840] [P-48/80] **R-599**	D-MK	prereg.	1 (A)	MK-KOO
V-46	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Eltz" (na brijegu povrh stare klaonice, istočno, stare k.č. 4644, 4646)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-47	Arheol. lok. [prap.]	"Vinogradi Mihajlović" (na brijegu, povrh stare klaonice, zapadno)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-48	Arheol. lok. [prap./ant.]	"Velika skela" (surduk kod stare klaonice)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ
V-49	Arheol. lok. [prap.]	(Ul. JNA), Bana J. Jelačića	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-50	Arheol. lok. [srv.]	(Ul. JNA), Bana J. Jelačića 64, 70	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-51	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Laudenbach" (stare k.č. 4161, 4162, 4173)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-52	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Rukavina"	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-53	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Zamfirov"	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-54	Arheol. lok. [prap./r.srv.]	"Lijeva Bara"	[E-182, 556] **R-233**	D-MK	prereg.	1 (A)	MK-KOO
V-55	Arheol. lok. [prap./r.srv.]	"Desna Bara"	[E-256] **R-456**	D-MK	prereg.	1 (A)	MK-KOO
V-56	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Brandecker" (na Desnoj Bari)	E-pl	ZP	istraž.	N	Dorn ("Ogledi" 11/69)
V-57	Arheol. lok. [prap./r.srv]	"Lijeva Bara – Slavija"	**P-420/84**	D-MK	registrac	N	MK-KOO
V-58	Arheol. lok. [prap.]	nova ciglana (Sajmište)	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ

[13] Kulturna dobra s identifikacijskim brojevima V-01 do V-39 nalaze se izvan granica obuhvata GUP-a, te su inventarizirana u Konzervatorskoj podlozi PPUO Vukovar

V-59	Arheol. lok. [prap.]	Zrinjska ul. 5	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-60	Arheol. lok. [prap.]	"Štrbanac" – Vinograd Polhert	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-61	Arheol. lok. [srv.]	"Supoderica"	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-62	Arheol. lok. [prap./srv.]	"Švapsko brdo"	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ
V-63	Arheol. lok. [prap.]	(S. Penezića), A. Mihanovića 39	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-64	Arheol. lok. [prap.]	"Lijeva Supoderica"	[Rek-379] E-4517	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V.65	Arheol. lok. [prap.]	"Desna Supoderica"	[Rek-376] [E-1739] E-4514	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-66	Arheol. lok. [prap.]	Mala ul.	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-67	Arheol. lok. [prap.]	"Ciglana Eltz" (između grad. stadiona i želj.pruge, Ul. 204. vukovarske brigade)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ
V-68	Arheol. lok. [srv.]	(B. Kidriča), Ul. 204. vukovarske brigade 93	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ
V-69	Arheol. lok. [srv.]	"Adica" (kod nekadaš. mosta, uz staro korito Vuke)	[Rek-375] E-4513	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-70	Arheol. lok. [prap.]	"Sretin salaš" (Dobra voda)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-71	Arheol. lok. [prap./srv]	"Dobra voda"	[E-934] [P-9/75] **R-682**	D-MK	prereg.	2 (B)	MK-KOO
V-72	Arheol. lok. [ant.]	Lužac (kod Plinske stanice uz most)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-73	Arheol. lok. [prap.]	Lužac (Prol. brigada), A.B. Šimića 29	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-74	Arheol. lok. [prap./srv]	Priljevo, Želj. kolodvor	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-75	Arheol. lok. [prap./r.srv]	Priljevo, Benz. pumpa INA	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-76	Arheol. lok. [prap.]	Priljevo, stara ciglana	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ
V-77	Arheol. lok. [prap.]	Priljevo / Kudeljarska ul., "Švapski vinogradi"	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-78	Arheol. lok. [prap.]	(V. Đurđevića), Kriva Bara 26	[Rek-377] E-4515	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-79	Arheol. lok. [prap.]	(V. Đurđevića), Kriva Bara 17	[Rek-378] E-4516	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-80	Arheol. lok. [prap.]	"Budžak"	[Rek-1893] [E-1740] E-4545	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-81	Arheol. lok. [prap.]	(II. vinkovački odvojak), F. Kuhača, prema Bobotskom kanalu	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV

POVIJESNE GRADITELJSKE / URBANISTIČKE CJELINE

V-82	Pov.urb. cjelina Vukovara [18.-20.st.]	potez od ž. kolodvora Priljevo do Vodotornja na Mitnici	[E-915] [P-91/68] [R-731] **Z-1734**	D-MK	trajno zaštić.	2 (B)	MK
V-83	Pov.urb. cjelina Borovo-Bata [r.mod.]	industrijski pogoni i stambeno naselje ("kolonije") "Bata – ville"	E-pl	D-MK	PZ-D	2 (B)	teren

Tablica 9.

CIVILNE GRAĐEVINE - Javne građevine

V-84	Ulazi želj. kolodvor Borovo [hist.]	Borovo (kod rampe na Trpinjskoj cesti)	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-85	Želj. kolodvor Borovo [hist.]	Borovo, Kolodvorska ul.	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-86	Želj. kolodvor Vukovar – Novi [hist.]	Priljevo 2	**P-83**	D-MK	produž. prev.	4 (D)	MK-KOO
V-87	Želj. kolodvor Vukovar – Stari [hist.]	Sajmište (uz prgugu iza ciglane)	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-88	Njemačka škola (specijalna) [hist./seces.]	Preradovićeva 40	**P-**	D-MK	registrac	4 (D)	MK-KOO
V-89	Gostionica Puches (Prva soc. organizacija) [hist.]	(S. Supanca), Tri ruže 29	Rek-2039	D-MK	brisati (degrad)	5 (E)	MK-KOO teren

Dvorci, kurije, vile

V-90	Vila Harš [hist.]	Priljevo 89	**P-109**	D-MK	produž. prev.	4 (D)	MK-KOO

Stambene građevine

V-91	Stambena prizmenica [seces.]	(1. maja), Bogdanovačka ul. 17	**P-**	D-MK	brisati (degrad)	5 (E)	MK-KOO teren
V-92	Stambena prizmenica [seces.]	Sajmište 48	**P-**	D-MK	revizija stat. PZ-L	5 (E)	MK-KOO teren
V-93	Stambena katnica Pfefferman [seces.]	Bana J. Jelačića / Hrv. nezavisnosti	**P-142**	D-MK	brisati (srušen.)	4 (D)	MK-KOO teren
V-94	Stambena prizemnica [hist.]	Bana J. Jelačića 124 (126)	**P-**	D-MK	brisati (srušen.)	5 (E)	MK-KOO teren
V-95	Poićev salaš (stamb.) [seces.]	Bana J. Jelačića 83 (?)	**P-**	D-MK	brisati (srušen.)	5 (E)	MK-KOO teren

Gospodarske / industrijske građevine

V-96	Stara klaonica [hist.]	Bana J. Jelačića (obala Dunava, lok. Velika skela)	**P-**	D-MK	produž. prev.	4 (D)	MK-KOO
V-97	Mlin Danilčević [seces.]	Priljevo 123	**P-129**	D-MK	brisati (degrad)	5 (E)	MK-KOO teren
V-98	Stara elektrana "Hungaria" [seces.]	Kudeljarska ul.	**P-152**	D-MK	brisati (srušen.)	4 (D)	MK-KOO teren

Tablica 10.

SAKRALNE GRAĐEVINE - Crkve i veće kapele

V-99	Žup. crkva Gospe Fatimske [20. st.]	Borovo, Lička ul.	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-100	Kapela Sv. Jsipa radnika [20. st.]	Borovo, Kudeljarska ul.	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-101	Pravosl. kapela sv. Petke [klas.]	"Dobra voda" (nad izvorom)	[Rek-719] [E-1916] **R-708**	D-MK	prereg.	4 (D)	MK-KOO
V-102	Mala sinagoga [seces.]	I. Tijardovića (Židovsko groblje)	[P-61] **PZ-36**	D-MK	registrac	3(C)	MK-KOO
V-103	Kapela Gospe od hrasta [hist.]	Priljevo	**P-155**	D-MK	registrac	4 (D)	MK-KOO

Poklonci

V-104	Kapela – poklonac Gospe Fatimske	Borovo, Lička ul.	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-105	Kapela – poklonac Srca Isusovog	Vijeća Europe / Radnička ("Kugino groblje")	**P-75**	D-MK	revizija statusa PZ-L	5 (E)	MK-KOO
V-106	Kapela – poklonac Sv. Marije	Mitnica, Bana J. Jelačića 101	**P-115**	D-MK	revizija statusa PZ-L	5 (E)	Mk-KOO

Raspela

V-107	Raspelo, kameno [20. st.]	Bana J. Jelačića, Novo groblje	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-108	Raspelo, drveno [20. st.]	Bana J. Jelačića, Novo groblje	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-109	Raspelo, kameno [19./20. st.]	Mitnica, Bana J. Jelačića 158	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren
V-110	Raspelo, kameno [19./20. st.]	Mitnica, Bana J. Jelačića (kod st. klaonice)	E-pl	L-GV	PL-L	5 (E)	teren
V-111	Raspelo, kameno [20. st.]	(O. Price), V. Lisinskog	E-pl	ZP	brisati (uništ.)	5 (E)	teren
V-112	Raspelo, kameno [20. st.]	Bogdanovačka ul. / E. Kvaternika	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren
V-113	Raspelo, kameno [20.st.]	(I.G.K.), Podvuka	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren
V-114	Raspelo, kameno [19./20. st.]	Vijeća Europe 131 (133)	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren
V-115	Raspelo, kameno [20. st.]	204. vukovarske brigade (kod stadiona, uz želj. prugu)	E-pl	ZP	brisati (uništ.)	5 (E)	teren
V-116	Raspelo, kameno – spomen poginulima u Domovinskom ratu [20. st.]	Lužac, Lj. Posavskog 11	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-117	Raspelo, kameno – pravosl. [20. st.]	Lužac, MH / Katarine Zrinske	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-118	Raspelo, drveno [20. st.]	Borovo, Lička ul. (kod ž. crkve)	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren

Tablica 11. **MEMORIJALNA BAŠTINA -** Spomenici i spomen-obilježja

V-119	Spomen-bista Blage Zadre (Brkić)	Borovo, Trpinjska cesta 84	E-pl	L-GV	PZ-L	4 (D)	teren
V-120	Spomen-bista Edvarda Kardelja	Borovo, B. Zadre (Srednja škola)	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-121	Spomen-bista I. G. Kovačića	Borovo, OŠ (stara)	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-122	Spomen-ploča borcima NK "Sloga"	Borovo, stadion NK "Sloga"	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-123	Skulptura - fontana	Borovo, J. Bate ("Vodvod")	E-pl	L-GV	PZ-L	4 (D)	teren
V-124	Skulptura "Plivačica"	Borovo, Trg D. Petrovića (kod bazena)	E-pl	ZP	brisati (nestalo)	4 (D)	teren
V-125	Spomen-obilježje NOB-a	Borovo, središnji park	E-	L.GV	PZ-L	4 (D)	MK-KOO (GUP 91)
V-126	Spomen-ploča I. rad. savjetu tvornice "Borovo"	Borovo, na ulaznoj porti tvornice	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-127	Spomen-obilježje Domovinskom ratu	Borovo, u krugu tvornice "Borovo"	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-128	Spomen-ploča stradalima u Domovinskom ratu	Borovo, "Borovo commerce"	E-pl	D-MK	PZ-D	4 (D)	teren
V-129	Spomen-obilježje stradalima u Domovinskom ratu	Borovo, Kudeljarska / Kolodvorska (igralište NK "Radnik")	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-130	Spomen-biste braće Đurđević	Borovo, S. Filipovića ("Trokut"), u dvorištu OŠ	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-131	Spomen-ploča I. elektrani	Kudeljarska ul. (zgrada HEP-a)	Ep	ZP	PP	5 (E)	teren
V-132	Spomen-ploča NOB-a	Lužac, Bajićev salaš 44	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-133	Spomen-bista S. Supanca	Priljevo, bivša tvornica namještaja "S. Supanc"	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-134	Spomen-ploča 12.IV.1944., NOB	Priljevo 2, na zgradi želj. kolodvora	E-	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-135	Spomen-ploča M. Goreti	na zgradi Luke, Dunavski prilaz	E-	-	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-136	Spomen-ploča obnovi kapele	"Dobra voda," kapela sv. Petke	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-137	Spomen-ploča radničkom okupljalištu	"Dobra voda", salaš (?)	E-pl	ZP	brisati (uništen)	5 (E)	Brlić teren
V-138	Spomen-ploča J. Krašu	Nova ulica 34	Rek-1092	D-MK	revizija statusa PP	5 (E)	MK-KOO
V-139	Spomen-ploča Prvoj soc. organizaciji	(S. Supanca), Tri ruže 29, na zgradi gostionice Puches	Rek-1006	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO
V-140	Spomen-ploča na rodnoj kući S. Supanca	(S. Supanca), Tri ruže (prema ulazu u Pravoslavno groblje)	**R-004**	D-MK	brisati (srušen)	5 (E)	MK-KOO
V-141	Spomen-obilježje Gossyeu	Sajmište 46	El-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-142	Spomen-ploča logora "Velepromet" iz Domovinskog rata	Sajmište 132, (hangari "Veleprometa")	El-pl	D-MK	PZ-D	4 (D)	teren
V-143	Spomen-obilježje Domovinskom ratu i obnovi škole	Šenoina 2 / Agustinčićeva (dvorište III. OŠ)	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-144	Spomen-bista S. Supanca	(S. Supanc), Šenoina 2 / Augustinčićeva (III. OŠ)	E-pl	ZP	brisati (nestalo)	5 (E)	Majski teren
V-145	Spomenik stradalima, NOB (Kolacio)	"Dudik", Prosina ul.	E-pl	ZP	brisati (uništen)	4 (E)	Majski teren
V-146	Spomenik stradalima, NOB (Bogdanović)	"Dudik", Prosina ul.	E-pl	D-MK	PZ-D	3 (C)	Majski
V-147	Spomenik stradalima u Domovinskom ratu (Ostoja)	Mitnica, Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata	E-pl	D-MK	PZ-D	2 (B)	teren
V-148	Spomen-kosturnica Bugarske crvene armije	Mitnica, Bana J. Jelačića, ("Bugarsko groblje")	[E-413] **R-348**	D-MK	revizija statusa PZ-L	4 (D)	MK-KOO

Povijesna groblja

V-149	Novo groblje Dubrava	Mitnica, Bana J. Jelačića	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-150	Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata	Mitnica, Bana J. Jelačića	E-pl	D-MK	PZ-D	1 (A)	teren
V-151	Spomen područje NOB-a "Dudik"	Prosina ul.	[E-450] **R-382**	D-MK	prereg.	3 (C)	MK-KOO
V-152	Staro židovsko groblje	I. Tijardovića	E-pl	D-MK	PZ-D	4 (D)	teren
V-153	"Kugino groblje"	Vijeća Europe / Radnička	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren

Tablica 12. **PARKOVNA BAŠTINA -** Povijesni parkovi i drvoredi

V-154	Drvored	Borovo, Trpinjska cesta	E-	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-155	Park OŠ (nekada Bratstvo-jedinstvo)	Borovo, M. Marulića	E-	D-MK	brisati (degrad)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-156	Središnji park (kod Radničkog doma)	Borovo, B. Zadre	E-	L-GV	PZ-L	4 (D)	MK-KOO (GUP 91)
V-157	Drvored platana	Priljevo / Kudeljarska ul.	E-pl	D-MK	PZ-D	3 (C)	teren
V-158	Park-šuma Adica	Adica	E-pl	L-GV	PZ-L	4 (D)	teren
V-159	Park oko kapele sv. Petke	"Dobra voda" (kod izvora)	E-	ZP	PP	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-160	Drvored Sajmište	Sajmište	E-	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-161	Park Židovskog groblja	I. Tijardovića	E-	L-GV	PZ-L	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-162	Park Dudik	Dudik, Prosina ul.	E-	ZP	PP	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-163	Drvored Mitnica	Bana J. Jelačića	E-	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)

Tumač oznaka u tablicama

Spomenički status

TRAJNO ZAŠTITEĆNA KULTURNA DOBRA

[**Z**] - zaštićena KD - nova rješenja
[**R**] - registrirana KD - stara rješenja (u postupku revizije)
[**PZ**] - preventivno zaštićeno KD - nova revidirana rješenja

PRETHODNO ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA (U POSTUPKU VREDNOVANJA I ZAŠTITE)

[**P**] - preventivna rješenja iz popisa i procjene ratne štete - u postupku revizije
[**E**] - evidentirana KD - po podacima Konzervatorskog odjela u Osijeku (stanje do 1991.)
[**Rek**] - rekognoscirana KD - po podacima Konzervatorskog odjela u Osijeku (stanje do 1991.)
[**E-pl**] - evidentirana planom KD - dopunska evidencija u sklopu izrade "GUP-a grada Vukovara"

* Napomena:
Kod nekih kulturnih dobara u tablicama se navode i stariji spomenički status (u uglatoj zagradi) zbog moguće veze sa nekadašnjom planskom dokumentacijom i sadašnji spomenički status, s tim da je kod trajno zaštićenih građevina broj otisnut u boldu.

Razina zaštite [postojeće stanje]

[**D-MK**] - državna razina zaštite (rješenjem Ministarstva kulture)
[**L-GV**] - lokalna razina zaštite (odlukom Grada Vukovara)
[**ZP**] - zaštita mjerama i preporukama "GUP-a"

Mjere zaštite [prijedlog planskih mjera]

[**PZ-D**] - prijedlog zaštite na državnoj razini (rješenjem Ministarstva kulture)
[**PZ-L**] - prijedlog zaštite na lokalnoj razini (odlukom Grada Vukovara)
[**prereg.**] - provesti postupak preregistracije - revizije starog rješenja
[**istraž.**] - provesti istraživanje u svrhu definiranja statusa i mjera zaštite
[**produž.prev.**] - produženje preventivne zaštite
[**revizija statusa**] - revalorizacija kriterija zaštite
[**trajno zaštićeno**]
[**PP**] - zaštita preporukama plana

[**brisati**] - brisati sa liste kulturnih dobara (srušeno, nestalo, uklonjeno, trajno degradirano, uništeno, revalorizirano)

Prijedlog kategorizacije

1 [**A**] - nacionalno značenje
2 [**B**] - regionalno značenje (važnost za područje Slavonije)
3 [**C**] - mikroregionalno značenje (važnost za područje županije)
4 [**D**] - lokalno značenje (važnost za područje grada / općine)
5 [**E**] - mjesno značenje (važnost za uže područje grada / ambijenta)
[**N**] - nekategorizirano (nedovoljno istraženi arheološki lokaliteti)

Izvor

[**MK - KOO**] - Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel Osijek
[**MK**] - Ministarstvo kulture - Središnji Registar kulturnih dobara pri Upravi za zaštitu kulturne baštine u Zagrebu
[**GMV**] - Gradski muzej Vukovar
[**AMZ**] - Arheološki muzej Zagreb
[**teren**] - terenska evidencija u postupku izrade Plana
[**literatura**] - podatak iz objavljenih izvora: Dorm, Majski, Brlić (konzultirati GMV)
[**GUP 91**] – podatak prema evidenciji iz prethodnog GUP-a grada Vukovara (1991.)

Urbanističko-arhitektonska cjelina proizvodnog kompleksa Bata

Na području nekadašnjeg Borova do rata je postojao jedan od najvećih industrijskih kompleksa u tadašnjoj Jugoslaviji. Kompleks Borova od njegova začetka planski je projektiran za potrebe industrije s usmjerenjem na gumarsku proizvodnju. Gradnja je počela 1931. godine i u idućem razdoblju izgrađeno je pored industrijskih građevina i plansko stambeno naselje za smještaj radnika, te zgrade i prostori javne namjene i društvenog standarda. Naselje je bilo koncipirano na ideji idealnoga vrtnoga grada (avangardni češki funkcionalizam). S jasnim odvajanjem proizvodno-industrijske, stambene i rekreacijske zone plan je pretpostavio izvedbu 13 standardnih petoetažnih industrijskih blokova dim 80x19 m, te radničko naselje u kojem su do 1936. realizirana 122 tipska stambena objekta smještena u parkovnom pojasu.
Na osnovu Programa prostornog uređenja gospodarsko-infrastrukturne zone Borovo i Stručne podloge, zaštitile bi se površine i građevine koje su izvorno bile dio proizvodnog kompleksa Bata.
Zbog specifičnosti pristupa problemu zaštite industrijske arhitekture potrebno je izvršiti dodatna istraživanja čitavog kompleksa u obliku urbanističko – arhitektonske studije, na osnovu koje će se konačno definirati područje zaštite urbanističko-arhitektonske cjeline proizvodnog kompleksa Bata.

Ambijenti

Unutar kulturno-povijesne cjeline grada Vukovara nalazi se nekoliko zona izrazite i visoke povijesne vrijednosti, koja se očituje u većem broju pojedinačnih kulturnih dobara, specifičnih stilskih i tipoloških karakteristika.
Kao osobita povijesna vrijednost ističu se tri takve zone: kompleks vlastelinstva Eltz, barokna jezgra grada i plato franjevačkog samostana i zgrade gimnazije.
Posebnu vrijednost cijelom gradu uključujući i moguće područje zaštite urbanističko-arhitektonske cjeline proizvodnog kompleksa Bata na sjeveru i cjelini arheološko-turističkog parka Vučedol na jugu, daje rijeka Dunav naglašene suprotnosti njenih obala – desna je izgrađena i tu se nalazi grad Vukovar, a lijeva je ozelenjena, šumovita i taj kontrast stvara osobitu vrijednost u estetskom, ambijentalnom i ekološkom smislu.

Vizure

Pored već ranije navedene lijeve, šumovite obale Dunava i same rijeke s koje se pruža posebno vrijedan pogled na cijeli longitudinalno smješten grad s kompleksom Borovo na kraju, vidljivom na blagom zavoju rijeke, te osobito dojmljivog pogleda na kompleks dvorca Eltz, treba izdvojiti nekoliko vizura zbog njihove visoke vrijednosti i mogućnosti devastacije novom izgradnjom.
To su vizure koje se iz pojedinih dijelova grada pružaju na plato franjevačkog samostana i vukovarske gimnazije (pogledi odozdo iz Radićeve ulice i sa susjednog platoa katoličkog groblja), te vizure iz Gajeve i Samostanske ulice prema baroknoj jezgri grada. Osobito vrijedan pogled čini vizura od zgrade

Radničkog doma prema baroknoj jezgri, malom baroknom trgu i blagom usponu ulice u nastavku prema Bećarskom trgu.

Ciljevi i mjere zaštite vukovarske graditeljske baštine se mogu odrediti na sljedeći način:

Zaštita povijesnih naselja

Grad Vukovar s rijekom Dunav i obalnim pojasom prema arheološkom lokalitetu Vučedol i naselju Sotin čini jedinstvenu krajobraznu vrijednost koju treba sačuvati, a urbanistički razvoj podrediti zakonitostima postojećeg krajobraznog ustroja, odnosno izgradnju zadržati u linearnoj shemi grada. Postojeće, povijesno formirane cjeline (kompleks vlastelinstva Eltz, barokna jezgra grada i plato franjevačkog samostana i vukovarske gimnazije) treba zadržati unutar postojećih granica. U ovim zonama izrazite povijesne vrijednosti (A) propisuje se cjelovita zaštita kulturno-povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštivanje tradicije i funkcije prostora i sadržaja. Na području ovih cjelina moguće je prilagođavanje funkcija i sadržaja suvremenim potrebama uz minimalne intervencije u povijesne strukture (sanacija, konzervacija, konzervatorska rekonstrukcija).

Na užem području kulturno-povijesne cjeline (zone visoke povijesne vrijednosti (B)) propisuje se zaštita osnovnih elemenata povijesne prostorne/planske matrice i karakterističnih kompleksa, grupa građevina, pojedinih građevina i drugih za ukupnost određene povijesne cjeline važnih vrijednosti, a prije svega gabarita, povijesnih sadržaja i oblika. U ovoj zoni dopuštene su odgovarajuće intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama (konzervacija, rekonstrukcija, povezivanje povijesnih i novih struktura: interpolacija, rekompozicija, integracija).

Urbanizaciju u zonama izrazite i visoke povijesne vrijednosti treba usmjeriti prvenstveno na povećanje urbanih standarda svake mikrocjeline.

U kontaktnom području kulturno-povijesne cjeline (E) propisuje se zaštita povijesnih sadržaja zona izrazite i visoke povijesne vrijednosti i krajobraznog karaktera cjeline; obveznom kontrolom gabarita i očuvanjem vrijednih vizura. U ovoj zoni dopuštene su intervencije u prostoru uz pridržavanje osnovnih konzervatorskih načela zaštite (uređenje prostora, gradnja, rekonstrukcija). Ukoliko bi došlo do promjene parcelacije ili promjene postojećih gabarita građevine na ovom području, potrebno je podnijeti zahtjev kod nadležne ustanove za zaštitu kulturne baštine (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine – Konzervatorski odjel u Osijeku). Ostali zahvati u prostoru kontaktne zone podliježu mjerama zaštite prostornim planom.

Prostorno-plansko širenje grada i izgradnju novih dijelova treba usmjeriti duž longitudinalnog pravca razvoja grada i obale Dunava (Trpinjska cesta, Borovo, Priljevo na zapadnom dijelu i Mitnica na istočnom dijelu) ostavljajući povijesno vrijedne vizure na kulturno-povijesnu cjelinu, a gospodarske cjeline razvijati u zonama južno od grada. Jednako je tako važno čuvanje kvalitetnog pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, šuma i sl., jer cjelovitu sliku naselja osim njegove građevinske strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje.

Proširenje građevinskih područja postojećih naselja Lipovača, Borovo, Vukovar i Sotin treba planirati tako da se zadrži homogenost slike povijesnog naselja, kvalitetna ekspozicija, što u većini slučajeva znači da je neprihvatljivo širenje građevinskih područja u smjeru prilaznih cesta i spajanje više naselja u neprekinutom građevinskom području.

Mjere i uvjeti zaštite kulturno povijesnih i prostornih vrijednosti naselja, određene su prema zonama zaštite i klasifikaciji povijesnih građevina - kulturnih dobara, koje se zaštićuju na temelju Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Mjerama zaštite utvrđuju se režimi i oblici intervencija u pojedinim zonama i za pojedine građevine.

Povijesna naselja i njihovi dijelovi, povijesne građevine s okolišem, prirodni i kultivirani krajobrazi, povijesni memorijalni spomenici i arheološki lokaliteti moraju biti na stručno prihvatljiv način uključeni u budući razvitak grada Vukovara. Očuvanje kulturno povijesnih obilježja prostora podrazumijeva:

- očuvanje povijesne slike prostora koju čine volumen naselja, njegovi obrisi i završna obrada pročelja građevina te vrijednosti krajobraza kojim je okruženo;
- očuvanje prirodnih značajki kontaktnih područja uz povijesne građevine i sklopove, kao što su obale potoka, rukavci vodotoka, šume, budući da pripadaju ukupnoj slici prirodnog i kulturnog naslijeđa;
- zaštitu i očuvanje prirodnog i kultiviranog krajobraza kao temeljne vrijednosti prostora;
- očuvanje povijesnih trasa putova (starih cesta, poljskih putova, pješačkih staza često obilježenih raspelima i pokloncima);

- očuvanje i zadržavanje karakterističnih toponima, naziva sela, uzvišenja, potoka i kanala od kojih neka imaju simbolička i povijesna značenja.

Mjere zaštite povijesnih građevina i sklopova naselja

Osnovne karakteristike prostora obuhvaćenog prostornim planom uređenja grada Vukovara s gledišta zaštite povijesnih građevina je u velikom stupnju, u ratu oštećenih građevina, od kojih je do danas određen broj obnovljen. Uz nekoliko vrijednih registriranih i preventivno zaštićenih pojedinačnih kulturnih dobara, osobito su vrijedni graditeljski sklopovi vlastelinstva dvorca Eltz i franjevačkog samostana s crkvom. Na području nekadašnjeg kombinata gume i obuće Borovo u većem dijelu sačuvane su izvorne industrijske građevine čija je faza istraživanja i valorizacija u tijeku. Do donošenja odluke o zaštiti urbanističko-arhitektonske cjeline proizvodnog kompleksa Bata nužno je ne vršiti nikakve parcijalne zahvate u prostoru buduće zaštite, osim saniranja oštećenih Batinih industrijskih građevina.

Tipologiju povijesnih građevina i graditeljskih sklopova i arhitektonsko oblikovanje potrebno je usuglašavati s kvalitetnom tradicijom područja, a nagrđene dijelove grada i okolnih naselja trebati će postupno sanirati. Na povijesnim građevinama koje su nositelji identiteta grada potrebni su radovi konzervacije uz očuvanje izvornog izgleda i oblikovanja uz moguće prilagodbe u interijeru, kao i neophodni radovi građevinske sanacije, održavanja, sanacije, rekonstrukcije, prenamjene, restitucije (ili reinterpretacije) pročelja. Gospodarske građevine, ukoliko nisu više u izvornoj namjeni moguće je prilagoditi novim zahtjevima, bilo stanovanja ili neke djelatnosti koja se može odvijati u zadanim gabaritima građevine, uz očuvanje karakterističnih obilježja njihovih pročelja. Tradicijske građevine moguće je prilagoditi suvremenim stambenim funkcijama, uz očuvanje njihovog vanjskog izgleda.

Mjere zaštite arheoloških lokaliteta

Arheološki lokaliteti Desna i Lijeva Bara zajedno s Lijevom Barom – Slavijom čine jedan veliki arheološki kompleks – groblja, koji se sa svojim bogatim arheološkim materijalom kod sahranjivanja pokojnika od vremena mlađe kulture polja sa žarama u kontinuitetu kroz starije i mlađe željezno doba, u koje je ukopana i velika srednjovjekovna nekropola bjelobrdske kulture, ubraja u osobito značajna nalazišta u Hrvatskoj.

Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara regulirana je između ostalog i zaštita arheoloških nalazišta i nalaza te se stoga na ove lokalitete i na preostalo područje grada Vukovara primjenjuju propisane odredbe iz ovog Zakona.

Registriranim arheološkim lokalitetima, te lokalitetima koji su u postupku registracije i preventivne zaštite utvrđene su granice rasprostranjenosti. Na tim se lokalitetima, svi zemljani radovi koji uključuju kopanje zemljišta dublje od 40 cm, moraju izvesti ručnim iskopom pod nadzorom i uputama arheologa uz prethodno utvrđene posebne uvjete zaštite i odobrenje Konzervatorskog odjela u Osijeku, koji može propisati i prethodno izvođenje zaštitnih arheoloških iskopavanja i istraživanja. Sva izgradnja na navedenim lokalitetima uvjetovana je rezultatima arheoloških istraživanja, bez obzira na prethodno izdane uvjete i odobrenje.

Evidentiranim se arheološkim lokalitetima zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice pa su locirani položajem.

Radi njihove daljnje identifikacije potrebno je obaviti rekognosticiranje terena, detaljno kartiranje i dokumentiranje, temeljem kojih će se odrediti njihov konačni status i mjere zaštite sukladno citiranom Zakonu.

Također, ukoliko bi se na evidentiranim arheološkim lokalitetima i na preostalom području grada, prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova naišlo na arheološko nalazište ili nalaze, radove je nužno prekinuti te o navedenom bez odlaganja obavijestiti Konzervatorski odjel u Osijeku, kako bi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara poduzele odgovarajuće mjere osiguranja, te zaštite nalazišta i nalaza.

Mjere zaštite memorijalnih područja

Ambijentalne cjeline groblja koja su ujedno i neposredni okoliš crkava s očuvanim starim nadgrobnim spomenicima i drvenim križevima treba održavati i čuvati u okviru prostorne organizacije i kamene plastike nadgrobnih ploča i drvenih križeva. Potrebe za širenjem groblja rješavati u zoni manje ekspozicije groblja, uz očuvanje intaktnosti postojećeg. Ne dozvoljava se zamjena starih spomenika novim poliranim crnim mramornim pločama.

Posebno treba istražiti i vrednovati memorijalne prostore stradanja za vrijeme Domovinskog rata te ih označiti i zaštititi u detaljnijim dokumentima uređenja prostora. Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN br. 69/99) regulirana je zaštita područja, mjesta, spomenika i obilježja u svezi s povijesnim događanjima i osobama (kulturna dobra – Antifašizma i Domovinskog rata), te se stoga na kulturna dobra iz navedenog područja primjenjuju propisane odredbe ovog Zakona. Sva registrirana kulturna dobra značaja su koja prelaze lokalne okvire i u skladu sa Zakonom kulturnih dobara Republike Hrvatske za bilo kakove radnje na njima ili u njihovoj neposrednoj blizini potrebno je ishoditi dozvolu nadležnog Konzervatorskog odjela.

Prije građevinskih intervencija nužno je provesti sustavna arheološka istraživanja na mjestima budućeg iskopa.

Popis spomenika Domovinskog rata u Vukovaru

1. Spomenik Blagi Zadru
   Lokacija: Trpinjska cesta ispred Mjesnog odbora
   Autor: A. Brkić
2. Spomen obilježje 24-ici poginulih članova NK Radnički
   Lokacija: križanje Trpinjske cesta i ceste za Borovo naselje
   Autor: Nenad Lešina
   Datum postavljanja: 02. 05. 2002.
   Donator: Vojno učilište Petar Krešimir IV
3. Spomen obilježje na Novom groblju – Kocka – u spomen na 938 ekshumiranih žrtava Domovinskog rata
   Lokacija: Novo groblje – groblje hrvatskih branitelja
   Autor: Tomislav Ostoja
   Datum postavljanja: 05. 08. 2002.
   Donator ili investitor: Ministarstvo hrvatskih branitelja
4. Spomen ploča u trajno sjećanje na poginule, zarobljene i nasilno odvedene hrvatske branitelje i civile
   Lokacija: ispred porušene zgrade Borovo Komerca
   Autor: nepoznat
   Datum postavljanja: 19. 11. 2003.
   Donator: Hrvatske majke
5. Spomen ploča
   Lokacija: Velepromet na Sajmištu
6. Spomen obilježje u obliku crnog kamenog stupa u sjećanje na 261 ranjenog branitelja, civila i bolničkog osoblja odvedenog osoblja
   Lokacija: dvorište bolnice
   Datum postavljanja: 18. 11. 1999.
   Donator: hrvatski narod
7. Križ
   Lokacija: dvorište bolnice
8. Drveni križ na Novom groblju
9. Križ od bračkog kamena na Novom groblju
10. Kameni križ na ušću Vuke u Dunav

Ova obilježja postavljena su u čast palih branioca i stanovnika ovog područja u Domovinskom ratu.

U tijeku je prijedlog za registraciju memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata sa spomenikom "Kocka" na Novom groblju Dubrava.

U skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara Republike Hrvatske za bilo kakove radnje na njemu ili neposrednoj blizini potrebno je ishoditi dozvolu nadležnog Konzervatorskog odjela.

Ostala obilježja su lokalnog značaja i predlaže ih se u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, zaštiti.

Mjere zaštite etnoloških građevina

Zbog visokog stupnja oštećenosti u ratu stradalih zgrada tradicijskog graditeljstva na području kulturno-povijesne cjeline grada Vukovara nije ostalo sačuvano gotovo ništa. Do rata preventivno zaštićena ruralna cjelina na području ulica Šamac i sv. Bone potpuno je uništena. Zaštitu navedenih kulturnih dobara potrebno je vršiti putem čuvanja pojedinačnih objekata značajnije spomeničke vrijednosti i putem suvremene interpretacije osnovnih karakteristika tradicijskog graditeljstva uz suradnju urbanističkih i projektantskih ustanova te institucija za zaštitu kulturnih dobara.

Mjere zaštite prirodnog i kulturnog krajobraza

Na području grada Vukovara s gledišta zaštite prirodnog krajobraza osobito je vrijedno područje visoke desne obale uz rijeku Dunav. Blagi uspon terena počinje od samog baroknog središta grada, te od kompleksa franjevačkog samostana, ispresijecano povremenim usjecima i prilazima Dunavu, u nastavku kontinuira kao visinski plato i dalje prema Vučedolu. U središnjem dijelu grada vrijedan je krajobraz rijeke Vuke.

Postupci zaštite trebaju biti provedeni po odredbama Zakona. Za svaki objekt bi trebalo organizirati praćenje stanja i stručnu i materijalnu pomoć pri očuvanju.
Na postojanju povijesnih objekata Vukovar bazira svoj daljnji razvoj s posebnim naglaskom na turističkom značaju.
Pri planiranju intervencija u blizini navedenih građevina posebno treba voditi računa o uklapanju novih sadržaja u kontekst okoliša kulturno povijesnih građevina i cjelina.

1.1.4. Obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih planova

1.1.4.a. Prostorni plan uređenja Grada Vukovara

Prostorni plana uređenja Grada je donesen 2006. godine.[14]

Njime su određene granice GUP-a, dani najznačajniji elementi razvoja svih naselja na području Grada, korištenje i namjena prostora te najvažniji prometni, infrastrukturni koridori i prostori.
Planom je određeno da će se GUP-om odrediti detaljniji elementi razvoja samog Vukovara. Njime je omogućeno proširenje groblja i luke, rezervat koridora, trase višenamjenskog kanala Dunav – Sava, lokacija toplane.
Planom je određeno orijentacija grada za razvoj uz obale Dunava, uvjeti za gradnju javnih i društvenih te sportsko rekreacijskih sadržaja u gradu.

Smjernice za urbani razvoj u zasnivanju na pretpostavci da bi u Gradu moglo živjeti oko 50000 stanovnika.
Ovaj plan je osnova za donošenje GUP-a Vukovar.

1.1.4.b. Ocjena postojećih urbanističkih planova na području grada Vukovara

Izmjene i dopune generalnog urbanističkog plana grada Vukovara su donesene 1996. godine. Prije njega su bili doneseni slijedeći planovi:

- Idejna studija generalnog urbanističkog plana 1960, sa zaključkom: Urbanistički plan Vukovar – Borovo, 1964;
- Urbanistički plan Vukovara (1967) – prvi sintezni plan
- Generalni urbanistički plan i Prostorni plan općine (1979) – rađeni integralnim postupkom kao sinteza ranijih postavki
- Izmjena i dopuna PUP-a centar (1985)
- Generalni urbanistički plan – izmjene i dopune (1996) – prostorni program obnove i razvoja
- Detaljni regulacijski plan uređenja središnjeg gradskog područja (1987 i 1996).

Svi planovi su se do sada primjenjivali u različitom obimu realizacije. No donošenjem novog GUP-a oni će se morati mijenjati ili staviti van snage.

[14] Službeni vjesnik Grada Vukovara 1/06.

1.1.4.c. Konzervatorska podloga za izradu GUP-a Vukovara

Studijom je izvršena detaljna analiza i realizacija te evidencija i klasifikacija kulturne baštine na području obuhvata GUP-a. U tabelarnom prikazu je dan pregled spomeničkog statusa, razina zaštite, mjere zaštite, prijedlog kategorizacije te izvor podataka za 123 lokaliteta.

Dan je prijedlog mjera zaštite i očuvanja te zona i prostornih međa konzervatorske zaštite. Studijom je upozoreno na znatno veći broj površine vrijednih prostora od onog što je pod režimima zaštite.
Dio tih prostora je predložen za zaštitu prema odredbama Zakona o zaštiti spomenika kulture. Za dio prostora se samim rješenjima plana, u okviru režima korištenja pojedinih prostora, nastoji očuvati uočene vrijednosti.

1.1.5. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja u odnosu na demografske podatke i pokazatelje.

Područje obuhvata GUP-a obuhvaća linearno izgrađeni prostor uz desnu i dio rekreacijskog prostora uz lijevu obalu Dunava. Na tom prostoru je 2001. g. živjelo ukupno 30.126 stanovnika, a na području cijelog Grada 31.670 stanovnika. Najveći broj stanovnika bio je u samom gradu 1981.g. kada ih je bilo 44.639. Prema prognozi iz prostornog plana, u budućnosti bi na cijelom prostoru Grada moglo bi živjeti 50-60000 stanovnika a, u Vukovaru 50-55000 stanovnika. Dosadašnjim planovima se računalo na znatno veći broj. Tako je u GUP-u iz 1981.g. bilo planirano 75.000 stanovnika do 2011. godine, a izmjenama 1996. spominjano je 60.000 st. u području grada.
Danas je očigledno da se nekadašnje prognoze ne mogu ostvariti. U posljednjih 8 godina se u grad vratio dio prognanika tako da se može procijeniti da danas u gradu živi oko 33.000 stanovnika.

Ocjena stanja i ograničenja u odnosu na gospodarske funkcije

Vukovarska tradicija industrije luke i graditeljstva bila je duga i kvalitetna.

Industrijski kompleks Borova je u ratu cijeli bio srušen. Obnovljen je samo dio proizvodnje. No ta zona je značajan gradski potencijal Luka Vukovar vrlo dobro radi i potreban joj je prostor za dalji razvoj. Za to se planira znatan dio priobalnog prostora. Ograničenje predstavlja rezervacija prostora za početak kanala Dunav – Sava čiji početak je planiran na području današnje luke. Stoga treba preispitati koncept i naći takvo rješenje koje će, osiguravši prostor za višenamjenski kanal, omogućiti luci Vukovar dalji rad i razvoj.

Gospodarska zona u južnom dijelu grada, a napose Slobodna zona se postupno razvijaju. One su znatan gospodarski potencijal Vukovara.
Gospodarska zona u zapadnom dijelu, uz ulaz u Vukovar iz smjera Vinkovaca u budućnosti će se objediniti sa onom u gradu uz silose. Može se zaključiti da je gospodarska vrlo značajna tradicija i raspored zona dobar osnov za prostorni razvoj.

No treba naći načina kako da se pokrene investicijski ciklus koji bi omogućio obnovu srušenih i gradnju novih proizvodnih sadržaja.
Istovremeno je u gradu posebno voditi računa o gradnji drugih, manjih gospodarskih sadržaja koji daju znatan doprinos ukupnom razvoju grada. Pri tom treba voditi računa o tome da se za veće trgovačke objekte odredi takve lokacije koje će se uklopiti i gradske prostore.

Strategija daljnjeg razvoja grada Vukovara

Pri definiranju ciljeva daljnjeg razvitka važne su ukupne tendencije urbanog razvitka, te posebni razvojni interesi u prostoru, primjenjujući odgovarajuće socijalne, prostorne i ekološke kriterije vrednovanja urbanog razvitka.
Tradicija urbanističke i urbane kulture grada Vukovara temelj je za novu urbanu strategiju u kojoj ima mjesta i za orijentaciju grada prema najsuvremenijim tehnologijama, zasnovanih na značajnim dosadašnjim tradicijama.
Vukovar treba planirati takav prostorni razvoj koji će ga identificirati kao grad bogate kulturne baštine, grad mladih, grad novih tehnologija, grad bogatih kulturnih događanja, umjetnosti, umjetnika i sportaša, grad na Dunavu sa važnim prometnim značajem, a napose grad svojih građana.

Gospodarenje prostorom, odvija se u složenom odnosu sudionika i njihovih interesa, kao sustav stalne gospodarske, socijalne i estetske reprodukcije unutar skladnog odnosa ponašanja svih koji u tom procesu sudjeluju.
Programska i planska rješenja, prostorno i vremensko sagledavanje najvažnijih urbanih intervencija koje će biti usmjerene bržem razvitku i prostornom uređenju cijelog grada najvažnija je zadaća GUP-a.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvitka županijskog i gradskog značaja

Grad Vukovar spada u grupu velikih i većih gradova Republike Hrvatske kao važnije nacionalno središte. Zadovoljava sve bitne kriterije takvih gradskih naselja:
- ima dugu povijesnu tradiciju
- do rata bilježio je stalni rast broja stanovnika
- nalazi se na značajnim prometnim pravcima
- najvažnija je hrvatska riječna luka
- spada u značajne upravne centre – sjedište je županije
- ima infrastrukturne elemente karakteristične gradskim obilježjima
- ima dugogodišnji kontinuitet praćenja planskog razvoja.

Za povezivanje područja grada sa drugim županijama i međunarodno povezivanje najznačajnija planirana je državna brza cesta koja vodi prema središnjoj Hrvatskoj na zapad i državnoj granici sa Srbijom na istok. Postupno rješavanje dionica i građevina na mreži državnih cesta pretpostavlja daljnje poboljšanje uvjeta za odvijanje prometa na prilazno-obilaznim pravcima i raskrižjima samog grada.
U željezničkom prometu važna je uspostava kvalitetne željezničke veze, sa drugim dijelovima države. Ne treba zanemariti značenje prijevoza putnika željeznicom posebno na pravcu Vukovar-Vinkovci.
Važnost Dunava i vukovarske luke je velika u europskim razmjerima.
Gradnjom višenamjenskog kanala Dunav – Sava, vodeni prometni tokovi će prolaziti kroz sam grad.
Cilj je omogućiti sklad razvoja Vukovara, luke, kanala i priobalnog prostora.

Prema Strategiji i Programu prostornog uređenja republike Hrvatske Vukovar spada u važnija nacionalna središta i u gradove srednje veličine s 30 - 100.000 stanovnika. Osim Vukovara u županiji spadaju u ovu grupu gradova samo Vinkovci.
Grad ima povoljnu socioekonomsku strukturu: polifunkcionalan je grad s visoko urbaniziranim razvojem. Značajna karakteristika je dobra povezanost grada sa drugim prostorima u županiji.

Osnovni ciljevi se mogu odrediti na slijedeći način:
- razvoj Vukovara kao makroregionalnog središta;
- obnova i rast gospodarskog značaja grada;
- povećanje znanstvenog i obrazovnog potencijala;
- povećanje turističkog značaja;
- osiguranje uvjeta za stalno poboljšanje kvalitete života u gradu;
- dalji razvoj prometnih sustava tako da Vukovar bude povezan sa regijom, a da se pri tom ne odvija tranzit kroz središte grada;
- stvaranje kvalitetne urbane fizionomije zasnivane na prirodnim i povijesnim vrijednostima i položaju uz ušće Vuke u Dunav;

2.1.1. Značaj posebnih funkcija grada

Vukovar je danas središte županije. Ima veliki regionalni značaj. U prošlosti je taj značaj bio i veći.
Cilj plana je sačuvati stečene vrijednosti grada i omogućiti njihovo povećanje. On bi u budućnosti trebao biti središte znatno šireg prostora no što su to granice grada kao jedinice lokalne samouprave i granice županije. Vukovar ima i međunarodni značaj kao velika luka, ali i kao kulturno-povijesno središte i jedno od najvažnijih arheoloških područja u Evropi.
Za razvoj su značajni javni prostori grada.

Posebne funkcije grada za javne potrebe u prostoru obuhvaćaju izgrađene i neizgrađene površine i sadržaji javne i društvene namjene.

Na županijskoj i lokalnoj razini širok je raspon građevina i djelatnosti kojima je svrha zadovoljavanje potreba građana u područjima odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, sporta, zdravstva, socijalne skrbi, te vjerskih potreba. I dalje će biti nužno graditi niz kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, sportskih i drugih objekata od značenja za grad i županiju.
Vukovar je jedan od važnih gradova koji svjedoče o nekadašnjem skladu industrijskog razvoja i uređenja gradskog područja. Iako su ratnim razaranjima te vrijednosti bile teško oštećene, one su ne samo trag prošlosti već i generator razvoja u budućnosti.
Posebno se ističu gradske priobalne i neizgrađene površine: javni prostor u gradu i javne zelene površine. Suvremeni grad, složena je mreža brojnih individualnih identiteta, te javnih prostora i zelenih površina. Svi oni se doživljavaju u uzajamnom djelovanju i iz toga rezultira ukupni zajednički identitet grada.

Položaj Vukovara kao značajnog prometnog i infrastrukturnog čvorišta kako u regionalnom tako i u međunarodnom smislu također uzrokuje znatne posebnosti u prostoru. Tu se u budućnosti misli na višenamjenski kanal Dunav – Sava, ali i na prateće prostore uz sami kanal.

Sve navedene funkcije trebaju se skladno uklopiti u buduću sliku grada na obalama Dunava i Vuke.

2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

Prostorna struktura je zapravo već određena. Sit grada je definiran, glavna urbana obilježja i pravila su uspostavljena. Razlikovanje kvalitetnih odnosa pojedinih prostornih cjelina je relativno jasno. U daljem razvoju treba slijediti postojeća kvalitetna rješenja i primjere, omogućiti stvaranje novih kvalitetnih gradskih prostora te pravilno provjeriti optimalne dimenzije prostora za dalji razvoj.

Vukovar je grad po mjeri čovjeka. Infrastrukturno i ekološki je sređen grad koji je integriran u suvremene europske trendove tehnološkog i komunikacijskog razvoja. On mora postati ekonomski razvijeno (nova radna mjesta, viša stopa investicija) i kulturno jako središte Županije, ali i cijele istočne Hrvatske, nositelj vlastitog razvitka i razvitka okoline.

Gospodarska struktura je u znatnoj mjeri zavisna o prostoru, ali i obratno. Na primjeru Vukovara je to jasno vidljivo. Uz Dunav su se razvili Luka Vukovar, tvornica Borovo i drugi gospodarski sadržaji i to treba nastaviti.

Treba osigurati odgovarajuće prostorne uvjete za razvoj gospodarskih djelatnosti, a grad mora biti otvoren za nove kvalitetne gospodarske inicijative i osigurati im prostor za smještaj i budući razvoj.

U pogledu restrukturiranja gospodarstva plan može imati samo djelomični utjecaj. To može biti na primjer ograničavanje gomilanja skladišnih prostora u samom gradu. Gradski prostor je preskup, kompleksno opremanje zemljišta nije racionalno samo za skladišta, povećanje radnih mjesta je minimalno, a doprinos urbanitetu je kod stvaranja velikih skladišnih zona čak i negativan. Planom se osigurava mogućnost za obnovu i dalji razvoj proizvodnje.
Za prostor je značajan učinak razvoja tzv. male privrede. Pravilnim lociranjem, afirmativnim rubnim uvjetima te raznolikošću sadržaja, a ponekad poistovjećivanjem lokacije stanovanja i rada, mogu se stvoriti zanimljivi i gradu dobrodošli prostori.
Možda je temeljno pitanje kako planom omogućiti ne samo održivo već i unapređujuće gospodarenje cjelokupnim gradskim prostorom.
U tom segmentu su planska rješenja odlučujuća u konačnoj ocjeni uporabne i ukupne vrijednosti grada. O ovome ovisi i kvalitetno stanovanje, promet, komunalno opremanje te dinamika razvoja.
Grad bi trebao omogućavati prostorno uređenje i poticati razvitak takvih djelatnosti u kojima se najbolje valorizira ljudski potencijal, a raspoloživi resursi, tržišni uvjeti, lokacijske i druge pogodnosti te tehnički napredak i znanje se najbolje mogu iskoristiti.
Poželjni i korisni sudionici razvitka biti će one djelatnosti koje će nalaziti optimalne pogodnosti za smještaj u gradu i koje će moći podnositi veće lokacijske troškove.

Generalnim urbanističkim planom određuju se prostorni okviri, uvjeti i mogućnosti za smještaj djelatnosti koje racionalno koriste gradsko zemljište, koje nisu energetski zahtjevne i prometno su primjerene, koje nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša, koje su profitabilne i privlače kapital i modernu tehnologiju, koje

ne izazivaju novi priliv stanovništva i širenje drugih funkcija, koje materijalno mogu osigurati funkcioniranje cijelog grada i njegovih interesa u širem prostoru.

Urbanističkom će se regulativom osigurati uklapanje odgovarajućih djelatnosti u gradske prostore, ali će se i potrebnim ograničenjima i restrikcijama sprečavati smještaj djelatnosti koje ne pridonose kvaliteti razvitka grada.

Jedan od bitnih ciljeva je poboljšavanje kvalitativnih značajki već formirane prostorne strukture. Predviđa se poboljšavanje tih značajki i racionalnije korištenje već angažiranog prostora, zatim onih koji su ostali neuređeni ili neizgrađeni, proizvodnih objekata koji su napušteni i prazni ili prepušteni spontanim procesima formiranja različitih oblika poduzetničkih inicijativa, te gospodarsko reaktiviranje postojeće industrijske strukture.

Generalnim urbanističkim planom se određuju sljedeći oblici gospodarskih prostora:

a) Jednonamjenske zone (gospodarske, poslovne ili komunalne namjene):
   - njihova veličina i smještaj u prostoru
   - način razgraničenja s drugim namjenama
   - uvjeti poslovanja

U tom pogledu najveći značaj imaju zone Borova, Luke, slobodna zona i transformacija prostora uz željezničku prugu i ulaz u grad.

b) Poduzetnički, tehnološki i inovacijski centri koji okupljaju veći broj manjih, različitih djelatnosti (u raznim namjenama). Primjer za to je razvoj zone Priljevo.

c) Manji radni prostori u zonama mješovite i stambene namjene:
   - određuju se prostorni kriteriji za smještaj u prostoru ili objektu (veličina i tip jedinice) i određuju se uvjeti poslovanja
   - djelatnosti koje ne smiju poslovati u zonama stambene namjene, jer mogu ugroziti uvjete života.

U gospodarskom razvitku grada posebnu važnost imaju ne samo gospodarske djelatnosti, već i sinergija s naizgled neprofitnim i potrošačkim djelatnostima, kao što su kultura, umjetnost i druge, koje daju fizionomiju suvremenog grada, sposobnog za sudjelovanje i konkurenciju u značajnim manifestacijama što će privlačiti ljude iz cijeloga svijeta.

2.1.2.1. Turizam

Turizam postaje vodeća ekonomska aktivnost u svijetu. Grad Vukovar se ističe, u hrvatskom turističkom okružju, kao kontinentalna destinacija čija barokna jezgra i kulturna tradicija, blizina Vučedola te putnička riječna luka imaju poticajni značaj za razvoj urbanog kulturnog turizma.

Turizam može postati važna ekonomska aktivnost Vukovara. S povoljnim geografskim položajem uz Dunav, blizu velikih turističkih atrakcija (Vučedol, Kopački rit, priobalje Dunava i Vuke) već je sada u mogućnosti povećati turističku aktivnost. Razvojem turizma povećala bi se i kvaliteta života građana, jer ono što privlači posjetitelje istovremeno je atraktivno i lokalnim žiteljima. Tome doprinosi i hotel Lav svojom kvalitetom.

Vukovar treba razvijati kulturni turizam koji nudi za svakog ponešto, kao grad manifestacija, kao obrazovni, gastronomski, kongresni i poslovni centar.
Mogućnosti razvoja turizma su:

- gradnja suvremene turističke ponude na već prepoznatljivom imidžu Vukovara kao grada baroka, grada heroja,
- blizina Vučedola,
- izletnički turizam,
- destinacija "kratkog odmora" za posjetitelje motivirane kulturom ili one na plovidbama Dunava,
- Vukovar kao ishodište izleta u okolicu (npr. plovidbe Dunavom i Vukom),
- trend ponovnog otkrivanja Hrvatske kao atraktivne turističke destinacije na stranim tržištima
- tranzitni turizam zbog lokacije uz državnu granicu
- turizam specijalnih interesa – kulturni, obrazovni, lovni, ribolovni, veslački, krajobrazni, konferencije, skupovi itd.

2.1.3. Infrastrukturna opremljenost

2.1.3.1. Promet

Jedan od primarnih uvjeta prostornog razvitka grada je poboljšanje opremljenosti prostora prometnom i komunalnom infrastrukturom.

U okviru strategije održivog razvitka i projekta "Zdravi život za sve", pravo na mobilnost temeljno je pravo svakog stanovnika grada. Grad Vukovar treba učinkovito riješiti javni i kombinirani prometni sustav. Takav će prometni sustav povoljno utjecati na kvalitetu života gradskog stanovništva.

Razvoj grada i njegovih funkcija zahtijeva i stalni razvoj prometnog sustava kao sastavnog dijela organskog tkiva svakog grada.
Stoga i ciljevi organizacije prometnog sustava moraju zadovoljiti sve planirane razvojne potrebe grada kao kompleksnog sustava.

Osnovni ciljevi razvoja prometnog sustava moraju biti sukladni sa prostornim razvojem cijelog područja obuhvaćenog GUP-om, uz potrebu za povezanošću na širu prometnu mrežu.
Koncepcija prometnog sustava grada Vukovara temelji se na razvoju održivog gradskog prometa.

Prometni sustav i sustav mobilnosti općenito treba planirati tako da u svakom dijelu bude što pristupačniji svim korisnicima, uključujući roditelje s djecom, starije i teže pokretne osobe, osobe u invalidskim kolicima i druge. U svrhu povećanja stupnja dostupnosti prometnog sustava za sve korisnike, posebnu pažnju treba voditi prilikom obnavljanja voznog parka, određivanja lokacija i oblikovanja stajališta javnog gradskog i prigradskog prijevoza putnika te dimenzioniranja i oblikovanja ulica, trgova i drugih javnih gradskih prostora.

U skladu s navedenim načelima ciljevi u razvoju prometnog sustava Vukovara:

- podizanje stupnja sigurnosti svih sudionika u prometu,
- postupno obnavljanje autobusnih prijevoznih sredstava, povećanje prijevoznog kapaciteta i podizanje sveukupne razine usluge javnog gradskog prijevoza putnika,
- poboljšanje uvjeta za odvijanje pješačkog i biciklističkog prometa,
- stvaranje povoljnijih uvjeta za pristup do stajališta javnog gradskog prijevoza putnika za sve korisnike, a posebno za osobe s dodatnim potrebama u kretanju,
- provođenje zahvata i postupaka za smanjenje razine emisije ispušnih plinova te intenziteta zagađenosti zraka bukom kao posljedicom odvijanja prometa.

Na osnovi navedenih ciljeva predlažu se slijedeća planska usmjerenja:

- poboljšanje unutar gradske povezanosti te povezanosti s kontaktnim prostorom različitim vidovima javnog prijevoza putnika (autobus, željeznica, riječni plovni put),
- dogradnja obodne ulične mreže i formiranje optimalne osnovne cestovne prometne cjeline čime će se postići rasterećenje centralnog dijela grada od cestovnih motornih vozila i omogućiti formiranje pješačkih zona,
- povećanje propusne moći postojećih križanja dogradnjom prometnih trakova za lijeve skretače,
- povećanje učestalosti polazaka autobusa na svim postojećim linijama i uvođenje novih,
- rekonstrukcija i uređenje postojećih osnovnih uličnih poteza u skladu s potrebama stanovništva i s posebnim obzirom u smislu sigurnosti kretanja pješaka i
- rekonstrukcija autobusnog i željezničkog kolodvora.

Cestovni promet

Vukovar će sa svoje južne strane planski biti omeđen obilaznicom – cestovnom prometnicom koja u prometnom sustavu Grada ima izuzetnu ulogu jer omogućuju da se tranzit ne odvija kroz gradsko središte. Ta je prometnica dio sustava Hrvatskih cestovnih koridora (brza državna cesta).

Najizraženiji problem u prometu na gradskom području je prolaz državne ceste kroz centralno gradsko područje.

Razvoj ulične mreže samog grada zaostaje za razvojem prometne potražnje te je stoga na pojedinim pravcima u vršna vremena promet izuzetnog opterećenja. Zato se planira i gradski sustav obilaznica centra grada.

Postojeći autobusni kolodvor u svojoj osnovnoj funkciji ne zadovoljava suvremenim potrebama korisnika. Zato se planira njegova rekonstrukcija.

Ciljevi razvoja cestovnog prometa se mogu definirati na sljedeći način:

1. Gradnja sustava tranzitnih brzih cesta državnog značenja vodeći računa o tome da one ne ometaju život stanovnika grada;
2. Osiguravanje prostora za formiranje cestovnog sustava radi rasterećenja gradskog područja i poboljšanja međusobne prometne povezanosti pojedinih dijelova grada i okolice sa gradom;
3. Isključivanje automobilskog prometa iz dijela najužeg gradskog središta;
4. Treba osigurati prometnu povezanost svih gradskih područja u skladu sa postojećim i planiranim razvojnim područjima;
5. Mogućnost razvoja u fazama sukladno prostornom razvoju je preduvjet dobrog sustava;
6. Planski treba predvidjeti prostore za prometnu infrastrukturu koja omogućuje sigurnost svih sudionika u prometu;
7. Treba postići zadovoljenje što kraćeg vremena putovanja u svim vidovima prometa i po svrhama (kuća-posao, rekreacija, kupovina...);
8. Razvoj javnog gradskog i prigradskog prijevoza putnika, će se postupno javljati kao nužnost;
9. U razvoju prometnog sustava što manji štetni utjecaj na okolinu znači povećanje kvalitete.

U pogledu razvoja uličnog prometnog sustava u gradu će se osigurati prostor prvenstveno za povezivanje pojedinih dijelova grada međusobno i s okolnim naseljima pogušćavanjem ulične mreže kao nastavka na postojeći sustav gradskih ulica.
Odredit će se denivelirani prijelazi ulica i željezničkih pruga.
Sva nova ulična mreža će se graditi tako da omogući povezivanje s postojećim ulicama.

Za kvalitetno rješavanje potreba za parkiranjem odredit će se racionalni normativi za pojedine namjene te tamo gdje je to danas moguće odredit će se i lokacije većih javnih parkirališta ili garaža.

Željeznički promet

Željeznički čvor zahtijeva temeljitu tehnološku modernizaciju i dogradnju pojedinih dijelova mreže i uređaja kako bi se uključio u unapređenje željezničkog prometa radi preuzimanja veće uloge u putničkom i teretnom prometu. Usporedno će trebati željeznicu osposobiti za brzi putnički prijevoz na prigradskim i udaljenijim gradskim relacijama. U okviru tehnološke cjeline vukovarskog željezničkog čvora planira se povezivanje s lukom i gospodarskim zonama obnove željezničke stanice i uključuje lokacije bliže središtu za stajalište, uz obnovu pruge.
U osnovi željeznički promet na području grada funkcionira na zadovoljavajući način s obzirom na dosadašnje uvjete odvijanja prometa kao i njegovu veličinu.

Ciljevi razvoja željezničkog čvora Vukovar se mogu definirati na sljedeći način:

- Osiguravanje prostora za razvoj kompletiranjem i racionalizacijom postojećih pruga i uređaja te izgradnjom novih segmenata čvora radi postizanja veće učinkovitosti u putničkom i teretnom prometu;
- Razvitak javnog prijevoza (autobusnog i željezničkog);
- Osiguravanje prostornih uvjeta za razvoj integralnog odnosno kombiniranog teretnog prometa;
- Osiguranje deniveliranih prijelaza željezničkih koridora na potezima postojećih i planiranih cestovnih pravaca;
- Racionalno korištenje zemljišta za potrebe dobrog funkcioniranja željezničkog prometa;
- Ispitivanje mogućnosti gradnje pruge s ciljem korištenja današnje trase za potrebe gradskog uličnog prometa.

Biciklistički promet

Na postojećoj cestovnoj mreži nema dovoljno sigurnosti za bicikliste (visinski ili situativno odvojeni koridori).
U središtu grada zadovoljavaju svojim razmještajem i kapacitetom, a u dijelovima grada s gustom stambenom izgradnjom su često nedostatna. Zato treba osigurati razvoj mreže biciklističkih staza. Njih treba planirati prvenstveno uz obale Dunava i Vuke, a od njih dalje do pojedinih rekreacijskih ili stambenih područja.

2.1.3.2. Energetika

Razvojni ciljevi u sustavima energetike su:

- optimalizacija opskrbe unutar elektroenergetskog, plinoopskrbnog vrelovodnog sustava,
- usklađenost vrelovodnog sustava u odnosu na opskrbu električnom energijom i prirodnim plinom,
- racionalizacija utroška svih vidova energije restrukturiranjem i moderniziranjem gospodarstva, kvalitetnijom gradnjom i drugim mjerama;
- uvođenje alternativnih izvora energije (sunčeva energija, vjetar, bioplin),
- izgradnja novog i revitalizacija postojećeg elektroenergetskog postrojenja TS110/35(20) kV i elektroprijenosne mreže naponske razine 110 kV;
- izgradnja nove i rekonstrukcija postojeće srednjenaponske i niskonaponske elektroprijenosne mreže naponske razine 20 kV i 0,4 kV s interpolacijom novih TS 20/0,4 kV u funkciji nove gradnje i sanacije lošeg naponskog stanja i preopterećenosti postojeće mreže,
- gradnja nove toplane kapaciteta 20 MV.

Elektroenergetika

Za bolju opskrbu grada, koji se električnom energijom opskrbljuje iz TS Ernestinovo, treba sagraditi još jednu trafostanicu 110 kV.
Treba sagraditi još jedan dalekovod 111 kV u postojećem koridoru. Širiti će se mreža 10/20/ kV kabla i graditi nove TS /10(20)/0,4 kV.

Distributivna mreža i srednjetlačna (1-4 bara). Treba nastaviti njenu rekonstrukciju i proširenje.

Plinoopskrba

U plinoopskrbi je osnovni cilj omogućiti snabdijevanje svih kućanstava i gospodarskih subjekata dovoljnim količinama plina.
On se može koristiti kao energent za grijanje i hlađenje te za kuhanje. Istovremeno planom treba predvidjeti racionalno vođenje trase plinovoda i omogućiti gradnju redukcijskih i mjerno-redukcijskih stanica.
Plinoopskrba grada je iz mjerno-regulacijske stanice Vukovar koja je uz Lužac, van obuhvata GUP-a.

Centralni toplinski sustav

U razvoju centralnog toplinskog sustava planom se omogućuje njegov razvoj vodeći računa i o racionalnom korištenju energije. Pri gradnji kotlovnice ili toplane treba predvidjeti i mogućnost korištenja obnovljivih goriva (biomasa).
U distribuciji treba odvojiti distributivne toplovode od internih sustava za grijanje objekata, koristeći i toplinske izmjenjivačke podstanice.
Projektima grijanja treba predvidjeti mjerenje potrošnje topline za svakog potrošača posebno.
Planom je omogućeno širenje postojećeg sustava parovoda i vrelovoda. Najveći su u Borovom Naselju i na Olajnici. Na Olajnici će se graditi nova toplana snage 20 kW koja će opskrbljivati toplinskom energijom širi gradski prostor.

2.1.3.3. Vodno gospodarstvo

Vodno gospodarstvo (vodoopskrba, odvodnja, obrana od bujica, zaštita vodonosnika, regulacija tokova rijeka Dunava i Vuke, obrana od poplava) od bitnog je značenja za razvoj i život grada Vukovara.

Vodoopskrba

Ciljevi kojima mora udovoljiti javni sustav vodoopskrbe su:

- pouzdana opskrba kvalitetnom vodom za piće svih potrošača,
- smanjenje planirane specifične potrošnje prema europskim mjerilima, a što će imati utjecaja na optimalizaciju potrebnih količina vode za piće,
- podizanje stupnja pogonske sigurnosti uz istovremeno smanjivanje gubitaka vode i potrošnje energije dogradnjom postojećeg sustava vodoopskrbe te normizacijom i tipizacijom objekata i uređaja unutar mreže.

U tom smislu potrebno je, na osnovi podataka o stanju vodoopskrbnog sustava, provesti istražne radove, izvršiti usklađenje postojeće zakonske regulative prema važećim europskim normama te izraditi projektnu dokumentaciju vodoopskrbe grada i šireg kontaktnog prostora.

Odvodnja

Ciljevi razvoja javnog sustava mješovite odvodnje su:

- osigurati svim korisnicima priključak na sustav mješovite javne odvodnje izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih cjevovoda,
- ostvariti primjereni komunalni standard stanovništva i gospodarstva te potrebnu razinu zaštite okoliša sanacijom i dogradnjom postojećeg sustava pri čemu je od osobitog značenja izgradnja jednog ili više uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Prioritetni cilj je donošenje odluke o odabiru lokacija uređaja za pročišćavanje i sukladno tome razvoj sustava i cijele mreže.

Zaštita vodonosnika

Iako grad Vukovar nije smješten neposredno na vodonosniku budući se za potrebe sustava vodoopskrbe voda za piće crpi neposredno iz rijeke Dunav te iz vodocrpilišta Cerić, u cilju zaštite podzemnih voda od onečišćavanja i zagađivanja potrebna je provjera lokacije svakog sadržaja koji bi mogao ugroziti njihovu kvalitetu.

2.1.3.4. Telekomunikacije

Unutar telekomunikacijskog sustava predviđeno je dostići planski stupanj broja korisnika telekomunikacijskih usluga od 60 telefonskih priključaka na 100 stanovnika. Uvođenje novih tehnoloških generacija ima za posljedicu stalno povećanje prijenosnih i komutacijskih kapaciteta, uvjetuje zamjenu tehnološki zastarjelih dijelova postrojenja i uređaja za prijenos kao i polaganje nove i dopunu postojeće prijenosne i distributivne telekomunikacijske kanalizacije za spojne i korisničke vodove.

Dugoročni ciljevi su:

- osigurati površine za izgradnju novih i dogradnju postojećih telekomunikacijskih postrojenja,
- izgraditi odgovarajuća telekomunikacijskih postrojenja,
- položiti distributivnu telekomunikacijsku kanalizaciju do svih građevina
- integrirati u jedinstvenu telekomunikacijsku mrežu i unificirati vrste opreme putem koji se vrši razmjena svih oblika informacija (slika, govor, podaci).

2.1.4. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Radi osiguranja održivog korištenja prostora nužno je pravilno vrednovati prostor kako bi se definirale posebnosti njegovog krajobraza, te s njima uskladile njegove planirane preobrazbe.

Biološka raznolikost predstavlja jednu od temeljnih vrijednosti prostora. Potrebno je težiti k očuvanju izvornosti, biološke raznolikosti i ekološke stabilnosti (očuvanje šire okolice Dunava i Vuke u izvornom stanju, očuvanje svih šumskih predjela, šumaraka, ...).
Za Vukovar su najvažniji elementi ekološke stabilnosti rijeke Dunav i Vuka sa njenim meandrima, te šume uz njihove obale.

Održivost znači oblik zadovoljavanja ljudskih potreba pri čemu se ne ugrožavaju razvojne mogućnosti budućih generacija. Ona pretpostavlja takvo ponašanje u prostoru kojim bi se dugoročni gospodarski, ekološki i društveni ciljevi doveli u suglasje i ravnotežu.

Grad je skup građevina i tehničkih uređaja nastao na izvorno prirodnoj podlozi – šumama i poljoprivrednim površinama. Gradogradnjom se prekidaju prirodni tokovi i narušavaju prirodni procesi u okolišu, te trajno remeti uspostavljena dinamička ravnoteža i stvaraju novi odnosi.
Da bi se planiralo i gradilo na održiv način potrebno je poznavati kako prirodne tako i antropogene sastavne dijelove krajobraza i njihove interakcije, te osigurati funkcioniranje prirodnih tokova biljnog i životinjskog svijeta.
Stoga se nastoji ostvariti zadovoljavajući odnosi izgrađenih i neizgrađenih površina, te omogućiti postojanje cjelovite i povezane mreže prirodnih i neizgrađenih zelenih površina. Pri tom nije dovoljno samo zadovoljiti količinu nego i uspostaviti odgovarajući raspored slobodnih i zelenih površina, te odgovarajuće fizičke veze među njima. Uspješno funkcioniranje održivog metabolizma grada zahtijeva postojanje dovoljnog udjela prirodnih površina u gradu. Zato su dani prijedlozi za očuvanje postojećih i uređenje novih zelenih površina u gradu.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja grada

Vukovar je grad izrazitih urbanih tradicija. Unatoč ugroženosti prostora i okoliša koje grad baštini iz bliže prošlosti a naročito nastalih ratnim razaranjima, grad je izrazitih urbanih potencijala. Pri definiranju ciljeva daljnjeg razvitka opredjeljuje se općenitim svjetskim tendencijama urbanog razvitka, te ujedno i određenim posebnim interesima, primjenjujući socijalne, prostorne i ekološke kriterije vrednovanja urbanog uređenja.

Umjesto donedavnih kvantitativno-tehničkih modela, koji su zastupali značajna širenja gradova i gradnja na novim neizgrađenih prostorima, GUP-om se racionalizira prostorno širenje grada.

Urbano uređenje utvrđuje obvezu oblikovne, a ne isključivo tehničke građevinske interpretacije svakog zahvata urbanog uređenja. Za postizanje urbane kvalitete gradskog prostora temeljno sredstvo je oblikovanje grada sustavom obnove, rekonstrukcije i popunjavanja prostora postupnim širenjem.

Polaznu osnovicu za formuliranje ciljeva daljnjeg prostornog razvoja predstavljaju obilježja dosadašnjeg razvoja, kulturološki i povijesni značaj Vukovara koji je velikih razmjera, demografska kretanja, značaj funkcija grada u županiji i državi, prirodna obilježja i ograničenja, prometni položaj i značaj, raspoloživi prostor, gospodarske potrebe i mogućnosti te usklađeni razvoj s okolicom.

Sažeto bi se ciljeve moglo navesti na sljedeći način:

- Daljnji razvoj Vukovara treba se zasnivati na najkvalitetnijim elementima njegove današnje urbane fizionomije.
- Pored povijesne jezgre, njene kontaktne zone i nekadašnjeg kompleksa Bata (Borovo) u gradu treba prepoznavati i očuvati i druge prostore kvalitetnog i sređenog urbanog načina života. To se odnosi kako na starija područja obiteljske stambene niske izgradnje, tako i na tradicionalne starije ulice s možda na prvi pogled neuglednim, ali prostorno skladnim obilježjima gradskog prostora. Postojeći grad treba postupno dograđivati koristeći pritom prvenstveno područja što su danas druge namjene, a nalaze se unutar ili na rubovima gradskog tkiva.
- Dalje formiranje pročelja na obala obiju rijeka je veliki gradski projekt, kao primjere se može navesti prostor između županijske ulice i obale Dunava ili Olajnicu, ali i cijeli prostor uz obale Vuke.
- Prostorni razvoj će se usmjeravati na one prostore koji mogu donijeti najveće unapređenje ukupne kvalitete života u gradu, trošeći pritom u najmanjoj mogućoj mjeri vrijedno poljoprivredno zemljište na današnjim rubovima grada.

Novi gradski parkovi će se urediti na područjima vrijednih prirodnih obilježja i tamo gdje se planira znatnija nova gradnja.

- Razvoj luke Vukovar i njeno širenje doprinijeti će gospodarskom razvoju, ali i oblikovanju obalnog prostora.
- Nova putnička luka i uređenje okolnih prostora biti će začetak daljnjeg uređenja priobalja Dunava.

- Uređenje kupališnog kompleksa i uređenje šetnice i biciklističke staze prema vodotornju i dalje Vučedolu omogućiti će intenzivnije korištenje priobalnog prostora.
- Uspostavljanje pješačkih i biciklističkih veza duž obala Vuke do Adice omogućiti će njeno uređenje i aktivnije korištenje kao rekreacijskog područja.
- Uređenje kupališta, priveza plovila, rekreacijskih igrališta i turističko ugostiteljskih sadržaja na lijevoj obali Dunava pretvoriti će taj prostor u važno izletište Vukovaraca i gostiju.
- Obnova gospodarskih zona na ulazu u grad te njihova dogradnja trebaju stvoriti materijalne mogućnosti daljeg razvoja grada.
- Dogradnja stambenih područja i njihovo uređenje trebaju omogućiti dobre uvjete života njihovim stanovnicima.

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Planom je osigurano racionalno korištenje i zaštita prostora sljedećim mjerama:
- utvrđivanje granica širenja grada,
- namjenom prostora i očuvanjem šumskih površina unutar grada, uređenih parkova planiranog uređivanja novih zelenih površina;
- osiguranjem održivom razvitku grada prihvatljivih intenziteta korištenja zemljišta, vezano uz fizionomiju prostora i tipologiju grada;
- određivanje minimalnog udjela prirodnog tla pri uređivanju parcele;
- mjerama zaštite prostora zaštićenih kulturnih dobara i prirodnih prostora.

Tim mjerama, uz racionalno korištenje i zaštitu prostora, osigurava se racionalan razvoj u odnosu na demografska kretanja, kvalitetu stanovanja, posebnosti pojedinih dijelova grada i obilježja izgrađenih i neizgrađenih prostora i njihove vrijednosti.
Za grad je odnos prema spomeničkoj baštini od izuzetnog značaja jer usmjerava razmišljanja u razvoju na način koji se oslanja na kulturno-povijesni kontekst.

S obzirom na to da postoje brojni ambijenti i pojedinačni objekti koji po svojim ambijentalnim obilježjima znače kvalitetu i posebnost, valjalo bi i za njih pokrenuti postupak zaštite.

Ciljevi zaštite Vukovarske graditeljske baštine se mogu odrediti na sljedeći način:
- Povijesna jezgra grada nakon dovršetka obnove biti će ponovno jedna od najljepših baroknih gradskih središta.
- Uređenje i obnova industrijsko-stambenog kompleksa nekadašnje tvornice Bata, omogućiti će uvid u sklad urbanističke, socijalne i oblikovne tradicije tog kompleksa.
- Osim očuvanja i uređivanja postojećih zaštićenih objekata, treba uočiti i na odgovarajući način zaštititi vrijednosti ambijentalnih skladnih prostora skromnijih povijesnih obilježja u pojedinim dijelovima grada.
- Za pravilno usmjeravanje daljnjeg prostornog razvoja važno je u gradu prepoznati kvalitetne građevine i sklopove iz razdoblja moderne i cijelog 20. stoljeća.
- Za sve vrijedne prostore planom treba omogućiti takav razvoj da nove intervencije ne naruše njihovu vrijednost te da budu trajno u funkciji svakodnevnog korištenja.

Postupci zaštite trebaju biti provedeni po odredbama Zakona. Za svaki objekt bi trebalo organizirati praćenje stanja i stručnu i materijalnu pomoć pri očuvanju.
Na postojanju povijesnih objekata Vukovar bazira svoj daljnji razvoj s posebnim naglaskom na kultiviranom i turističkom značaju.
Pri planiranju intervencija u blizini povijesno vrijednih građevina posebno treba voditi računa o uklapanju novih sadržaja u kontekst njihova okoliša.
S obzirom na postojeći broj od stanovnika (oko 33000) mogući broj od oko 50000 stanovnika, planom se osigurava dovoljno kvalitetnog prostora za dalji razvoj. Pri tom je cilj omogućiti stanovanje u područjima manjih gustoća osiguravši dovoljno novih prostora i za gradnju pretežno obiteljskih kuća u zelenilu.

Urbana matrica se treba zasnivati na očuvanju postojeće i njenom novom morfologijom planiran tako da se sukladno nastavlja na postojeće vrijednosti.
Pri tom posebnu pažnju treba posvetiti formiranju kvalitetnih uličnih koridora, sustava parkova i drugih javnih neizgrađenih prostora kao osnovnih vrijednosti novih dijelova grada.

Planom se želi grad još više približiti rijekama, tako da njihova priobalja stanovnici koriste u svakodnevnom životu.
Luka, parkovi, sportsko-rekreacijski, turističko poslovni i sadržaji u funkciji javnog korištenja trebali bi doprinijeti kvalitetnom prostoru razvoja priobalnog dijela grada.
U drugim dijelovima grada treba, vodeći računa o obilježjima krajobraza, planirati gradnju tako da se osigura dovoljno široke ozelenjene koridore što vode ka gradskim središnjim područjima.
Nova gradnja svojom visinom ne bi trebala zaklanjati najbolje vizure.
U područjima posebnih kultura – povijesnih vrijednosti, bez obzira na to da li se u zaštićenim ili nezaštićenim prostorima, nova gradnja treba se uklopiti u njihov kontekst, svojom visinom, gabaritima i morfološkim obilježjima.

2.2.1.1. Zaštita slike grada

Vukovar kao grad u ravnici, ali i na povišenom platou iznad Dunava simboliziraju iz daleka vidljivi vodotoranj, zvonici njegovih crkava i karakteristični, ambijenti gradskog centra. Tome doprinosi i doživljaj ukupne siluete grada sa Dunava, luka, građevine uz obalu, ušće Vuke, šetališta sportskih lučica, sve to daje posebnost slici grada.
Borovo Naselje kao dobar primjer planski građenog dijela grada predstavlja u slici grada posebnost.
Sugestivni doživljaj slike grada, koji se pruža iz svih smjerova, odnosno iz svih pristupnih komunikacija, sve je više ugrožen novom izgradnjom koja često, ne samo prenaglašenim volumenima, nego i neprimjerenim namjenama narušavaju vizure prema gradu i njegovim najvrednijim, povijesnim simbolima.
Stoga je primarni uvjet očuvanje najkvalitetnijih vizura koje su sagledive upravo iz najstarijih, povijesnih prilaza cestom Grada.
To znači da se grad treba razvijati, da treba graditi i nove sadržaje, koji će kao i u svakom gradu, doprinositi njegovom prosperitetu, ali ne pod cijenu gubitka vrijednog doživljaja.

Zaštita slike grada podrazumijeva očuvanje svih kvalitetnih i karakterističnih elemenata i dijelova što prostora doprinose prostoru i doživljaju cjeline. Pri tome su karakteristični elementi prostora relevantni u doživljaju slike grada. To su:
- krajolik i reljef;
- prisustvo vodotoka i zelenilo okoliša;
- tokovi povijesnih komunikacija;
- karakteristični potezi i mjerilo izgradnje uz komunikacije;
- simboli i akcenti grada i vrijedna kulturna dobra.

U cilju očuvanja navedenih karakterističnih elemenata slike grada Vukovara treba:
- respektirati trase i širine povijesnih prilaznica gradu;
- čuvati karakteristične i vrijedne građevne strukture i njihovo mjerilo, koji definiraju pročelja važnih komunikacija;
- sprečavati interpoliranje i dograđivanje prenaglašenih volumena i neprimjerenih namjena, što se ne uklapaju u karakteristično mjerilo ulice;
- očuvati naslijeđene regulacijske i građevinske pravce;
- svaku intervenciju u priobalju vrednovati i sa stanovišta kvalitetnog vizualnog doživljaja.

U područjima neposrednog okoliša zaštićenih struktura koji čini kontaktno područje između pojedinih zona, treba kontrolirati gabarite i očuvati vrijedne vizure.

U ovim se područjima uspostavlja kontakt sa zaštićenim cjelinama. Čini ih najveći dio vrijednih gradskih naselja, te pojedinačnih građevina i kompleksa. Nastavljaju se i trase najstarijih povijesnih komunikacija s kojih su još uvijek ostvarljive kvalitetne vizure prema središtu grada.

U ovim zonama se preporuča:
- sanacija rekonstrukcija i izgradnja kojom se neće ugroziti kvaliteta prostornog i vizualnog kontakta s zaštićenim zonama;
- kontrola gabarita i ispravno lociranje novih volumena koji će garantirati stvaranje kvalitetnih ambijenata u neposrednoj blizini zaštićenih zona;
- održavanje cezura prema zaštićenim zonama obogaćenih zelenilom drvoreda i vrtnih odnosno parkovnih površina;
- očuvanje trase i profila povijesnih komunikacija i zatečenih kvalitetnih vizura prema središtu grada.

2.2.2. Unapređenje uređenja grada i komunalne infrastrukture

Radi unapređenja uređenja grada, planom se nastoji ukazati na vrijednost javnih (postojećih i novih) prostora, na kvalitete postojećih izgrađenih područja te na značaj i lokacije novih područja važnih za gradski razvoj.

U poimanju planiranih područja za gradnju može se govoriti o četiri grupe prostora. To su:
- novi prostori prvenstveno namijenjeni gradskim i drugim javnim potrebama,
- prostori širenja stambene i njoj komplementarne gradnje,
- uređenje i gradnja novih gradskih parkovnih i rekreativnih područja,
- dalja gradnja gospodarskih namjena,
- razvoj luke.

Sve njih treba pratiti razvoj prometne mreže koji vodi računa o današnjim i budućim obilježjima okolnog prostora, a nove funkcije rješava u skladu sa gradskim načinom života i prostornim mogućnostima.

U pogledu odnosa spram pojedinih područja mogu se navesti sljedeći ciljevi:
- U povijesnoj jezgri i kontaktnom prostoru te u zonama predloženim za zaštitu sve intervencije trebaju biti podređene kvaliteti tog prostora.
- U zonama postojeće starije gradnje treba, prepoznavši njihova kvalitetna obilježja, omogućiti obnovu, rekonstrukcije i dogradnje izbjegavajući pri tom stvaranje ekscesnih situacija prevelikim gabaritima novih zgrada.
- U zonama uređene pretežno obiteljske gradnje treba omogućiti manje intervencije važne za poboljšanje kvalitete života.
- U zonama postojeće višekatne stambene izgradnje treba omogućiti održavanje i unapređenje, napose javnih zelenih i parkirališnih prostora. Gdje je to opravdano moguće je interpolacijama omogućiti gradnju takvih zgrada koje će doprinijeti poboljšanju urbanog načina života. Nedostatak parkirališta treba rješavati gradnjom garaža.
- Uz takvu gradnju predvidjeti realizaciju javnih garažnih prostora.
- U postojećim radnim zonama treba, prepoznavši kvalitetne objekte i cjeline, omogućiti njihovu obnovu te prilagođavanje zona novim tehnološkim i gospodarskim potrebama.
- Izgradnju na rubnim gradskim područjima treba planirati tako da se uklapa u postojeće već izgrađene prostore donoseći im novi kvalitetan primjer intervencija u prostoru.
- U priobalju Dunava i Vuke treba, čuvajući kvalitetu krajobraza, omogućiti i gradnju onih sadržaja što će značiti doprinos uređenju prostora uz rijeke i omogućiti njegovo korištenje što većem broju stanovnika.
- Razvoj luke Vukovar treba zadovoljiti i funkcionalne i vizualne kriterije.

U pogledu unapređenja komunalne infrastrukture nužno je uz zadržavanje kvalitete pratiti opremanje prostora nove gradnje sa potrebnim instalacijama.

Za proširenje Novog groblja planom se osigurava prostor za širenje.

Radi unapređenja ukupnog uređenja planom se nastoji ukazati na vrijednost javnih (postojećih i novih) prostora, a zatim na kvalitete postojećih izgrađenih područja te na značaj i lokacije novih područja gradskog razvitka.

Planom je omogućeno sigurno zbrinjavanje svih vrsta otpada, vodeći računa o težnji da se konačno zbrinjavanje osigura na regionalnoj deponiji.

Za potrebe studenata treba osigurati mogućnosti razvoja na postojećim lokacijama te predvidjeti dalji razvoj.
Srednjim školama treba omogućiti razvoj postojećim lokacijama, ali i osigurati nove za budućnost.
Objektima socijalne skrbi će se omogućiti razvoj na postojećim lokacijama, ali i mogućnost gradnje novih.
Radi zadovoljavanja potreba za sportskim i rekreacijskim prostorima u gradu treba sagraditi sportsko-rekreacijske sadržaje koji nedostaju. To su: sportska dvorana, kupališta i bazeni uz Dunav i novi stadion. Prostorima vezanim uz vodu treba omogućiti uvjete za dalji razvoj. Pri tom treba voditi računa o obnovi i uređenju postojećih objekata.

2.2.2.1. Prometna infrastruktura

Za infrastrukturne sustave državnog i županijskog značaja nužno je osigurati koridore za plovne putove, ceste, željezničke pruge i sve magistralne vodove komunalne infrastrukture.

- Treba osigurati gradnju obilaznice.
- Željeznički čvor se treba razvijati, vodeći pritom računa o razvoju grada i okolnih naselja, kao i o utjecaju više namjenskog kanala Dunav – Sava.
- Magistralnim i ostalim vodoopskrbnim cjevovodima treba osigurati zaštitne koridore i trase za nove cjevovode.
- Sustav odvodnje treba postupno proširivati gradnjom novih kolektora i priključenjem svih dijelova grada na sustav javne kanalizacije.
- Pročišćavanje otpadnih voda rješavat će se uređajem čije lokacije su dane alternativno.
- Pored postojeće TS 110/35 kV treba osigurati lokaciju za još jednu takvu transformatorsku stanicu.
- Postojećim zračnim dalekovodima 110 kV treba štititi zaštitne koridore i sagraditi novi.
- Za magistralne plinovode treba osigurati odgovarajuće zaštitne koridore.
- Sagraditi će se nova toplana.
- Sustavu međunarodnih i korisničkih podzemnih telekomunikacijskih vodova i kanala treba osigurati odgovarajuće koridore.
- U dijelu kojim će se nalaziti na području GUP-a, višenamjenskom kanalu Dunav – Sava treba osigurati zaštitni prostor, a istovremeno i njegovom gradnjom i nove prometne veze presječenih dijelova grada.
- Za zbrinjavanje otpada Grad Vukovar će kao suosnivač Javne ustanove za odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada na području Istočne Slavonije, koristiti tu lokaciju. Postojeći deponij na području Grada će se sanirati.

2.2.2.2. Telekomunikacije

Unutar sustava telekomunikacija, a u skladu s dostignutom vrlo dobrom razinom opremljenosti prostora uređajima i postrojenjima ove vrste, predviđeno je održavanje stanja i ugradnja nove opreme i tehnologije u sustav.

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža prema planiranom povećanju broja korisnika i uvođenje novih usluga. Planira se uvođenje novih mreža i sustava pokretnih komunikacija sljedeće generacije (UMTS i sustavi sljedećih generacija). Kako bi se omogućilo kvalitetno pokrivanje signalom područja obuhvata Plana, uz osiguranje dovoljno kapaciteta i raspoloživosti usluga koje će se temeljiti na postojećim i novim mrežama i sustavima pokretnih komunikacija, potrebno je u budućnosti omogućiti izgradnju i postavljanje osnovnih postaja.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Temeljna organizacija prostora grada u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu

Prostorna organizacija Vukovara je obilježena njegovim povijesnim razvojem i položajem uz obale Dunava te ušće Vuke. Barokna povijesna jezgra je i današnje, a biti će i buduće središte grada. Grad se širio linearno duž rijeke. U budućnosti će se taj razvoj nastaviti, a posebno duž najvažnijih gradskih koridora. U prostornom smislu se može govoriti o sljedećim makro cjelinama budućeg gradskog razvoja:

- Gradska jezgra će svoje funkcije središta širiti paralelno sa Dunavom i Vukom.
- Prostor između Vuke, Dunava i luke Vukovar će se popunjavati novim, za Grad posebno važnim sadržajima. To su poslovna i javna namjena te toplana na Olajnici, obnova i nova gradnja uz Županijsku ulicu i obale Dunava. One će oblikovati nova pročelja grada na obje rijeke.
- U područje južnog dijela grada će se usmjeravati nova stambena i izgradnja gospodarskih sadržaja uz uređenje parkovnih i rekreacijskih prostora.
- U istočnom dijelu grada će se odvijati dva procesa. Jedan je daljnje uređenje obaloutvrda, pješačkih i biciklističkih staza uz rijeku koje će preko postojećih surduka biti povezane sa dijelovima grada na povišenom platou. Tako će priobalje Dunava biti dostupnije. To će biti i početak šetališta duž priobalja prema Vučedolu.
- Između Dunava i državne ceste D2 će se širiti područja stanovanja, ali i drugih poslovnih i trgovačkih sadržaja. Krajnji istočni dio Grada će sada po prvi puta imati planski razvoj.
- Područje između Vuke i trase budućeg višenamjenskog kanala će se u budućnosti pretežno koristiti kao rekreacijski prostor za korištenje slobodnog vremena stanovnika grada. Tu se posebno ističu šumski prostori Adice te vodene površine Vuke i njezinih rukavaca. Turistički sadržaji, šetališta i biciklističke staze te prostori za boravak u prirodi značit će mnogo i za ekološki unaprijeđen razvoj cijelog grada. U tom prostoru će se Lužac i Dobra voda razvijati kao područja kvalitetnog stanovanja.
- Prostor Luke Vukovar će se proširiti uzvodno duž obale Dunava i na dio nekadašnjeg kompleksa Borovo, između rijeke i željezničke pruge. To bi u razvojnom smislu trebao biti snažan pokretač ne samo lučkih već i s njima sukladnih djelatnosti.
- Područje južno od željezničke pruge i državne ceste D2 sve do koridora višenamjenskog kanala, namijenjeno je pretežno za razvoj gospodarstva. U sjevernom dijelu bi to trebale biti prvenstveno proizvodne, a u južnom, obostrano uz cestu druge poslovne djelatnosti. Poduzetnička zona Priljevo je inicijalni kompleks nove gradnje. Obnova u ratu porušenih ili oštećenih građevina gospodarske namjene će uključivati i mogućnost njihove prenamjene. Nije planirana obnova porušenih stambenih kuća na ovom prostoru. Ocjenjeno je da život između industrijske zone, državne ceste i višenamjenskog kanala ne bi bio kvalitetan te se znatan prostor određuje za gospodarske zone.
- U zapadnom dijelu grada će se i u Đergaju širiti gospodarska zona (sve do silosa što su van granica GUP-a). Postojeća stambena zona će se popunjavati bez većeg širenja.
- Sjeverozapadni dio Vukovara, Borovo naselje će biti i u budućnosti područje ugodnog stanovanja. Dio prostora što je od posebnog značaja kao kulturna baština (tzv. Batino naselje) će se posebno zaštititi. Uz prostore za novu stambenu gradnju, osigurani su i prostori za poslovne, društvene i rekreacijske sadržaje.
- Dio Vukovara na lijevoj obali Dunava namijenjen je rekreaciji uz obale rijeke i u šumskom prostoru, bez izgradnje, osim sadržaja neophodnih za privez plovila te manje ugostiteljske i sanitarne građevine.

3.1.1. Prostorna struktura

Urbano uređenje i organiziranje gradskog prostora u velikoj su mjeri uvjetovani postojećim stanjem, zatečenim vrijednostima kulturne i prirodne baštine i specifičnim problemima urbanog prostora.

Temeljna obilježja prostorne organizacije obilježava međuzavisnost pojedinih dijelova plana koja se izražava na razini cjeline grada ali i na razini manjih prostornih jedinica. Time se postiže sklad u prostoru.
U planu je postavljen princip podjele grada po namjeni prostora i oblicima korištenja i načina gradnje. Raščlanjivanje je nužno i po prepoznatljivim prostornim cjelinama.

Identitet urbane jedinice iskazuje se:
- toponimima, povijesnim i prirodnim osobitostima
- namjenom
- vrijednošću i ograničenjima važnim za prostorno uređenje.

Gradski prostori predviđeni za gradnju i uređenje planiraju se s oznakom nekoliko osnovnih obilježja važnih za njihovu osnovnu namjenu. To su:
- stanovanje kao pretežna namjena
- izmiješanost stanovanja i ostalih gradskih funkcija kao što su javne i društvene namjene, poslovne, proizvodne i ugostiteljsko-turističke namjene, sport i rekreacija –mješovita namjena
- gospodarske namjene(proizvodne i poslovne)
- sportsko - rekreacijske
- parkovne i druge važne zelene površine
- javne i društvene namjene
- prometne i druge.

Intenzitet mješovitosti namjena je stupnjevan.
U prostorima pretežito jedne namjene: gospodarsko-proizvodne, sportsko-rekreacijske, javne i društvene, prometne, u pravilu nije predviđeno stanovanje.

Važan element organizacije prostora su neizgrađene površine oblikovane i uređene kao javni parkovi i šetališta, a posebno perivoji, planirana park šuma te krajobrazno i zaštitno zelenilo.

Prostornu organizaciju Vukovara određuju:
- Povijesna jezgra kao povijesno ishodište razvoja koje će i u budućnosti biti gradsko središte i orijentir u prostoru. To je model dobro uređenog prostora, ali i žarište iz kojeg se sve što ima visoko vrednovana urbana obilježja širi u druge dijelove grada. Pri tom veliki značaj ima dovršetak obnove i kvalitetno uređenje svih prostora.
- Koridori i trase željezničkih pruga što povezuju Borovo Naselje, a mogli bi i središta grada sa njegovim rubnim, prigradskim i daljim prostorima. Planirano je više prijelaza.
- Priobalje Dunava je najvredniji dio vukovarskog krajobraza. Kontakt voda rijeke sa šumom, parkovima, zonama rekreacije i sporta, ali i javnih namjena, te zonama stanovanja, a napose sa lukom je jedan od temelja prostorne organizacije Vukovara.
- Planirani višenamjenski kanal Dunav – Sava koji će proširiti mrežu plovnih putova, ali i razdvojiti gradske prostore. Zato treba u planu kanala osigurati dobre i kvalitetne veze (mostove).
- Tok Vuke i njezino ušće u Dunav su vukovarska posebnost. Grad koji ima svoj centar na ušću rijeke je već po tome poseban. Zato je posebna vrijednost i način oblikovanja, ali i namjena priobalja. Planom se predviđa široke ozelenjene pješačko – biciklističke koridore uz obale rijeke. Oni vode do velikih rekreativnih, parkovnih, ali i turistički zanimljivih područja uz Vuku i Adici. U dijelu prostora namijenjenog za izgradnju, se duž lijeve obale planiraju poslovne, turističke i javne namjene, autobusni i željeznički kolodvor i tržnica.
- Gospodarske zone svojim dosadašnjim razvojem, veličinom i položajem u velikoj mjeri utječu na prostornu organizaciju grada. U konceptualnom smislu se može kazati da je gotovo cijeli prostor uzvodno od današnje luke namijenjen gospodarskim namjenama. To uključuje i kompleks tvornice Borovo i buduće proširenje luke. Druga velika gospodarska zona je u južnom dijelu grada, a treća na njegovom zapadnom rubu. Takav razmještaj omogućuje i racionalno kretanje zaposlenih po cijelom gradu, korištenje rijeke i zaštitu od zagađenja.
- Svojevrsnu prostornu cezuru predstavljat će prostor višenamjenskog kanala. Za uređenje priobalnih prostora uz kanal, detaljnija namjena će se odrediti planom samog kanala.
- Sustav državnih i županijskih cesta što danas vode kroz grad utječe na razvoj i prostornu organizaciju grada. U početku su one bile poticaj za gradnju i razvoj grada duž njih. No danas su postale element što bukom i intenzitetom prometa negativno utječu na život stanovnika grada. To se naročito odnosi na tranzitni promet. Zato se GUP-om planira novu obilaznicu kao brzu prometnicu što vodi dalje prema istoku. Uz nju se planira i interna gradska obilaznica za bolje odvijanje prometa u samom Vukovaru.

Čvorovi na novoj državnoj cesti uspostaviti će novu vezu grada na cestovne prometnice najvišeg nivoa usluge. Ova činjenica je iskorištena za planiranje zone gospodarskih-prvenstveno proizvodnih namjena, u južnom dijelu grada. To mogu biti one koje zbog specifičnih tehnoloških i prometnih zahtjeva, traže izdvojene prostore.

3.1.2. Gospodarska struktura kao čimbenik prostorne organizacije

Vukovarska gospodarska struktura je nositelj prostorne organizacije. Ima tri značajna aspekta. To su:

A. Tradicionalne gospodarske djelatnosti.
   Tu grupu čine gumarska (Borovo) tekstilna (Vuteks) i prehrambena (Vupik) industrija. To su simboli Vukovara. Njima se na postojećim lokacijama osigurava prostore za obnovu, transformaciju, širenje i buduće razvojne oblike.

B. Luka Vukovar je naša najveća riječna luka. Razvojne mogućnosti su joj velike i zato joj se planom osigurava odgovarajuće prostore.

C. Recentni trend je gradnja niza trgovačkih centara i prodajno skladišnih kompleksa. To su relativno velike građevine sa velikim parkiralištima i dosta posjetitelja. Za očekivati je da će se dio njih u budućnosti transformirati po svojoj namjeni. To su neplanibilni sadržaji jer ovise o uspješnosti trgovanja u određenom vremenu. Za takve sadržaje lociranje je omogućeno uz značajnije prometnice u rubnim dijelovima grada i u gospodarskim zonama.

D. Novi i budući gospodarski sadržaji
   Za njih se planom osiguravaju velike prostorne mogućnosti. To su širenje luke i gradnja njoj kompatibilnih djelatnosti, poduzetnički centri, tehnološki park, djelatnosti sukladne radnoj zoni, mogući robni terminal, lokacije za nove proizvodne i servisne tvrtke, ali i tvrtke čiju djelatnost će odrediti budućnost. Zato je važno da grad nudi, ali i čuva relativno velike, danas neizgrađene prostore za budućnost gospodarskih djelatnosti. Dio tih djelatnosti može se graditi u područjima gospodarskih, poslovnih, a dijelom i onih mješovite namjene.

3.1.3. Instrumenti planiranja daljeg prostornog razvoja

Raznolikost mogućnosti prostornog razvoja pojedinih gradskih područja GUP-om se određuje sljedećim planskim instrumentarijem:

- namjenom i korištenjem prostora,
- posebnim uvjetima korištenja pojedinih prostora
- ograničenjima u korištenju
- posebnim ili specifičnim oblicima korištenja pojedinih prostora
- razvojem prometne i komunalne infrastrukture

Namjena i korištenje prostora imaju zadaću uspostaviti sklad između današnjih izgrađenih i neizgrađenih prostora. Pri tom se razvoj izgrađenih usmjerava na poboljšanja umjesto nove gradnje, a neizgrađene ne tretira samo kao područja širenja gradnje već i kao važne čimbenike prostornog razvoja neizgrađenih, ekološki i rekreativno važnih prostora i u budućnosti.
Tamo gdje je to ocjenjeno posebno važnim za koncept grada kao cjeline, planirani neizgrađeni prostori su planom namjene površina detaljno određeni kao parkovna namjena, šuma posebnog korištenja i sl. U područjima gdje je to važno za manje prostorne cjeline to će se odrediti detaljnijim planovima.
Slično je i sa prostorima namijenjenim za sport i rekreaciju.
S obzirom na to da je za očekivati kako će potrebe za javnim i društvenim sadržajima u budućnosti biti sve veće, planom je određen niz zona te namjene bez detaljne specifikacije tamo gdje se danas to ne zna.

Posebni uvjeti korištenja pojedinih prostora su određeni tako da se poštuju njegova dosadašnja vrijedna obilježja. Tako su posebno određeni načini gradnje u povijesno vrijednim područjima, u pretežno izgrađenim dijelovima grada, u danas neizgrađenim područjima gospodarskim zonama, a posebno načini uređenja poslovnih i drugih planiranih neizgrađenih prostora.

Ograničenja u korištenju dijelova gradskog prostora su određena tamo gdje se zbog sigurnosnih i drugih razloga ne može graditi ili je gradnja i uređenje uvjetovana specifičnim uvjetima.
To se prvenstveno odnosi na područja uz vojne komplekse, za zaštitne koridore magistralnog plinovoda u vodozaštitnim zonama, uz vodotoke, uz ulične i željezničke koridore itd.

Posebni ili specifični oblici korištenja pojedinih prostora
Ovisno o namjeni pojedinog prostora, o njegovoj zaštititi prema odredbama posebnih propisa, ili zbog čuvanja pojedinih dijelova gradskog prostora od prevelikih intervencija, određene su posebnosti pojedinih dijelova grada.
U takvim slučajevima su određeni posebni oblici korištenja za pojedinačne ili za grupe prostora.

Razvoj prometne i komunalne infrastrukture nužno mora pratiti sve segmente prostornog razvoja grada. Pri tom je planom određeno da se razvoj svih vrsta prometa zasniva na omogućavanju boljih prometnih veza unutar grada i sa van gradskim područjima, vodeći pri tom računa o tome da tranzit ne ometa život stanovnika Vukovara.

Komunalna infrastruktura se u svim svojom dijelovima planira tako da se poboljšava kvaliteta usluga te da njeno širenje prati gradnju novih gradskih područja.

3.2. Organizacija, korištenje, namjena, uređenje i zaštita površina

Uvjeti za određivanje korištenja površina za javne i druge namjene u Generalnom urbanističkom planu su:

- temeljna obilježja prostora Vukovara i ciljevi razvitka urbane strukture i razvitka grada;
- valorizacija postojeće prirodne i izgrađene sredine;
- održivo korištenje i kvaliteta prostora i okoliša te unapređivanje kvalitete života;
- postojeći i planirani broj stanovnika;
- poticanje razvoja pojedinih gradskih prostornih cjelina;
- ravnomjernije povećavanje broja radnih mjesta .

Površine svih namjena razgraničene su i označene bojom i planskim znakom na grafičkim prikazima 1. i 2.

1. Stambena namjena (žuta)..S
2. Mješovita namjena (narančasta) ....M
3. Javna i društvena namjena (crvena)......................................D
   - upravna..D1
   - socijalna D2
   - zdravstvena...D3
   - predškolska...D4
   - osnovnoškolska D5
   - srednjoškolska...D6
   - visoko školska D7
   - kulturna D8
   - vjerska D9
   - površine na kojima su moguće sve javne i društvene namjene označene su kao D (sve navedene i druge javne i društvene namjene: političke organizacije, specijalizirani odgojno-obrazovni centri, športsko-rekreacijske dvorane, zatvoreni bazeni i sl.) ....D
4. Poslovna namjena (tamnosmeđa)
5. Poslovna namjena u perivojnom zelenilu (tamnosmeđa i zelena)....... P
6. Poslovna namjena i rasadnik .... PR
7. Proizvodno-poslovna (tamnosmeđa) .... G
8. Komunalno-servisna (tamnosmeđa) ....K
9. Površine infrastrukturnih sustava (bijela) ....IS
   - koridori prometnica
   - tržnica ....T
   - trafostanice IS1
   - toplana IS2
   - plinsko-redukcijska stanica IS3
   - pročistač otpadnih voda..IS4
10. Športsko-rekreacijska namjena (plavozelena) ....R
    - sport i rekreacija R1
    - otvoreni sportski tereni..R2
    - kupalište...R3

Površine na kojima su moguće sve sportsko-rekreacijske namjene, označene su kao R (to mogu biti sportske, dvorane, otvoreni i zatvoreni bazeni, građevine klubova i sve vrste sportskih i rekreacijskih igrališta).

11. Javne zelene površine (zelena)
    - uređene parkovno površine Z1
    - uređene zelene površine Z2
    - krajobrazno i zaštitno zelenilo Z3
12. Posebna namjena (ljubičasta) .... N
13. Groblja (bijelo i znak) .... ++
14. Vodene površine (svjetloplava)
15. Autobusni kolodvor (narančasta) .... AK
16. Autobusni terminal za gradski i prigradski promet .... AT
17. Zona željeznice i željezničkih postrojenja (svjetlosiva)
18. Željeznički kolodvor (ljubičasta) .... ŽK
    - željeznička stanica .... ŽS
    - prijelaz pruge u jednoj razini
    - pješački prijelaz pruge u dvije razine
    - prijelaz u dvije razine
    - mogući – alternativni prijelaz u jednoj ili u dvije razine

Stambena namjena – S

Površine stambene namjene su površine na kojima su postojeće i planirane građevine pretežito stambene. To su obiteljska kuća sa do 3 stana, višeobiteljski objekti sa do 4 stana i višestambeni objekti s više od 4 stana.

Na površinama stambene namjene mogu se graditi i uređivati prostori i za prateće sadržaje stanovanja kao što su:

- prodavaonice robe dnevne potrošnje;
- druge namjene koje dopunjuju stanovanje, ali mu istodobno ne smetaju (osobne usluge, vjerske zajednice, predškolske i ustanove zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, poslovni prostori - uredi, ugostiteljstvo);

Prateći sadržaji mogu biti u sklopu stambene građevine ili na istoj čestici u zasebnoj manjoj poslovnoj građevini.

Na površinama stambene namjene postojeće se garaže ne mogu prenamijeniti bez osiguranja zamjenskog parkirališta na istoj građevnoj čestici.

U zoni stambene namjene može se, na zasebnoj građevnoj čestici površine do 0,5 ha, predvidjeti gradnju:

- predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice), osnovne škole;
- ustanove zdravstvene zaštite i socijalne skrbi;
- manji športsko-rekreativni sadržaji i površine i sl.
- uređenje parkova i dječjih igrališta.

Mješovita namjena – M

Na površinama mješovite namjene, mogu se graditi i uređivati prostori za:

- stanovanje,
- javne i društvene namjene,
- tržnice, manje robne kuće, prodavaonice dnevne potrošnje,
- hotele i ugostiteljstvo,
- sport i rekreaciju na otvorenim igralištima i u dvoranama
- parkove, dječja igrališta
- poslovne namjene – uslužne, trgovačke, komunalno servisne, uredske
- male benzinske postaje
- javne garaže
- posebne namjene.

Sve nestambene namjene mogu se graditi na zasebnim građevnim česticama veličine do 0,5 ha. Za lociranje novih (osnovnih i srednjih) škola, građevina visokog učilišta i znanstvenih institucija, te hotela može se za te namjene odrediti i površina veća od 0,5 ha.

Na površinama mješovite namjene ne mogu se graditi novi trgovački centri i drugi sadržaji koji zahtijevaju intenzivan promet ili na drugi način (bukom, mirisom) ometaju stanovanje.

Postojeći sadržaji iz prethodnog stavka mogu se zadržati bez mogućnosti širenja.

Uz značajnije gradske ulice treba smještavati građevine za pretežito poslovnu namjenu.
Mogu se graditi i jednonamjenske građevine.
U gradskom središtu unutar zaštićene povijesne cjeline posebnim će se mjerama osigurati zaštita stanovanja.
Na površinama mješovite namjene ne mogu se graditi skladišta kao osnovna namjena i građevine za pretežito poslovnu namjenu.
Mogu se graditi i jednonamjenske građevine.
U gradskom središtu unutar zaštićene povijesne cjeline posebnim će se mjerama osigurati zaštita stanovanja.
Na površinama mješovite namjene ne mogu se graditi skladišta kao osnovna namjena i građevine za preradu mineralnih sirovina, te proizvodni objekti koji bukom i mirisom ugrožavaju okoliš.
Način i uvjeti gradnje opisani su u nastavku.

Javna i društvena namjena – D

Na površinama javne i društvene namjene mogu se graditi građevine za javnu i društvenu namjenu i prateće sadržaje.
Građevine za javnu i društvenu namjenu su: upravne, socijalne (umirovljenički, đački i studentski domovi) zdravstvene, predškolske, osnovnoškolske, srednjoškolske, visokoškolske, znanstvene, kulturne, vjerske (crkve i samostani), zatvoreni bazeni, sportske dvorane, turističke građevine (hoteli) i slično.

U svim građevinama javne i društvene namjene mogu se uređivati prostori koji upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja u tim građevinama (npr. stan domara, lokali i uredi u funkciji osnovne namjene i sl.).
Iznimno, unutar površina javne i društvene namjene, mogu se graditi smještajni kapaciteti i na zasebnim građevnim česticama kao prateći sadržaji zdravstvenoj namjeni, te visokoškolskoj i znanstvenoj namjeni.

Na površinama i građevnim česticama za javnu i društvenu namjenu ne mogu se graditi stambene i poslovne građevine koje nisu u funkciji osnovne djelatnosti.

Gospodarska namjena proizvodna - I

Na površinama proizvodne namjene smještavaju se gospodarski sadržaji koji su prihvatljivi sa stanovišta zaštite okoliša.
To su**:** industrijski, obrtnički, zanatski, gospodarski pogoni svih vrsta skladišta, skladišno-veleprodajni prostori, te poslovne, upravne, uredske i trgovačke građevine i hoteli, komunalne djelatnosti: sajmište na otvorenom prostoru i u namjenski građenim građevinama, reciklažna dvorišta, komunalne djelatnosti kao prateći sadržaji osnovne poslovne djelatnosti, te spalionice otpada.

Na površinama proizvodne namjene mogu se graditi i:
- izložbeno-prodajni saloni i slični prostori i građevine;
- turističko ugostiteljske građevine i građevine za zabavu;
- prometne građevine, garaže,
- sportsko rekreacijski sadržaji;
- istraživački centri i građevine uprave
- školstvo – specijalizirane škole
- drugi sadržaji koji upotpunjuju osnovnu namjenu;
- građevine za malo poduzetništvo;
- benzinske postaje

Gospodarska namjena – luka i lučka postrojenja

U ovoj zoni mogu se graditi svi sadržaji potrebni za funkcioniranje luke i prateći sadržaji proizvodnje i skladištenja prema koncepciji razvoja luke Vukovar.

Komunalno servisna namjena – K

Za komunalno servisnu namjenu su predviđene zone što se odnose na lokacije potrebne za obavljanje komunalno servisne djelatnosti i njihove prateće sadržaje kao što su uredi, laboratoriji, radionice, skladišta, garaže, igrališta i sl..

Gospodarska namjena - poslovna P

Na površinama poslovne namjene mogu se graditi: uslužni i manji trgovački sadržaji, gradske robne kuće, poslovni, upravni, uredski prostori, turističko-ugostiteljski sadržaji, izložbeno-prodajni saloni, javne garaže, manje benzinske postaje, građevine sporta i rekreacije.

Športsko-rekreacijska namjena – R

Na površinama sportsko-rekreacijske namjene mogu se graditi sve vrste građevina za sport i rekreaciju.

Na tim se površinama mogu graditi igrališta, sportske dvorane, otvoreni i zatvoreni bazeni, stadioni i druge zatvorene i otvorene sportske građevine, sa ili bez gledališta, građevine i prostori sportskih klubova, kao i drugi prostori što upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja na tim površinama i u građevinama.
Moguća je gradnja građevina kao što su hotel, ugostiteljski sadržaji, uredi i trgovački prostori, kao pratećih sadržaja.
Prateći se sadržaji mogu graditi istodobno ili nakon uređivanja otvorenih športsko-rekreacijskih igrališta.

Najveća ukupna površina prostora koji upotpunjuju osnovnu namjenu iznosi 30% ukupno izgrađenog BRP-a osnovne namjene.
Za kapitalne sportske građevine (stadioni, sportske dvorane, bazeni) površina dopunske namjene može biti i veća od 30%, ali ne veća od 50%.

Javne zelene površine

. **Parkovno uređene površine – Z1** su javni neizgrađeni prostor oblikovan planski raspoređenom vegetacijom i sadržajima ekoloških obilježja, namijenjen šetnji i odmoru građana.
Funkcionalno oblikovanje parka određuju prirodne karakteristike prostora, kontaktne namjene i potreba za formiranjem ekoloških, edukativnih estetskih i rekreativnih površina.

Gradnja građevina, sadržaja i opreme parka uvjetovana je realizacijom planirane parkovne površine u cjelini. Na ovim površinama se mogu graditi manji paviljoni, turističko-ugostiteljski sadržaji najveće tlocrtne površine do 150 m^2, ali ne više od 10% površine parka, visine podrum i prizemlje.

Uređene zelene površine – Z2 su javne površine koje se uređuju prvenstveno radi očuvanja neizgrađenog prostora. U njima se mogu uređivati igrališta, poboljšati urbana oprema, ali to nije uvjet.

Krajobrazno i zaštitno zelenilo – Z3 dio je osobito vrijednog predjela u okruženju grada Vukovara. Obavezno je očuvanje sadašnje namjene površina, načina korištenja i gospodarenja, te veličina čestica, očuvanje estetskih i prirodnih kvaliteta međuodnosa kultiviranih krajobraza prema susjednim prostorima.

Zelene površine – neracionalno područje – posebno uređen prostor sa spomen obilježjima. U njemu se mogu postavljati skulpture i klupe, uređivati staze prema posebnim propozicijama.

Predstavlja prostore tradicionalnog, kvalitetnog poljoprivrednog načina korištenja koji zahtijevaju očuvanje i zaštitu zbog svojih funkcionalno-oblikovnih karakteristika.
Izgradnja u njima nije moguća. Zaštitne zelene površine oblikovane su slijedom potrebe zaštite okoliša tradicionalni krajolici, zaštita od buke i koridori dalekovoda druge tampon zone).

Posebna namjena – N su određene za potrebe Ministarstva obrane. U njima se treba pridržavati sljedećih ograničenja:

Zone zabrane i ograničenja izgradnje su prikazane na kartografskom prikazu br. 4.2.

Groblja

Određeni su prostori za razvoj postojećih groblja, a predviđeni su prostori za širenje Novog groblja te gradnju neophodnih sadržaja.

Vodene površine

Vodene površine obuhvaćaju površine rijeka Dunava i Vuke, planirani višenamjenski kanal, stajaće vode i kanale. Održavati će se i uređivati tako da se održi režim i propisana kvaliteta voda. Na tekućim i stajaćim vodama i u njihovom neposrednom okolišu, potrebno je očuvati postojeće biljne i životinjske vrste. Vodotoci se, u pravilu, uređuju otvorenog korita, a vodotoci na osobito vrijednim područjima uređuju se krajobrazno. Treba izbjegavati zacjevljenja korita vodotoka.
Vodna staništa su izvor biološke raznolikosti i bogatstva biljnih i životinjskih vrsta u većoj mjeri nego staništa koja ne sadrže vodu. Zato regulacijske i druge vodnogospodarske zahvate treba izvoditi na način da se negativne posljedice za prirodu svedu na najmanju moguću mjeru. Cilj je nastojati da se gospodarski i razvojni interesi usklade s vrijednostima prirodne sredine, na način da se područja uz vodu u najvećoj mogućoj mjeri zadrže u prirodnom stanju.

Površine infrastrukturnih sustava – IS

Površine infrastrukturnih sustava su one površine na kojima se omogućuje gradnja komunalnih objekata i uređaja te objekata infrastrukture na posebnim površinama i građevnim česticama:
Na površinama infrastrukturnih sustava omogućava se gradnja komunalnih građevina i uređaja i građevina infrastrukture na posebnim prostorima i građevnim česticama za:

a) uređaje za pročišćavanje otpadnih voda,
b) vodospremnike,
c) uređaje kanalizacije,
d) transformatorske stanice svih transformacijskih razina napona,
e) toplane i elektrane te kogrupacijska postrojenja,
f) plinske mjerne i redukcijske stanice, skladišta plina te ispostave za dežurne službe,
g) komutacijske građevine i bazne radijske stanice na temelju programa razmještaja,
h) građevine za gospodarenje otpadom,
i) vodozahvati i rezervoari,
j) druge komunalne i slične djelatnosti.

Pri planiranju i projektiranju te izboru tehnologije za djelatnosti osigurat će se propisane mjere zaštite okoliša.
U ovu grupu spadaju koridori i površine infrastrukturnih i prometnih građevina i uređaja kao što su:

- željeznički i autobusni kolodvori s pratećim sadržajima,
- garaža, parkirališta i spremišta javnih prometnih sredstava,
- robno-transportni centri,
- javna i privatna parkirališta i garaže,
- benzinske crpke s pratećim sadržajima,
- pojasevi i građevine ulica, cesta i željeznice.

Iznimno, na površinama infrastrukturnih sustava omogućuje se i gradnja poslovnih objekata u vezi s obavljanjem osnovne djelatnosti. Nije dozvoljena izgradnja stanova. Pri planiranju i projektiranju te izboru tehnologije za djelatnosti osigurat će se propisane mjere zaštite okoliša.

Autobusni kolodvor AK

Planom je određena nova lokacija autobusnog kolodvora.
On će se uređivati i dograđivati na osnovi detaljnije prostorne .dokumentacije.

Željeznički putnički kolodvori

Postojeći kolodvor će se obnoviti te sagraditi i drugi bliže središtu grada, koristiti i u budućnosti.
On će se uređivati i proširiti. Izvesti će se peroni i prateći sadržaji.
Pri planiranju kanala treba voditi računa o presijecanju trasa pruge i naći odgovarajuće rješenje.

Tablica 13. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA

Red. br.	GRAD VUKOVAR	Oznaka	Ukupno ha	% od površine obuhvata	stanovnika / ha	ha / stanovniku
1.0.	**ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA** Planirani broj stanovnika: 45.000-50.000				18,3-20,3	0,55-0,49
1.1.	Stambena, mješovita i javna namjena ukupno		**813,0**	**34,87**		
	- Stambena	**S**	701,7	30,09		
	- Mješovita	**M**	62,6	2,69		
	- Javna I društvena	**D**	44,3	1,89		
	- Javna i društvena u zelenilu	**D**	1,9	0,09		
	- Turističko - ugostiteljska namjena	**T**	2,5	0,11		
1.2.	Gospodarska i komunalna namjena ukupno		**225,6**	**9,67**		
	- Gospodarska namjena – proizvodna	**I**	112,2	4,81		
	- Gospodarska namjena – luka i lučka postrojenja	**L**	36,9	1,57		
	- Gospodarska namjena – poslovna	**K**	71,6	3,08		
	- Gospodarska namjena – odlagalište pijeska	**K**	4,9	0,21		
1.3.	Sportsko rekreacijska namjena ukupno	**R**	**134,8**	**5,79**		
1.4.	Javne zelene površine ukupno		**450,5**	**19,32**		
	- Uređeni parkovi	**Z1**	11,1	0,48		
	- Uređene zelene površine	**Z2**	45,4	1,95		
	- Šume	**Z3**	27,8	1,19		
	- Šume sportsko-rekreacijske namjene	**Z4**	156,2	6,69		
	- Uređenje obale	**Z5**	11,8	0,51		
	- Kultivirani krajobraz	**Z6**	194,1	8,32		
	- Memorijalno područje	**Z7**	4,1	0,18		
1.5.	Vodne površine ukupno		**334,7**	**14,36**		
1.6.	Ostale površine ukupno		**142,4**	**6,10**		
	- Posebna namjena	**N**	23,8	1,03		
	- Groblja		29,1	1,24		
	- Zona željeznice i željezničkih postrojenja		24,0	1,04		
	- Pješačke površine		22,8	0,97		
	- Višenamjenski kanal Dunav - Sava		36,8	1,57		
	- Površine infrastrukturnih sustava	**IS**	5,9	0,25		
1.7.	Prometne površine ukupno		**230,6**	**9,89**		
	UKUPNO GUP		**2331,6**	**100,00**		
2.0.	**ZAŠTIĆENE CJELINE**					
2,1,	Zaštićena prirodna baština ukupno		**212, 7**	**9,12**		
	- dijelovi prirode- zaštićeni		31,8	1,36		
	- dijelovi prirode - predloženi za zaštitu		180,9	7,76		
2.2.	Zaštićena graditeljska baština ukupno		**156,0**	**6,69**		
	- Povijesne graditeljske cjeline - zaštićene		156,0	6,69		
	UKUPNO ZAŠTITA		**368,7**	**15,81**		

Iz tablice 13. vidljivo je da od ukupne površine u obuhvatu GUP-a jedna trećina otpada na stambenu i mješovitu namjenu.

Za različite vrste gospodarskih sadržaja je planirano oko 10%, za sport i rekreaciju oko 6%, a za zelenilo 20%. Vodene površine, u koje je uključen i Dunav, su na 14% od obuhvata plana. Prometne površine zauzimaju 10%, a ostatak otpada na raznovrsne druge namjene.

Razgraničavanje površina

Ako se katastarska čestica svojim većim dijelom nalazi na površini na kojoj je gradnja dopuštena, te ima neposredan pristup s javne prometne površine, može se osnovati građevna čestica iz dijela katastarske čestice koji se nalazi na površini na kojoj je gradnja dopuštena i dijela katastarske čestice koji se nalazi na površini na kojoj gradnja nije dopuštena, do veličine najmanje građevne čestice propisane poglavljem 6. U tom se slučaju propozicije za gradnju određuju u skladu s pravilima odgovarajućeg načina gradnje i odnose se na cijelu građevnu česticu.
Smještaj građevina na građevnim česticama iz prethodnog stavka, u pravilu treba biti u dijelu čestice što se ne nalazi u zoni te namjene.

Ako se postojeća katastarska čestica većim dijelom, koji je dostatan za osnivanje propisane građevne čestice nalazi na površini na kojoj je gradnja dopuštena građevna čestica se formira na toj površini.

Detaljno razgraničavanje između površina pojedinih namjena granice kojih se grafičkim prikazom ne mogu utvrditi nedvojbeno, odredit će se detaljnijim planovima ili urbanističko-tehničkim uvjetima koji se na osnovi Zakona o prostornom uređenju određuju za zahvat u prostoru. U razgraničavanju prostora granice se određuju u korist zaštite prostora te ne smiju ići na štetu javnog prostora.

Detaljnim razgraničavanjem pojedinih namjena površina ne može se osnovati građevna čestica iza građevne čestice uz ulicu (drugi red gradnje).

Novu građevinsku česticu se ne može formirati korištenjem prava služnosti prolaza. Do svake nove građevne čestice mora se predvidjeti odgovarajući javni pristup.

Na površinama svih namjena što su utvrđene Generalnim urbanističkim planom mogu se graditi i uređivati ulice i trgovi te graditi komunalna infrastrukturna mreža.

3.2.1. Prikaz gospodarskih djelatnosti

Planom se omogućuje obnova, promjena namjene ili proizvodnih programa u industrijama klasičnih tehnologija i izgradnja novih proizvodnih kapaciteta visokih tehnologija.
Razvoj gospodarstva zasniva na određivanju odgovarajućih prostora i preporuci prioritetnih djelatnosti koje ovise o značajkama i tipu prostora. Prostor je ograničavajući i usmjeravajući element za razvoj svih gradskih funkcija.

U planiranju prostornog razvoja se polazi od pretpostavke obnove i proširenja strukture vukovarskog gospodarstva i njegovog približavanja strukturi razvijenih tržišnih gospodarstava. Težište razvitka pomicat će se od radno-intenzivnih prema djelatnostima bogatim informacijama i znanjem. Za očekivati je rast industrije, graditeljstva, obrtništva, osobnih usluga i trgovine, ali brže stope rasta u financijskim i drugim poslovnim uslugama, prometu i vezama, turizmu i ugostiteljstvu, te vanjskoj trgovini. To može rezultirati porastom udjela tercijarnog i kvartarnog sektora, uz istodobno smanjivanje udjela primarnog i sekundarnog sektora u ukupnom bruto proizvodu.
To za prostorni razvoj može značiti manje monofunkcionalnih radnih zona.

Novim investicijama omogućuje se promjena ili diversifikacija proizvodnih programa u industrijama klasičnih tehnologija i gradnja novih proizvodnih kapaciteta visokih tehnologija. Usmjeravanje svježeg kapitala nužno je u izvorno propulzivne programe zbog povećavanja konkurentske sposobnosti.

Planom se u prostorima koji imaju gospodarsko poslovni karakter namjena ne mijenja.

U gospodarskim zonama se većom fleksibilnošću omogućava smještaj različitih djelatnosti.
Trgovina, usluge i sl. što se uklapaju u stambene dijelove grada, se planom stimulira čime se nastoji poboljšati sadržaj i funkcije. Proizvodnju se može predvidjeti u zonama proizvodno poslovne i poslovne namjene vodeći računa o sprečavanju štetnih utjecaja.

Planom se u prostorima, u kojima je tradicionalno prevladavao poslovni karakter, bitno ne mijenja osnovna namjena, već se:

- Gospodarskim zonama daje se karakter veće fleksibilnosti omogućavanjem smještaja u njihove prostore više vrsta različitih djelatnosti i miješanja sadržaja,

– Vrednuju se mogućnosti malih i srednjih gospodarskih sadržaja za uklapanje u stambene i ostale dijelove naselja, te određuju uvjeti za uklapanje u pojedine sredine, čime se nastoji doprinijeti poboljšavanju slojevitosti sadržaja i broja funkcija u gradu. Utvrđivanjem maksimalne površine građevne čestice, razine buke i emisije štetnih tvari koje se ispuštaju u okoliš određuju se mogućnosti pojedinih djelatnosti za miješanje sa drugim sadržajima.

Po veličini i funkciji gospodarskih sadržaja razlikuju se:

- Prostori namijenjeni velikim i većim proizvodnim sadržajima (pretežito industrijske proizvodnje, građevinarstva), velikim poslovnim sadržajima (pretežito trgovina), luci i pratećim djelatnostima slobodnoj zoni ili tehnološkom parku koji predstavlja žarišta nove industrijalizacije i transformacije postojećih tvrtki kroz uvođenje novih tehnologija. To su i prostori u kojima se koncentriraju mali poduzetnici srodnih djelatnosti, tehnološki povezani s velikim sistemima visoke tehnologije i znanstveno-istraživačkim institucijama.
  Ovi se sadržaji planom primarno predviđaju u velikim radnim zonama, koje su smještene već tradicionalno uz Dunav i željezničku prugu te uz državnu cestu D2 u zoni Priljevo, na jugu grada i u zoni Đergaj.
- Prostori u objektima druge osnovne namjene – lokali u prizemlju, etaže (trgovina, zanatstvo, uredski prostori raznih namjena).
- Planom je omogućena gradnja sadržaja gospodarskih djelatnosti u slijedećim zonama:
  - gospodarska proizvodna namjena
  - gospodarska namjena – lučka
  - poslovne namjene
  - gospodarske namjene - poslovne
  - komunalno servisne namjene
  - mješovite namjene
  - samo za neke sadržaje u zonama stambene, javne i društvene namjene.

Gospodarstvo je jedna od povijesno, ali i prostorno najrazvijenijih vukovarskih tradicionalnih djelatnosti. Tradicijska obilježja gumarske, prehrambene i tekstilne industrije doživljavaju transformaciju.
Neke tvrtke grade, obnavljaju svoje proizvodne i skladišne prostore. Neke su na novim lokacijama i time aktiviraju nove prostore. Istovremeno se njihove dosadašnje lokacije mogu transformirati u nove kvalitetne gospodarske urbane prostore. Primjer za to je razvoj slobodne zone.
Uspjeh Luke i razvoj slobodne zone te očekivani značaj Poduzetničke zone Priljevo su primjeri kvalitetnog trenda u gospodarskom razvoju cijelog Grada.
Pri tom ne treba zanemariti i relativno veliki broj lokacija trgovačkih tvrtki čiji prodajno-skladišni prostori zadovoljavaju potrebe kupaca i iz šireg prostora.
Kada se uzme u obzir vrlo dobra prometna i komunalna opskrbljenost, logično je da se razvojni proces obnove gospodarstva odražava i na rješenja Plana.

GUP-om su gospodarske zone određene u tri cjeline:

1. Gotovo cijeli prostor između državne ceste D2, željezničke pruge i Dunava. Velike prostorne mogućnosti zahtijevaju i racionalnu prostornu organizaciju. O tome će trebati voditi računa pri lociranju novih tvrtki u taj prostor.
2. Za razvoj Luke Vukovar je planirano proširenje uzvodno.
3. Južno od ceste D2 je planirana poduzetnička zona Priljevu sa proširenjem. Prometni sustav i položaj na ulazu u grad daje joj vrlo dobru dostupnost i atraktivnost.
4. Na jugu je planirana velika gospodarska zona. Blizina obilaznice omogućuje joj dostupnost bez da se tranzit kamiona odvija kroz središte grada.
5. Zona Đergaj uz cestu D2 ima vrlo velike mogućnosti za lociranje novih gospodarskih sadržaja.

Turizam

Planom se omogućuje usmjeravanje razvoja turizma na području grada prema poslovnom, sajamskom, kongresnom, znanstvenom, lovnom, kulturnom i sportskom turizmu.

Prostorno se na području obuhvata Generalnog urbanističkog plana razlikuje dvije turističke razvojne zone:

- Primarna turistička zona obuhvaća baroknu jezgru i uže gradsko središte, koje zahtijeva investicije u rješenje prometa, obnovu i restauraciju najvrednijih građevina. Prioritet u razvoju te zone predstavlja njegov najatraktivniji dio središte grada.
- Sekundarna turistička zona obuhvaća preostali urbanizirani dio grada s više različitih, u prostoru raspoređenih atrakcija priobalja Dunava i Vuke, Adicu i druge prostore. U tom području su prioritet primjereno prostorno uređenje i sadržajno opremanje, označavanje, uređenje i opremanje te povezuje sa pješačkim i biciklističkim stazama.
- Za potrebe daljeg razvoja turizma trebalo bi povećati broj ležaja.
- Turistički potencijal Dunava, njegova priobalja i vožnji plovilima do Vučedola ali i dalje npr. Iloka su vrijedni razvojni elelementi.

3.2.2. Prikaz mreže društvenih djelatnosti

Sadržaji društvenih djelatnosti, unutar gradskog prostora smještavaju se na prostorima:

- koji su dobro povezana na javni promet (dom zdravlja, srednje škole)
- koji su određeni potrebama stanovništva (osnovne škole, predškolske ustanove) i locirani u naseljima,
- koji imaju posebne prostorne vrijednosti (crkve, vrijedne kulturno-povijesne građevine s kvalitetnim okolišem).

Ovi sadržaji predstavljaju oznake za orijentaciju u gradskom prostoru i trebaju pomoći postizanju posebnosti pojedinih dijelova grada. Javni se sadržaji iznimno mogu smjestiti i na javnim zelenim površinama, no uz poštivanje posebnih uvjeta određenih načinima i uvjetima gradnje za pojedina područja.

Društvene djelatnosti usmjerene su prema podizanju standarda i kvalitete života stanovništva. One podižu obrazovnu, kulturnu sportsku i znanstvenu razinu svih.

Osnova za sadržaje društvenih djelatnosti koji su određeni potrebama stanovništva (predškolski odgoj, osnovno školstvo, ...) je analiza stvarnih potreba za organiziranjem predškolskog odgoja, orijentaciju osnovnih škola na rad u jednoj smjeni i opremanje pratećim prostorima.

Za osnovne škole je osiguran takav prostorni razmještaj unutar zona javne i društvene namjene koji će u budućnosti omogućiti rad u jednoj smjeni.
Unutar planiranih stambenih i mješovitih zona moguće je osigurati lokacije za gradnju predškolskih ustanova, osnovnih škola, zdravstvenih ustanova te vjerskih građevina koje se mogu graditi u skladu s potrebama i mogućnostima.
Javni sadržaji mogu se graditi i unutar stambenih građevina kao njen dio (npr. područni odjel dječjeg vrtića, privatna ambulanta i sl.).
Vjerske zajednice su u skladu s ustavnim pravom slobodne javno obavljati vjerske obrede, osnivati škole, socijalne i dobrotvorne ustanove u naseljima.

U svim građevinama javne i društvene namjene mogu se graditi i prostori za sadržaje što upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja u tim građevinama. Na prostorima namijenjenim javnoj i društvenoj namjeni nije moguće graditi stambene prostore (osim jedan stan domara) i poslovne građevine koji nisu u funkciji djelatnosti.

Na površinama javne i društvene namjene može se graditi studentske i đačke domove te sve vrste pratećih građevina javne namjene, zatvorenih bazena i dvorana.

U njima će se graditi sadržaji za koje se to ocijeni potrebnim, paralelno s gradnjom naselja..

– Upravni sadržaji

Prostorne potrebe ovih sadržaja moguće je zadovoljiti u okviru zona poslovne mješovite te javne i društvene namjene.

– Socijalna skrb

Na postojećim lokacijama će se razvijati ustanove socijalne skrbi.
Ostale potrebne sadržaje socijalne skrbi moguće je realizirati u zonama javne i društvene namjene te u zonama mješovite i stambene namjene. Samo izuzetno moguće ih je smjestiti u zoni stambene namjene uz poštivanje propisanih načina i uvjeta gradnje. Moguće ih je graditi i u zonama gospodarske namjene.

– Zdravstvo

Zadržavaju se postojeće zone ove namjene u gradu.
Nove je moguće planirati unutar zona društvene, mješovite i stambene namjene. Mogu se graditi u poslovnim zonama.
Manji sadržaji zdravstva mogući su uz stanovanje u zoni stambene i gospodarske namjene.
Bolnica Vukovar će se razvijati u okviru današnje lokacije. Za razvoj bolnice planom je, u okvirima njene današnje lokacije omogućena dogradnja i poboljšanje uvjeta rada.

– Predškolske ustanove

Osim na označenim prostorima ovi se sadržaji, mogu graditi i u svim zonama društvene te u zonama stambene i mješovite namjene.

Prigodom gradnje predškolskih ustanova primjenjuju se sljedeći normativi:

- Veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura, u pravilu, 15-30 m^2 građevinskog zemljišta po djetetu, uzimajući u obzir lokalne uvjete.
- Visina može biti P+1.
- Broj djece se određuje sa 8% u odnosu na broj stanovnika. Od toga za 75% treba osigurati prostore u predškolskim ustanovama.

– Kultura

Planom su zadržane lokacije sadržaja namijenjenih kulturi. Nove je moguće, osim u zonama javne i društvene namjene planirati i u zonama mješovite namjene.

– Vjerske građevine

Moguće ih je locirati u zonama javne i društvene, mješovite, stambene, poslovne i gospodarske namjene uz poštivanje odredbi načina i uvjeta gradnje osnovne namjene prostora.

– Visoka učilišta i znanstvene institucije

Zone za smještaj sadržaja visokog obrazovanja i znanosti upotpunjenog odgovarajućim smještajnim, rekreativnim i ostalim pratećim sadržajima, su planirane tako da se u Vukovaru u kojem je Veleučilište, središte visokoobrazovanih ustanova u županiji i širem prostoru, omogućuje dalji razvoj.

– Osnovne škole

U obuhvatu GUP-a planirana je mogućnost proširenja postojećih i gradnja novih osnovnih škola.
Uzimajući u obzir normative za gradnju osnovnih škola, dogradnjom i rekonstrukcijom postojećih škola i određenog broja lokacija društvene namjene, u budućnosti će biti omogućen rad u jednoj smjeni.
Postojeće građevine je moguće rekonstruirati, dograđivati potrebne sadržaje ovisno o prostornim mogućnostima pripadajuće građevne čestice ili njenim proširenjem.

Dograđivat će se prostore za produženi ili cjelodnevni boravak pri osnovnim školama.

Na temelju analize prostornih mogućnosti postojećih škola će se odrediti lokacije za gradnju novih škola kada se prijeđe na rad u jednoj smjeni.

Zbog toga je GUP-om određen veći broj lokacija s oznakom D koje se mogu namijeniti za gradnju osnovne škole.

Za gradnju osnovnih škola primjenjuju se sljedeći normativ:

- broj djece školske dobi određuje se s 10%;
- broj učionica određuje se tako da jedna učionica dolazi na 30 učenika;
- veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura 25-50 m^2 po učeniku, uzimajući u obzir lokalne uvjete.

– Srednje škole

Osim u označenim zonama javne i društvene namjene izuzetno ih je moguće predvidjeti u zonama mješovite namjene, te u zonama gospodarske i poslovne namjene.

Prigodom gradnje srednjih škola primjenjuju se sljedeći normativi:
– optimalni prostorni kapacitet srednjoškolske građevine je 840 učenika;
– veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura 20-40 m^2 po učeniku, uzimajući u obzir lokalne uvjete.

Prigodom određivanja lokacija za predškolske ustanove, osnovne i srednje škole mora se osigurati dostupnost prilaza i prijevoza i njihova sigurnost. Pješački put djeteta i učenika osnovne škole od mjesta stanovanja do predškolske ustanove i osnovne škole ne bi smio biti prekidan jakim prometnicama.

3.2.3. Prikaz prometne i telekomunikacijske mreže i kretanja u gradu

3.2.3.1. Promet

Europski pristup mobilnosti u gradovima ima širok raspon pojavnih oblika i u pravilu je blizak principima održivog razvitka.
Načela održivog razvitka polazišna su točka, a zajedno s pozitivnim iskustvima udruge Gradovi bez automobila, korištena su u izradi ovog Plana.

Poboljšanje uvjeta života i rada stanovništva te porast bruto nacionalnog dohotka ima kao pozitivnu posljedicu porast stupnja mobilnosti i broja motornih vozila. Negativna posljedica je da znatno povećanje korištenja osobnih motornih vozila dovodi do otežanog odvijanja prometa i nerijetko do zagušenja ulične mreže posebno u centralnim gradskim prostorima. Sve to ima nepovoljne gospodarske i ekološke posljedice te dovodi do devastacije graditeljskog naslijeđa.

Izgradnjom novih cestovnih prometnica primjerenih širina koridora i prometno-tehničkih karakteristika te parkirališnih površina znatnijeg kapaciteta nije moguće zadovoljiti stalni rast prometne potražnje individualnog motornog prometa. Zahtjevi su u centralnim dijelovima grada, znatno su veći nego to grad, prostorno i financijski, može podnijeti. Koncept prometnog rješenja moguće je kvalitetno formirati a što je u skladu s prometnom politikom europskih gradova, razvitkom cjelokupnog prometnog sustava. Cilj je da se poveća njegova učinkovitost u cjelini. U tom smislu treba:

- stvoriti primjerene uvjete za povećanje stupnja sigurnosti svih sudionika u prometu,
- razvijati javni gradski i prigradski prijevoz putnika uz osiguranje potrebnih prijevoznih kapaciteta,
- mjerama prometne i porezne politike destimulirati korištenje osobnih motornih vozila u gradskom prijevozu;
- vremenski ograničiti trajanje parkiranja vozila u gradskom središtu,
- stimulirati druge vidove odvijanja prometa (riječni, pješački i biciklistički),
- osigurati znatno bolje uvjete pristupa za sve korisnike, a posebno za invalidne i druge osobe s dodatnim potrebama u kretanju,
- smanjivati buku i zagađivanje zraka,
- selektivno, u skladu potrebama pojedinih dijelova grada, povećavati parkirališno-garažne kapacitete.

Prometni koncept obilježava nekoliko mogućih opredjeljenja:

- maksimalnu prednost u financijskim ulaganjima i stimuliranju povećanja broja putnika treba imati sustav javnog prijevoza kao i nemotorizirani oblici prijevoza,
- jednoznačno i sustavno djelovanje na smanjenju zastupljenosti osobnih motornih vozila u gradskom prijevozu putnika budući je iskustveno dokazano da prometni problemi nisu rješivi bez obzira na visinu ulaganja u javni prijevoz ukoliko se istovremeno ne ograničava korištenje osobnih motornih vozila,
- ulaganja u prometnu infrastrukturu trebaju biti utemeljena na realno održivom financiranju.

Cjelokupni sustav gradske prometne mobilnosti treba planirati na način da se osigura maksimalna pristupačnost za sve kategorije građana (starije i teže pokretne osobe, roditelje s malom djecom, invalidne i druge osobe). O ravnopravnoj dostupnosti prometnog sustava za sve građane posebno treba

voditi računa kod određivanja lokacija i oblikovanja stajališta javnog prijevoza, nabavke voznog parka te dimenzioniranja i oblikovanja ulica, trgova i drugih javnih prostora u osnovnoj razini koridora.

Probleme koje donosi promet potrebno je rješavati i drugim urbanističkim mjerama i postupcima. U tom smislu treba izbjegavati mogućnosti veće koncentracije istovrsnih namjena i težiti većoj raznovrsnosti sadržaja do mjere koju kompatibilnost pojedinih namjena površina dozvoljava. Na taj način biti će postignuta ravnomjernija raspodjela prometnih tokova, a disperzijom osnovnih sadržaja i usluga u prostoru omogućit će se zadovoljenje dnevnih potreba (opskrba, zdravstvo, obrazovanje, rekreacija i drugo) u okvirima pješačko-biciklističke dostupnosti. Time će biti reduciran i znatan broj nepotrebnih vožnji osobnih motornih vozila. U usporedbi s raspršenim gradom malih gustoća, kompaktan grad s velikom izmiješanosti sadržaja racionalniji je u izgradnji i povezaniji u prometnom i infrastrukturnom smislu te vrlo prikladan za učinkovito korištenje javnog gradskog i prigradskog prijevoza putnika.

Istaknuti geoprometni položaj u sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske na značajnom međunarodnom plovnom putu kao što je rijeka Dunav te važnim državnim cestovnim prometnicama, velikim dijelom utjecao je na dosadašnji brzi razvoj grada Vukovara. Koncepcija daljnjeg razvoja prometne infrastrukture temelji se na uvažavanju ove komparativne prednosti vukovarskog prostora i dogradnji postojeće prometne infrastrukture uz veći obzir prema zaštiti okoliša i podizanju opće kvalitete življenja. Pored dogradnje dijelova ulične mreže u funkciji boljeg prometnog povezivanja pojedinih gradskih područja po obilaznim trasama izvan centralnog dijela grada, osnovica budućeg razvoja prometnog sustava poboljšanje je javnog prigradskog i gradskog prijevoza putnika te unapređenje drugih za okoliš prihvatljivih načina mobilnosti stanovništva.

3.2.3.1.1. Cestovni promet

Koncepcija i postavljanje osnovne cestovne prometne mreže temelji se na planskom broju od oko 50-55000 stanovnika te prognoziranom stupnju motorizacije.

Cestovni prometni sustav u Generalnom urbanističkom planu grada Vukovara temelji se na postojećoj mreži izgrađenih gradskih ulica te novim planskim cestovnim prometnicama čijom će postupnom dogradnjom biti formirana cjelovita cestovna prometna mreža i osigurati uvjeti da se tranzit ne odvija kroz gradsko središte. Prostornim planiranjem utvrđuju se parametri opsega i raspodjele očekivanih raznovrsnih prometnih potreba odnosno elementi za planiranje cestovne mreže koja bi trebala zadovoljiti prometnu potražnju. Cilj razvoja ulične mreže stvaranje je primjerenih uvjeta za odvijanje svih vidova cestovnog prometa u svim vremenskim razdobljima uz istovremeno osiguranje maksimalnog stupnja sigurnosti, ekonomičnosti, udobnosti i sl. te uz minimaliziranje nepovoljnog utjecaja na okoliš.

Koncept prometnog rješenja

Kompaktan grad s velikom izmiješanošću sadržaja je u usporedbi s raspršenim gradom malih gustoća jeftiniji u izgradnji i povezaniji u prometnom i infrastrukturnom smislu i vrlo je prikladan za učinkovito korištenje javnog prijevoza. Većim urbanim gustoćama unutar pješačke dostupnosti stajalištima javnog prijevoza velikog kapaciteta i razine usluge (željeznica) potiče se korištenje javnog prijevoza.

Iz položaja i veličine grada Vukovara proizlazi i njegova važna uloga u razvoju širih područja što se očituje i u razvoju prometnog sustava.
Kako je promet jedan od najvažnijih elemenata u planiranju grada zahtijeva se racionalan pristup planiranja. Pritom razvoj mora biti u funkciji unapređenja i poboljšanju uvjeta života u gradu.

Povezivanje grada sa širim prostorom, međusobno povezivanje njegovih cjelovitih prostora i dijelova, povezivanje njegovih ukupnih aktivnosti, humanizacije prostora i života u njemu su osnovni ciljevi prometnog sustava predloženog u Generalnom urbanističkom planu.

Postavljeni ciljevi determiniraju i osnovne pravce razvoja prometnog sustava:
- postići sigurnost svih sudionika u prometu
- postignuti postojeću prometnu mrežu s tim da je to povezano s oblikovanjem prostora gradskog karaktera
- racionalno upotrijebiti zemljište za potrebe prometa
- osigurati funkcioniranje prometnog sustava u izvanrednim prilikama
- smanjiti trajanje putovanja
- postići što niže investicijske i operativne troškove

Razvoj ulične mreže planiran je kroz pogušćenje i dogradnju postojeće ulične mreže u jedinstvenu funkcionalnu urbanu cjelinu.

Osnovni koncept rješenja cestovnog prometa u Vukovaru je rasterećenje centralnog gradskog prostora od prometa koji tu nema ni cilj a niti ishodište.
Ovo se može postići izgradnjom novih obilaznih cesta, ali i gradskih ulica, pogušćavanjem mreže. Realizacija obilaznice će pomoći da se tranzitni promet izmjesti izvan područja grada. Današnji tranzitni promet iz svih smjerova u cjelini prolazi kroz gradsko središte pa bi realizacija obilaznice značila da se gradske i ulice u najvećoj mjeri koriste za gradski promet.

Maksimalna učinkovitost gradske mreže osigurati će se dogradnjom i proširenjem uz kombinaciju optimalizacije propusnosti raskrižja kroz primjenu suvremenih tehnologija za upravljanje i kontrolu prometa.

U gradu danas nedostaju ulice za organizaciju prometa u smjeru istok-zapad ali i sjever-jug, za bitno bolje povezivanje južnih područja grada sa drugim dijelovima grada. Sav promet se odvija kroz središte grada.

Trase budućih ulica planirane su tako da se što bolje uklope u prostor grada, bez rušenja postojećih objekata.
Planom se nastojalo u najvećoj mogućoj mjeri postojeću uličnu mrežu dovesti u predvidivu prometnu funkciju uz manje ili veće rekonstruktivne zahvate.
Nove prometne poteze planira se tako da se formira prometna mreža koja se sastoji od prstenova i poluprstenova povezanih radijalnim pravcima sa centralnim gradskim područjem. Ovakva prometna mreža omogućuje kvalitetno povezivanje pojedinih gradskih područja međusobno vezana na distribuciju prometa na osnovne prometne pravce grada kao i na glavne ulazno-izlazne pravce vezane na širu prometnu mrežu. Nastavak kompletiranja ukupne prometne mreže je dogradnja prometnih poluprstenova koji se formiraju djelomično od postojećih prometnih poteza na koje se nastavljaju potezi novoplaniranih ulica.

Gradski prometni prsten čine postojeće ulice koje prolaze kroz centar povezane sa novom gradskom obilaznicom što od Kudeljarske ulice vodi ka jugu te se spaja na ulicu Sajmište, a zatim se prije novog groblja povezuje na ulicu bana Josipa Jelačića i državnu cestu D2.

U gradu su od velikog značaja za povezivanje dijelova grada razdvojenih planiranim kanalom novi denivelirani cestovni prijelazi. O tome treba voditi računa pri planiranju kanala. U GUP-u je za to dana samo načelna naznaka mogućih koridora.

Kategorizacija planiranih ulica

U skladu s razinom usluge i ulozi u cestovnoj prometnoj mreži, izvršena je kategorizacija planiranih javnih prometnih površina. Naznačeni su osnovni prometni pravci, mogući razmak križanja računske brzine te određene širine koridora, a u odnosu širine prometnih trakova i razdjelnih pojasa.

Ulice su razvrstane u slijedeće grupe:
- Glavne gradske ulice
- Gradske ulice
- Sabirne ulice
- Ostale ulice

Tablica 14. KATEGORIZACIJA ULIČNE MREŽE

KATEGORIJA CESTOVNE PROMETNICE	ŠIRINA KORIDORA (m)	RAČUNSKA BRZINA (km/h)	RAZMAK KRIŽANJA (m)	RAZDJELNI POJAS (m)	PROMETNI TRAK (m)
Glavne gradske ulice	20-40	50	250-300	5,00	3,50 (min. 3,0)
Gradske ulice	15-20	40	150	-	3,50 (min. 3,00)
Sabirne ulice	12-15	30	80	-	3,00 (min. 2,75)
Ostale ulice	9-12	30	80	-	3,00 (min. 2,75)

Glavne gradske ulice

Glavne gradske ulice namijenjene su za prometno povezivanje udaljenih gradskih područja i za preuzimanje svih prometnih tokova kojima je cilj relativno brzo svladavanje udaljenosti. Planska širina koridora glavnih gradskih ulica je 20-40 m. U izgrađenim dijelovima gdje prostorne okolnosti onemogućuju uređenje navedenih širina, koridori mogu biti i manji odnosno min. 15,0 m.

U osnovnoj razini koridor glavne gradske ulice uključuje dva kolnika za jednosmjerno kretanje vozila, razdjelne pojase (srednji i rubne) zelenila te situativno i visinski odvojene biciklističke staze i pješačke hodnike. Križanja s ulicama osnovne ulične mreže predviđena su u pravilu u razini i na međurazmacima 250-300 m. Ukoliko je unutar koridora planirano i vođenje autobusnih linija javnog gradskog prijevoza putnika, u zonama križanja predviđeno je uređenje stajališta i ugibališta s peronima i nadstrešnicama.

Unutar izgrađene gradske strukture predviđeno je zadržavanje postojećih razmaka koridora između regulacijskih linija.

Širine površina u osnovnoj razini koridora su:

- 7,00 m (min. 6,00 m) za svaki jednosmjerni kolnik odnosno 3,50 m (min. 3,00 m) za svaki prometni trak,
- 5,00 m za srednji i rubne razdjelne pojase zelenila,
- 2,25 m (min. 1,50 m) za pješačke hodnike i
- 2,00 m (min. 1,60 m) za dvosmjerne odnosno 1,00 m (min. 0,80 m) za jednosmjerne biciklističke staze.

Na potezima glavnih gradskih ulica gdje je planirano vođenje autobusnih linija javnog gradskog prijevoza putnika, širina prometnog traka treba biti dimenzionirana u širini od 3,50 m odnosno jednosmjerni kolnik treba biti širine min. 6,50 m.

Gradske ulice

Gradske ulice namijenjene su ostvarivanju prometnih veza unutar pojedinih dijelova gradskih područja kao i za njihovo međusobno povezivanje. Planska širina koridora gradskih ulica je 15-20 m. U izgrađenim dijelovima gdje nema prostornih mogućnosti za provođenje navedenih širina, koridori mogu biti i manji odnosno min. 12,0 m.

U osnovnoj razini koridor gradskih ulica sadržava kolnik za dvosmjerno kretanje vozila, rubne razdjelne pojase zelenila unutar kojih je moguće urediti stajanke za parkiranje vozila te pješačke hodnike uz koje je moguće uređenje biciklističkih staza. Križanja s ulicama osnovne ulične mreže predviđena su u razini i na međurazmacima od min. 150 m.

Širine površina u osnovnoj razini koridora su:

- 7,00 m (min. 6,00 m) za dvosmjerni kolnik odnosno 3,50 m (min. 3,00 m) za svaki prometni trak,
- 5,00 m za rubne razdjelne pojase zelenila i
- 2,25 m (min. 1,50 m) za pješačke hodnike.

Na potezima gradskih ulica gdje je planirano vođenje autobusnih linija javnog gradskog prijevoza putnika širina prometnog traka treba biti dimenzionirana u širini od min. 3,25 m odnosno kolnik treba biti širine min. 6,50 m.

Ukoliko su unutar koridora planirane izdvojene biciklističke staze, njihova širina treba biti 2,00 m (min. 1,60 m) za dvosmjerne ili 1,00 m (min. 0,80 m) za jednosmjerne biciklističke staze.

Sabirne ulice

Sabirne ulice u funkciji su povezivanja stambenih ulica i ulica osnovne ulične mreže (glavne gradske ulice i gradske ulice). Planska širina koridora ovih ulica je 12-15 m i unutar njega predviđeno je uređenje površina za promet motornih vozila i pješaka te rubnih pojasa zelenila. U ovim pojasima moguće je postavljanje stajanki za parkiranje motornih vozila. Gdje prostorne okolnosti ne dozvoljavaju, koridori mogu biti i manji (min. 8,50 m).

Širine površina u osnovnoj razini koridora su:

- 6,00 m (min. 5,50 m) za dvosmjerni kolnik odnosno 3,00 m (min. 2,75 m) za svaki prometni trak i
- 2,25 m (min. 1,50 m) za pješačke hodnike.

Križanja s ulicama osnovne ulične mreže predviđena su u razini i na međurazmacima od min. 80 m.

Ostale ulice

Ostale ulice stambene su nerazvrstane ulice unutar pojedinih dijelova gradske strukture. Planska širina koridora ovih ulica je 10-12 m unutar kojeg je predviđeno uređenje površina za promet motornih vozila i pješaka. Ukoliko su unutar stambenih ulica planirane stajanke javnih parkirališta, koridori su širi. Gdje prostorne okolnosti unutar izgrađene gradske strukture ne dozvoljavaju, koridori mogu biti i manji odnosno min. 7,00 m.

Širina prometnog traka drugih nekategoriziranih ulica je 3,00 m (min. 2,75 m).

Parkiranje

U cilju kvalitetnog prostornog i prometnog uređenja centralnog dijela grada Vukovara iznimno značajan segment gradske politike izgradnja je i uređenje parkirališnih i garažnih građevina. Radi što racionalnijeg korištenja osobnih motornih vozila za pristup u centralnu zonu, treba odrediti odgovarajući način upravljanja i režim korištenja parkirališta.

Parkiranje motornih vozila predviđeno je unutar postojećih i planskih koridora javnih prometnih površina. U osnovnoj razini koridora kao površine za uređenje parkirališta moguće je koristiti površine dijela zona rubnog razdjelnog niskog i visokog zelenila.

Parkirališta je u pravilu moguće graditi u koridorima svih ulica, a samo iznimno onih glavnih gradskih ulica. Na potezima ulica gdje je parkiranje predviđeno, obavezno je zadovoljiti sve zahtjeve u pogledu sigurnog odvijanja svih vidova prometa (pješački, biciklistički, motorni) te osigurati mogućnost pristupa interventnim vozilima (vozila prve pomoći, vatrogasna vozila).

Na svim većim javnim parkirališnim površinama obavezno je predvidjeti barem 5% za parkiranje vozila invalidnih osoba. Izuzetak su parkirališta sa do 20 mjesta gdje je obavezno da barem jedna mora biti namijenjeno vozilima invalidnih osoba.

Izgradnja i dimenzioniranje površina za parkiranje određena je u funkciji namjene i veličine građevina, a utvrđuje se na osnovi normativa u odnosu na 1000 m^2 bruto izgrađene površine:

Tablica 15. NORMATIVI ZA PARKIRANJE

namjena prostora	broj pgm/1000 m^2 BRP
stanovanje	11
trgovine	30
proizvodnja, skladišta i sl.	6
drugi poslovni sadržaji	15
ugostiteljstvo	40
fakulteti i znanstvene ustanove	10

Broj parkirališno-garažnih mjesta za stambenu namjenu ne može biti manji od 1 PGM (1 stan). Prilikom izračuna potrebnog broja mjesta u bruto razvijenu površinu ne računa se površine garaža i jednonamjenskih skloništa.

Osim navedenih normativa prilikom izračuna potrebnog broja mjesta moguće je koristiti i druge pokazatelje karakteristične za neki specifičan sadržaj te s tim u skladu treba osigurati jedno parkirališno-garažno mjesto:

- na 3-8 zaposlenih u većoj radnoj smjeni za pretežito proizvodnu gospodarsku namjenu, skladišta i sl.,
- na 3-6 kreveta ili soba za hotele, motele i sl. a prema njihovoj kategorizaciji;
- na 20 sjedećih mjesta i 1 za autobuse na 500 sjedećih mjesta za sportske dvorane i sportska igrališta,
- na 20 sjedećih mjesta za kazališta, koncertne dvorane, kina i sl.,
- na 12 sjedećih mjesta za ugostiteljsku namjenu,
- na 1 učionicu ili 1 grupu djece za školske i predškolske ustanove,
- na 5 kreveta ili 4 zaposlena u smjeni za zdravstvene (bolnice, domovi zdravlja, poliklinike, ambulante) i socijalne ustanove,
- na 4-20 sjedećih mjesta za vjerske građevine i
- na 3 zaposlena za prateće sadržaje.

Javni prijevoz putnika

Sustav javnog gradskog i prigradskog prijevoza putnika temelji se danas na autobusu kao osnovnom prometnom sredstvu za masovni prijevoz putnika. Veće uključenje željeznice pretpostavlja jasnu koncepciju i određenje oko rješenja cijelog sustava željezničkog prometa. To podrazumijeva cjelovitu rekonstrukciju odnosno izgradnju željezničke infrastrukture unutar postojećih koridora i s dosadašnjim elementima i visinama. Kod realizacije višenamjenskog kanala Dunav-Sava, treba riješiti iznimno zahtjevne prometno-tehničke karakteristike.

Autobusni prijevoz putnika nadopunjavati će se dobro organiziranom taxi službom. U tom smislu moguće je i organiziranje linijskog taxi prijevoza.

S obzirom na prirodnu pogodnost koju predstavlja rijeka Dunav, moguće je i njeno uključenje u sustav javnog gradskog i prigradskog prijevoza putnika.

Biciklistički promet

U svrhu daljeg bržeg razvitka vukovarskog biciklističkog prometa za zadovoljenje prijevozne potražnje na kraćim i srednjim relacijama, kao što su za odlazak na posao, u obrazovne ustanove, za rekreativne i druge svrhe, sustavno će se proširivati mreža biciklističkih staza i parkirališta za bicikle u cijelom gradu. Mreža biciklističkih staza širiti će se gradnjom novih staza unutar koridora ulica ili nezavisno od ulica kroz zelene i druge površine te obilježavanjem na dijelovima postojećih pješačkih površina i kolnika. Kod određivanja biciklističkih staza posebno će se voditi računa da budu atraktivne i sigurne za korisnike.
Biciklističke staze će se graditi kod rekonstrukcije postojećih i izgradnje novih ulica. Samo iznimno, ukoliko se to dokaže analizom, pri rekonstrukciji prometnica s ograničenim prostornim mogućnostima može se dozvoliti da se u pojedinom odsječku ne izvede biciklistička staza, no mora se osigurati alternativni pravac. Biciklističke staze graditi će se i za povezivanje grada sa okolicom.

Ova vrsta prometa koristit će se za individualni prijevoz na kraćim i srednjim udaljenostima na relacijama s polazištem uglavnom iz kuće a s odredištima: posao, škola, kupovina i sl. U rekreativne svrhe bicikl će se koristiti pretežno u vangradskom području. Razvoj i unapređenje mreže biciklističkih staza i puteva ostvarivat će se njihovom novom izgradnjom unutar pojaseva postojećih ili planiranih gradskih prometnica ili potpuno izdvojeno kao samostalni biciklistički putevi kroz neizgrađeno područje s planiranom namjenom zelenilo, zaštitno zelenilo, parkovi, sport i rekreacija i sl.

U postupku realizacije biciklističke mreže prednost u izgradnji treba usmjeravati na središnje gradske prostore s povezivanjem na najprivlačnije sadržaje (škole i sl.). Organizacija i uspostava biciklističkih staza u središnjem gradskom prostoru obavljat će se na dijelovima postojećih pješačkih hodnika i kolnika. Prethodno odnosno istovremeno s njihovom izgradnjom potrebno je upustiti postojeće rubnjake na raskrižjima, a biciklističke staze treba odgovarajuće obilježiti horizontalnom i vertikalnom prometnom signalizacijom.
Sama infrastruktura nije dovoljna razvoj biciklizma pa će paralelno biti vođene intenzivne akcije za unapređenje svijesti o prednostima korištenja bicikla i za dalje poboljšanje korištenja bicikla.

Za promet biciklima unutar značajnijih koridora osnovne ulične mreže kao i u sklopu pješačkih zona, predviđeno je uređenje biciklističkih staza. U skladu s raspoloživim prostorom, staze treba situativno odvojiti od kolnika na način da budu zasebne površine ili da budu neposredno uz pješačke hodnike. Na potezima gdje biciklističke staze nije moguće graditi drugačije nego uz rubove kolnika, moraju imati i dodatni zaštitni pojas.

Širina biciklističke staze za jednosmjernu vožnju je min. 1,00 m, a za dvosmjerni 2,00 m (min. 1,60 m). Za stazu uz kolnik obavezni zaštitni pojas je 0,75 m. Uzdužni nagib biciklističkih staza ne može biti veći od 8%.

Planom je predviđeno uređenje biciklističkih staza uz Luku do Adice i uz Dunav do Vučedola.

Biciklističke staze je, osim prema trasama naznačenim u kartografskom prikazu, moguće graditi i unutar drugih javno prometnih koridora ukoliko prometne potrebe ukažu na opravdanost takovih zahvata.

Pješački promet

Poboljšanje uvjeta za pješački promet posebno je važno jer se veliki broj kretanja gradom može obaviti isključivo pješice, a korištenje bilo kojeg drugog prijevoza također je vezano uz pješačenje. Za kretanje pješaka graditi će se ulične površine, trgovi, pješački putovi, stube, prečaci, prolazi i šetališta.

Širenjem pješačkih zona i zona s umirenim prometom vozila u kojima se njihovo kretanje limitira na maksimalno dozvoljenu brzinu do 30 km/h povećat će se sigurnost u odvijanju pješačkog i biciklističkog prometa, kretanju djece i sudionika u prometu s poteškoćama u kretanju.

Javni pješački prostori uređivati će se na način da budu sigurni i atraktivni za pješake. Na cjelokupnoj, postojećoj i novoplaniranoj uličnoj mreži, na mjestima predviđenim za prelaženje pješaka preko kolnika biti će ugrađeni spušteni rubnjaci i odgovarajuće rampe blagog nagiba.
Minimalno dopuštene dimenzije pješačkih hodnika koristiti će se samo izuzetno.
Kod rekonstrukcije pretežito stambenih ulica i ulica u središnjem gradskom prostoru primjenjivat će se rješenja koja pridonose smirivanju motornog prometa i osiguravaju više prostora za pješake, bicikliste i zelenilo.

Benzinske postaje

Planom je omogućena rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih benzinskih postaja s pratećim sadržajima. Pri gradnji treba:
- ostvariti maksimalni stupanj sigurnosti svih sudionika u prometu,
- osigurati zaštita okoliša i
- građevine lokacijom i veličinom uklopiti u kontaktni prostor.

Željeznički promet

Planom je predviđeno zadržavanje oba postojeća koridora željezničkih pruga. To su:
- Priključna željeznička pruga na X. koridor i ogranak V.b. – Vinkovci – Vukovar – Borovo Naselje – Vukovar;
- Pruga od značaja za regionalni promet: Vukovar – Borovo Naselje – Dalj – Erdut –Državna granica;
- Pruga od značaja za lokalni promet Vukovar – Stari Vukovar.

Magistralna pomoćna pruga zadržava svoju funkciju u sustavu željezničkog prometa tako da će se preko nje obavljati prvenstveno teretni prijevoz. Proširenje postojećeg koridora kao ni korigiranje pružno tehničkih elemenata nije predviđeno.

Prugu drugog reda planirano je vratiti u funkciju i u nastavku od već obnovljenog dijela do Luke Vukovar. Nastavak do kolodvora Stari Vukovar, treba obnoviti kako bi se, radi obnove u ratu razorenog gospodarstva, stvorili uvjeti za njegovo bolje funkcioniranje. Obnovljena željeznička pruga će poboljšati dostupnost središtu grada. Treba omogućiti formiranje pruga tako da se u budućnosti uvode linije brze prigradske željeznice koje bi povezivale Vukovar, Vinkovce i Osijek.

Riječni promet

U riječnom prometu predviđeno je proširiti lučke površine i gradnju novog pristaništa na Dunavu za brodove i teglenice. S obzirom da na kopnenom dijelu prostornih mogućnosti za to nema, planirano proširenje će biti unutar dijela riječnog korita. Zagrađivanjem i nasipavanjem u širini do oko 12,0 m planirano je osigurati nove manipulativne i površine za nove obalne dizalice. Luku će se proširiti i uzvodno kako bi joj se osiguralo dostatni prostor za dalji razvoj.

Početna točka višenamjenskog kanala Dunav-Sava je u km 1334+700 rijeke Dunava. Kota dna mu je planirana na 72,75 m n.m. Predviđena kategorija plovnog puta je V b (trapezasti poprečni presjek: širina dna 34,0 m, širina vodnog lica 58,0 m, dubina 4,0 m; standardni plovni gabarit: 42,0 m x 2,5 m; slobodni gabarit ispod mostova: 58,0 m x 9,1 m).

Nizvodno je na Dunavu planirano uređenje pristaništa za putničke brodove, na današnjoj lokaciji.
Za turistička i sportska plovila treba osigurati današnju lokaciju od poplava velikih voda Dunava.
U slučaju da se urede lokalne linije za gradski i prigradski riječni promet, pristanište će se sagraditi na lokacijama koje će se odrediti lokacijskim dozvolama.

Zračni promet

Iako letjelište Vukovar nije u obuhvatu GUP-a, već uz njegovu sjevernu granicu, ono ima veliki i višestruki značaj za koncept prostornog razvoja cijelog područja Grada. S jedne strane je važan razvojni pokretač radi mogućeg robnog, a možda i putničkog prometa, za poljoprivrednu avijaciju te kao sportsko letjelište i heliodrom.

3.2.3.2. Telekomunikacije

Nepokretna mreža

Nepokretna telekomunikacijska mreža ima prostorne zahtjeve za smještaj potrebnih građevinskih objekata te osiguranje potrebnih koridora za izgradnju DTK (distributivne kabelske kanalizacije) uz cestovnu mrežu. Svojim kapacitetom DTK treba omogućiti izgradnju pristupnih mreža i spojnih mreža (prstenova). Širina potrebnog koridora iznosi 1 metar s obje strane ceste. Izgradnju DTK treba planirati do svih objekata u urbanom području. U prostornom smislu DTK ne narušava prostor osim u trenutku same izgradnje.
Glavni građevinski objekti za smještaj telekomunikacijske opreme nepokretne mreže već su izgrađeni, a za svaki planirani UPS treba planirati izgradnju građevinskog objekta bruto površine 45 m^2.

Izvedeni su komutacijski čvorovi (AXE, UPS-i i UPM). Mjesne centrale zamijenjene su suvremenim udaljenim pretplatničkim stupnjevima (UPS) odnosno multiplekserima (UPM). Predviđena je njihova dogradnja i povećanje broja priključaka u skladu s porastom potrebnih kapaciteta.

Uz osnovne planira se razvoj niza dodatnih usluga u nepokretnoj telefonskoj mreži te pružanje IQ usluge inteligentne mreže koja je nadogradnja osnovnim telefonskim uslugama. Intenzivan je i razvoj ISDN-a s osnovnim i primarnim pristupom te ADSL pristup koji korisnicima omogućuje znatno veću brzinu primanja i slanja informacija.

Iako instalirani kapaciteti telekomunikacijskih (telefonskih) priključaka zadovoljavaju postojeće potrebe, kao što bi mogli zadovoljiti uz neznatna proširenja i sve buduće potrebe (do 2020. godine) potrebno je planirati rekonstrukciju i eventualna proširenja postojeće telekomunikacijske infrastrukture.

Za svaki građevinski objekt (višekatnica) koja se nalazi na trasi ili u neposrednoj blizini RR koridora moraju se utvrditi elementi ograničenja visine.
Spojnu mrežu treba i nadalje graditi sa svjetlovodnim kabelima i optičkim prijenosnim sustavima. Također treba nastaviti sa izgradnjom svjetlovodne mreže do većih i važnijih korisnika.

Kod planiranja novih prostora potrebno je predvidjeti i prostor za smještaj javnih telefonskih govornica, a koje se svojim dizajnom trebaju uklopiti u prostor. Pošto su javne telefonske govornice dio urbane opreme grada tako trebaju biti i planirane, posebno uz nadstrešnice na stajalištima javnog gradskog prijevoza. Prigodom izgradnje novih stambenih područja potrebno je planirati prostor za barem jednu telefonsku govornicu na 500 stanovnika. Kada se na javnim prostorima ili objektima postavlja više od jedne telefonske govornice, najmanje jedna treba biti univerzalnog tipa, tj. da može služiti za potrebe invalidnih i drugih osoba.

Pokretna mreža

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža prema planiranom povećanju broja korisnika i uvođenje novih usluga. Planira se uvođenje novih mreža i sustava pokretnih komunikacija sljedeće generacije (UMTS i sustavi sljedećih generacija). Kako bi se omogućilo kvalitetno pokrivanje signalom područja obuhvata Plana, uz osiguranje dovoljno kapaciteta i raspoloživosti usluga koje će se temeljiti na postojećim i novim mrežama i sustavima pokretnih komunikacija, potrebno je u budućnosti omogućiti izgradnju i postavljanje osnovnih postaja.

U skladu s potrebama, a u funkciji boljeg pokrivanja prostora, predviđeno je postavljanje novih baznih radijskih stanica digitalne mreže (GSM).

Mobilne telekomunikacijske mreže imaju prostorne zahtjeve za smještaj nosećih antenskih stupova odnosno manjih građevinskih objekata za smještaj telekomunikacijske opreme. Pošto suvremena antenska oprema svojim gabaritima i težinom nije velika odnosno teška treba je planirati montirati na postojeće visoke građevine kao što su: tvornički dimnjaci, silosi, crkveni tornjevi, neboderi i dr. Montaži samostojećih antenskih stupova treba prići jedino kada se potrebna visina ne može dohvatiti na drugi način. U tom slučaju antenski stup se mora uklopiti u postojeći odnosno planirani ambijent.
Ukoliko se antenska oprema montira na neki postojeći objekt tada unutar objekta treba iznaći i prostor za smještaj potrebne opreme. Uz samostojeći antenski stup postavlja se tipski metalni kontejner za smještaj opreme.

Radio i televizijski sustav veza

U radio i televizijskom sustavu veza nije predviđeno postavljanje televizijskih pretvarača, a u funkciji se zadržava postojeći radijski odašiljač.

3.2.3.3. Poštanska mreža

Na prostoru unutar granica GUP-a danas su u funkciji tri jedinice poštanskog prometa. Osnovna jedinica je poštanski centar 32000 Vukovar, a ostale dvije su poštanski uredi 32010 Vukovar (Borovo naselje) i 32011 Vukovar (Mitnica). Različite vrste poslova koje centar i područne jedinice obavljaju su poslovi prijema i otpreme svih vrsta poštanskih pošiljaka (paketi, pisma, telegrami, novčane uputnice i sl.).

Postojeći poštanski centar i uredi zadovoljavaju današnje potrebe. Otvaranje novih jedinica poštanskog prometa pratiti će širenje izgrađenih gradskih prostora kada se za to ukaže potreba.

3.2.4. Prikaz komunalne infrastrukturne mreže

A. Vodnogospodarski sustav

3.2.4.1. Vodoopskrba

Koncepcija sustava opskrbe vodom za piće temelji se na postojećem vodozahvatu na desnoj obali rijeke Dunav (kaptažni bunar kapaciteta Q = oko 350 l/s) te na planskom povećanju eksploatacije iz vodocrpilišta Cerić (ukupna izdašnost Q_{Σ} = oko 280 l/s) iz kontaktnog prostora sa sjeverne strane na granici općina Trpinja i Borovo. U skladu s mogućnostima i ogromnim rezervama pitke vode otvorenog vodozahvata na rijeci Dunav i podzemnog vodocrpilišta Cerić, predviđena[15] je izgradnja jednog znatno većeg sustava vodoopskrbe. Na osnovni dio sustava koji danas ima završetke u Borovu, Lipovači, Bršadinu, Bogdanovcima, Starom Vukovaru i Sotinu, etapnim će priključivanjem biti uključen veliki broj naselja u kontaktnim općinama. Tako će preko tzv. sjevernog prstena biti uključena naselja: Trpinja i Bobota (I etapa), Pačetin (II etapa) te Vera, Ćelije i Ludvinci (III etapa), a preko tzv. južnog prstena: Petrovci i Negoslavci (I etapa), Mikluševci, Čakovci, Tompojevci, Bokšić i Berak (II etapa) te Opatovac, Lovas i Svinjarevci (III etapa). Planski sustav vodoopskrbe moguće je nastavno povezati s drugim sustavima opskrbe vodom za piće (Osijek, Vinkovci i Dalj).

Planom je predviđeno dovršenje postrojenja za obradu vode. Na taj način biti će stvorene pretpostavke za značajnije crpljenje na vodocrpilištu Cerić te ujedno osiguran alternativni izvor opskrbe pitkom vodom.

Izgrađena je mreža glavnih i sekundarnih cjevovoda za opskrbu vodom za piće. Planira se njeno proširenje s ciljem dostizanja pune pokrivenosti prostora.

Za osiguranje uvjeta stalne i stabilne opskrbe, uz postojeće tri crpne stanice za povećanje radnog tlaka (CS Mitnica Q_{crp} = 260 m^3/h, H = max 32 m, CS Stari Vukovar Q_{crp} = 192 m^3/h, H = max 66 m, CS Prvomajska Q_{crp} = 83 m^3/h, H = max 29 m), planirano je unutar sustava vodoopskrbnih cjevovoda izgraditi potrebni rezervoarski prostor. Rezervoari, ukupne zapremnine oko 3000 m^3, su uz Bogdanovačku ulicu (s istočne strane koridora željezničke pruge Borovo – Vukovar – Stari Vukovar) i uz Radničku ulicu (na dijelu između Ulice vijeća Europe i Ulice Republike Njemačke). Na taj način biti će osigurane potrebne količine vode za piće i radni tlak u mreži kako u uvjetima normalne opskrbe tako i u slučajevima izvanrednih okolnosti (zastoj u radu crpnih stanica uslijed prestanka opskrbe električnom energijom, osiguranje potrebnog tlaka i količina vode u svrhu protupožarne zaštite i sl.).

Gubici unutar mreže značajno su smanjeni posljednjih godina. Na pojedinim dijelovima mreže gdje su utvrđeni nedostaci (devastiranost uslijed ratnih djelovanja, loše stanje cjevovoda kao posljedica neadekvatnih i štetnih materijala, mali presjeci cijevi, nezadovoljavajući radni tlak u mreži i sl.), izvršena je djelomična rekonstrukcija i saniranje određenih poteza cjevovoda. Rekonstrukciju i sanaciju postojećih kao i polaganje novih cjevovoda će se nastaviti. U sklopu obavljanja redovitih godišnjih remonta i održavanja potrebno je povećati i broj hidranata, muljnih ispusta, ventila za odzračivanje i sl.

[15] Razvoj vodoopskrbnog sustava Grada Vukovara, Idejno rješenje III faza, koncepcija razvoja
Inženjerski projektni zavod d.d. Zagreb, veljača 2001.

Osnovicu vodoopskrbne mreže cjevovoda predstavlja magistralni cjevovod duljine L = oko 6,0 km. Cjevovod je izrađen od lijevanih željeznih cijevi presjeka ϕ600 mm, ϕ450 mm i ϕ400 mm). Od magistralnog cjevovoda grananjem se odvajaju sekundarni (granasti tip). Materijali od kojih su cjevovodi izvedeni su: čelik, lijevano željezo, azbestcement, PVC i PEHD, a presjeci cjevovoda su od ϕ50 mm do ϕ300 mm.

3.2.4.2. Odvodnja

U izgrađenim dijelovima sustava javne odvodnje sva prikupljena otpadna i oborinska voda danas se s gradskog područja bez pročišćavanja odvodi i upušta neposredno preko više ispusta u rijeke Dunav i Vuku.

U funkciji poboljšanja tehničkih, tehnoloških i ekoloških učinaka te zaštite površinskih i podzemnih voda od onečišćavanja i zagađivanja, izrađeno je više dokumenata[16] [17] [18] [19] [20] s temeljnim smjernicama za kratkoročno i dugoročno planiranje razvitka sustava javne odvodnje u gradu Vukovaru. U svim navedenim dokumentima, a u skladu s tadašnjim planskim postavkama, bila su predviđena dva uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Ovakva koncepcija javne odvodnje rezultat je analize prednosti i nedostataka mogućih rješenja s dva odnosno samo s jednim zajedničkim uređajem za pročišćavanje. Bilo je, ocijenjeno kako zajednički uređaj zahtijeva manja investicijska ulaganja i ima znatno niže troškove pogona, ali da transportiranje otpadnih voda iz Borova Naselja iziskuje značajne rekonstrukcije većeg dijela izvedene kolektorske mreže. Osim toga, potrebno je izgraditi spojni cjevovod s potrebnim crpnim stanicama prema sustavu Vukovar te svladati posebno složen prijelaz višenamjenskog kanala Dunav – Sava.

PPUG-om je predviđena izgradnja zajedničkog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za cijeli prostor grada Vukovara. Uz dvije do tada planirane lokacije određene su i dvije lokacije istočno od Vučedola te južno od državne ceste D2, u šumi zapadno od groblja. S tim u skladu su predviđena varijanta rješenja. To su:

- varijanta 1: Zadržavanje koncepcije iz 1977. g. gdje su predviđena dva odvojena sustava, sustav Borovo Naselje i sustav Vukovar, s vlastitim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda na pozicijama 1 i 2,
- varijanta 2: Izgradnja uređaja za pročišćavanje na lokaciji 2 i gradnju tlačno-gravitacijskog cjevovoda od crpnih stanica Borovo 1 i Budžak 1,
- varijanta 3: Najvećim dijelom uključuje rješenje iz varijante 2, ali je lokacija uređaja za pročišćavanje na poziciji 3,
- varijanta 4: Uključuje rješenje iz varijante 2 s time da je predviđena gradnja glavnog odvodnog kolektora po desnoj obali Dunava do uređaja za pročišćavanje na poziciji 4, nizvodno od Vučedola.

Po odabiru konačne lokacije ostale će se brisati iz plana.

Dugoročnim planom razvoja, koncepcija sustava javne odvodnje na cjelokupnom prostoru unutar grada, treba biti u skladu s postupcima i zahvatima čiji cilj je da se:

- izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih kolektora i sekundarnih cjevovoda odvodnje kao i građevina u funkciji odvodnje (preljevne i razdjelne građevine, crpne stanice, retencijski bazeni, ispusti), osiguraju uvjeti za priključenje postojećih dijelova grada gdje javni sustav ne postoji ili cjevovodi nisu dostatnih presjeka i zadovoljavajućeg stanja,
- izgrade kolektori, sekundarna odvodna mreža cjevovoda i postrojenja potrebna za planski razvoj i uređenje grada,

[16] Kanalizacija Vukovar, Idejno rješenje
Hidroprojekt, Zagreb, 1977.

[17] Kanalizacija Vukovar – idejno rješenje
Hidroprojekt – ing, Zagreb, prosinac 2000

[18] Kanalizacija Borovo, Idejno rješenje
Hidroprojekt, Zagreb, 1981.

[19] Kanalizacija Borovo – novelacija idejnog rješenja
Hidroprojekt – ing, Zagreb, travanj 1999.

[20] Plan vodnogospodarskog razvitka grada Vukovara
Hidroprojekt – ing, Zagreb, lipanj 2004.

- izvrši dogradnja, rekonstrukcija i sanacija postojećih građevina u funkciji javne odvodnje,
- izvrše pripreme i provedu sve potrebne predradnje za izgradnju planiranog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Značaj sustava javne odvodnje pretpostavlja obavljanje svih potrebnih zahvata i radnji kojima je cilj stvaranje sigurnog i učinkovitog sustava odvodnje. U funkciji takovog sustava potrebno je izvršiti pregled i dodatna ispitivanja postojećih odvodnih kolektora te eventualno potrebne rekonstrukcije. To posebno vrijedi za:

- sve plitko ukopane odvodne kolektore i građevine gdje su vidljive posljedice ratnih djelovanja i razaranja,
- sve kolektore gdje u normalnim eksploatacijskim uvjetima dolazi do zagušenja protoke, a hidraulički izračuni upućuju na zadovoljavajuću protočnost,
- sve kolektore u kojima u normalnim eksploatacijskim uvjetima nema protoke, a prema hidrauličkom izračunu bi morala postojati.

U skladu s dugogodišnjom koncepcijom razvoja, sustav javne odvodnje razvijan je i izgrađivan kao gravitacijski mješoviti sustav. Funkcionalno, podijeljen je na dvije potpuno odvojene cjeline koje dijeli planska trasa višenamjenskog kanala Dunav-Sava.
Sjeverozapadni dio sustava sustav je javne odvodnje Borova Naselja. Sastavljen je od postojećih i planskih kolektora i mreže sekundarnih odvodnih cjevovoda. U dijelu prostora omeđenom sa zapada Ulicom dvanaest redarstvenika, s juga Ulicom Blage Zadre, s istoka željezničkom prugom prema Erdutu i sa sjevera granicom obuhvata, sustav cjevovoda je uglavnom izgrađen. Presjeci odvodnih cjevovoda su različiti (od sekundarnih cjevovoda presjeka ϕ40 cm do kolektora ϕ140 cm) i osiguravaju dobru odvodnju sa svih slivnih površina unutar obuhvata. Smjer tečenja je prema istoku odnosno postojećem obalnom ispustu u rijeku Dunav. Od novih cjevovoda značajnih i za širi prostor planirani su kolektori ϕ100 cm iz smjera Borova Sela te ϕ 120 cm od Trga Dražena Petrovića do retencijskog bazena Borovo 1.

Zapadno od Ulice dvanaest redarstvenika i sjeverno od Trpinjske ceste osnovicu sustava predstavlja kolektor ϕ100 cm položen u Bilogorskoj ulici. Unutar ovog prostora planirano je polaganje većeg broja sekundarnih cjevovoda posebno u dijelu između Ulice dvanaest redarstvenika i Čakovečke ulice. Osim što prihvaća oborinske i otpadne vode ovog dijela, kolektor je u funkciji odvodnje i konzuma uz Trpinjsku cestu. U planu je priključenje i javne odvodnje naselja Lipovača. Uslijed nepovoljnih visinskih odnosa ovo priključenje je predviđeno uz prepumpavanje iz crpne stanice C.S. Trpinjska cesta 1.

Uski pojas od oko 800 m između željezničke pruge i Bobotskog kanala odnosno prostor u obliku trokuta omeđen željezničkom prugom s juga, Trpinjskom cestom sa sjeveroistoka i granicom obuhvata sa zapada te s juga, uz prepumpavanje iz crpne stanice C.S. Trpinjska cesta 2, također je priključen na kolektor u Bilogorskoj ulici.

U skladu s potrebom odvodnje širokog prostora što podrazumijeva velike slivne površine i znatne količine oborinskih voda, unutar mreže odvodnih cjevovoda planirano je više preljevnih građevina. Preko njih biti će omogućeno da se sav višak oborinskih voda preko obalnih ispusta neposredno upušta u rijeku Dunav i Bobotski kanal odnosno rijeku Vuku. Osim kišnih preljeva predviđena je izgradnja više crpnih stanica koje će tlačnim cjevovodima transportirati prikupljene oborinske i otpadne vode do najbližih gravitacijskih cjevovoda.

Ključne točke sustava Borovo Naselje su planirani retencijski bazeni Borovo 1 i Budžak 1. U njima je predviđeno sakupljanje svih otpadnih voda prethodno rasterećenih od oborinskih voda preko kišnih preljevnih građevina. Precrpljivanjem u crpnim stanicama Borovo 1 i Budžak 1, otpadne vode biti će transportirane tlačnim cjevovodima do uređaja za pročišćavanje. Najracionalnija varijanta je da se otpadne vode novim tlačno-gravitacijskim cjevovodom presjeka min. ϕ50 cm dopreme do crpnih stanica Tri kućice (postojeće i planske). Od ove točke otpadne vode bi bile upuštene u planski glavni odvodni kolektor cijelog prostora. S obzirom da glavni odvodni kolektor nije bio dimenzioniran na dodatne količine otpadne vode iz sustava Borovo Naselje, potrebno je izraditi novo idejno rješenje i izvršiti hidrotehničko preispitivanje te u skladu s tim povećati planske presjeke kolektora ϕ90 cm do K.P.

Vodotoranj, ϕ120 cm do K.P. Klaonica i ϕ140 cm do zajedničkog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Jugoistočni dio sustava je sustav javne odvodnje Vukovar. Sastavljen je iz tri podcjeline odnosno od podsustava Lužac, Vukovar sjever i Vukovar jug.

Podsustav Lužac dijelom je izgrađen. U zajednički sustav javne odvodnje uključen je danas priključkom na cjevovod sustava Borovo Naselje u Ulici Priljevo. Priključni cjevovod je tlačni (precrpljivanje iz C.S. Lužac), a priključen je na drugi tlačni cjevovod (iz C.S. Stara Vuka) kojim se vrši precrpljivanje prema Slobodnoj zoni odnosno odvodnom sustavu cjevovoda nekadašnjeg Kombinata gume i obuće. Izgradnjom višenamjenskog kanala Dunav-Sava ovaj priključak (tlačni) biti će preusmjeren na situativno udaljeniji sustav Vukovar. Okosnicu podsustava predstavlja cjevovod presjeka ϕ60 cm u koridoru Ulice Matice Hrvatske. Na najnižem dijelu u blizini korita Stare Vuke, a na sjeveroistočnom završetku građevnog područja gdje se cjevovodu priključuje još jedan istog presjeka (ϕ60 cm), izgrađene su građevine u funkciji odvodnje (kišni preljev, kišni preljevni bazen i crpna stanica).

Prostor Budžaka omeđen sa sjevera koridorom željezničke pruge, sa sjeveroistoka Kudeljarskom ulicom, s jugoistoka i jugozapada Vinkovačkom ulicom, s juga Bobotskim kanalom te sa zapada granicom obuhvata, osim dijela uz Vinogradsku ulicu koji je, preko C.S. Vinogradska ulica i tlačnog cjevovoda, odvodnjen prema sjeveru odnosno priključen na gravitacijski cjevovod u Jadranskoj ulici, planirano je odvodniti kao odvojeni podsustav preko postojeće odvodne mreže cjevovoda unutar nekadašnjeg Kombinata gume i obuće. Uslijed nepovoljnih konfiguracijskih karakteristika, prikupljene oborinske i otpadne vode podsustava uz Bobotski kanal, transportira se preko precrpnih stanica, planske C.S. Dolača i postojeće C.S. Budžak 1, i tlačnih odvodnih cjevovoda do najbližih gravitacijskih cjevovoda. Uz oborinske i otpadne vode Budžaka podsustav će prihvaćati i otpadne vode koje će dotjecati planiranim gravitacijskim cjevovodom iz pravca Bršadina.

Preostali dio podsustava Borovo Naselje omeđen je rijekom Dunav s istoka, željezničkom prugom sa sjevera i sjeverozapada te Kudeljarskom ulicom i Ulicom Priljevo s jugozapada. Postojeći cjevovodi odvodnje s obalnim ispustom u rijeku Dunav predstavljali su sustav odvodnje Kombinata Borovo (cjevovodi znatnijih presjeka: od min. 40/60 cm do 100/150 cm). Izgrađeni kolektor presjeka 80/120 cm odnosno 100/150 cm osnovni je odvodni cjevovod. Na njega je predviđeno priključenje svih novoplaniranih cjevovoda minimalnih presjeka ϕ40 cm. Na mjestu gdje kolektor presijeca koridor "Ulice Dr. Ante Starčevića – produžene", predviđena je izgradnja preljevne građevine. Na taj način će sav višak oborinskih voda i dalje biti upuštan preko obalnog ispusta u rijeku Dunav, a ostale vode transportirane novim cjevovodom presjeka ϕ50 cm prema retencijskom bazenu i crpnoj stanici Borovo 1.

Podsustav Vukovar sjever uglavnom je izgrađen i potrebno ga je dograditi samo u manjoj mjeri. Okosnicu predstavljaju dva odvodna cjevovoda koji su položeni u koridorima Županijske ulice i Ulice Ivana Gundulića odnosno Ulice kardinala Alojzija Stepinca. Cjevovodi presjeka 80/120 cm i ϕ80 cm spajaju se kod sifonskog prijelaza korita rijeke Vuke. Od novoplaniranih predviđeno je nekoliko cjevovoda manjih presjeka: ϕ50 cm u Ulici lokvanjski sokak (do Parobrodarske ulice), ϕ50 cm kod kišnog preljeva Olajnica, gravitacijski cjevovod presjeka ϕ40 cm i tlačni cjevovod presjeka ϕ10 cm kod kišnog preljeva Pristanište te gravitacijski cjevovod presjeka ϕ40 cm i tlačni cjevovod presjeka ϕ20 cm kod kišnog preljeva Vuka.

Na mješoviti sustav javne odvodnje Vukovar predviđeno je priključenje javne odvodnje te naselja Lipovača.

Otpadna voda što će na završetku procesa prikupljanja biti transportirana do uređaja za pročišćavanje otpadne vode, biti će poslije odgovarajućeg tehnološkog procesa pročišćavanja, preko obalnog ispusta upuštena u rijeku Dunav.

Zaštita površinskih i podzemnih voda od onečišćavanja i zagađivanja

Zaštita površinskih i podzemnih voda na području grada Vukovara prvenstveno mora biti usmjerena na postupke i zahvate kojima je cilj:

- dovršenje sustava javne odvodnje s pojačanim mjerama zaštite na cestovnim prometnicama,

- izgradnja sustava vodonepropusnih cjevovoda kako bi bilo onemogućeno prodiranje onečišćenih i zagađenih voda u podzemlje ili vodotoke,
- onemogućavanje nekontroliranog odlaganja otpada,
- sanacija uređaja i postrojenja sustava javne odvodnje, uvođenje čistih tehnologija u gospodarstvu, izgradnja sustava za prethodno tretiranje vrlo zagađenih voda na razinu otpadnih voda.

Dozvoljeno je vađenje pijeska iz korita Dunava sukladno Zakonu o vodama.

Radi zaštite ribljih vrsta i očuvanja biotopa važno je očuvati vodotoke u prirodnom stanju.

Zaštita od štetnog djelovanja voda

Vodotoci na području grada Vukovara će se uređivati kao otvoreni. Za rukavce Vuke potrebno je uređenjem spriječiti negativne utjecaje. Radi zaštite od velikih voda Dunava nastaviti će se gradnja obaloutvrda.
Radi zaštite otoka sa veslačkim klubom treba predvidjeti odgovarajuću zaštitu kod velikih voda Dunava. Radi zaštite od velikih voda Vuke nastaviti će se gradnja nasipa i urediti korito kako bi se sprječilo njeno izlijevanje u području planiranom za rekreaciju. No, pri tom treba predvidjeti takvo rješenje koje neće uzrokovati sušenje postojećih šuma danas poplavnih područja.

B. Energetski sustav

Opskrba energijom grada Vukovara u skladu je s ostvarivanjem energetske bilance i strategije[21] razvitka Republike. Ciljevi postavljeni strategijom razvitka energetskog sektora Republike za plansko razdoblje do 2030. g. odnose se na usklađivanje održivog razvitka i planskog gospodarenja energijom. U tom smislu proizvodnja i potrošnja energije treba biti u skladu s obavezom zaštite zdravlja ljudi, očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti te kvalitete lokalnog, regionalnog i globalnog okoliša.

3.2.4.3. Elektroenergetika

Osnovni preduvjet za osiguranje potrebnih količina električne energije stabilne naponske razine ispunjen je dovršetkom TS 400/220/110 kV Ernestinovo kao ključnog elektroenergetskog postrojenja ovog dijela Republike.

Od visokonaponskih postrojenja naponske razine 110/35(20) kV na prostoru unutar granica GUP-a planirano je zadržavanje postojeće TS Vukovar 1 te izgradnja još jednog postrojenja iste naponske razine, TS Vukovar 2. Postrojenje je planirano izgraditi uz postojeće srednjenaponsko postrojenje TS Vukovar 3 naponske razine 35/10(20) kV.

Postojeće visokonaponske uređaje za prijenos električne energije naponske razine 110 kV zadržava se u cijelosti. Preko njih (tri dalekovoda D 110 kV) postojeće visokonaponsko postrojenje TS Vukovar 1 uključeno je u elektroenergetski sustav Republike i povezano s postrojenjima u Ernestinovu, Vinkovcima i Nijemcima. Uz ove dalekovode planski su predviđeni novi iste naponske razine i uglavnom u postojećim koridorima odnosno neposredno uz njih. Preko jednostrukog dalekovoda D 100 kV osigurati će se povezivanje između TS Vukovar 1 i planirane termoelektrane TE Dalj.
Drugi je dvostruki dalekovod D 2 x 110 kV, a povezati će TS Vukovar 1 s planskim TS Vukovar 2 i postojećim TS Nijemci odnosno međusobno TS Vukovar 2 i TS Nijemci.
Dinamiku izgradnje novih elektroenergetskih postrojenja i uređaja trebaju pratiti i zahvati na obnovi postojećih objekata. Posebno značajna je sanacija elektroenergetskog sustava unutar kompleksa tvornice Borovo d.d. Taj dio sustava nije do sada bio dio zajedničkog sustava Hrvatske elektroprivrede što znači da je potrebno izvršiti preuzimanje svih transformatorskih postrojenja i mreže kabela te ujednačiti postojeće naponske razine.

Minimalna širina koridora za dalekovode naponske razine 110 kV iznosi 20 m.

[21] Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske
Ministarstvo prostornog uređenja graditeljstva i stanovanja, zavod za prostorno planiranje, Zagreb, srpanj 1997.

3.2.4.4. Plinoopskrba

Distributivni plinoopskrbni sustav grada Vukovara doživljava intenzivan razvitak posljednjih godina.

Osnovno postrojenje je plinska mjerno regulacijska stanica MRS Vukovar koja je izgrađena izvan granica GUP-a neposredno uz gradsku četvrt Lužac. Do postrojenja položen je magistralni visokotlačni plinovod 50 bara iz pravca Slavonskog Broda i Negoslavaca.

U postrojenju MRS Vukovar vrši se redukcija radnog tlaka tako da je postojeća i planska mreža cjevovoda srednjetlačna (1-4 bara).

Osnovni cjevovod je profila d 225 mm, a položen je od plinskog regulacijskog postrojenja u koridoru Ulice Matice Hrvatske do Ulice Priljevo. Ovdje se plinovod grana prema sjeverozapadu odnosno jugoistoku. Cjevovodi su istog profila d 225 mm.

Ogranak prema sjeveroistoku položen je u nastavku Ulice Priljevo odnosno u koridoru Trpinjske ceste. Od njega odvajaju se sekundarni opskrbni plinovodi manjih profila, a završavaju priključcima unutar građevina korisnika.

Ogranak u Ulici Priljevo u pravcu jugoistoka položen je samo do planske trase višenamjenskog kanala Dunav – Sava.

Primarni plinovod profila d 225 mm za opskrbu jugoistočnog dijela unutar granica GUP-a položen je od Ulice Matice Hrvatske u koridoru Ulice Ljudevita Posavskog uz rukavac rijeke Vuke te u nastavku preko korita rijeke Vuke u koridoru Ulice 204. vukovarske brigade do četvrti Olajnica.

Od planskih magistralnih plinovoda unutar granica GUP-a predviđena su dva.

Prvi je cjevovod kojim je planirano povezati MRS Vukovar i postojeću toplinsku stanicu u Borovu Naselju. Cjevovod je planirano položiti u koridorima ulica Matice Hrvatske, Katarine Zrinske, Budžak, Kriva bara, Kudeljarska i Dvanaest redarstvenika.

Drugi cjevovod je do planske toplinske stanice na Olajnici. Planirano ga je polagati u koridorima ulica Matice Hrvatske, Ljudevita Posavskog i 204. vukovarske brigade.

Od značajnih opskrbnih plinovoda sjeverozapadnog dijela predviđeno je položiti mrežu primarnih i sekundarnih cjevovoda prvenstveno unutar planskih zona (Gospodarska i Slobodna) industrijskog kompleksa Borovo d.d. Plinovodi su planirani unutar novoplaniranih koridora javno prometnih površina.

Jugoistočni dio plinoopskrbnog sustava predviđeno je dograđivati u više pravaca.
Osnovni je, nastavno na izvedeni, nastavak polaganja primarnog plinovoda profila d 225 mm u koridoru Frankopanske ulice do Ulice Stanka Vraza. Od ovog plinovoda planiran je odvojak profila d 160 mm prema zapadu u koridorima ulica Nikole Tesle, Ivana Meštrovića i Bogdanovačke te odvojak profila d 110 mm u koridoru Ulice tri ruže.

Od Ulice Stanka Vraza primarni plinovod se grana na dva kraka. Prema jugoistoku planiran je cjevovod profila d 160 mm u koridoru Ulice bana Josipa Jelačića te dalje izvan granica GUP-a prema Sotinu. Drugi krak profila d 110 mm planiran je u koridoru Ulice Stanka Vraza.

3.2.4.5. Toplinarstvo

Planom je predviđeno zadržavanje postojećih međusobno odvojenih podsustava za opskrbu toplinskom energijom. Najveći su podsustavi u Borovu Naselju i na Olajnici dok su ostali manji i toplinskom energijom opskrbljuju samo nekolicinu objekata. Sveukupno svi podsustavi toplinskom energijom zagrijavaju ukupno oko 600 stanova i poslovnih prostora.

Zahvatima unutar sustava opskrbe toplinskom energijom izvršena je sanacija svih kotlovnica, toplinskih stanica i podstanica čime su osposobljene za svoju osnovnu funkciju. Značajan nedostatak da su kotlovnice priključene neposredno na elektroenergetski sustav distribucije, planirano je otkloniti rekonstrukcijom na indirektni način napajanja (ukupno 8 podstanica: Olajnica k.br. 5, 6, 12 i bb, Županijska ulica k.br. 106, 110 i 114 te Ulica J.J. Strosmayera k.br. 5b).

Daljnjim zahvatima na sanaciji sustava predviđen je nastavak na zamjeni gotovo svih vrelovoda koji su znatno oštećeni korozijom uslijed višegodišnjeg nefunkcioniranja te uslijed ratnih djelovanja. S obzirom da se radi o financijski zahtjevnim i složenim građevinskim zahvatima, zamjena cjevovoda predviđena je po fazama (1. faza: oko 1050 m od kotlovnice Vuka do Olajnice, 2. faza: oko 150 m od kotlovnice Vuka do J.J. Strosmayera 5b, 3. faza: oko 300 m od kotlovnice Blok centar do kotlovnice Vuka).

Planirana gradnja nove toplane na Olajnici omogućiti će znatno proširenje mreže.
Ona će biti kapaciteta 20 MW, kao energent će se koristiti plin, a za rezervni pogon će se koristiti ekstra lako lož ulje.

Kod proizvodnje toplinske energije kao energent za nove toplane, pored prirodnog plina treba, ako postoji mogućnost, predvidjeti i obnovljivo gorivo (biomasa).

Distributivne toplovode treba odvojiti od internih sustava za grijanje objekata, koristeći toplinske izmjenjivačke podstanice.

Projektirana grijanja potrošača toplinske energije obavezno treba predvidjeti mjere potrošnje topline za svakog tarifnog ili povlaštenog kupca ponaosob.

Osim toplinskih sustava koji se temelje na grijanju vode u toplinskim stanicama i na mreži vrelovodnih cjevovoda, ovim Planom predviđeni su i drugi sustavi za zagrijavanje unutrašnjosti građevina.

Za individualne stambene građevine predviđena je ugradnja etažnih sustava za koje je kao pogonska energija predviđen prvenstveno prirodni plin odnosno gdje to nije moguće, električna energija.

Kod građevina mješovite, poslovne, proizvodne, informatičke i drugih namjena racionalna je ugradnja apsorpcijskih sustava. Ovi sustavi su dvojake funkcije budući osim zagrijavanja imaju i mogućnost rashlađivanja prostora. Kao pogonsku energiju apsorpcijski ogrjevni/rashladni uređaji koriste toplinu stvorenu korištenjem vruće vode, pare, solarnih panela, prirodnog plina, biomase, nafte i sl. Praktički svugdje gdje je prisutan neki izvor otpadne topline, a to je kod mnogih industrijskih postrojenja (kemijska, tekstilna, farmaceutska, elektronička, prehrambena, biotehnološka i dr.), zdravstvenih ustanova (bolnice i dr.) i sl., ekonomski je isplativa njihova primjena. Uz to zahtijevaju minimalne količine električne energije, visoko su pouzdani i imaju niske troškove rada i održavanja.

3.2.5. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina i građevina

Za potrebe GUP-a izrađena je dokumentacija s najnovijom evidencijom zaštićenih, prvenstveno zaštićenih i evidentiranih nepokretnih kulturnih dobara s pripadajućim im prirodnim okolišem.
Elaborat "Konzervatorska podloga za GUP Vukovara" izradilo je Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku. Elaborat sadrži popis i obradu pojedinačnih kulturnih dobara kao i zone zaštite povijesnog naselja i kontaktnog prostora.

3.2.5.1. Zaštita kulturnih dobara

Na temelju Konzervatorske podloge, za svu evidentiranu nepokretnu kulturnu baštinu određuju se režimi i mjere zaštite, vrsta i status zaštite.

Na području obuhvata plana nalaze se gotovo sve vrste zaštićenih kulturnih dobara: povijesno naselje, pojedinačne građevine, arheološke zone i lokaliteti, memorijalna baština, prirodne vrijednosti i krajolik.
Unutar granica GUP-a nalazi se 13 pojedinačno zaštićenih profanih i sakralnih građevina, 13 arheoloških lokaliteta, 3 kulturna dobra antifašizma i spomen obilježja vezanih za radnički pokret i drugi svjetski rat.

U tijeku je sveobuhvatan postupak revizije svih kulturnih dobara, te će se konačni podaci o zaštićenoj kulturnoj baštini na području grada Vukovara dostaviti naknadno.

Najvrednije područje povijesne jezgre grada Vukovara zaštićeno je kao Kulturno – povijesna cjelina grada.

Pojedinačno zaštićena registrirana kulturna dobra u Vukovaru su:

KOMPLEKS VLASTELINSTVA ELTZ; Z – 787 (nekadašnji broj R – 23)

Kompleks vlastelinstva Eltz smješten je u glavnoj ulici Novog Vukovara i predstavlja jednu od najsnažnijih urbanih dominanti.

Glavna zgrada dvora, jedna od najsnažnijih urbanih dominanti grada Vukovara, izgrađena je u izvornom obliku kao jednostavni ranoklasicistički dvor (1749.-1751.).
Kompleksu vlastelinstva Eltz pripadaju i vlastelinske kurije koje su smještene u glavnoj novovukovarskoj ulici nasuprot ulaza u dvorski kompleks Eltz u Županijskoj ulici.
U kompleksu se nalazi i romantički oblikovan perivoj, koji se potezao od obale Dunava do ušća Vuke.
Dvorski kompleks najvrjedniji je graditeljski sklop u Vukovaru i registriran je kao vlastelinstvo dvorca Eltz zajedno s pripadajućim gospodarskim zgradama i kurijama s druge strane Županijske ulice, te predstoji nastavak obnove glavne zgrade dvora, kao i cjelokupnog kompleksa.

PALAČA SRIJEMSKE ŽUPANIJE; R – 292

Palača Srijemske županije smještena je u glavnoj ulici Novog Vukovara (danas Županijska ulica), dijela grada koji se od 18. st. razvija na lijevoj obali Vuke.
Jednokatna županijska palača, uz obližnji je dvorac Eltz najreprezentativniji profani objekt u Vukovaru. Građena je 1771.-1777. u stilu klasicističkoga kasnog baroka, s plastičnim dekoracijama na pročelju.

ZGRADA JEDNOKATNICE POIĆ, SADA ĆIRIĆ (srušena, predviđena za faksimilnu obnovu); R – 442

Barokna kuća Poić u ratu je potpuno uništena, te će se zbog svoje arhitektonske vrijednosti i urbanističke važnosti obnoviti u svemu identična izvornom izvanjskom izgledu.
Prvi puta se kuća spominje 1775.
Građevina je bila građena kao jednokatnica sa "srcolikim" zabatom i bila je jedna od najstarijih kuća u gradu (nastala oko 1750.), jer je uz izrazite barokne stilske odlike zadržala staru urbanističku dispoziciju.

ZGRADA JEDNOKATNICE ZBIRKE BAUER I GALERIJE UMJETNINA (NEKADA DILIŽANSNA POŠTA); R – 463

Zgrada nekadašnje diližansne pošte nalazi se u najužem gradskom središtu, na mjestu gdje se glavna ulica širi u mali barokni trg.
Građena je kao velika kasnobarokna kuća, dio je cjelovitog sklopa od 13 jednokatnica s masivnim arkadnim trijemovima, nastalih u drugoj polovici 18. st.

MAUZOLEJ PAUNOVIĆ; R – 512

Mauzolej Paunović građen je kao vrlo slikovito djelo historicizma s kraja 19. st., izgrađen 1898. godine.

ŽUPNA CRKVA SV. FILIPA I JAKOBA I FRANJEVAČKI SAMOSTAN; R – 106

Graditeljski sklop franjevačkog samostana i župne crkve sv. Filipa i Jakoba smješten je u srednjovjekovnom dijelu grada na visokoj terasi uz Dunav i jedna je od izrazitih urbanih dominanti grada Vukovara.
Taj barokni kompleks najstariji je arhitektonski sklop u gradu. Crkva je nastala 1723.-1733., dvokatni samostan klaustralnog tipa 1723.-1736.
SABORNI HRAM SV. OCA NIKOLAJA: R – 584

Saborni hram posvećen sv. Ocu Nikolaju, sagrađen je 1737. godine, kao jednobrodna građevina baroknih stilskih karakteristika.

PRAVOSLAVNA KAPELA SV. PETKE (DOBRA VODA); R – 708

Kapela sv. Petke (Prepodobne matere Paraskeve) izgrađena je 1808. godine u duhu kasno barokne arhitekture, iznad izvora Dobra Voda.

ZGRADA GRADSKOG MAGISTRATA (JEDNOKATNICA GRADSKOG POGLAVARSTVA); R-580

Zgrada nekadašnjeg gradskog magistrata građena je kao kasnobarokna klasicistička jednokatnica i najbolji je primjer klasicističke arhitekture u Starom Vukovaru.

VILA KNOLL – MALI DVOR ELTZ; R – 579

Zgrada vile Knoll nalazi se na ulaznom dijelu bolničkog sklopa u (Županijskoj ulici. Izgrađena je u oblicima ranog historicizma (oko 1860), kao reprezentativna vila veletrgovca Jakoba Knolla.

RADNIČKI DOM (GRAND HOTEL PAUNOVIĆ); R – 3

Zgrada Radničkog doma, nekadašnjeg Grand hotela, smještena je u starome gradskom središtu, na uglu glavne ulice i šetališta uz most i obalu rijeke Vuke.
Građena je kao velika jednokatna građevina, bogato oblikovanih neobaroknih pročelja i najveći je primjer kasnoga vukovarskog historicizma 1897.g.

GROBNA KAPELA OBITELJI ELTZ; R – 618

Grobna kapela Eltz sakralna je građevina smještena između novovukovarskoga groblja i nogometnog stadiona. Mauzolej obitelji Eltz rađen 1909.

RODNA KUĆA NOBELOVCA-LAVOSLAVA RUŽIČKE; R – 585

Rodna kuća nobelovca Lavoslava Ružičke izgrađena je 1890.g. Strossmayerovoj ulici, nasuprot kapele sv. Roka. To je kasnohistoricistička građanska, bogato ukrašena prizemnica, primjer otmjene eklektičke arhitekture.

Registrirana kulturna dobra vezana za radnički pokret i antifašizam

ZGRADA RADNIČKOG DOMA U VUKOVARU; R – 3

Ugaona jednokatna palača iz doba historicizma (druga polovina 19. st.) kasnije "Grand hotel".

SPOMENIK PALIM BORCIMA NOR-a I CRVENE ARMIJE U VUKOVARU, TRG MARKA OREŠKOVIĆA

Spomenik zauzima centralno mjesto malog trga. Izrađen je 1988.g. od gromade kamena na kome je uklesan tekst posvećen palim antifašistima okolice Vukovara i Crvene armije.

SPOMEN GROBLJA SA SPOMEN OBILJEŽJEM NA MJESTU STRADANJA 3000 ANTIFAŠISTA u DUDIKU

Na području spomen obilježja Dudik od kolovoza 1941.- 1945.g. vršena su masovna strijeljanja antifašista s područja Srijema i drugih krajeva Jugoslavije.
Nakon II. svjetskog rata podignuto je skromno obilježje da bi 1980.g. bilo podignuto novo rad autora Bogdana Bogdanovića.

Registrirani arheološki lokaliteti

- Lijeva Bara, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet
- Desna Bara, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet
- Velika Skela, prapovijesni arheološki lokalitet
- Dobra voda, prapovijesni arheološki lokalitet
- Petri skela I, prapovijesni i antički arheološki lokalitet
- Petri skela II, srednjovjekovni arheološki lokalitet
- Od Petri skele do Vučedola, prapovijesna arheološka zona

Arheološki lokalitet u postupku zaštite

- Lijeva Bara – Slavija, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet
- Plato franjevačkog samostana i Gimnazije te Ul. Šamac, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet

Evidentirana kulturna dobra

U gradu Vukovaru nalaze se slijedeća evidentirana kulturna dobra:

- Adica, srednjovjekovni arheološki lokalitet
- Desna Supoderica, prapovijesni arheološki lokalitet
- Kriva Bara, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet
- Lijeva Supoderica, prapovijesni arheološki lokalitet
- Spomen ploča Josipu Krašu, Ulica Nova br. 34, kulturno dobro antifašizma

POPIS SPOMENIKA DOMOVINSKOG RATA U VUKOVARU – Kulturna dobra **lokalnog** značaja:

1. Spomenik Blagi Zadri, Trpinjska cesta ispred Mjesnog odbora, autor A. Brkić
2. Spomen obilježje 24-ici poginulih članova NK Radnički, križanje Priljevo i ceste za Borovo naselje, autor N. Lešina
3. Spomen ploča u trajno sjećanje na poginule, zarobljene i nasilno odvedene hrvatske branitelje i civile, ispred porušene zgrade Borovo Commerca
4. Spomen ploča, Velepromet na Sajmištu
5. Spomen obilježje u obliku crnog kamenog stupa u sjećanje na 261 ranjenog branitelja, civila i bolničkog osoblja odvedenog osoblja, dvorište bolnice
6. Križ, dvorište bolnice
7. Bijeli križ u spomen tragično 59 ubijenih mještana Lušca, Lužac (zapadni izlaz prema Adici)
8. Kameni križ na ušću Vuke u Dunav

Na kartografskom prikazu 4.1. "PODRUČJA POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA" prikazane su lokacije sve evidentirane nepokretne kulturne baštine, s tabelarnim prikazom određene vrste i statusa zaštite.

Sva evidentirana nepokretna kulturna baština klasificirana je prema vrstama u slijedeće grupe:

1. Povijesne graditeljske cjeline
2. Povijesni sklopovi i građevine
3. Memorijalna baština;
4. Arheološka baština;

Prema statusu zaštite sva evidentirana kulturna baština može biti:

- zaštićeno kulturno dobro
- kulturno dobro predloženo za zaštitu
- evidentirano kulturno dobro lokalnog značenja

Za sva zaštićena kulturna dobra primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, te režimi i mjere zaštite utvrđeni Odredbama za provođenje ovog Plana.
Za evidentirana kulturna dobra koja se predlažu za zaštitu, treba ishoditi postupak zaštite, a do tada za intervencije na njima treba mišljenje Konzervatorskog odjela, u postupku izdavanja lokacijskih dozvola.
Za evidentirano kulturno dobro lokalnog značenja dane su smjernice i preporuke navedene u točki 9.2.2. ovog Plana.
Svojom urbanističkom koncepcijom, te do rata, relativno dobro očuvanom arhitektonskom kulturnom baštinom i parkovnim nasljeđem, povijesna urbanistička cjelina Vukovara bila je jedna od najvrednijih u Hrvatskoj.

Zaštićeno kulturno dobro i kulturno dobro predloženo za zaštitu

Povijesne graditeljske cjeline na prostoru obuhvata GUP-a razvrstane su na slijedeći način:

1. prema stupnju vrijednosti: **- zona "A" – registrirana zona izrazite povijesne vrijednosti**
   - zona "B" – registrirana zona visoke povijesne vrijednosti
2. prema vrsti dobra: **- kulturno povijesne cjeline**
   - gradska naselja

Kulturno povijesne cjeline - Zona "A"

Zona "A" obuhvaća slijedeće prostore odnosno cjeline:
- kulturno-povijesna cjelina grada Vukovara
- povijesna urbana cjelina nekadašnjeg kompleksa Bata.

Današnji prostor kulturno-povijesne cjeline grada Vukovara obuhvaća područje od Priljeva na zapadu do lokaliteta Lijeva Bara na istoku.
Zbog brežuljkastog terena i rijeka Dunava i Vuke grad se formirao iz dva međusobno povezana izdužena dijela na obje strane rijeke Vuke. Najstarija povijesna urbana jezgra nalazi se u starom Vukovaru i uglavnom se podudara sa srednjovjekovnim i turskim naseljem. Stari Vukovar razvio se na brežuljkastom terenu i dolini gdje su se prirodno – spontano oblikovale ulice. Kasnije se dugi tok ove ulične arterije prebacio i preko Vuke u Novi Vukovar s razlikom što je u tom novom dijelu nastala nova kvalitetna široka ulica s alejom u duhu urbanizma s kraja 19. stoljeća.

Na području kulturno-povijesne cjeline svojom urbanističko-arhitektonskom vrijednošću osobito se ističu kompleks vlastelinstva Eltz i barokna jezgra grada.

Kompleks vlastelinstva Eltz

Kompleks vlastelinstva Eltz ubraja se u red najznačajnijih djela barokno-klasicističke arhitekture kontinentalne Hrvatske. Smješten je u glavnoj ulici Novog Vukovara i predstavlja jedno od najsnažnijih urbanih dominanti.

Barokna jezgra grada

Najstarija povijesna urbana jezgra nalazi se u starom Vukovaru i uglavnom se podudara sa srednjovjekovnim i turskim naseljem. Za ovaj stiješnjen prostor karakteristična je ulica dr. Franje Tuđmana u kojoj je koncentrirana najvrednija arhitektonska kulturna baština grada. Tu su sačuvane građevine barokne arhitekture iz 18. st. s tipičnim trijemovima i poslovnim prostorima u prizemlju, dok su ostale zgrade građene u duhu historcizma i historijskih povijesnih stilova kao i secesije. Srednjovjekovnu tlocrtnu dispoziciju zadržao je mali trg u Ul. dr. Franje Tuđmana koji je u prošlosti imao funkciju sajmišnog trga.

Urbanističko-arhitektonska cjelina proizvodnog kompleksa Bata

Na području nekadašnjeg Borova do rata je postojao jedan od najvećih industrijskih kompleksa u tadašnjoj Jugoslaviji. Kompleks Borova od njegova začetka planski je projektiran za potrebe industrije s usmjerenjem na gumarsku proizvodnju. Gradnja je počela 1931. godine i u idućem razdoblju izgrađeno je pored industrijskih građevina i plansko stambeno naselje za smještaj radnika, te zgrade i prostori javne namjene i društvenog standarda. Naselje je bilo koncipirano na ideji idealnoga vrtnoga grada (avangardni češki funkcionalizam). S jasnim odvajanjem proizvodno-industrijske, stambene i rekreacijske zone plan je pretpostavio izvedbu 13 standardnih petoetažnih industrijskih blokova dim 80 x 19 m, te radničko naselje u kojem su do 1936. realizirana 122 tipska stambena objekta smještena u parkovnom pojasu.

Za područje zone "A" mjere zaštite, način i uvjeti gradnje određuju se Urbanističkim planovima uređenja propozicijama i posebnim uvjetima sadržanim u Studijama urbanističko-konzervatorskoj dokumentacije povijesne jezgre i ovim planom.

Postojeće, povijesno formirane cjeline treba zadržati unutar postojećih granica. U ovim zonama izrazite povijesne vrijednosti (A) propisuje se cjelovita zaštita kulturno-povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštivanje tradicije i funkcije prostora i sadržaja. Na području ovih cjelina moguće je prilagođavanje funkcija i sadržaja suvremenim potrebama uz minimalne intervencije u povijesne strukture (sanacija, konzervacija, konzervatorska rekonstrukcija). Na području kompleksa vlastelinstva Eltz moguća je interpolacija sadržaja vezanih uz muzejsko – galerijsku djelatnost.

Režim zaštite podrazumijeva potpunu zaštitu povijesnih struktura, kako prostora tako građevina u njihovom izvornom obliku.
Mjere zaštite:
- očuvanje karakteristične povijesne matrice i slike naselja, respektiranjem mjerila, te sanacijom i kontinuiranim održavanjem svih elemenata koji tvore njezino povijesno određenje;

- restitucija i rekonstrukcija vrijedne povijesne strukture koja je degradirana adaptacijama ili zapuštenošću;
- ponovna uspostava karakteristične povijesne urbane opreme i prostornih detalja kao što su ulične ograde, javna rasvjeta, zelenilo, drvoredi, parkovi;
- zadržavanje povijesne parcelacije i karakteristične dispozicije objekata na parceli
- čuvanje karakterističnih krovova u oblikovanju i materijalu;
- održavanje i uređivanje neizgrađenih javnih površina, te restitucija njihove;
- nije dopuštena dogradnja, nadogradnja ili adaptacija kojom se mijenja izvorna graditeljsko-oblikovna karakteristika građevine;
- nije dopuštena ugradnja graditeljskih elemenata i opreme koja nije u skladu s autentičnim elementima gradnje;
- za gradnju značajnih objekata i za uređivanje novih gradskih trgova preporuča se provedba urbanističko-arhitektonskog natječaja;
- za sve zahvate potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
- za Povijesnu urbanu cjelinu nekadašnjeg kompleksa Bata treba provesti postupak administrativne zaštite i izraditi konzervatorske uvjete zaštite.

Na području zona visoke povijesne vrijednosti (B), koje obuhvaćaju područja zapadnog dijela Županijske ulice, dio Ulice Josipa Jurja Strossmayerova, Ulicu Vladimira Nazora i dio Ulice 204. vukovarske brigade (zaštićeni ulični potez vila arhitekta Göllis-a), propisuje se zaštita osnovnih elemenata povijesne prostorne/planske matrice i karakterističnih kompleksa, grupa građevina i pojedinih građevina. Pored navedenih elemenata zaštićuju se i druge, za ukupnost povijesne cjeline važne vrijednosti, a prije svega gabarit, povijesni sadržaji i oblik. U ovoj zoni dopuštene su odgovarajuće intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama (konzervacija, rekonstrukcija, povezivanje povijesnih i novih struktura: interpolacija, rekompozicija, integracija).

Na ostalom području kulturno-povijesne cjeline Mjere i uvjeti zaštite kulturno povijesnih i prostornih vrijednosti cjeline, određeni su prema klasifikaciji povijesnih građevina – kulturnih dobara, koje se zaštićuju na temelju Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

U kontaktnom području kulturno-povijesne cjeline (E) propisuje se zaštita povijesnih sadržaja zona izrazite i visoke povijesne vrijednosti i krajobraznog karaktera cjeline; obveznom kontrolom gabarita i očuvanjem vrijednih vizura. U ovoj zoni dopuštene su intervencije u prostoru uz pridržavanje osnovnih konzervatorskih načela zaštite (uređenje prostora, gradnja, rekonstrukcija).

Arheološko područje

Režim zaštite odnosi se na obveznu zaštitu postojećeg ili potencijalnog arheološkog nalaza na određenom lokalitetu odnosno području.

Mjere zaštite:
- intervencije na ovom području uvjetovane su prethodnim istraživanjima i podređene rezultatima provedenih istraživanja;
- zaštita podrazumijeva praćenje promjena na arheološkom području, te evidentiranje i obvezno prijavljivanje eventualnih nalaza nadležnom tijelu za zaštitu kulturnih dobara;
- vršenje arheološkog nadzora prilikom zahvatu u prostoru odnosno arheološkoj zoni;

Arheološki lokaliteti

Registriranim arheološkim lokalitetima kao i lokalitetima koji su u postupku zaštite utvrđene su granice rasprostranjenosti.
Na tim se lokalitetima, svi zemljani radovi koji uključuju kopanje zemljišta dublje od 40 cm, moraju izvesti ručnim iskopom pod nadzorom i uputama arheologa uz prethodno utvrđene posebne uvjete zaštite i odobrenje Konzervatorskog odjela u Osijeku, koji može propisati i prethodno izvođenje zaštitnih arheoloških iskopavanja i istraživanja. Sva izgradnja na navedenim lokalitetima uvjetovana je rezultatima arheoloških istraživanja, bez obzira na prethodno izdane uvjete i odobrenje.

Evidentiranim se arheološkim lokalitetima zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice pa su locirani položajem.
Stoga se površine na tim lokalitetima mogu koristiti na dosad uobičajeni način, a ukoliko se na istim planira izvođenje građevinskih radova, potrebno je ishoditi posebne uvjete zaštite te prethodno odobrenje Konzervatorskog odjela u Osijeku.

Mjere zaštite:
- na području arheoloških lokaliteta koji se predlažu za zaštitu, bez prethodnog odobrenja nadležne službe, nisu dozvoljeni radovi koji bi mogli naručiti integritet lokaliteta;
- ako se prilikom dopuštenih radova eksploatacije područja arheološkog lokaliteta nađu ostaci građevina ili predmeti, nalaznik je dužan o tome obavijestiti nadležnu službu i nadležni muzej, a predmete predati nadležnom muzeju;
- pokretanje postupka administrativne zaštite arheoloških lokaliteta.

Prigodom građevinskih radova koji zadiru u kulturne slojeve pod zemljom i na arheološkim lokalitetima koji su označena kao arheološka područja na kartama, obvezan je arheološki nadzor iskopa. Na svim drugim lokacijama, ako se kod iskopa naiđe na arheološki ili paleontološki nalaz izvođač radova dužan je prekinuti radove i o nalazu izvijestiti tijelo nadležno za zaštitu kulturnih dobara.

Uvjete za očuvanje istraženih arheoloških lokaliteta i za istraživanje novih određuje nadležno tijelo za zaštitu.

Evidentirana kulturna dobra lokalnog značenja

Sva evidentirana kulturna dobra lokalnog značenja, za koja se prema Konzervatorskoj podlozi za GUP ne predlaže zaštita, prikazana su na kartografskom prikazu 4.1. "PODRUČJA POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA" razvrstana po vrstama i s oznakom statusa zaštite – "E"

Za evidentiranu kulturnu baštinu lokalnog značenja navode se smjernice i preporuke koje se mogu koristiti u daljnjem uređenju i izgradnji.
Smjernice i preporuke su:
- za evidentirane cjeline i komplekse preporuča se očuvanje njihovih povijesno-prostornih karakteristika kao i karakteristične građevne strukture jer su upravo ti elementi nosioci karakteristika i ambijentalnih osobitosti i prepoznatljivosti pojedinih dijelova grada i čuvari njegovog povijesnog kontinuiteta i identiteta;
- nova izgradnja u tim ambijentima i prostorima treba respektirati zadane prostorne i graditeljske specifičnosti, te se mjerilom i oblikovanjem uklopiti u prilagoditi postojećim karakteristikama prostora;
- naročito se naglašava potreba uspostave prihvatljivog odnosa novih struktura i sadržaja s zatečenim tradicijskim obilježjima slojevite izgradnje grada;
- pojedinačne evidentirane građevine i kompleksi pokazatelji su razvoja vitalnih funkcija i sadržaja grada kao i graditeljskog dometa i umijeća građenja u određenim, karakterističnim periodima razvoja, te se preporuča njihovo očuvanje i uključivanje u buduću sliku grada;
- preporuča se primjena članka 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN broj 69/1999) kojim se dobro koje nije utvrđeno da je pod zaštitom kao kulturno dobro, može proglasiti zaštićenim od strane predstavničkog tijela županije grada ili općine;
- kod značajnijih intervencija u prostore preporuča se konzultirati nadležnu službu zaštite kulturnih dobara.

Zaštita etnoloških građevina

Zbog visokog stupanja oštećenosti u ratu stradalih zgrada tradicijskih graditeljstva na području kulturno-povijesne cjeline grada Vukovara nije ostalo sačuvano gotovo ništa. Do rata preventivno zaštićena ruralna cjelina na području ulica Šamac i sv. Bone potpuno je uništena. Za malo sačuvanih građevinskih struktura koje su ostale potrebno je provesti dodatno evidentiranje i dokumentiranje tradicijskih kulturnih dobara. Zaštitu navedenih kulturnih dobara potrebno je vršiti putem čuvanja pojedinačnih objekata značajnije spomeničke vrijednosti i putem suvremene interpretacije osnovnih karakteristika tradicijskog graditeljstva uz suradnju urbanističkih i projektantskih ustanova te institucija za zaštitu kulturnih dobara.

Zaštita slike grada

Vukovar kao grad na Dunavu simboliziraju iz daleka vidljivi vodotoranj grada uz obale rijeke, zvonici njegovih crkava, kompleks "Bata" izgradnja na povišenom platou, surduci što vode do obala rijeke te tok Vuke.

Pored lijeve šumovite obale Dunava i same rijeke s koje se pruža posebno vrijedan pogled na cijeli longitudinalno smješten grad u kojem je osobito dojmljiv pogled na kompleks dvorca Eltz, treba izdvojiti nekoliko vizura zbog njihove visoke vrijednosti i mogućnosti devastacije novom izgradnjom.
To su vizure koje se iz pojedinih dijelova grada pružaju na plato franjevačkog samostana i vukovarske gimnazije (pogledi odozdo iz Radićeve ulice i sa susjednog platoa katoličkog groblja), te vizure iz Gajeve i Samostanske ulice prema baroknoj jezgri grada. Osobito vrijedan pogled čini vizura od zgrade Radničkog doma prema baroknoj jezgri, malom baroknom trgu i blagom usponu ulice u nastavku prema Bećarskom trgu.

Zaštita slike grada podrazumijeva očuvanje svih kvalitetnih i karakterističnih elemenata i dijelova objedinjenih u prostoru i doživljaju cjeline. Pri tome su karakteristični elementi prostora relevantni u doživljaju slike grada:
- krajolik i reljef;
- nazočnost rijeka i zelenilo okoliša;
- tokovi povijesnih komunikacija;
- karakteristični potezi i mjerilo izgradnje uz povijesne komunikacije;
- povijesni simboli i akcenti grada i vrijedna kulturna dobra.

U cilju očuvanja karakterističnih elemenata slike grada propisuju se opće mjere zaštite:
- respektiranje trase i profila povijesnih prilaznica gradu;
- čuvanje karakteristične i vrijedne građevne strukture i njezinog mjerila, koji definiraju pročelja povijesnih komunikacija;
- sprječavanje interpoliranja i dograđivanja prenaglašenih volumena, izvan karakterističnog mjerila ulice;
- očuvanje naslijeđenih regulacijskih i građevinskih pravaca;

3.2.5.2. Zaštita prirode

Svi dijelovi prirode koji se predlažu za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, čine sustav posebno vrijednih i zaštićenih dijelova prirode u cjelovitom sustavu zaštite prirodnih vrijednosti.
Na osnovi stručne podloge provest će se postupak upisa u Upisnik zaštićenih dijelova prirode za one koji nisu pod zaštitom ili se oni trajno štite mjerama propisanim planom.

Na području GUP-a na temelju Zakona o zaštiti prirode od zaštićenih prirodnih vrijednosti postoji mali dio posebnog rezervata šumske vegetacije "Vukovarska i Dunavska ada". To je otočić "Daka" površine 0,86 ha.

Krajobrazne cjeline i prirodne vrijednosti čuvat će se i štititi osobito:
- njegovanjem specifičnosti prostornih cjelina – krajobrazno vrijednih makroprostora i karakterističnih slika prostora uvjetovanih prirodnim obilježjima i kulturno – povijesnim nasljeđem, očuvanjem parcelacije, načina korištenja i gospodarenja;
- očuvanjem i obnovom kulturnih i estetskih vrijednosti krajobraza;
- osiguranjem ravnoteže i sklada između urbaniziranih dijelova grada i njihova prirodnog okruženja (šume, kultivirani krajobraz).

Predlaže se zaštititi:
- priobalje na lijevoj obali Dunava
- šume uz Vuku – Adica
- staro korito Vuke
- drvored platana na ulazu u grad.

Mjere očuvanja, zaštite i uređivanja javnih zelenih površina, zaštitnih zelenih površina i drugih neizgrađenih površina određene su i odredbama načina i uvjeta gradnje ove odluke.
Za zaštićene dijelove se za svaku intervenciju treba tražiti posebne uvjete službe zaštite i Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Vukovarske županije.

Na području obuhvata GUP-a utvrđena su ugrožena i rijetka staništa (poplavne šume vrba, poplavne šume topola, vlažne livade srednje Europe) za koje treba provoditi sljedeće mjere očuvanja:

- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljivanje rukavaca),
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte što podrazumijeva neunošenje stranih vrsta i genetski modificiranih organizama i osiguranje prikladne brige za njihovo očuvanje, očuvanje njihovog staništa (očuvanje močvarnih staništa, vlažnih livada, ostavljanje starih i šupljih stabala i dr.), sprečavanje krivolova te sustavno praćenje,
- izbjegavati regulaciju vodotoka i radnje vezane za održavanje vodotoka koje dovode do promjene vodnog režima vlažnih staništa, a iste je moguće provoditi samo ako su neophodne za zaštitu ljudi, naselja i imovine.
- vađenje šljunka provoditi na povišenim terasama ili u neaktivnom poplavnom području, a izbjegavati vađenje šljunka u aktivnim riječnim koritima i poplavnim ravnicama.

Dio područja obuhvata GUP-a nalazi se u preliminarnoj Nacionalnoj ekološkoj mreži Hrvatske NEN) i to kao dio središnje jezgre NEN-a i kao dio koridora (rijeka Dunav i sprudovi i ade na Dunavu, rukavci).

3.2.5.3. Zaštita krajobraznih prirodnih vrijednosti i posebnosti

Na području grada Vukovara s gledišta zaštite prirodnog krajobraza osobito je vrijedno područje visoke desne obale uz rijeku Dunav. Blagi uspon terena počinje od samog baroknog središta grada, te od kompleksa franjevačkog samostana, ispresijecano povremenim usjecima i prilazima Dunavu, u nastavku kontinuira kao visinski plato prema lokalitetu Vučedol. Uski obalni pojas rijeke Vuke u zapadnom dijelu područja obuhvaćenog GUP-om, vrijedan je prirodni krajobraz koji svojim vijugavim tokom prolazi kroz močvarna područja i livade.

U područjima prirodnog i kultiviranog krajobraza nije dozvoljena nova gradnja, ako se time umanjuju temeljne vrijednosti i kako bi se narušili uvjeti očuvanja vrijednih vizura na povijesne građevine i naselja.

Planom se propisuju slijedeće uvjete i mjere zaštite prirode:

1. Zaštitu prirode treba provoditi kroz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštitu prirodnih vrijednosti. To su zaštićena područja, zaštićene svojte te zaštićeni minerali i fosili.
2. U cilju očuvanja prirodne biološke i krajobrazne raznolikosti kao posebnu vrijednost treba očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, područja uz Dunav i Dunavac, riječne ade i staro korito Vuke.
3. Pri planiranju gospodarskih djelatnosti osigurano je racionalno korištenje neobnovljivih prirodnih dobara te održivo korištenje obnovljivih prirodnih izvora tako da se ne planira gradnja na najvrjednijim područjima.
4. U gradu je u cilju poboljšanje ekoloških i mikroklimatskih prilika planiran kvalitetan zeleni sustav u vidu mreže parkova, drvoreda i drugih zelenih površina. On povezuje sa prirodnim područjem izvan grada.
5. Zabranjuju se sve radnje kojima se na prirodnim vrijednostima (zaštićenim i predloženim za zaštitu) umanjuje njihova prirodna vrijednost ili se narušavaju svojstva zbog kojih su zaštićeni ili se predlaže zaštita.
6. Prije bilo kakovih zahvata na prirodnim vrijednostima koje su zaštićene ili predviđene za zaštitu potrebno je izvršiti njihovu potpunu inventarizaciju.
7. Pri oblikovanju građevina (na rubovima grada) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi.
8. Za planirane zahvate u prirodi, koji samo ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost odnosno prirodnu vrijednost predviđenu za zaštitu, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti.

9. Pri izvođenju građevinskih i drugih zemljanih radova obvezna je prijava nalaza minerala ili fosila koji bi mogli predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost u smislu Zakona o zaštiti prirode te poduzeti mjere zaštite od uništenja, oštećenja ili krađe.

3.2.5.4. Područja posebnih ograničenja u korištenju

Zona posebne namjene – zona zabranjene izgradnje
Potpuna zabrana bilo kakve izgradnje, osim objekata za potrebe obrane.

Zona ograničene gradnje
Postupanje u sigurnosnoj zoni vojnih lokacija – ZONA OGRANIČENE GRADNJE za vojarnu u Vukovaru:

1. Zabrana izgradnje objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks (objekti viši od P+1) i time predstavljaju fizičku zapreku koja bi ometala rad vojnih uređaja. Zabrana izgradnje skladišta goriva i opasnih tvari, te ostalih sličnih objekata koji bi mogli negativno utjecati na sigurnost vojnog kompleksa.
2. Zabrana izgradnje industrijskih i energetskih objekata, dalekovoda, antena, raznih objekata metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih objekata koji emitiranjem elektroenergetskih valova ili na drugi način ometaju rad vojnih uređaja, ugrožavaju sigurnost i tajnost vojnog kompleksa ili predstavljaju "unosan cilj" napada.
3. Uz vojarnu osigurani nesmetani prolaz min. 10,00 metara koji će se regulirati provedbenim planovima ili urbanističkim projektima.
4. Postojeća stambena naselja i objekti ranije izgrađeni u ovoj zoni, mogu se proširivati i dograđivati, zavisno od konkretnih uvjeta ali tako da njihova namjena nije protivna toč. 1. i 2. definicije ove zaštitne zone.
5. Za izgradnju bilo koje vrste objekata u ovoj zoni obavezna je suglasnost MORH-a ako nije planom nižeg reda drugačije određeno.

3.2.6. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

Posebnosti područja obuhvaćenog ovim Planom određuju i područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite.

Temeljne posebnosti su o osnovi:

1. vrijedan, očuvan i ekološki stabilan prirodni okoliš
2. veliki prostor rasprostiranja zaštićenih kulturnih dobara svih vrsta i kategorija
3. geopolitički položaj grada Vukovara i njegov značaj kao županijskog središta.

Respektirajući naslijeđene vrijednosti treba poticati takve gospodarske i infrastrukturne projekte (kako prometne tako i komunalne) koji će, makar i sporije, donijeti trajni boljitak stanovništvu, gradu i širem prostoru.

Za ostvarenje ciljeva razvoja u svim posebnom označenim područjima potrebno je:

- Donijeti urbanističke planove uređenja i detaljne planove uređenja za prostore označene na grafičkom prikazu. To se posebno odnosi na područje zaštićene povijesne cjeline i prostore novih gospodarskih namjena. Mogućnosti realizacije planova i uloga grada u raspolaganju zemljištem dijelom ovise o promjeni legislative i regulative na državnom nivou.
- Primjena zakona i poticajnih mjera za razvoj Vukovara, uređenju, zaštiti i razvoju grada.
- Važna je uloga Grada u ocjeni i odabiru investitora te usmjeravanju izgradnje komunalnim opremanjem i gospodarenjem zemljištem svih namjena a posebno gospodarskih.

3.2.7. Način i uvjeti gradnje

Definiraju se u skladu s prirodnom i kulturno-urbanističko-arhitektonskom baštinom, lokalnim uvjetima te stupnju urbane cjelovitosti i dovršenosti predjela i u skladu s korištenjem i namjenom prostora. Detaljne propozicije korištenja i načina gradnje dane su u poglavlju 10. Odredbi za provođenje.
U GUP-u je određeno da će se kod uređivanja prostora primjenjivati različiti oblici korištenja i načini gradnje.

I PRETEŽNO DOVRŠENI PREDJELI GRADA

1. ZAŠTIĆENI I POSEBNO VRIJEDNI IZGRAĐENI PREDJELI

1A - Stroga zaštita, održavanje, uređivanje i manji zahvati unutar povijesne cjeline.

2. ODRŽAVANJE I DOGRADNJA PRETEŽNO DOVRŠENIH PREDJELA GRADA

2A - Obnova, rekonstrukcija, održavanje, uređenje i dogradnja prostora obiteljske i druge pretežno niske izgradnje
2B - Obnova, održavanje, uređenje i dogradnja prostora višestambene i druge namjene slične tipologije gradnje
2C - Obnova, rekonstrukcija, održavanje i dogradnja prostora gospodarske i slične namjene
2D - Održavanje, uređenje i dogradnja područja posebne namjene
2E - Obnova, održavanje, uređenje i dogradnja prostora i građevina sportsko-rekreacijske namjene
2F - Održavanje, uređivanje i proširenje groblja

II PRETEŽNO NEDOVRŠENI PREDJELI GRADA - NOVA GRADNJA

3. NOVA GRADNJA I UREĐENJE PROSTORA

3A - Nova gradnja te uređenje i dogradnja prostora pretežno stambene i kompatibilne namjene
3B - Nova gradnja i uređenje prostora društvene i poslovne namjene
3C - Izgradnja i uređenje prostora sportsko-rekreacijske namjene

4. ZAŠTITA, ODRŽAVANJE I UREĐENJE DIJELOVA PRIRODE I OSTALIH ZELENIH POVRŠINA

4A - Zaštita, održavanje i uređenje prirodnog krajobraza namijenjenog odmoru i rekreaciji
4B - Zaštita, održavanje i uređenje memorijalnog parka.
4C - Uređenje i održavanje javnih zelenih površina
4D - Održavanje i uređenje zaštitnog i krajobraznog zelenila

5. IZGRADNJA, UREĐENJE I ODRŽAVANJE PRIOBALJA RIJEKA

6. IZGRADNJA, UREĐENJE I ODRŽAVANJE PROSTORA VIŠENAMJENSKOG KANALA DUNAV-SAVA

3.3. Sprečavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

3.3.1. Opće mjere

Na području grada ne predviđa se razvoj djelatnosti koje ugrožavaju zdravlje ljudi i štetno djeluju na okoliš.

Sprječava se širenje proizvodnih gospodarstvenih djelatnosti koje predstavljaju rizik, odnosno opasnost po okoliš onečišćavanjem zraka, vode, tla te bukom i opasnošću od akcidenata.

Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda provodi se:

- uređivanjem potoka i stajaćih voda gradnjom građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje voda;
- zaštitom podzemnih voda odgovarajućim režimima zaštite, razvojem komunalne infrastrukture te praćenje primjene propisanih mjera zaštite u proizvodnim djelatnostima, prometu i korištenju otrova 1. skupine.

Čuvanje čistoće zraka provodi se:

- racionalizacijom korištenja energije i daljim uvođenjem plina u sveukupni gradski prostor;
- prostornim razmještajem i uvođenjem kvalitetnih tehnologija u gospodarskim djelatnostima.

Smanjenje prekomjerne buke osigurava se mjerama tehničke izolacije od buke i zelenim barijerama uz prometnice.

Posebnim mjerama sanitarne zaštite i drugim mjerama treba osigurati sprječavanje negativnog utjecaja građevina i uređaja za gospodarenje otpadom na okolni prostor kao što su:

- praćenje stanja okoliša, posebno onečišćavanja podzemnih i površinskih voda te drugih pojava koje su posljedica onečišćavanja okoliša;
- stalna kontrola vrste i sastava otpada;
- kontrola stanja uređaja i opreme te sustava zaštite;
- postavljanje ograde i zaštitnog zelenila oko građevina i uređaja;

Radi sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš određene su mjere zaštite okoliša koje obuhvaćaju zaštitu tla, zraka, vode, zaštitu od buke i posebnu zaštitu, kao i mjere za unapređenje stanja naročito ugroženih područja.
Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola za građevine gospodarskih aktivnosti, treba u skladu s posebnim propisima osigurati mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš (zaštita od buke, zagađenje zraka, vibracija, elektroenergetskog zračenja, pročišćavanje otpadnih voda, tehnološki otpad i sl.)

3.3.2. Gospodarenje s otpadom

Gospodarenje s otpadom mora se provoditi na način da se ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i bez upotrebe postupaka ili načina koji bi mogli štetiti okolišu, a posebice kako bi se izbjeglo:

- rizik onečišćenja voda, tla i zraka
- pojava buke
- pojava neugodnih mirisa
- ugrožavanje biljnog i životinjskog svijeta
- štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti
- nastajanje eksplozije ili požara.

Mjere postupanja s otpadom su:

- izbjegavati nastajanje i smanjivati količine proizvedenog otpada,
- organizirati sortiranje otpada u svrhu smanjivanja količina i volumena otpada,
- organizirati sakupljanje, odvajanje i odlaganje svih iskoristivih otpadnih tvari (papir, staklo, metal, plastika i dr.),
- komponente komunalnog otpada koje se smatraju opasnim otpadom (istrošene baterije, stari lijekovi, ambalaža od boja, ulja, lakova, mineralnih gnojiva, sredstva za zaštitu bilja) potrebno je odvijeno prikupljati.
- unutar domaćinstava odvajati biootpad i kompostirati ga,
- proizvedeni proizvodni neopasni i opasni otpad pravne osobe dužne su sakupljati od ovlaštenih sakupljača uz prateću dokumentaciju i izvješća redovno dostavljati nadležnim državnim službama,
- upravno tijelo Grada dužno je voditi očevidnik sakupljenog i odloženog komunalnog otpada te krajem kalendarske godine izvješća dostavljati županijskom uredu nadležnom za zaštitu prirode i okoliša, u Katastar emisija u okoliš,
- divlja odlagališta sanirati i zatvoriti.

Za prikupljanje sekundarnih sirovina odredit će se odgovarajuće lokacije za postavu kontejnera i reciklažno dvorište.

Prilikom nove gradnje treba na građevnoj čestici odrediti prostor za smještaj posuda za otpad.

Otpad će se odvoziti na lokaciju za zbrinjavanje opasnog otpada, koja je izvan područja GUP-a.
Na području Grada Vukovara ne postoji niti jedna legalizirana deponija komunalnog niti tehnološkog otpada. Zbrinjavanje krutog otpada se vrši odvozom na deponiju tzv. "Petrovačka dola" na putu za Petrovce.
Građevinski otpad se uglavnom reciklirao na Sajmištu (ciglana). Na ovom prostoru se danas više ne reciklira. U ulici Mirogojska (bivši Metalac) se obrađuje metalni otpad. Lokacija nije primjerena.
Grad Vukovar je jedan od osnivača Ustanove za zbrinjavanje otpada na regionalnoj razini za Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju. Za predloženu lokaciju na području Općine Antunovac izrađena je Studija utjecaja na okoliš, te projektna dokumentacija. Ova lokacija bila bi organizirana kao odlagalište komunalnog otpada, skladište i deponija opasnog otpada i postrojenje za energetsku obradu prikupljenog otpada.

3.3.3. Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti temelje se na polazištima i ciljevima Plana, pri čemu je organizacija i namjena prostora planirana integralno s planiranjem zaštite, a što se posebno ističe u sljedećim elementima:

- načinom gradnje, gustoćom izgrađenosti i gustoćom stanovanja

- policentričnim razvojem pojedinih dijelova grada i omogućavanjem disperznog razmještaja gospodarskih zona, vodeći brigu o njenom karakteru i onoj vrsti proizvodnje koja može predstavljati rizik za okoliš;
- razmještanjem građevina javne i društvene namjene na širem gradskom području;
- mjerama sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš;
- očuvanjem postojećih šumskih i parkovnih kompleksa unutar grada;
- osiguravanjem ravnoteže između urbaniziranih dijelova grada i njihova prirodnog okruženja očuvanjem kultiviranog krajobraza i drugih neizgradivih površina;
- planiranjem građevina i uređaja za zaštitu od poplava vodotoka te uređivanje njihovih korita;
- omogućavanjem alternativnog korištenja vodoopskrbnog sustava i otvorenih vodnih površina;
- mjerama sanacije okoliša i privođenjem planskoj namjeni prostora na kojima su eksploatirane mineralne sirovine;
- korištenjem alternativnih izvora energije;
- boljim prometnim povezivanjem gradskih dijelova;
- povećavanjem broja ulazno-izlaznih cestovnih pravaca;
- planiranom visinom građevina;
- određivanjem površina za gradnju prema stupnju ugroženosti od potresa;
- mjerama za zaštitu i sklanjanje stanovništva, uz obveznu gradnju skloništa prema posebnim propisima i normativima koji uređuju ovo područje;
- mjerama za zaštitu kulturnih dobara;

3.3.4. Zaštita tla

Radi zaštite tla treba spriječiti zagađenja od ulja i masti sa prometnica te od pesticida. Sva područja parkova, park šuma i krajobraznog zelenila treba održavati i uređivati.

Na prostorima u kojima je ugroženo tlo primijeniti će se mjere zaštite te sagraditi mrežu kanalizacije.

3.3.5. Zaštita zraka

Za postojeće izvore zagađenja propisuje se kontinuirano mjerenje i kontrola emisije dimnih plinova.
Za zaštitu zraka i poboljšanje njegove kakvoće planirano je:

- koristiti plin kao energent za velike i srednje potrošače, te naročito u širokoj potrošnji,

Radi poboljšanja kakvoće zraka od mobilnih izvora onečišćenja zraka treba osigurati dobru protočnost prometnog sustava i unaprijediti javni gradski i prigradski putnički promet.

Za nove zahvate u prostoru će se:

- ograničavati emisije i propisivati tehničke standarde u skladu sa stanjem tehnike, a za vrlo otrovne i kancerogene tvari treba uspostaviti načela maksimalne zaštite.
- izvođenjem zahvata ne smije se izazvati značajno povećanje opterećenja zraka štetnim sastojcima. Razina značajnog povećanja opterećenja ocjenjuje se temeljem rezultata procjene utjecaja na okoliš.

3.3.6. Zaštita voda

Mjerama zaštite, saniranjem ili uklanjanjem izvora onečišćenja, te osiguranjem racionalnog korištenja voda treba čuvati vode od onečišćenja i zaustaviti trend pogoršanja kakvoće voda.
Uvjeti upuštanja voda u vodotoke, s obzirom na stupanj pročišćavanja i s obzirom na kategoriju zaštite vodotoka, određuju se u skladu s Državnim i Županijskim planom za zaštitu voda.
U svrhu zaštite vodotoka i akumulacije potrebno je kontrolirati sve ulazne tokove i inventarizirati zagađivače. Naročito je potrebno:

- odvodnju oborinske vode s prometnih površina u sustav javne odvodnje uvesti preko slivnika s taložnicama,
- otpadne vode nastale kao posljedice tehnoloških procesa obavezno treba pročistiti i neutralizirati prije upuštanja u sustav javne odvodnje,

3.3.7. Zaštita od buke

Da bi se osigurali uvjeti zaštite potrebno je:

- buku održati u granicama dozvoljenih vrijednosti na mjestima nastanka (građevine gospodarskih namjena, ceste, željeznice) te na rubnim dijelovima naselja prema izvorima buke.
- u kontaktnom prostoru stambenih i zona gospodarskih namjena prema stanovanju treba osigurati pojase visokog zelenila širine najmanje 10 m.

Izraditi će se karta buke. Na temelju nje treba prići saniranju stanja na područjima koja su najizloženija štetnim djelovanjima buke.

3.3.8. Zaštita od rušenja

Ceste i ostale prometnice, posebnim mjerama treba zaštititi od rušenja građevina i ostalog zaprečavanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara.
Kod križanja cesta u dvije ili više razina mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta tako da se isti režim prometa može preprojektirati za odvijanje na jednoj razini.
Kod gradnje novih građevina treba osigurati komunikacije za pristup interventnih vozila u skladu s posebnim propisima.

3.3.9. Zaštita od poplava

Zaštitu od poplava provodi se u skladu sa Zakonom o vodama, te Državnim i Županijskim planom obrane od poplava.
Za zaštitu od poplava predviđeno je ovim planom:

- nastaviti gradnju obaloutvrda
- sustav nasipa za obranu od poplava rijeke Vuke
- zaštita otoka u sportskoj lučici

3.3.10. Zaštita od požara

Planom su osigurani koridori cjevovoda za količine vode potrebne za gašenje požara.
Pri detaljnijem prostornom uređenju treba utvrditi pojačane mjere zaštite i to:

- ograničenje broja etaža,
- izgradnju požarnih zidova,
- ograničenje namjene na djelatnosti s minimalnim požarnim opasnostima i
- izvedbu dodatnih mjera zaštite (vatrodojava, pojačan kapacitet hidrantske mreže).

Mjere zaštite od požara temelje se na procjeni ugroženosti od požara i planu zaštite od požara.
Pristupne puteve i površine za operativni rad vatrogasnih vozila treba osigurati u skladu sa propisima.

3.3.11. Zaštita od tehnoloških nesreća

Opasnost od tehnoloških nesreća proizlazi iz proizvodnje, prerade, skladištenja i manipuliranja opasnim tvarima. Vrste opasnih tvari i njihove granične količine navedene su u dodatku I. Zakona o potvrđivanju Konvencije o prekograničnim učincima industrijskih nesreća ("Narodne novine", Međunarodni ugovori, broj 7/99).
Izvori mogućih tehnoloških nesreća su:

- pokretni (transport opasnih tvari prometnicama i cjevovodima)
- nepokretni (tvornice, skladišta).

Metode za rangiranje rizičnih djelatnosti i procjena opasnosti od mogućih nesreća određene su posebnim propisima.

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

0. ZNAČENJE POJMOVA KORIŠTENIH U ODREDBAMA

U smislu ove odluke, izrazi i pojmovi koji se koriste imaju sljedeće značenje:

0.1. **bruto razvijena površina (BRP)** – građevine je ukupna površina zatvorenih prostora svih etaža građevine;

0.2. **etaža** – oznaka bilo kojeg nivoa građevine, uključujući i prizemlje, podrum i potkrovlje;
Računska visina etaža za stambene građevine može biti do 3,5 m, a za poslovne prostore do 4,5 m računati od poda do poda.

0.3. **detaljniji plan** – prostorni plan koji se, u skladu sa zakonom, donosi za područje čije granice su određene GUP-om (Urbanističkim planom uređenja ili Detaljnim planom uređenja);

0.4. **grad Vukovar** – označava dio naselja Vukovar sa statusom grada, - prostor obuhvaćen granicom GUP-a;

0.5. **Grad Vukovar** – označava Vukovar kao teritorijalnu – upravnu jedinicu kao posebnu jedinicu lokalne samouprave i uprave;

0.6. **građevna čestica** – čestica određena za gradnju građevina;

0.7. **interpolacija** – gradnja na preostaloj neizgrađenoj građevnoj čestici koja se nalazi u kontinuirano izgrađenom uličnom potezu, odnosno pretežito dovršenom predjelu;

0.8. **izgrađenost građevne čestice** – odnos vertikalne projekcije svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevina, osim balkona, uključivši i terase u prizemlju kada su konstruktivni dio podzemne etaže i ukupne površine građevne čestice, izražen u postocima;

0.9. **koeficijent iskoristivosti čestice** – je odnos između ukupne (bruto) izgrađene površine svih građevina i površine građevne čestice;

0.10. **koridor ulice** – površina između regulacijskih linija ulice – građevna čestica ulice;

0.11. **tlocrtna površina (TP)** odnosno zemljište pod građevinom je površina dobivena vertikalnom projekcijom svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine osim balkona na građevnu česticu, uključujući i terase u prizemlju kada su konstruktivni dio podzemne etaže;

0.12. **obiteljska kuća** – je građevina stambene namjene, visine do podrum, prizemlje, kat i potkrovlje, stambene namjene s 1-3 stana, a ukupni BRP na građevnoj čestici je najviše 400 m^2;

0.13 **višeobiteljska građevina** – građevina visine do podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje za stambenu i stambeno poslovnu namjenu sa najviše 4 stana;

0.14. **višestambena građevina** – stambena građevina s više od 4 stana, građevina može imati više podrumskih etaža, prizemlje, 8 katova i potkrovlje, ove građevine moguće je locirati u zoni stambene i mješovite namjene;

0.15. **samostojeća građevina** – građevina koja sa svih strana ima neizgrađeni prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu); uz građevinu može biti prislonjena pomoćna građevina;

0.16. **poluugrađena građevina** – građevina koje se jedna strana nalazi na međi građevne čestice, a s drugih strana ima neizgrađeni prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu);

0.17. **niz** – građevna cjelina od najmanje tri međusobno prislonjene građevine približno jednakih gabarita i oblikovanja, gradnja, rekonstrukcija, dogradnja ili nadogradnja koje uvjetuje cjelovito rješenje građevne cjeline;

0.18. **ugrađena građevina** – građevina kojoj se dvije strane nalaze na međama građevne čestice, a s drugih strana ima neizgrađeni prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu); uz građevinu može biti prislonjena pomoćna građevina;

0.19. **postojeća građevina** – građevina sagrađena na temelju odobrenja za građenje, odnosno građevina koja ima legalan status na temelju posebnoga materijalnog propisa građevina za koju je građevna dozvola izdana prije stupanja na snagu ove Odluke;

0.20. **postojeća katastarska čestica** – čestica evidentirana katastarskim planom;

0.21. **zamjenska građevina** – nova građevina čijoj gradnji prethodi uklanjanje postojeće građevine na istoj građevnoj čestici, a gradi se prema pravilima za gradnju novih građevina prema odredbama ovog plana;

0.22. **podrum** - je najniža etaža što je najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren, ako građevina ima dva podruma tada drugi podrum mora biti u cjelini ukopan u teren, kota gornjeg ruba stropne konstrukcije podruma ne može biti viša od 1,2 m od kote konačnog poravnatog terena.

0.23. **potkrovlje** – se smatra dio građevine ispod krovne konstrukcije, a iznad vijenca posljednje etaže građevine, najveći volumen potkrovlja s kosim ili zaobljenim krovom određen je najvećom visinom nadozida 150 cm, mjerenom u ravnini pročelja građevine i nagibom od max. 45 stupnjeva, mjereno u visini nadozida, kada je potkrovlje oblikovano ravnim krovom, krovom nagiba do 10%, mješovitim krovom ta etaža površinom može

imati najviše 75% površine karakteristične etaže i uvučeno je, u pravilu, s ulične strane, u potkrovlju se može planirati samo korisni prostor u jednoj razini, uz mogućnost gradnje galerije;

0.24. **tavan** – dio građevine isključivo ispod kosog krovišta nadozida visine do 150 cm bez namjene;

0.25. **prirodni teren** – neizgrađena površina zemljišta (građevne čestice), uređena kao zelena površina bez podzemne ili nadzemne gradnje ili natkrivanja, parkiranja, bazena, teniskih igrališta i sl.;

0.26. **vijenac građevine** – gornja kota nadozida iznad najviše etaže;

0.27. **visina građevine (h)** – visina građevine od konačno poravnatog terena do njenog najvišeg dijela, mjereno u metrima;

0.28. **krovna kućica** – dio krovne konstrukcije u potkrovlju iznad ravnine krovne plohe; ukupna dužina krovnih kućica može biti do trećine dužine pripadajućeg pročelja građevine;

0.29. **urbana matrica** – mreža javnih površina, ulica trgova i drugih površina neophodnih za ostvarivanje drugih namjena u prostoru;

0.30. **vodno dobro** – zemljište definirano Zakonom o vodama;

0.31. **pomoćna građevina** – građevina koja namjenom upotpunjuje stambenu ili stambeno-poslovnu građevinu (garaže, spremišta ogrjeva i slične prostorije što služe za redovnu uporabu građevine); visine najviše jedna etaža uz mogućnost gradnje podruma i krovišta bez nadozida;

0.32. **neizgrađena javna površina** – uređena površina za javno korištenje (park, igralište, trg, javne prometne površine, itd.);

0.33. **javna cesta** – razvrstana i nerazvrstana prometnica;

0.34. **građevinska linija** – linija pročelja zgrade prema ulici;

0.35. **regulacijska linija** – linija razgraničenja građevne čestice ulice u odnosu na građevne čestice drugih namjena.

1. UVJETI ODREĐIVANJA I RAZGRANIČAVANJA POVRŠINA JAVNIH I DRUGIH NAMJENA

1.0. Uvjeti za određivanje korištenja površina za javne i druge namjene

1.0.1. Uvjeti za određivanje korištenja površina za javne i druge namjene u Generalnom urbanističkom planu su:

- temeljna obilježja prostora Vukovara i ciljevi razvitka urbane strukture i razvitka grada;
- valorizacija postojeće prirodne i izgrađene sredine;
- održivo korištenje i kvaliteta prostora i okoliša i unapređivanje kvalitete života;
- postojeći i planirani broj stanovnika;
- poticanje razvoja pojedinih gradskih prostornih cjelina;
- ravnomjernije povećavanje broja radnih mjesta na gradskom području.

1.1. Korištenje i namjena prostora

1.1.1. Površine svih namjena razgraničene su i označene bojom i planskim znakom na grafičkim prikazima 1. i 2.

1. Stambena namjena (žuta)..S
2. Mješovita namjena (narančasta) ....M
3. Javna i društvena namjena (crvena)..D
   - upravna D1
   - socijalna...D2
   - zdravstvena D3
   - predškolska D4
   - osnovnoškolska...D5
   - srednjoškolska D6
   - visoko školska D7
   - kulturna...D8
   - vjerska D9
   - površine na kojima su moguće sve javne i društvene namjene označene su kao D (sve navedene i druge javne i društvene namjene: političke gospodarske organizacije, specijalizirani odgojno-obrazovni centri, športsko-rekreacijske dvorane, zatvoreni bazeni i sl.) ....D
4. Javna i društvena namjena u zelenilu (crveno, zeleno) ....D
5. Turističko-ugostiteljska namjena (narančasta) ....T

6. Proizvodna namjena (tamnoljubičasta)........................I
7. Gospodarska namjena (tamnosmeđa i zelena)...... ....P
   – luka i lučka postrojenja (svjetloljubičasta)........................L
8. Gospodarska namjena (svjetlosmeđa) ....K
   – AK – autobusni kolodvor
   – TR – tržnica
   – K3 – komunalno servisna
9. Gospodarska namjena – odlagalište pijeska (oker) ....K
10. Površine infrastrukturnih sustava (bijela) ....IS
   – koridori prometnica
   – plinska-mjerno-redukcijska stanica..IS1
   – pročistač otpadnih voda – lokacija u istraživanju IS2
   – toplana IS3
   – trafostanice IS4
11. Sportsko-rekreacijska namjena (plavozelena) ....R
   – sport i rekreacija R1
   – igrališta na otvorenom R2
   – kupalište...R3
   – veslački sportovi R4

   Površine na kojima su moguće sve sportsko-rekreacijske namjene, označene su kao R (to mogu biti sportske, dvorane, otvoreni i zatvoreni bazeni, građevine klubova i sve vrste sportskih i rekreacijskih igrališta).
12. Javne zelene površine - uređeni parkovi (tamnozelena)
13. Javne zelene površine - uređene zelene površine (svjetlozelena) ....Z
   – uređene zelene površine Z2
   – dječje igralište Z3
14. Javne zelene površine – šume (tamnozelena) ....Z
   – šuma sportsko-rekreacijske namjene Z5
15. Zelene površine (tamnozelena) ....Z
   – uređenje obala Z6
16. Zelene površine (svjetlozelena) ....Z
   – kultivirani krajobraz..Z1
17. Zelene površine (tamnozelena) ....Z
   – memorijalno područje Z8
18. Pješačke površine (svjetlozelena)
19. Posebna namjena (ljubičasta)..................................N
20. Groblja (bijelo i znak)..............................++
21. Vodene površine (svjetloplava)
22. Autobusni kolodvor (narančasta) ....AK
23. Autobusni terminal za gradski i prigradski promet ....AT
24. Zona željeznice i željezničkih postrojenja (svjetlosiva)
25. Željeznički kolodvor (ljubičasta).................................ŽK
   – željeznička stanica ....ŽS
   – prijelaz pruge u jednoj razini
   – pješački prijelaz pruge u dvije razine
   – prijelaz u dvije razine
   – mogući – alternativni prijelaz u jednoj ili u dvije razine

1.1. Korištenje i namjena prostora

1.1.1. Površine svih namjena razgraničene su i označene bojom i planskim znakom na grafičkim prikazima 1. i 2.

1. Stambena namjena (žuta)..S
2. Mješovita namjena (narančasta) ....M
3. Javna i društvena namjena (crvena)......................................D

– upravna D1
– socijalna D2
– zdravstvena D3
– predškolska D4
– osnovnoškolska D5
– srednjoškolska D6
– visoko školska D7
– kulturna D8
– vjerska D9
– površine na kojima su moguće sve javne i društvene namjene označene su kao D (sve navedene i druge javne i društvene namjene: političke gospodarske organizacije, specijalizirani odgojno-obrazovni centri, sportsko-rekreacijske dvorane, zatvoreni bazeni i sl.) .... D

4. Javna i društvena namjena u zelenilu (crveno, zeleno) .... D
5. Turističko-ugostiteljska namjena (narančasta) .... T
6. Proizvodna namjena (tamnoljubičasta) I
7. Gospodarska namjena (tamnosmeđa i zelena) .... P
   – luka i lučka postrojenja (svjetloljubičasta) L
8. Gospodarska namjena (svjetlosmeđa) .... K
   – AK – autobusni kolodvor
   – TR – tržnica
   – K3 – komunalno servisna
9. Gospodarska namjena – odlagalište pijeska (oker) .... K
10. Površine infrastrukturnih sustava (bijela) .... IS
   – koridori prometnica
   – plinska-mjerno-redukcijska stanica IS1
   – pročistač otpadnih voda – lokacija u istraživanju IS2
   – toplana IS3
   – trafostanice IS4
11. Sportsko-rekreacijska namjena (plavozelena) .... R
   – sport i rekreacija R1
   – igrališta na otvorenom R2
   – kupalište R3
   – veslački sportovi R4

   Površine na kojima su moguće sve sportsko-rekreacijske namjene, označene su kao R (to mogu biti sportske, dvorane, otvoreni i zatvoreni bazeni, građevine klubova i sve vrste sportskih i rekreacijskih igrališta).
12. Javne zelene površine - uređeni parkovi (tamnozelena)
13. Javne zelene površine - uređene zelene površine (svjetlozelena) .... Z
   – uređene zelene površine Z2
   – dječje igralište Z3
14. Javne zelene površine – šume (tamnozelena) .... Z
   – šuma sportsko-rekreacijske namjene Z5
15. Zelene površine (tamnozelena) .... Z
   – uređenje obala Z6
16. Zelene površine (svjetlozelena) .... Z
   – kultivirani krajobraz Z1
17. Zelene površine (tamnozelena) .... Z
   – memorijalno područje Z8
18. Pješačke površine (svjetlozelena)
19. Posebna namjena (ljubičasta) .... N
20. Groblja (bijelo i znak) .... ++
21. Vodene površine (svjetloplava)
22. Autobusni kolodvor (narančasta) .... AK

23. Autobusni terminal za gradski i prigradski promet ....AT
24. Zona željeznice i željezničkih postrojenja (svjetlosiva)
25. Željeznički kolodvor (ljubičasta)..................................ŽK
    - željeznička stanica ....ŽS
    - prijelaz pruge u jednoj razini
    - pješački prijelaz pruge u dvije razine
    - prijelaz u dvije razine
    - mogući – alternativni prijelaz u jednoj ili u dvije razine

1.1.1. Stambena namjena – S

1.1.1.1. Površine stambene namjene su površine na kojima su postojeće i planirane građevine pretežito stambene. To su obiteljska kuća sa do 3 stana, višeobiteljski objekti sa do 4 stana i višestambeni objekti s više od 4 stana.

Na površinama stambene namjene mogu se graditi i uređivati prostori i za prateće sadržaje stanovanja kao što su:

- prodavaonice robe dnevne potrošnje;
- druge namjene koje dopunjuju stanovanje, ali mu istodobno ne smetaju (osobne usluge, vjerske zajednice, predškolske i ustanove zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, poslovni prostori - uredi, ugostiteljstvo koje ne ometa stanovanje (npr. caffe, restorani i sl.);

Prateći sadržaji mogu biti u sklopu stambene građevine ili na istoj čestici u zasebnoj poslovnoj građevini.

Na površinama stambene namjene postojeće se garaže ne mogu prenamijeniti bez osiguranja zamjenskog parkirališta na istoj građevnoj čestici.
U zoni stambene namjene može se, na zasebnoj građevnoj čestici površine do 0,5 ha, predvidjeti gradnju:

- predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice), osnovne škole;
- ustanove zdravstvene zaštite i socijalne skrbi;
- manji sportsko-rekreativni sadržaji i površine i sl.
- uređenje parkova i dječjih igrališta.

1.1.2. Mješovita namjena – M

1.1.2.1. Na površinama mješovite namjene, mogu se graditi i uređivati prostori za:

- stanovanje,
- javne i društvene namjene,
- tržnice, manje robne kuće, prodavaonice dnevne potrošnje,
- hotele i ugostiteljstvo,
- sport i rekreaciju na otvorenim igralištima i u dvoranama
- parkove, dječja igrališta
- poslovne namjene – uslužne, trgovačke, komunalno servisne, uredske
- male benzinske postaje
- javne garaže
- posebne namjene.

Sve nestambene namjene mogu se graditi na zasebnim građevnim česticama veličine do 0,5 ha. Za lociranje novih (osnovnih i srednjih) škola, građevina visokog učilišta i znanstvenih institucija, te hotela može se za te namjene odrediti i površina veća od 0,5 ha.

Na površinama mješovite namjene ne mogu se graditi novi trgovački centri i drugi sadržaji koji zahtijevaju intenzivan promet ili na drugi način (bukom, mirisom) ometaju ili ugrožavaju stanovanje.

Postojeći sadržaji iz prethodnog stavka mogu se zadržati bez mogućnosti širenja.

1.1.3. Javna i društvena namjena – D

1.1.3.1. Na površinama javne i društvene namjene mogu se graditi građevine za javnu i društvenu namjenu i prateće sadržaje.

Građevine za javnu i društvenu namjenu su: upravne, socijalne (umirovljenički, đački i studentski domovi) zdravstvene, predškolske, osnovnoškolske, srednjoškolske, visokoškolske, znanstvene, kulturne, vjerske (crkve i samostani), zatvoreni bazeni, sportske dvorane, ugostiteljsko-turističke građevine kao što su hoteli moteli i druge građevine sa svojstvenim jedinicama, hoteli i slično.

U svim građevinama javne i društvene namjene mogu se uređivati prostori koji upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja u tim građevinama (npr. stan domara, lokali i uredi u funkciji osnovne namjene i sl.).

Iznimno, unutar površina javne i društvene namjene, mogu se graditi smještajni kapaciteti i na zasebnim građevnim česticama kao prateći sadržaji zdravstvenoj namjeni, te visokoškolskoj i znanstvenoj namjeni.

Na površinama i građevnim česticama za javnu i društvenu namjenu ne mogu se graditi stambene i poslovne građevine koje nisu u funkciji osnovne djelatnosti.

1.1.4. Gospodarska namjena proizvodna - I

1.1.4.1. Na površinama proizvodne namjene smještavaju se gospodarski sadržaji koji su prihvatljivi sa stanovišta zaštite okoliša.

To su: industrijski, obrtnički, zanatski, gospodarski pogoni svih vrsta skladišta, skladišno-veleprodajni prostori, te poslovne, upravne, uredske, trgovačke, ugostiteljske i turističke građevine, komunalne djelatnosti: reciklažna dvorišta, komunalne djelatnosti kao prateći sadržaji osnovne poslovne djelatnosti.

Na površinama proizvodne namjene mogu se graditi i:

- izložbeno-prodajni saloni i slični prostori i građevine;
- ugostiteljske građevine i hotele;
- prometne građevine, garaže,
- sportsko rekreacijski sadržaji;
- istraživački centri i građevine uprave
- školstvo – specijalizirane škole
- drugi sadržaji koji upotpunjuju osnovnu namjenu;
- građevine za malo poduzetništvo;
- benzinske postaje

1.1.5. Gospodarska namjena – luka i lučka postrojenja L

U ovoj zoni mogu se graditi svi sadržaji potrebni za funkcioniranje luke i prateći sadržaji proizvodnje i skladištenja prema koncepciji razvoja luke Vukovar.

1.1.6. Komunalno servisna namjena – K

1.1.6.1. Za komunalno servisnu namjenu su predviđene zone što se odnose na lokacije potrebne za obavljanje komunalno servisne djelatnosti i njihove prateće sadržaje kao što su uredi, laboratoriji, radionice, skladišta, garaže, igrališta i sl..

1.1.7. Gospodarska namjena - poslovna K

1.1.7.1. Na površinama poslovne namjene mogu se graditi: uslužni sadržaji, robne kuće, upravni i uredski prostori, banke, turističko-ugostiteljski sadržaji, izložbeno-prodajni saloni, javne garaže, manje benzinske postaje, građevine sporta i rekreacije, mogu se graditi i drugi sadržaji osim stambenih.

1.1.7.2. Stan se može graditi iznimno za potrebe pojedine poslovne građevine.

1.1.8. Zajedničke odredbe

1.1.8.1. Na prostorima u zonama iz točki 1.1.6., 1.1.7. i 1.1.8. moguće je graditi jedan stan na pojedinoj građevnoj čestici osnovne namjene.

1.1.9. Površine infrastrukturnih sustava – IS

1.1.9.1. Na površinama infrastrukturnih sustava označenim na grafičkom prikazu br. 1. su prikazani:

- koridori prometnica

- koridor višenamjenskog kanala
- transformatorske stanice 110 kV,
- plinska redukcijska stanica,

Sve građevine infrastrukture mogu se graditi i u odgovarajućim zonama drugih namjena.

1.1.9.2. Na grafičkom prikazu su označeni koridori prometnica (osnovna ulična mreža i trgovi), (željezničke pruge s pratećim sadržajima i građevinama), te (željezničke i autobusne stanice i kolodvori).

Iznimno, na građevinskim česticama infrastrukturnih sustava omogućuje se i gradnja poslovnih i drugih sadržaja u neposrednoj vezi s obavljanjem osnovne djelatnosti. Isključuje se mogućnost stambene gradnje.

1.1.10. Sportsko-rekreacijska namjena – R

1.1.10.1. Na površinama sportsko-rekreacijske namjene mogu se graditi sve vrste građevina za sport i rekreaciju.

Na tim se površinama mogu graditi igrališta, sportske dvorane, otvoreni i zatvoreni bazeni, stadioni i druge zatvorene i otvorene sportske građevine, sa ili bez gledališta, građevine i prostori sportskih klubova, kao i prostori što upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja na tim površinama i u građevinama.
Moguća je gradnja građevina kao što su: turističko-ugostiteljski sadržaji, uredi i trgovački prostori, kao pratećih sadržaja.
Prateći se sadržaji mogu graditi istodobno ili nakon uređivanja otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta.

Najveća ukupna površina prostora pratećih sadržaja iznosi 30% ukupno izgrađenog BRP-a osnovne namjene.

1.1.11. Javne zelene površine

1.1.11.1. **Parkovno uređene površine – Z1** su javni neizgrađeni prostor oblikovan planski raspoređenom vegetacijom i sadržajima ekoloških obilježja, namijenjen šetnji i odmoru građana.
Funkcionalno oblikovanje parka određuju prirodne karakteristike prostora, kontaktne namjene i potreba za formiranjem ekoloških, edukativnih estetskih i rekreativnih površina.

Gradnja građevina, sadržaja i opreme parka uvjetovana je realizacijom planirane parkovne površine u cjelini. Na ovim površinama se mogu graditi manji paviljoni, turističko-ugostiteljski sadržaji najveće tlocrtne površine do 50 m^2, ali ne više od 5% površine parka, visine podrum i prizemlje.

1.1.11.2. **Uređene zelene površine – Z2** su javne površine koje se uređuju prvenstveno radi očuvanja neizgrađenog prostora. U njima se mogu uređivati igrališta, poboljšati urbana oprema, ali to nije uvjet.

1.1.11.3**. Krajobrazno i zaštitno zelenilo – Z3** dio je osobito vrijednog predjela u okruženju grada Vukovara. Obavezno je očuvanje sadašnje namjene površina, načina korištenja i gospodarenja, te veličina čestica, očuvanje estetskih i prirodnih kvaliteta međuodnosa kultiviranih krajobraza prema susjednim prostorima.
Zelene površine – memorijalno područje – posebno uređen prostor sa spomen obilježjima. U njemu se mogu postavljati skulpture i klupe, uređivati staze prema posebnim propozicijama.

1.1.12. Posebna namjena – N

1.1.12.1. Površine posebne namjene određene su za potrebe Ministarstva obrane Republike Hrvatske i uređuju se prema posebnim propisima.

1.1.13. Groblja

1.1.13.1. Određeni su prostori za razvoj postojećih groblja, a predviđeni su prostori za širenje te gradnju neophodnih sadržaja.

1.1.14. Vode i vodna dobra

1.1.14.1. Vodene površine su površine vodotokova i stajaćih voda (Dunav, Vuka, rukavci i kanali itd.), a održavat će se i uređivati tako da se održi režim i propisana kvaliteta voda.

1.1.15. Zona željeznice, kolodvori i stajališta

1.1.15.1. U zoni željezničkog putničkog kolodvora je, osim smještaja prometnih sadržaja kolodvora, moguće graditi uslužne, trgovačke, ugostiteljske, turističke, uredske i slične sadržaje što upotpunjuju osnovnu namjenu. Postojeći putnički kolodvor će se produžiti, dograditi i rekonstruirati, uz gradnju pothodnika za putnike.

1.1.15.2. U gradu će se urediti stajališta prigradske željeznice na za to podobnim lokacijama.

1.2. Razgraničavanje namjena površina

1.2.1. Ako se katastarska čestica svojim većim dijelom nalazi na površini na kojoj je gradnja dopuštena, te ima neposredan pristup s javne prometne površine, može se osnovati građevna čestica iz dijela katastarske čestice koji se nalazi na površini na kojoj je gradnja dopuštena i dijela katastarske čestice koji se nalazi na površini na kojoj gradnja nije dopuštena. Pri tom dio čestice što se nalazi na površini na kojoj je gradnja dopuštena mora biti veći od 50% planirane građevne čestice. U tom se slučaju propozicije za gradnju određuju u skladu s pravilima odgovarajućeg načina gradnje i odnose se na cijelu građevnu česticu.
Tlocrt građevina na građevnim česticama iz prethodnog stavka, treba biti većim dijelom u zoni te namjene.

1.2.2. Ako se postojeća katastarska čestica većim dijelom, koji je dostatan za osnivanje propisane građevne čestice nalazi na površini na kojoj je gradnja dopuštena, građevna čestica se formira na toj površini.

1.2.3. Detaljno razgraničavanje između površina pojedinih namjena granice kojih se grafičkim prikazom ne mogu utvrditi nedvojbeno, odredit će se detaljnijim planovima ili urbanističko-tehničkim uvjetima koji se na osnovi Zakona o prostornom uređenju određuju za zahvat u prostoru. U razgraničavanju prostora granice se određuju u korist zaštite prostora te ne smiju ići na štetu javnog prostora.

1.2.4. Detaljnim razgraničavanjem pojedinih namjena površina ne može se osnovati građevna čestica iza građevne čestice uz ulicu (drugi red gradnje).

1.2.5. Novu građevinsku česticu se ne može formirati korištenjem prava služnosti prolaza. Do svake nove građevne čestice mora se predvidjeti odgovarajući direktan pristup sa javno prometne površine.

1.2.6. Na površinama svih namjena što su utvrđene Generalnim urbanističkim planom mogu se osim onih označenih u grafičkim prikazima graditi uređivati ulice i trgovi te graditi komunalna infrastrukturna mreža, prema pojedinim odredbama točke 7.

2. UVJETI UREĐIVANJA PROSTORA ZA GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I VUKOVARSKO - SRIJEMSKU ŽUPANIJU

2.1. Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku i Vukovarsko-srijemsku županiju – prometne, energetske, vodne, proizvodne, sportske, nepokretna kulturna dobra, spomenici prirode, građevine javne i društvene namjene i građevine posebne namjene održavaju se, uređuju, grade se novi, dograđuju, nadograđuju i rekonstruiraju u skladu s namjenom prostora, posebnim propisima i načina i uvjeta gradnje ove odluke.

2.2. Građevine od važnosti za Državu i Županiju moguće je smjestiti na površinama mješovite, javne i društvene, gospodarske, sportsko-rekreacijske i posebne namjene, na površinama infrastrukturnih sustava, unutar vodnog dobra, iznimno, na javnim i zaštitnim zelenim površinama.

2.3. Na području obuhvata GUP-a su od važnosti za državu i županiju sljedeće građevine:

1. Prometne građevine

Ceste
- planirana brza državna cesta: Županja – Vinkovci – Vukovar, sa spojem na D2.
- ostale državne ceste D2, D55, D519, D57
- županijske ceste: Ž 4125, Ž 4137, Ž4138, Ž4138, Ž4150, Ž4151, Ž4152 i Ž4173
- lokalne ceste u nadležnosti Županijske uprave za ceste: L 46004, L 46005, L 46013 i L 46014.

Željezničke građevine
- priključna željeznička pruga na X. koridor i ogranak V.b.:
- M 601 – (MP 14/II 210): Vinkovci – Vukovar – Borovo Naselje – Vukovar (skraćeno Vinkovci – Vukovar).
- druga željeznička pruga je od značaja za regionalni promet.
  R 104 – (MP 14): Vukovar – Borovo Naselje – Dalj – Erdut – Državna granica – (Bogojevo).
- kao željeznička pruga od značaja za lokalni promet je razvrstana pruga:
  L 213 – (II 210); Vukovar – Stari Vukovar duljine 5,691 km.
  Ta pruga je dalje od luke praktično cijela urušena.

Građevine riječnog prometa
- plovni put Dunavom
- planirani višenamjenski kanal Dunav – Sava

- postojeća luka Vukovar
- postojeći granični prijelaz Vukovar

2. Elektroenergetske građevine
   - planirana termoelektrana Vukovar
   - DV 110 kV TS Ernestinovo – TS Vukovar 2
   - DV 110 kV TE Dalj – TS Vukovar
   - DV 110 kV TS Vukovar 2 – TS Nijemci
   - DV 2 x 110 kV TS Vukovar – Nijemci
   - DV 110 kV Nijemci – Šid (nije u funkciji)
   - TS 110/35/10 kV Vukovar 2

   Građevine za transport nafte i plina
   - postojeći magistralni naftovod JANAF s planiranim novim cjevovodom u istom koridoru (Constanza – Omišalj),
   - planiran magistralan plinovod Vinkovci – Vukovar – Osijek.
3. Vodne građevine
   - Vodoopskrbni sustav – crpilište Vukovar – Cerić
   - planirani magistralni cjevovod "Vinkovci – Vukovar",
   - sve postojeće i planirane građevine za obranu od poplava na unutarnjim vodotocima, retencije i akumulacije za obranu od poplava,
   - planiran sustav za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda grada Vukovara.
4. Druge građevine
   - proizvodni, trgovački, kulturni i sportski sadržaji
5. Telekomunikacijske građevine
   - postojeći komunikacijski čvorovi u Vukovaru, mjesne centrale (UPS) te postojeći i planirani magistralni i mjesni telekomunikacijski vodovi i stupovi GSM. Unutar postojećih lokacija potrebno je smještati uređaje i opremu za buduća proširenja kao i za potrebe drugih TV postaja.
6. Kulturna dobra
   - povijesna graditeljska cjelina
   - arheološka područja i lokaliteti
7. Prirodna baština
   - park šuma Adica
   - Vukovarsko groblje
8. Građevine posebne namjene za potrebe obrane
   - vojni kompleksi "Vukovar" i "Trešnja

2.4. Lokacijske dozvole za građevine od važnosti za državu izdavati će se prema Uredbi o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

3.0. Građevine gospodarskih djelatnosti smještavaju se na površinama gospodarske namjene – I, luke i lučkih postrojenja – L, poslovne namjene - P i komunalno servisne namjene - K.
Razmještaj građevina gospodarskih djelatnosti vidljiv je na kartografskim prikazima:
1. NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA i
2. MREŽA GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI.

3.1. Proizvodno-poslovna namjena

3.1.1. Proizvodne građevine mogu biti proizvodne, skladišne, trgovačke i druge poslovne djelatnosti. U ovim zonama je moguće graditi industrijske, skladišne, upravne i trgovačke prostore, a ne mogu se graditi građevine za stanovanje.

Osnovni uvjet za izgradnju takvih sadržaja je njihova ekološka prihvatljivost u smislu sprečavanja zagađenja okoliša.
Mogu se izgrađivati samo građevine čiste industrijske i druge proizvodnje, te skladišta, servisi i prodajni prostori koji svojim postojanjem i radom ne otežavaju i ugrožavaju život u naselju.

3.1.2. Gradnja građevina ove namjene moguća je tako da izgrađenost građevne čestice ne bude veća od 40% te da najmanje 20% površine građevne čestice bude uređeno kao zelena površina, na prirodnom tlu. Iznimno na česticama s postojećim građevinama izgrađenost može biti i veća, ali ne veća od 60% samo ako je zatečeno.

3.1.3. Smještaj građevina, odabir djelatnosti i tehnologija uskladit će se s mjerama zaštite okoliša.
Dopuštene su samo djelatnosti, koje nisu energetski zahtjevne, prometno su primjerene, a zasnovane su na modernim tehnologijama.

3.1.4. Najveća visina proizvodno-poslovnih građevina može biti podrum, prizemlje, 4 kata i potkrovlje, a za uredske građevine dva podruma, prizemlje, 8 katova i potkrovlje.
Visina građevine zbog tehnološkog procesa ili drugih razloga može biti i veća, ako se njena opravdanost dokaže arhitektonsko-urbanističkim rješenjem uz posebno vrednovanje u odnosu na karakteristične vizure naselja, prema točci 9.2.3. ovih odredbi.

3.1.5. Minimalna širina građevne čestice mora biti 20 m.
Udaljenost građevina od granice građevne čestice mora biti minimalno pola visine građevine.
Udaljenost građevnog pravca od regulacijske linije mora biti najmanje 5 m, a kod postojećih građevina iznimno i manja.

3.1.6. Sve potrebe za parkiranjem treba riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, a kada to nije moguće na javnom parkiralištu u neposrednoj blizini.
Na čestici treba predvidjeti smještaj posuda za otpad.
Ako se građevnu česticu ograđuje ona može biti najviše 2 m, a iznimno i više ako to posebni sigurnosti razlozi i tehnološke potrebe zahtijevaju.

3.2. Komunalno-servisna namjena K

3.2.1. Mogu se graditi tako da izgrađenost građevne čestice pod zgradama ne prelazi 40%, a minimalno 20% površine građevne čestice treba biti uređeno zelenilo na prirodnom tlu.
Za izgradnju građevina komunalno servisne namjene primjenjuju se odredbe točke 3.1.

3.3. Poslovna namjena K

3.3.1. U zonama poslovne namjene mogu se graditi sve poslovne građevine osim proizvodnih i skladišnih.

3.3.2. Tlocrtna izgrađenost građevnih čestica može biti najviše 50%, a minimalno 20% površine čestice treba biti zelenilo na prirodnom tlu.

3.3.3. Najveća visina poslovnih građevina može biti podrum, prizemlje i 8 katova. Mogu se graditi kao samostojeće, poluugrađene i ugrađene.

3.3.4. Sve potrebe za parkiranjem (osim kod građevina u povijesnoj jezgri i kontaktnoj zoni gdje to može biti na javnom parkiralištu ili garaži) treba riješiti na vlastitoj građevnoj čestici. Na čestici treba predvidjeti smještaj posude za otpad.

3.3.5. Udaljenost građevine od susjedne čestice, u slučaju samostojeće gradnje mora biti minimalno pola njene visine.

3.3.6. Način i uvjeti gradnje manjih poslovnih građevina u okviru čestice namijenjene gradnji stambenih građevina određeni su u točki 6.4.

3.4. Luka i lučka postrojenja L

3.4.1. Tlocrtna izgrađenost građevne čestice može bit do 60%.

3.4.2. Najveća visina može biti do prizemlje i 4 kata, a za silose, dizalice i slično prema tehnološkim potrebama.

3.4.3. Sve potrebe za parkiranjem treba riješiti u zoni luke.

3.4.4. Radi poboljšanja uvjeta rada luke planom se omogućuje formiranje nove linije riječne obale.

3.5. Zajedničke odredbe

3.5.1. Odredbe točaka 3.1., 3.2., 3.3. i 3.4. se ne primjenjuju ako je to u odredbama poglavlja 10. Oblici korištenja i način gradnje drugačije navedeno. Tada se primjenjuju odredbe iz točke 10.

4. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

4.0. U Generalnom urbanističkom planu su osigurani prostorni uvjeti smještaja i razvitka sustava društvenih djelatnosti: predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, sveučilišta i znanstvenih institucija, građevina kulture i sporta, zdravstvenih i socijalnih ustanova, vjerskih građevina i drugih građevina javnog interesa.
Izuzetno mogu biti i na javnim i zelenim površinama, što će biti određeno detaljnijim planom.
Razmještaj građevina društvenih djelatnosti vidljiv je na kartografskim prikazima:
1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA i
2. MREŽA GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI.

4.01. Građevine društvenih djelatnosti mogu se graditi i u zonama određenim za proizvodno-poslovnu i onima za poslovnu namjenu na onim područjima gdje je predviđena izrada detaljnijih planova ili urbanistička razrada pojedine cjeline.

4.1. Predškolske ustanove

4.1.1. Predškolske ustanove (dječje jaslice i vrtići) planiraju se tako da pokriju potrebe određenog područja i da se stvore najprimjerenija gravitacijska područja za svaku građevinu na osnovi posebnih zakona i standarda.
Potrebe za predškolskim ustanovama određuju se na temelju pretpostavljenog udjela djece u odnosu na broj stanovnika.
Pri planiranju lokacija za predškolske ustanove treba polaziti od pretpostavke da je broj djece predškolske dobi 8% od broja stanovnika, a da je u predškolskim ustanovama 75% od te dobne skupine.

4.1.2. Prigodom određivanja lokacija za predškolske ustanove mora se osigurati dostupnost prilaza i prijevoza i njihova sigurnost. Pješački put djeteta od mjesta stanovanja do predškolske ustanove ne smije biti prekidan širokim prometnicama.

4.1.3. Prigodom gradnje predškolskih ustanova primjenjuju se sljedeći normativi:
- veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura, u pravilu, 15-40 m^2 građevinskog zemljišta po djetetu, uzimajući u obzir lokalne uvjete.

4.1.4. Predškolske ustanove se mogu graditi u svim zonama javne i društvene namjene s oznakom D te u zonama mješovite i stambene namjene kada im je površina građevne čestice do 5000 m^2. Tlocrtna izgrađenost građevne čestice može biti do 40%, a najmanje 40% površine treba biti uređeno kao zelenilo na prirodnom tlu.

4.1.5. Građevine mogu biti prizemne i jednokatne, s mogućnošću gradnje podruma.
Udaljenost građevine od susjedne međe mora biti najmanje pola visine građevine.
Potrebe za parkiranjem treba riješiti u pravilu na vlastitoj građevnoj čestici. Iznimno, ako to nije moguće, do 50% potrebnih parkirališnih mjesta se može predvidjeti na zasebnom parkiralištu ili na javno-prometnoj površini.
Na čestici treba predvidjeti smještaj posude za otpad.
Građevna čestica mora biti ograđena. Visina ograde može biti do 2 m.

4.2. Osnovne škole

4.2.1. Planom je omogućen rad škola u jednoj smjeni. One se mogu graditi osim u svim zonama javne i društvene namjene s oznakom D te u zonama mješovite i stambene namjene.

4.2.2. Za gradnju novih te rekonstrukciju, dogradnju i nadogradnju postojećih osnovnih škola primjenjuju se sljedeći normativi:
- broj djece školske dobi određuje se s 10% od planiranog broja stanovnika;
- broj učionica određuje se tako da jedna učionica dolazi na 30 učenika;
- veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura 25-50 m^2 po učeniku, uzimajući u obzir lokalne uvjete;
- bruto površina građevine je oko 5,0 m^2 / učeniku;
- najveća tlocrtna izgrađenost građevne čestice može biti 40% za nove škole, i maksimalno do 50% za postojeće, a najmanje 30% površine treba biti uređeno kao zelenilo na prirodnom tlu.

Normativi za gradnju osnovnih škola primjenjuju se imajući u vidu da će se nastava u budućnosti organizirati u jednoj smjeni. Zbog toga je GUP-om određen veći broj lokacija s oznakom D koje se mogu namijeniti za gradnju osnovne škole.

4.2.3. Pri određivanju lokacija treba voditi računa o lakoj i sigurnoj dostupnosti učenika i osigurati im siguran pješački put do škole koji ne bi trebao biti prekidan jakim prometnicama. Ako to lokacija dopušta, uz osnovne škole će se uređivati i sportski tereni otvorenog tipa za rekreaciju stanovnika.

4.2.4. Na građevnoj čestici nove škole treba osigurati prostor za zgrade, potrebna sportska igrališta, sportsku dvoranu, prostore za odmor učenika te uređene zelene površine.
Nova građevina može biti visine do podrum, prizemlje, kat i potkrovlje.
Građevinska čestica škole treba biti ograđena.
Najveća visina ograde može biti do 2,0 m. Udaljenost građevine od susjedne čestice mora biti najmanje 5,0 m ali ne manje od pola visine.

4.2.5. Potrebe za parkiranjem za nove škole treba riješiti u pravilu na vlastitoj građevnoj čestici. Iznimno, ako to nije moguće, do 50% potrebnih parkirališnih mjesta se može predvidjeti na zasebnom parkiralištu ili na javno-prometnoj površini.
Na čestici treba predvidjeti smještaj posude za otpad.

4.2.6. Postojeće škole se može dograđivati i nadograđivati vodeći računa o zadovoljenju svih potreba učenika za cjelodnevnim boravkom, a naročito osiguranjem neophodnih vanjskih površina za igrališta i odmor.

4.3. Zajedničke odredbe

4.3.1. Odredbe točaka 4.1. i 4.2. se primjenjuju na cijelom području u obuhvatu GUP-a .

4.4. Srednje škole

4.4.0. Mogu se graditi u svim zonama javne i društvene namjene te u zonama mješovite i proizvodno-poslovne namjene.

4.4.1. Prigodom gradnje novih srednjih škola primjenjuju se sljedeći normativi:
- optimalni prostorni kapacitet srednjoškolske građevine je 840 učenika;
- veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura 20-40 m^2 po učeniku, uzimajući u obzir lokalne uvjete;
- na građevnoj čestici treba osigurati prostor za odmor na otvorenom;
- tlocrtna izgrađenost građevne čestice može biti do 40%;
- najmanje 30% površine građevne čestice treba biti uređeno kao zelenilo na prirodnom tlu;
- treba osigurati potrebna otvorena i zatvorena sportska igrališta.

4.4.2. Visina građevine može biti do podrum, prizemlje, kat i potkrovlje.
Ako se gradi ograda, visina joj može biti do 2,0 m.
Udaljenost građevine od susjedne međe mora biti najmanje pola visine građevine.

4.4.3. Postojeće škole se može dograđivati i nadograđivati. Izgrađenost čestica im može biti do 50%.
Tamo gdje to prostorni uvjeti omogućuju uređivat će se na istoj građevnoj čestici sportska igrališta i graditi dvorana.

4.4.4. Potrebe za parkiranjem treba riješiti u pravilu na vlastitoj građevnoj čestici. Iznimno, ako to nije moguće, do 50% potrebnih parkirališnih mjesta se može predvidjeti na zasebnom parkiralištu ili na javno-prometnoj površini.

4.4.5. Na čestici treba predvidjeti smještaj posude za otpad.

4.5. Veleučilište i znanstvene institucije

4.5.0. Građevine ove namjene mogu se graditi u svim zonama javne i društvene namjene i u zonama mješovite namjene.

4.5.1. Planom je predviđena mogućnost izgradnje, dogradnje i nadogradnje visokoškolskih i znanstvenih institucija na postojećim i novim lokacijama koje osim nastavnih sadržaja mogu uključivati i građevine za boravak studenata, stanovanje nastavnika, te druge prateće sadržaje.

4.5.2. Najveća izgrađenost građevne čestice može biti do 60%, a minimalno 30% treba biti zelenilo i vanjski sportski tereni.
Najveća visina građevina može biti do podrum, prizemlje i 8 katova.

4.5.3. Ako je postojeća tlocrtna izgrađenost veća od 60% kod rekonstrukcija se ne može povećavati.

4.5.4. Udaljenost građevine od susjedne međe mora biti najmanje 5,0 ali ne manje od pola visine.
Potrebe za parkiranjem treba riješiti u pravilu na vlastitoj građevnoj čestici. Iznimno, ako to nije moguće, do 50% potrebnih parkirališnih mjesta se može predvidjeti na zasebnom parkiralištu ili na javno-prometnoj površini.
Na čestici treba predvidjeti smještaj posude za otpad.

4.6. Građevine kulture

To su muzeji, knjižnice, izložbeni prostori, atelje i galerije, kino, kazalište, dvorane i druge građevine što služe djelatnostima u kulturi.

4.6.0. Mogu se graditi u svim zonama javne i društvene te mješovite namjene.

4.6.1. Građevine kulture gradit će se prema potrebama i na lokacijama usklađenima s planom korištenja i namjene prostora.
Kod gradnje novih građevina tlocrtna izgrađenost građevne čestice može biti do 60%, a najmanje 30% površine treba biti zelenilo na prirodnom tlu.
Visina građevine može biti do podrum, prizemlje, 4 kata i potkrovlje, ovisno o njenoj namjeni.

4.6.2. Iznimno kod dogradnje postojećih građevina na malim građevnim česticama, a dogradnja je nužna radi poboljšanja rada, izgrađenost građevne čestice može biti do 100%.

4.6.3. Potrebe za parkiranjem treba u pravilu zadovoljiti na vlastitoj čestici, a ako to nije moguće najviše 50% se može predvidjeti na posebnom parkiralištu ili javno prometnoj površini.

Mogu se graditi kao slobodnostojeće, poluugrađene, ili ugrađene građevine. Udaljenost od susjedne međe mora biti najmanje pola visine građevine.

4.7. Zdravstvena i socijalna skrb

4.7.0. Mogu se graditi u zonama javne i društvene te stambene i mješovite namjene.

4.7.1. Postojeće građevine proširivat će se i adaptirati u skladu s prostornim mogućnostima, a gradnja novih odredit će se prema potrebama, u skladu s posebnim standardima i na lokacijama usklađenima s planom korištenja i namjene prostora.

4.7.2. Kod gradnje novih građevina i dogradnje postojećih tlocrtna izgrađenost može biti do 60%, a najmanje 30% čestice mora biti zelenilo na prirodnom tlu. Visina im može biti podrum, prizemlje, 4 kata i potkrovlje. Udaljenost od ruba građevne čestice mora biti najmanje pola visine građevine.
Potrebe za parkiranjem treba riješiti na vlastitoj čestici.

4.7.3. Bolnici je omogućena dogradnja, nadogradnja i interpolacija novih građevina na postojećoj lokaciji.

4.8. Vjerske građevine

4.8.1. Postojeće vjerske građevine, koje su zaštićene kao kulturno dobro ili se nalaze unutar zaštićene povijesne cjeline, u svim zahvatima podliježu Zakonu o zaštiti kulturnih dobara i propozicijama koje odredi nadležna služba zaštite.
Ostale postojeće vjerske građevine proširivat će se i adaptirati u skladu s prostornim mogućnostima, a nove će se graditi prema potrebama i na lokacijama u skladu s planom korištenja i namjene prostora u zonama stambene, mješovite te društvene namjene.

4.8.2. Tlocrtna izgrađenost i visina novih građevina će se odrediti u skladu s potrebama i vrstom vjerske građevine.
Manje kapelice, križevi i sl. mogu se graditi u svim namjenama.

4.9. Drugi sadržaji društvenog interesa

4.9.1. Drugi sadržaji društvenog interesa (uprava, pravosuđe, udruge građana, političke stranke, turizam), planiraju se prema potrebama i u skladu s posebnim standardima i na lokacijama usklađenima s planom korištenja i namjene prostora, u pravilu u zonama javne i društvene, mješovite i gospodarske namjene.

4.9.2. Načini i uvjeti gradnje građevina iz točke 4.9.1 određeni su točkom 10. ove odluke.

4.9.3. Spomenici, spomen-obilježja i sl. mogu se graditi i na zelenim površinama, na trgovima i u zonama drugih namjena.

4.10. Zajedničke odredbe

4.10.1. Odredbe točaka 4.4. do 4.9. se ne primjenjuju ako je to u odredbama poglavlja 10. Oblici korištenja i način gradnje drugačije navedeno.

5. UVJETI I NAČIN GRADNJE SPORTSKO-REKREACIJSKIH GRAĐEVINA

5.1.1. One mogu biti igrališta na otvorenom, stadioni i zatvorene građevine (dvorane, bazeni klupske zgrade i sl.).

5.1.2. Kod otvorenih sportskih igrališta tlocrtna izgrađenost pod pratećim građevinama može biti do 10% površine građevne čestice.

5.1.3. Kod zatvorenih sportsko – rekreacijskih građevina tlocrtna izgrađenost može biti do 60% .

5.1.4. Za kapitalne sportske građevine (stadione, gradske bazene i gradske sportske dvorane) tlocrtna izgrađenost može biti do 80%.

5.1.5. Minimalno 30% površine građevne čestice treba biti zelenilo na prirodnom tlu, a kod onih za kapitalne građevine minimalno 10%.

5.1.6. Potrebe za parkiranjem treba riješiti na vlastitoj čestici ili na parkiralištu u neposrednoj blizini.

5.1.7. Visina gradnje ovisiti će o vrsti građevine i njenim oblikovnim obilježjima.

5.1.8. Ako se izvodi ograda njena visina može biti do 2 m, osim kod građevina gdje zbog posebnih propisa i mjera sigurnosti može biti i veća.

5.1.9. Visina pratećih građevina u ovim zonama može biti do podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje.

5.1.10. U zonama sporta i rekreacije mogu se graditi i sadržaji što upotpunjuju osnovnu namjenu (npr. ugostiteljstvo, smještajni kapaciteti, trgovine, poslovne i uslužne djelatnosti). Njihova ukupna bruto razvijena površina ne može biti veća od 50% ukupne BRP zatvorenih površina.

5.1.11. U zonama R4 mogu se graditi građevine u funkciji klubova (kajak, veslanje, yahting, ribiči itd.) vezanih uz vodu.
U sklopu građevine mogu biti ugostiteljski i poslovni prostori tvrtki vezanih uz plovne puteve.

6. UVJETI I NAČIN GRADNJE STAMBENIH GRAĐEVINA

6.1. Vrste stambenih građevina i uvjeti njihove gradnje

6.1.1. Stanovanje, kao osnovna gradska namjena, predviđa se u zonama stambene namjene – S i mješovite namjene – M. U nekima od drugih namjena stanovanje može biti zastupljeno iznimno kao prateći sadržaj.
U građevinama i na česticama uz osnovnu stambenu namjenu mogu biti i graditi se manje poslovne građevine za prateće sadržaje određene u odredbi 1.1.1.1., te pomoćne građevine.
Manje poslovne građevine graditi će se prema odredbama točke 6.4.

Stambene građevine izgrađuju se kao:

- Obiteljska kuća – građevina stambene namjene, s 1-3 stana, visine do podrum, prizemlje, kat i potkrovlje. Ukupna bruto razvijena površina svih građevina na građevnoj čestici obiteljske kuće je max. 400 m^2.
- Višeobiteljska građevina sa do 4 stana.
- Višestambena građevina:

Kod određivanja mogućnosti izgradnje pojedine vrste stambenih građevina u pojedinim prostorima grada primjenjuju se odredbe točke 10.

Način gradnje nove i zamjenske građevine određuje se prema veličini i obliku građevne čestice, u skladu s okolnom izgradnjom i točkom 10. ove odluke.

6.1.2. Na prostorima na kojima se mogu graditi stambene i stambeno poslovne građevine mora postojati sljedeća komunalna opremljenost zemljišta; pristupna ulica širine u pravilu 9 m, a min 7,0 m, osim u već izgrađenim dijelovima grada gdje može biti i manja, ili pristupni put, priključci na mrežu za opskrbu električnom energijom i vodom te priključak na mrežu odvodnje otpadnih voda.

Iznimno, obiteljske kuće mogu se graditi i uz nižu komunalnu opremljenost zemljišta, kao etapno rješenje, ali najmanje s pristupnom ulicom ili pristupnim putem, priključkom na mrežu za opskrbu električnom energijom, odvodnjom otpadnih voda u nepropusnu sabirnu jamu te opskrbu vodom prema mjesnim prilikama.

6.1.3. Na građevnoj čestici stambene namjene može se graditi samo jedna stambena građevina.

6.2. Način gradnje obiteljskih kuća i višeobiteljskih građevina

6.2.1. Ovisno o okolnom prostoru te stupnju i načinu njegove izgrađenosti određuju se uvjeti i način gradnje obiteljskih kuća i niskih stambenih građevina kao:

- Samostojeće građevine
  To su građevine koje sa svih strana imaju neizgrađen prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu). Udaljenost od susjednih građevnih čestica iznosi minimalno 3 m.
  Izuzetno, građevina može biti udaljena od jedne susjedne građevne čestice i manje ali ne manje od 1.0 m. U tom se slučaju na građevini ne smiju graditi otvori prema susjednoj građevnoj čestici.
- Poluugrađene (dvojne) građevine
  To su građevine koje su jednom stranom prislonjene uz među susjedne građevne čestice odnosno građevine uz čiju je jednu stranu moguća gradnja druge građevine. Na slobodnim stranama građevina mora biti udaljena od međe susjednih građevnih čestica najmanje 3 m.
  Najmanje 50% dubine građevine mora biti prislonjeno uz među susjedne građevne čestice.
- Građevine u nizu (ugrađene)
  To su građevine koje su s dvije strane prislonjene uz međe susjednih građevnih čestica. Najmanje 50% dubine građevine mora biti prislonjeno uz međe susjednih građevnih čestica. Iznimno, građevina može biti ugrađena na tri međe ako se radi o rekonstrukciji ili zamjenskoj gradnji i kod koje je to uvjetovano gradnjom na susjednim česticama.

6.2.2. Minimalna veličina nove građevne čestice određuje se:

- Za izgradnju građevina na slobodnostojeći način minimalne širine 16,0 m i minimalne dubine 22,0 m; udaljenost površine unutar koje se razvija tlocrt građevine ne može biti manja od 1,0 m od susjedne međe, ako se ne izvode otvori na zidu, odnosno 3,0 m ako se izvode otvori,
- Iznimno se može na udaljenosti od min. 1,0 m dio pročelja izvesti od staklene opeke i neprozirnog materijala ili fiksna ostakljenja neprozirnim staklom maksimalne veličine 60 x 60 cm.
- Za izgradnju poluugrađenih građevina minimalna širina građevne čestice je 12,0 m, a minimalna dubina 22,0 m, s udaljenošću do susjedne čestice min. 3,0 m.
- Za izgradnju građevina u nizu (ugrađeni) minimalna širina građevne čestice je 7,0 m, a minimalna dubina 25,0 m.

Izuzetno u već izgrađenim dijelovima grada omogućuje se gradnja u pojedinačnim interpolacijama i na građevnim česticama manjih širina i dubina. Ona ne može biti manja od 250 m^2.
Na postojećim građevnim česticama i kada su manje od prethodno navedenih moguća je rekonstrukcija i zamjena građevina poštujući odredbe o maksimalnom postotku izgrađenosti. Ako je postojeći veći može ga se zadržati.

6.2.3. Maksimalna veličina građevnih čestica može biti 2000 m^2 za građevine koje su samo stambene namjene. Za one koje su dio jedinstvene poslovno-stambene cjeline može biti i veća. To se ne odnosi na obiteljske kuće.
Maksimalna dubina građevne čestice nije određena, a formirati će se ovisno o potrebama.

Maksimalna ukupna tlocrtna izgrađenost građevne čestice sa svim građevinama iznosi najviše 40% za slobodnostojeće 50% za poluugrađene i 60% za ugrađene. Izuzetno, ako se radi o rekonstrukciji u gusto izgrađenim dijelovima s postojećom izgrađenošću koja je veća od planom predviđene, kod nove gradnje ju se može zadržati.

6.2.4. Horizontalni i vertikalni gabariti građevina, oblikovanje pročelja i krovišta, te upotrijebljeni građevinski materijali moraju biti usklađeni s okolnim građevinama i krajobrazom.

6.2.5. Krovišta se u pravilu predviđaju izvesti kosa, a nagib je definiran tehničkim normativima za određenu vrstu pokrova. Mogući su i drugi oblici krova, koji se skladno mogu uklopiti u okoliš.
U starim dijelovima naselja s vrijednom arhitekturom preporučuje se korištenje građevinskih elemenata karakterističnih za tu arhitekturu.

6.2.6. Teren oko zgrade, potporni zidovi, terase i sl., treba izvesti na način da se ne narušava izgled naselja, te da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina.

6.2.7. Maksimalna visina građevine od kote konačno uređenog terena na nižem dijelu do krovnog vijenca je: 6,0 m za prizemnicu, 9,0 m za katnicu i 12,0 m za dvokatnicu.

6.2.8. Između regulacijskog i građevinskog pravca kod obiteljskih kuća uređuje se predvrt u ulicama u kojima je to već prisutno i u novim stambenim dijelovima s gradnjom pretežno obiteljskih kuća. Tamo gdje se ne radi detaljniji plan, dubina predvrta je minimalno 5,0 m.

Kod interpolacija u izgrađenim područjima određuje se građevni pravac prema okolnoj postojećoj izgradnji. U zonama mješovite namjene građevine se mogu graditi na regulacijskoj liniji vodeći računa o osiguranju potrebne širine koridora ulice.

6.2.9. Ako je na postojećoj građevini uz među izveden svjetlarnik, prigodom gradnje nove građevine na susjednoj građevnoj čestici treba predvidjeti svjetlarnik na istom mjestu i najmanje istih dimenzija.

6.2.10. Terase, otvorena stubišta, balkoni, lođe, istaci i sl. ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne građevne čestice.

Iznimno, terasa se može graditi do međe susjedne građevne čestice, ali se tada na dijelu uz tu među mora izvesti zid visine 2,0 m.

6.2.11. Sve potrebe za parkiranjem treba riješiti na istoj građevnoj čestici uređenjem parkirališta ili gradnjom garaža ili prema odredbama točke 7.1.3.

6.2.12. Na građevnoj čestici treba odrediti i urediti prostore za smještaj posuda za otpad.
Na građevnoj se čestici mogu graditi: otvoreni bazen, tenisko igralište i sl., a koji se ne uračunavaju u izgrađenost građevne čestice.

6.2.13. Omogućuje se gradnja ograda u pravilu od živice, kamena, metala, betona, opeke ili drva. Visina ulične ograde je do 1,5 m.

Ograde između građevnih čestica su visine do 2,0 m, mjereno od niže kote konačno poravnatog terena.

6.2.14. Minimalno 20% površine građevne čestice mora biti ozelenjeno na prirodnom terenu.

6.3. Način gradnje višestambenih građevina

6.3.1. Višestambenim građevinama smatraju se građevine visine najmanje podrum, prizemlje, dva kata i potkrovlje do maksimalno podrum, prizemlje, osam katova i potkrovlje. Građevina može imati više podrumskih etaža.
Minimalna površina građevne čestice je 1000 m^2. Iznimno, ona može biti i manja ako je to određeno odredbama točke 10. Oblici korištenja i način gradnje za pojedine gradske prostore.
Krovišta mogu biti kosa, ravna ili zaobljena uz uvjet da se skladno uklope u okoliš.
Kod gradnje se treba pridržavati propisa o sprečavanju arhitektonskih barijera.
Minimalno 20% čestice treba biti ozelenjeno.

6.3.2. Mogu se graditi kao:

- Slobodnostojeće građevine
  To su građevine koje sa svih strana imaju neizgrađen prostor - vlastitu građevnu česticu ili sa svih strana imaju javni neizgrađeni prostor.
  Udaljenost zgrada od susjednih čestica ne može biti manja od pola visine građevine.
  Tlocrtna izgrađenost im može biti do 30%.
- Poluugrađene (dvojne) građevine
  To su građevine koje su jednom stranom prislonjene uz među susjedne građevne čestice odnosno građevine uz čiju je jednu stranu moguća gradnja druge građevine. Na slobodnoj strani građevina mora biti udaljena od međe susjedne građevne čestice najmanje pola visine građevine. Tlocrtna izgrađenost im može biti do 40%.
- Građevine u nizu (ugrađene)
  To su građevine koje su s dvije strane prislonjene uz međe susjednih građevnih čestica. Tlocrtna izgrađenost im može biti do 50%.

6.3.3. Građevna linija može biti uvučena u odnosu na regulacijsku, a može se i poklopiti s regulacijskom linijom kada to uvjetuje okolna izgradnja, ili je tako određeno detaljnijim planovima.

6.3.4. Sve potrebe za parkiranjem treba riješiti na istoj građevnoj čestici uređenjem parkirališta ili gradnjom garaža. Iznimno se može formirati zasebna čestica za garažu ili parkiralište za više vozila, u blizini građevine, u skladu s odredbama točke 7.1.3.
Na građevnoj čestici treba odrediti i urediti prostore za smještaj posuda za otpad.

6.3.5. Građevne čestice višestambenih građevina mogu biti ograđene.

6.4. Način gradnje pomoćnih i manjih poslovnih građevina

6.4.1. Na građevnim česticama stambenih građevina mogu se, osim građevine za stanovanje ili stambeno-poslovne građevine, graditi pomoćne građevine, (garaže, spremišta ogrjeva i druge pomoćne prostorije), manje poslovne građevine, a iznimno i nadstrešnice.
Pomoćna i manja poslovna građevina je građevina prizemne visine, uz mogućnost gradnje podruma i krovišta bez nadozida čija je površina uračunata u postotak izgrađenosti građevne čestice. Građevni pravac građevine je, u pravilu, iza građevnog pravca glavne građevine.

Nadstrešnica je namijenjena za natkrivanje parkirališta, terasa, stubišta, ulaznih prostora, otvorenih površina građevne čestice i sl., najveće ukupne površine 25 m^2 na građevnoj čestici, te se ne uračunava u BRP, ali se uračunava u izgrađenost građevne čestice (osim nadstrešnice nad ulazom u građevinu), a za njezin smještaj primjenjuju se pravila za pomoćne građevine.

6.4.2. Najmanja udaljenost pomoćnih i manjih poslovnih građevina od susjednih građevnih čestica mora biti:

- ako se grade kao samostojeće građevine – 1,0 m;
- ako se grade kao poluugrađene građevine moraju biti vatrobranim zidom smještene s jedne strane uz susjednu građevnu česticu, uz uvjet da je nagib krova prema pripadajućoj građevnoj čestici;
- ako se grade kao ugrađene moraju biti s dvije strane prislonjene vatrobranim zidom na susjedne građevne čestice i odijeljene, uz uvjet da nagib krova nije prema susjednim građevnim česticama. Izuzetno, a ovisno o okolnoj izgradnji, pomoćna građevina može biti ugrađena s tri strane.

Ako građevina ima otvore prema susjednoj građevnoj čestici, od međe te građevne čestice mora biti udaljena najmanje 3,0 m.

6.4.3. Manje poslovne građevine mogu se graditi samo na građevinskim česticama obiteljske izgradnje.

6.5. Uređivanje građevne čestice

6.5.1. Građevna čestica namijenjena pretežito stanovanju uređivat će se na tradicionalan način uređivanja okućnice, poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza, uz upotrebu autohtonog biljnog materijala. Na jednoj građevnoj čestici može se graditi jedna stambena građevina.

Terase i potporni zidovi grade se u skladu s reljefom i oblikovnim obilježjima dijela naselja.

Predvrtovi se hortikulturno uređuju visokim i niskim ukrasnim zelenilom.

Na građevnoj se čestici mogu graditi: otvoreni bazen, tenisko igralište i sl., a koji se ne uračunavaju u izgrađenost građevne čestice.

Omogućuje se gradnja ograda u pravilu od živice, kamena, metala, betona, opeke ili drva. Visina ulične ograde je do 1,5 m.
Ograde između građevnih čestica su visine do 2,0 m, mjereno od niže kote konačno poravnatog terena.

7. UVJETI UTVRĐIVANJA TRASA I POVRŠINA PROMETNE, TELEKOMUNIKACIJSKE I KOMUNALNE INFRASTRUKTURNE MREŽE

7.1. Prometna mreža

7.1.0. U kartografskom prikazu 3.1. PROMETNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA – PROMET, određeni su cestovni i željeznički koridori kao i željezničko-cestovna čvorišta.

7.1.1. Ulična mreža

7.1.1.1. Grad će se graditi i uređivati tako da bude pristupačan za sve građane bez obzira na dob i vrstu dodatne potrebe u kretanju.
U provedbi plana primjenjivati će se propisi, normativi i europska iskustva u svrhu eliminiranja postojećih i sprečavanja nastajanja novih urbanističko-arhitektonskih barijera.
Prioritetno će se osigurati pristup javnim građevinama, javnim površinama, sredstvima javnog prijevoza i sredstvima javnog komuniciranja.

Na području grada pratit će se stanje i predlagati mjere za povećanje sigurnosti sudionika u prometu što podrazumijeva preoblikovanje ulica, ugradnju fizičkih barijera, smanjenje dopuštene brzine vožnje u pojedinim ulicama i zonama i drugo.

Istražit će se mogućnosti uvođenja alternativnih načina javnog i individualnog prijevoza.

7.1.1.2. Generalnim urbanističkim planom predviđa se gradnja i uređivanje osnovne ulične mreže. Osnovna ulična mreža sastoji se od glavnih gradskih ulica, gradskih ulica, sabirnih ulica i ostalih ulica.

7.1.1.3. Ukupna širina koridora osnovne ulične mreže određivat će se u skladu s kartografskim prikazom 3.1.- Prometna i komunalna infrastrukturna mreža i prema tablici.

KATEGORIJA CESTOVNE PROMETNICE	ŠIRINA KORIDORA (m)	RAČUNSKA BRZINA (km/h)	RAZMAK KRIŽANJA (m)	RAZDJELNI POJAS (m)	PROMETNI TRAK (m)
Glavne gradske ulice	20-40	50	250-300	5,00	3,50 (min. 3,0)
Gradske ulice	15-20	40	150	-	3,50 (min. 3,00)
Sabirne ulice	12-15	30	80	-	3,00 (min. 2,75)
Ostale ulice	9-12	30	80	-	3,00 (min. 2,75)

7.1.1.4. Raspored površina unutar profila određivat će se na osnovi potreba i mogućnosti te smjernica sadržanih u poprečnim presjecima, a pridržavajući se važećih propisa.

U postupku izdavanja lokacijske dozvole mogu se proširiti površine planirane za gradnju ulica, posebno radi formiranja raskrižja, prilaza raskrižju, autobusnih ugibališta, posebnih traka za javni prijevoz, podzida, pokosa nasipa i slično.

7.1.1.5. Koridori rezervirani za nove ulice označeni u Karti 3.1. Prometna i komunalna infrastrukturna mreža su naznaka da u tom prostoru postoji potreba za uličnim povezivanjem, a trasa i križanje će detaljno biti istražena i definirana kroz detaljnije planove ili lokacijske dozvole.

Na području GUP-a sve površine u osnovnoj razini koridora cestovnih prometnica treba dimenzionirati na način i u širinama koje će omogućiti sigurno odvijanje prometa svih vrsta i u svim razdobljima i uvjetima.

7.1.1.6. Planom se određuju sljedeće širine koridora:

1. Za glavne gradske ulice: koridor je 20,0-40,0 m, u izgrađenim dijelovima može širina biti i 15,0 m., dok je za postojeće ta širina 15,0.
2. Za gradske ulice minimalna širina koridora je 15,0 m, a optimalna 20,0 m, dok za one u već izgrađenim dijelovima ta širina može biti 9,0 m.
3. Za sabirne ulice minimalna širina koridora je 12,0 m, a optimalna 15,0 m, dok je za one u postojećim izgrađenim prostorima ta širina 8,5 m.
4. Za ostale ulice minimalna širina koridora je 9,0 m, a optimalna 12,0 m. Iznimno u izgrađenim područjima širina može biti 7,0 m.

7.1.1.7. Postojeće ulice mogu iznimno imati koridor i uži od propisanog, ako se nalaze u povijesnoj jezgri, ili izgrađenoj sredini.

7.1.1.8. Kod gradnje glavnih gradskih i sabirnih ulica u pravilu će se u njima predvidjeti drvoredi.

7.1.1.9. Uz rub koridora svih ulica mogu se postavljati reklamni panoi prema odredbama Prostornog plana uređenja Grada Vukovara i posebne odluke Grada.

7.1.1.10. Širine kolnika trebaju biti u skladu s odredbama propisa. U pravilu širina prometnog traka za glavne gradske ulice i sabirne ulice iznosi 3,25 m (najmanje 3 m), a za gradske ulice 2,75 m. Za sabirne i ostale ulice kolnici ne mogu biti uži od 5,5 m za dvosmjerni, a 4,5 m za jednosmjerni promet.

7.1.1.11. Iznimno, i tamo gdje to zbog lokalnih prilika nije moguće ostvariti, širina kolnika može biti i uža.

Ukoliko lokalne prilike ne omogućavaju izvedbu kolnika i pješačkih hodnika u minimalnim širinama, kod ostalih ulica može se urediti jedinstvene pješačko-kolne površine. Kolno-pješačkom površinom se smatra komunikacija koja služi za pristup građevnim česticama, a nema odvojen kolnik od pločnika. One mogu imati minimalnu širinu od 5,5 m.

7.1.1.12. Pristupni putevi do građevnih čestica moraju biti široki min. 3,0 m i dužine najviše 50,0 m. Iznimno, postojeći se mogu zadržati i ako imaju manju širinu ili veću dužinu. Izravni prilaz s građevne čestice na javnu prometnu površinu ne može biti uži od 3,0 m.

7.1.1.13. Kod građevnih čestica uz križanja, ulaz treba odrediti s manje prometno opterećene ulice.

7.1.1.14. Kod ostalih ulica određeno je da najmanja udaljenost regulacijske linije ulice ne može biti manja od 4,5 m od osi kolnika, osim u već izgrađenim dijelovima grada s formiranim ulicama, gdje iznimno širina ulice može biti i manja, ali ne manje od 3,5 m obostrano od osi.
Slijepe ulice mogu biti dužine do 150 metara a na kraju moraju imati okretište za komunalna i druga vozila. Iznimno, već postojeće slijepe ulice koje su duže od 150 m mogu takve i ostati.

7.1.1.15. Iznimno se uz kolnik ulice može osigurati izgradnja nogostupa samo uz jednu njenu stranu. Ne može se dozvoliti izgradnja građevine i ograda te podizanje nasada koji bi sprečavali proširenje suviše uskih ulica, uklanjanje oštrih zavoja, odnosno koji bi zatvarali vidno polje i time ometali promet.

7.1.1.16. Raskrižja na osnovnoj uličnoj mreži su u pravilu u jednoj razini na udaljenosti od 80 m. Sva cestovna križanja izvedena u razini potrebno je urediti na način da se osiguraju zone preglednosti u svim privozima. Vrsta raskrižja odrediti će se lokacijskim dozvolama.

7.1.1.17. Uz koridore ulica mogu se graditi građevine za pružanje usluga sudionicima u prometu kao što su:
- benzinske postaje, s trgovačkim, ugostiteljskim smještajnim i servisnim sadržajima
- praonice vozila, servisi,
- javno parkiralište,
- kamionski i autobusni terminali i sl.

7.1.1.18. Kod izvedbe komunalne infrastrukture preporuča se pri određivanju položaja pojedinih instalacija pridržavati sljedećih pravila:
- kanalizaciju izvoditi ispod kolnika ili s drugim instalacijama ispod pločnika ili rubno unutar zelenog pojasa ceste;
- ako instalacije nije moguće smjestiti unutar građevne čestice ulice moguće je iznimno voditi rubno kroz dvorišta susjednih građevnih čestica;
- u slučaju kada se radi projekt razmještaja instalacija preporuča se kanalizaciju voditi ispod kolnika, koridore vodovoda i struje locirati s jedne, a koridore plinovoda i telekomunikacija s druge strane;
- međusobne horizontalne i visinske udaljenosti te dubina ukapanja odredit će se prema uvjetima komunalnih tvrtki i posebnim propisima.

7.1.1.19. U koridorima ulica mogu se graditi javna parkirališta u skladu s posebnim propisima. Ta parkirališta ne mogu se računati za zadovoljenje potreba stambenih, poslovnih i gospodarskih građevnih čestica što se nalaze uz njih. Moguće ih je koristiti za zadovoljenje parkirališnih potreba javnih, društvenih i sportsko-rekreacijskih sadržaja.

7.1.2. Prostori za kretanje pješaka

7.1.2.1. Za kretanje pješaka gradit će se i uređivati, osim pločnika, trgova i ulica, pješački putovi, pothodnici, nathodnici, stube i prečaci, te prolazi i šetališta.
Površine za kretanje pješaka moraju biti dovoljne širine, ne uže od 1,5 m.
Izuzetno zbog ograničenja postojećeg stanja mogu biti i uže ali ne manje od 1,2 m. Kad su površine za kretanje pješaka uže od 1,5 m u njih se ne smiju postavljati stupovi javne rasvjete niti bilo kakve druge prepreke koje otežavaju kretanje pješaka.
Iznimno, u području u kojem nije moguće osigurati propisanu širinu kolnika i pločnika, ulicu se može urediti kao kolno-pješačku površinu na kojoj pješak ima prednost u kretanju.
U raskrižju i na drugim mjestima gdje je predviđen prijelaz pješaka, biciklista i hendikepiranih osoba preko kolnika, trebaju biti ugrađeni upušteni rubnjaci ili izvedena rampa.
Na mjestima ugibališta javnog prijevoza za nesmetano i sigurno zadržavanje putnika treba izgraditi perone minimalne širine 2,0 m.

7.1.2.2. Na važnijim pješačkim smjerovima može se prelaz prometno opterećenijih ulica izvoditi denivelirano.

7.1.3. Parkirališta i garaže

7.1.3.1. Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (broj PGM) određuje se na 1000 m^2 bruto izgrađene površine ovisno o namjeni prostora u građevini:

namjena prostora	broj PGM/1000 m^2 BRP
stanovanje	11
trgovine	30
proizvodnja, skladišta i sl.	6
drugi poslovni sadržaji	15
ugostiteljstvo	40
fakulteti i znanstvene ustanove	10

Po jedno parkirališno-garažno mjesto treba osigurati i:

- na 3-8 zaposlenih u većoj radnoj smjeni za pretežito proizvodnu gospodarsku namjenu, skladišta i sl.,
- na 3-6 kreveta ili soba za hotele, motele i sl., odnosno prema kategoriji;
- na 20 sjedećih mjesta i 1 stajanka za autobuse na 500 sjedećih mjesta za sportske dvorane i sportska igrališta,
- na 20 sjedećih mjesta za kazališta, koncertne dvorane, kina i sl.,
- na 4-12 sjedećih mjesta za ugostiteljsku namjenu,
- na 1 učionicu ili 1 grupu djece za školske i predškolske ustanove,
- na 5 kreveta ili 4 zaposlena u smjeni za zdravstvene (bolnice, domovi zdravlja, poliklinike, ambulante) i socijalne ustanove,
- na 4-20 sjedećih mjesta za vjerske građevine i
- na 3 zaposlena za prateće sadržaje.

U bruto izgrađenu površinu za izračun PGM-a ne uračunavaju se garaže i skloništa.

Za zadovoljenje stambenih potreba treba osigurati minimalno 1,0 PGM / stan.

7.1.3.2. Pri određivanju parkirališnih potreba za građevine ili grupe građevina s različitim sadržajima može se predvidjeti isto parkiralište za različite vrste i namjene građevina, ako se koriste u različito vrijeme na način da se ukupne potrebe mogu smanjiti do najviše 30%.

7.1.3.3. Od ukupnog broja parkirališnih mjesta na javnim parkiralištima, najmanje 5% mora biti osigurano za vozila invalida. Na parkiralištima s manje od 20 mjesta koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, trgovinu dnevne opskrbe, poštu, restoran i predškolsku ustanovu mora biti osigurano najmanje jedno parkirališno mjesto za vozilo invalida.

7.1.3.4. Novu gradnju treba nastojati uskladiti s mogućnostima smještaja vozila na građevnoj čestici.
Ako na nekoj lokaciji nije moguće izgraditi odgovarajući broj PGM-a može se dio parkirališno-garažnih mjesta izvesti na drugoj lokaciji u blizini građevne čestice.

7.1.3.5. Posebnom gradskom odlukom može se predvidjeti i drugačiji način poput mogućnosti uplate za nedostajući broj parkirališno-garažnih mjesta. Tom odlukom će se odrediti dijelovi grada u kojima se za nedostajući broj PGM može izvršiti uplatu te koji dio potreba se na taj način može zadovoljiti.

7.1.3.6. Do donošenja Odluke iz točke 7.1.3.5. primjenjivati će se odredbe točke 7.1.3.4.

7.1.3.7. Postojeće garaže i parkirališta mogu se prenamijeniti za druge sadržaje, samo izuzetno uz osiguranje alternativnog smještaja vozila na građevnoj čestici odnosno u garaži ili parkiralištu u neposrednoj blizini.

7.1.3.8. Planom je omogućena gradnja javnih parkirališta i garaža, na lokacijama gdje se za to ukaže potreba.

7.1.4. Biciklističke staze

7.1.4.1. Radi omogućavanja prometa biciklima gradit će se za biciklističke staze i trake i to odvojeno od ulica, kao zasebna površina unutar profila ulice ili kao, prometnom signalizacijom, obilježeni dio kolnika ili pješačke staze.

7.1.4.2. Najmanja širina biciklističke staze ili trake za jedan smjer vožnje je 1,0 m, a za dvosmjerni promet 2,0 m Ukoliko je biciklistička staza ili traka neposredno uz kolnik dodaje se zaštitna širina od 0,75 m. Iznimno zaštitna širina nije obavezna ako je u ulici trajno ograničena brzina kretanja motornih vozila na 30 km/h.

7.1.4.3. Uzdužni nagib staza ne može biti veći od 8%.

7.1.5. Autobusni promet

7.1.5.1. Za razvoj autobusnog, međunarodnog, međumjesnog, prigradskog kao i javnog gradskog prometa određena je lokacija autobusnog kolodvora.

Kolni pristup kolodvoru osiguran je preko glavnih gradskih prometnica bez prolaska kroz centralno gradsko područje.

7.1.5.2. Gradski i prigradski autobusni prijevoz treba u pravilu voditi po trasama glavnih gradskih ili gradskih ulica. Na mjestima autobusnih stajališta u pravilu se izvode ugibališta širine 3,0 m, peroni minimalne širine 2,0 m, nadstrešnice i odgovarajuća komunalna oprema te osigurana osvijetljenost.

7.1.6. Željeznički promet

7.1.6.1. Planira se modernizacija željezničkog čvora i dogradnja dijelova željezničke mreže te osposobljavanje željeznice za daljnje uključivanje u sustav javnoga gradskog i prigradskog prijevoza putnika.
Planirani koridori omogućuju zadržavanje postojećih niveleta pruga.

7.1.6.2. Do gradnje višenamjenskog kanala Dunav – Sava zadržavaju se svi postojeći koridori željezničkih pruga uz osiguranje osnovnih tehničkih zahtjeva za povećanje nivoa usluge i sigurnosti odvijanja prometa.

7.1.6.3. Koridori željezničkih pruga planirani su:

M 601 – (MP 14/II 210):	Vinkovci – Vukovar – Borovo Naselje – Vukovar (skraćeno Vinkovci – Vukovar).
R 104 – (MP 14):	Vukovar – Borovo Naselje – Dalj – Erdut – Državna granica – (Bogojevo).
L 213 – (II 210);	Vukovar – Stari Vukovar duljine 5,691 km.

7.1.6.4. Za funkcioniranje željezničkog čvora u cjelini planirano je obnoviti prugu do stanice Stari Vukovar.

7.1.6.5. Na pojedinim mjestima križanja željezničke pruge s cestovnim prometnicama izvest će se denivelirane prijelaze za sve sudionike u prometu. Način rješenja pojedinih prijelaza označena su na grafičkom prikazu 3.1., s tim da je moguća denivelacija i drugih prijelaza ukoliko se pokaže kroz projektno-tehničku dokumentaciju da za to postoje prostorne mogućnosti.

7.1.6.6. Za razvoj putničkog prometa osim proširenja uređenja putničkog kolodvora predviđena su odgovarajuća stajališta.
Stajališta u funkciji javnoga gradskog prijevoza putnika mogu se, prema potrebi, graditi i na lokacijama koje nisu označene u kartografskom prikazu, ako to pridonosi poboljšanju javnog prijevoza.

7.1.6.7. Kod rekonstrukcije pruga treba osigurati koridore za jednokolosiječne pruge u širini od 20,0 m.

7.1.6.8. Industrijski kolosijeci mogu se graditi na svim površinama gospodarske namjene, ako se ukaže potreba.

7.1.6.9. Cestovni i pješački prijelazi željezničke pruge određeni su prema zakonskim odredbama tako da razmak između dva cestovna prijelaza ne smije biti manji od:

- 1500 (1000 za postojeće) m na pruzi M 601
- 1000 (700 za postojeće) m na R 104 i L 213

Na prugama II reda razmak između dva cestovna prijelaza može biti i manji, kada je to bitan preduvjet za rješavanje prometne i prostorno-razvojne problematike u građevinskom području naselja.
Razmak između dva pješačka prijelaza ne smije biti manji od:

- 350 m na pruzi I. reda
- 200 m na pruzi II. reda.

7.1.7. Telekomunikacijska mreža

7.1.7.1. Planom su osigurani uvjeti za rekonstrukciju i gradnju distributivne telekomunikacijske kanalizacije, gradnju nove mreže sa sinkronim prijenosnim modom i širokopojasne kabelske telekomunikacijske mreže te svjetlovodne mreže radi optimalne pokrivenosti prostora i potrebnog broja priključaka u svim područjima.
Prostori za gradnju poštanskih središta i ureda odredit će se detaljnom prostornom dokumentacijom.
Omogućuje se gradnja mreže telefonskih govornica.

7.1.7.2. Za telekomunikacijsku mrežu osigurane su mogućnosti razvoja gradnjom radijskih i TV stupova u i izvan građevinskih područja. Pri lociranju treba voditi računa o tome da se poštuju osobitosti naselja i predjela u kojem se postavljaju.

7.1.7.3. Pri koncipiranju mreže RTV odašiljača ili pretvarača treba težiti većem broju korisnika na zajedničkom stupu. Potrebno je ishoditi suglasnost konzervatorskog odjela u slučaju gradnje u povijesnom središtu grada. Na zaštićenim objektima kulturno-spomeničke baštine nije moguće graditi ove uređaje.

7.1.7.4. Vodove sustava telekomunikacija treba polagati kabelski ili kao distributivnu kanalizaciju u prvom podzemnom sloju koridora javnih prometnih površina.
Pri polaganju kabela treba, ako je to moguće, izbjegavati površine kolnika te koristiti pješačke hodnike, razdjelne pojase zelenila i sl. Minimalna širina telekomunikacijskih pojasa je 1,0 m.

Pri paralelnom vođenju te na mjestima križanja s drugim vrstama vodova komunalne infrastrukture obavezno je poštivati minimalne razmake u situativnom i visinskom smislu odnosno vrijednosti određene propisima.

7.1.7.5. Telekomunikacijska postrojenja treba locirati u blizini prometnih koridora kako bi na njih bio osiguran jednostavan i neposredan priključak.
Posebnim uvjetima građenja koncesionara biti će određeni svi detalji polaganja pojasa telekomunikacijskih uređaja za prijenos kao i uvjeti priključenja.

Križanje trase s drugim podzemnim vodovima previdjeti 0,5 m ispod vodova HT-a, a paralelno vođenje na minimalnom odstojanju od 1 m.
Stupovi odašiljača mogu se graditi izvan zaštićenih i izvan prostora guste stambene izgradnje uz prethodno pribavljanje posebnih uvjeta Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture.

Prilikom polaganja kabela telekomunikacija ili distributivne kanalizacije treba se pridržavati Pravilnika o tehničkim uvjetima gradnje i u uporabe telekomunikacijske infrastrukture.

Koridori telekomunikacijske mreže mogu se koristiti i za kabelsku TV mrežu.

7.2. Komunalna infrastrukturna mreža

7.2.0. U Generalnom urbanističkom planu određeno je da se u pojedinim prostorima i na pojedinim građevnim česticama omoguće gradnja i uređivanje građevina komunalne infrastrukture:

- građevine i uređaji za opskrbu vodom;
- građevine i uređaji za odvodnju voda;
- građevine za opskrbu energijom;
- građevine za gospodarenje otpadom.

7.2.1. Građevine i uređaji za opskrbu vodom

7.2.1.1. Opskrba vodom omogućuje se iz:

- vodozahvata na desnoj obali Dunava, (Q = 35 l/s)
- vodocrpilišta Cerić (Q = 280 l/s)

7.2.1.2. Za poboljšanje vodoopskrbnog sustava grada planirana je:

- dovršenje postrojenja za obradu vode,
- koristiti postojeće crpne stanice Mitnica (260 m^2/h, H = 32 m),
- nastaviti radove na proširenju vodocrpilišta "Bartolovec" i "Vinokovščak", Stari Vukovar (192 m^3/h, H = max. 66 n), Prvomajska /83 m^3/h, H = max. = 29 n)
- graditi novi rezervoarski prostor (3000 m^2 uz Bogdanovačku ul. i Radničku ul.),

Formiranu mrežu vodoopskrbe grada dovršiti će se u dijelovima gdje nije izvedena, a planski razvoj pojedinih gradskih područja pratiti će se s novom vodoopskrbnom mrežom koju treba izvoditi u koridorima planiranih gradskih ulica i prometnica.
Prostori u okolici vodocrpilišta zaštićuju se određivanjem posebnih područja (zona) zaštite (vodocrpilište, uže vodozaštitno područje, šire vodozaštitno područje), s tim da se istodobno određuju režimi zaštite koji se moraju provoditi na tim područjima u pogledu gradnje, uređivanja i korištenja građevina, načina odvodnje otpadnih voda, obrade tla i primjene agrotehničkih mjera te posebnih mjera u izboru i načinu korištenja opreme.

7.2.1.3. Područja zaštite i režimi korištenja tih površina određuju se posebnim odlukama o vodozaštitnim područjima, a do njihovog donošenja primjenjivat će se odredbe Pravilnika.

7.2.2. Građevine i uređaji za odvodnju voda

7.2.2.1. Gradnja mješovitog sustava za odvodnju otpadnih, oborinskih i drugih voda na području grada Vukovara omogućuje se tako da se odabere jedna od 4 varijante rješenja lokacije uređaja za pročišćavanje:
To su:

- Varijanta 1: Dva odvojena sustava odvodnje: sustav Borovo Naselje i sustav Vukovar, s vlastitim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda na pozicijama 1 i 2,
- Varijanta 2: Jedinstveni sustav određuje se izgradnjom jednog uređaja za pročišćavanje te tlačno-gravitacijskim cjevovodima od crpnih stanica Borovo 1 i Budžak 1,
- Varijanta 3: Rješenje iz varijante 2, ali je lokacija uređaja za pročišćavanje na drugoj lokaciji,
- Varijanta 4: Rješenje iz varijante 2, uređaj za pročišćavanje je nizvodno od Vučedola.

7.2.2.2. Planom su predviđene trase kolektora i sekundarni cjevovodi te odgovarajuće građevina (preljevne i razdjelne građevine, crpne stanice, retencijski bazeni, ispusti).
Otpadne vode iz industrijskih kompleksa moraju se prethodno pročistiti, odnosno dokazati da svojom agresivnošću ne utječu na zagađenje čovjekova okoliša;

- da se otpadne vode, prije upuštanja u recipijent, pročišćavaju na centralnom uređaju za pročišćavanje na postojećoj lokaciji,
- da se svi kanali za odvodnju otpadnih voda grade kao zatvoreni.

Na mjestima preopterećenosti postojeće kanalizacije omogućava se dogradnja kišnih preljeva.

7.2.2.3. Funkcionalno je sustav odvodnje podijeljen na dvije cjeline koje dijeli planska trasa višenamjenskog kanala Dunav-Sava.
Sjeverozapadni dio je odvodnje Borova Naselja.
Preko preljevnih građevina se višak oborinskih voda preko obalnih ispusta neposredno upušta u rijeku Dunav i Bobotski kanal odnosno rijeku Vuku. Osim kišnih preljeva predviđena je izgradnja više crpnih stanica koje će tlačnim cjevovodima transportirati prikupljene oborinske i otpadne vode do najbližih gravitacijskih cjevovoda.

Planirani su retencijski bazeni Borovo 1 i Budžak 1. U njima je predviđeno sakupljanje svih otpadnih voda prethodno rasterećenih od oborinskih voda preko kišnih preljevnih građevina. Precrpljivanjem u crpnim stanicama Borovo 1 i Budžak 1, otpadne vode biti će transportirane tlačnim cjevovodima do uređaja za pročišćavanje.

7.2.2.4. Jugoistočni dio je sustav javne odvodnje Vukovar. Sastavljen je iz tri cjeline: Lužac, Vukovar sjever i Vukovar jug.
Na mješoviti sustav javne odvodnje Vukovar predviđeno je priključenje i podsustava javne odvodnje općine Borovo i naselja Bršadin i naselja Lipovača.

7.2.2.5. Otpadna voda što će na završetku procesa prikupljanja biti transportirana do uređaja za pročišćavanje otpadne vode, biti će poslije odgovarajućeg tehnološkog procesa pročišćavanja, preko obalnog ispusta upuštena u rijeku Dunav.

7.2.3. Građevine za opskrbu energijom

7.2.3.1. Elektroenergetski sustav

7.2.3.1.1. Opskrba grada Vukovara električnom energijom osigurat će se iz prijenosnoga elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske, preko postojeće TS 40 V/220/110 kV Ernestinovo. Planirano je zadržavanje postojeće TS Vukovar 1 te izgradnja još jednog postrojenja iste naponske razine, TS Vukovar 2. Postrojenje je planirano izgraditi uz postojeće srednjenaponsko postrojenje TS Vukovar 3 naponske razine 35/10(20) kV.

7.2.3.1.2. Preko tri dalekovoda D 110 kV postojeće visokonaponsko postrojenje TS Vukovar 1 uključeno je u elektroenergetski sustav Republike i povezano s postrojenjima u Ernestinovu, Vinkovcima i Nijemcima. Uz ove dalekovode su planirani novi iste naponske razine u postojećim koridorima. Preko jednostrukog dalekovoda D 100 kV osigurati će se povezivanje između TS Vukovar 1 i planirane termoelektrane TE Dalj.
Drugi je dvostruki dalekovod D 2 x 110 kV, a povezati će TS Vukovar 1 s planskim TS Vukovar 2 i postojećim TS Nijemci odnosno međusobno TS Vukovar 2 i TS Nijemci.

7.2.3.1.3. Građevine dalekovoda ne formiraju svoju građevnu česticu, a prostor ispod dalekovoda može se koristiti i u druge namjene u skladu s Pravilnikom o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova.

7.2.3.1.4. Distribucija električne energije do postojećih i planiranih sadržaja vršit će se na 10 kV i 20 kV naponskom nivou. Za njih su predviđena napajanja iz TS 110/35/20/10 kV. Napajanje do novih potrošača vršit će se 10(20) kV kabelima a sve u skladu sa zahtijevanom snagom. Lokacije budućih trafostanica 10(20)/0,4 kV i trase 10(20) kV kabela osigurat će se prilikom izdavanja lokacijskih dozvola.

7.2.3.1.5. Niskonaponska mreža će se graditi podzemnim kabelima.

7.2.3.1.6. Javna rasvjeta će se izvoditi kao samostalna, izvedena na zasebnim stupovima, na pročeljima zgrada ili dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže, na javno-prometnim površinama.

7.2.3.2. Plinoopskrba

7.2.3.2.1. Plinoopskrba grada je iz mjerno-regulacijska stanica MRS Vukovar koja je izvan granica GUP-a neposredno uz Lužac. Do nje je položen magistralni visokotlačni plinovod 50 bara iz pravca Slavonskog Broda i Negoslavaca.

U postrojenju MRS Vukovar vrši se redukcija radnog tlaka tako da je postojeća i planska mreža cjevovoda srednjetlačna (1-4 bara). Situativno, pojasi moraju biti položeni u skladu s uvjetima za provođenje mjera zaštite od požara i uz poštivanje, ovisno o tlaku, obaveznih udaljenosti od fiksnih građevina i drugih vrsta komunalne infrastrukture pri paralelnom vođenju odnosno visinskim prijelazima.
Nastavit će se postupna rekonstrukcija i zamjena postojećih čeličnih i PVC plinovoda i plinskih priključaka.

7.2.3.2.2. Osnovni cjevovodi su profila d 225 mm. Planirana su dva nova magistralna plinovoda: - 13, 14.

7.2.3.2.3. Osiguran je koridor za nastavak gradnje primarnih i sekundarnih plinovoda 225, 160 i 110 mm..

7.2.3.2.4. Minimalni svijetli razmak između plinske cijevi i ostalih građevina komunalne infrastrukture je jedan metar. Vertikalni razmak s ostalim komunalnim instalacijama kod križanja određen je s min. 0,5 m, uz obvezu zaštite polucijevi na plinovodu.

Dubina rova za polaganje plinske cijevi mora biti tolika da se izvede adekvatna pješčana posteljica te da nadsloj iznad cijevi bude minimalno 0,8 metara. U slučaju manjeg nadsloja potrebno je izvesti zaštitu cijevi. Prijelazi plinovoda ispod prometnica, vodotoka ili željezničkih pruga izvode se obavezno u zaštitnim cijevima.

7.2.3.2.5. Dopunske izvore energije moguće je osigurati upotrebom geotermalne energije i optimalnom orijentacijom i izvedbom građevina radi pasivnog korištenja sunčeve energije, a može se koristiti i male elektrane na vodi te druge dopunske izvore energije.

7.2.3.3. Toplinarstvo

7.2.3.3.1. Planirano je zadržavanje postojećih međusobno odvojenih sustava za opskrbu toplinskom energijom. Najveći su u Borovu Naselju i na Olajnici, a manji i toplinskom energijom opskrbljuju samo po nekoliko objekata.

7.2.3.3.2. Na Olajnici će se graditi nova toplana.

7.2.3.3.3. Planiran je nastavak zamjene vrelovoda koji su znatno oštećeni korozijom uslijed višegodišnjeg nefunkcioniranja te uslijed ratnih djelovanja.

7.2.3.3.4. Planom je omogućena ugradnja i etažnih sustava grijanja za koje je kao pogonska energija predviđen prvenstveno prirodni plin odnosno gdje to nije moguće, električna energija.

Kod građevina mješovite, poslovne, proizvodne, informatičke i drugih namjena racionalna je ugradnja apsorpcijskih sustava. Ovi sustavi su dvojake funkcije budući osim zagrijavanja imaju i mogućnost rashlađivanja prostora. Kao pogonsku energiju apsorpcijski ogrjevni/rashladni uređaji koriste toplinu stvorenu korištenjem vruće vode, pare, solarnih panela, prirodnog plina, biomase, nafte i sl.

7.3. Građevine za gospodarenje otpadom

7.3.1. Rješenje zbrinjavanja komunalnog otpada je određeno Prostornim planom uređenja Grada Vukovara.

Na području unutar granica Generalnog urbanističkog plana grada Vukovara će se organizirati prikupljanje i odvoz otpada na za to određenu lokaciju.

7.4. Benzinske postaje

7.4.1. Generalnim urbanističkim planom određeno je da se omogućuje rekonstrukcija postojećih i gradnja novih benzinskih postaja s manjim pratećim sadržajima u funkciji cestovnog prometa (trgovina opreme, pića i novina i sl. te manji caffe bar i manja praonica vozila) tako da se osigura:

- zaštita okoliša uređenjem zelenila najmanje 20% građevne čestice,
- da objekt bude veličinom i smještajem prilagođen okolnom prostoru, s izgrađenih najviše 30% čestice,
- zadovoljenje svih potreba za parkiranjem na vlastitoj građevnoj čestici.

Benzinske postaje u gospodarskim zonama mogu imati i druge prateće sadržaje u funkciji cestovnog prometa kao što su praonice, auto servisi i slično.

Odredbe ove odluke koje se odnose na gradnju benzinskih postaja primjenjuju se i za gradnju plinskih postaja za opskrbu motornih vozila.

Lociranjem benzinskih postaja ne smije se pogoršati uvjete stanovanja u okolnom prostoru ni narušiti slika grada u vrijednim povijesnim i prirodnim prostorima.

8. UVJETI UREĐENJA POSEBNO VRIJEDNIH I/ILI OSJETLJIVIH PODRUČJA I CJELINA

8.1. Posebno vrijedna područja i cjeline

8.1.0. Generalnim urbanističkim planom, radi zaštite i očuvanja okoliša, utvrđena su posebno vrijedna i osjetljiva područja i cjeline i to: dijelovi prirode, šume, vode i njihove obale, posebno vrijedna izgrađena područja te su određeni uvjeti i mjere njihove zaštite.

8.1.1. Posebno vrijedna područja prirode

8.1.1.1. Osim zaštićenih prostora: park-šume, spomenici prirode i spomenici parkovne arhitekture i drugi vrijedni prostori uređuju se i danas nezaštićene šume uz Dunav na lijevoj obali, te šume uz Vuku – kao posebna krajobrazna vrijednost.
Zaštićeni prostori će se uređivati u skladu s kategorijom zaštite.
Prostore koje se predlaže zaštititi treba do provođenja postupka zaštite održavati od devastacija.
Druge prostore koji predstavljaju posebno vrijedna područja treba uređivati tako da se omogući njihovo korištenje prvenstveno u funkciji odmora i rekreacije.

8.1.1.2. Šume se ne može krčiti radi izgradnje, već ih treba očuvati zajedno s livadama uz njihove rubove. Krajobraz uz vodotoke treba očuvati u prirodnom obliku (sprudovi, živice, grmlje, pojedinačna stabla, šumarci), a uz njih je moguće predvidjeti šetne, biciklističke i staze za jahanje.
Prilikom izvođenja radova tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka u cilju kontroliranog i neškodljivog protoka voda, dozvoljava se uklanjanje priobalne vegetacije uz vodotok.

8.1.1.3. Planom se kao posebne prirodne vrijednosti predlaže zaštititi:

- priobalje Dunava na lijevoj obali,
- Šume uz Vuku – Adica
- prostor starog korita uz Vuku kao značajni krajobraz.

8.1.1.4. Za svaku intervenciju i zahvat na zaštićenoj prirodnoj vrijednosti potrebno je sukladno Zakonu o zaštiti prirode tražiti dopuštenje od nadležnih službi uključivo i službu za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Županije.

8.1.1.5. Na vodotocima nije potrebno vršiti značajnije radove osim redovitog tehničkog i gospodarskog održavanja. I u tom slučaju treba izbjegavati kruta tehnička rješenja, te uspostavljati što skladniji odnos voda, obala i obalnog krajobraza. Njeno uklanjanje je moguće samo radi neophodnih radova održavanja vodotoka.
Nije dopušteno zagađenje voda. Treba očuvati zadovoljavajuću kakvoću vode, radi opstanka pripadajućih vrsta. U tu svrhu se planira štititi koridor priobalne vegetacije koja će omogućiti održavanje kakvoće vode, raznolikost vrsta i ekološku stabilnost krajobraza.

8.1.1.6. Za gradnju u prostoru u širini od 50 m od ruba šume treba, u postupku ishođenja lokacijske dozvole, zatražiti posebne uvjete Hrvatskih šuma.

8.1.2. Vode i vodno dobro

8.1.2.1. Površine kanala Dunava, Vuke i njenih rukavaca održavat će se i uređivati tako da se održe režim i propisana kvaliteta voda, prema kategorizaciji površinskih voda.
Svi se pretežito uređuju krajobrazno uz očuvanje prirodnih elemenata voda i okoline.

8.1.3. Posebno vrijedna izgrađena područja

8.1.3.1. U posebno vrijednim izgrađenim područjima prigodom gradnje mora se voditi računa o povijesnim, umjetničkim i ambijentalnim vrijednostima značajnih građevina i prostora, važnima za prepoznavanje pojedinih predjela grada. To je povijesna jezgra, šume zaštićene i evidentirane građevine i prostori.

8.2. Posebno osjetljiva područja i cjeline

8.2.1. Posebno osjetljiva područja i cjeline na kojima je ugrožen okoliš su:

- prostori u kojima je zagađen zrak;

- prostori u kojima je povećana buka (središnji gradski prostor, potezi uz značajnije cestovne prometnice i željezničku prugu, luku i uz djelatnosti koje su izvor buke);
- prostori u kojima je ugroženo tlo (od upotrebe umjetnih gnojiva, zbog zagađivanja tla i voda iz nepropisno izvedenih septičkih i sabirnih jama, nepostojanja građevina i uređaja za odvodnju otpadnih voda, deponiranja otpada i sl.);
- vodotoci;
- podzemne vode;
- prostori i građevine u kojima se obavljaju djelatnosti što povećavaju opasnost od eksplozije, požara i zagađivanja podzemnih voda, tla i zraka;

Na posebno osjetljivim područjima i cjelinama treba osigurati i provoditi propisane mjere zaštite okoliša.

8.2.2. Zaštita voda na području Grada Vukovara će se provoditi sljedećim mjerama:

- kontrolna plovidba Dunavom radi sprečavanja onečišćenja rijeke od ispuštanja tvari iz brodova što bi ju mogle zagaditi;
- izgradnjom vodonepropusnog sustava mješovite odvodnje oborinskih i otpadnih voda.
- odvodnjom oborinske vode sa svih prometnih površina preko slivnika s taložnicama.

Radi zaštite vodotoka potrebno je uvesti kontrolu svih ulaznih tokova i inventarizirati zagađivače, posebno one kod kojih postoji mogućnost unošenja ili odlaganja opasnih tvari.

8.2.3. U svrhu zaštite vodonosnog područja zona sanitarne zaštite vodozahvata i radi smanjenja rizika onečišćenja podzemne vode od teško razgradivih kemijskih i radioaktivnih tvari, na prostoru u obuhvatu GUP-a izričito je zabranjeno bilo kakovo ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda, građenje kemijskih industrijskih postrojenja i građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda.

8.2.4. Prostor lijeve obale Dunava predstavlja osobito vrijedan prostor. Kod njegovog uređenja treba težiti očuvanju cjelovitog priobalnog krajobraza i njegovih izvornih obilježja, a korištenje u rekreativne svrhe.

8.2.5. Posebnu prirodnu vrijednost predstavljaju zaštićene i ugrožene biljne i životinjske vrste. Treba čuvati njihova staništa.

8.3. Sigurnosne zone oko vojnih lokacija

8.3.1. **Zona posebne namjene – zona zabranjene izgradnje**

Potpuna zabrana bilo kakve izgradnje, osim objekata za potrebe obrane.

Zona ograničene gradnje

Postupanje u sigurnosnoj zoni vojnih lokacija – ZONA OGRANIČENE GRADNJE za vojarnu u Vukovaru:

1. Zabrana izgradnje objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks (objekti viši od P+1) i time predstavljaju fizičku zapreku koja bi ometala rad vojnih uređaja. Zabrana izgradnje skladišta goriva i opasnih tvari, te ostalih sličnih objekata koji bi mogli negativno utjecati na sigurnost vojnog kompleksa.
2. Zabrana izgradnje industrijskih i energetskih objekata, dalekovoda, antena, raznih objekata metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih objekata koji emitiranjem elektroenergetskih valova ili na drugi način ometaju rad vojnih uređaja, ugrožavaju sigurnost i tajnost vojnog kompleksa ili predstavljaju "unosan cilj" napada.
3. Uz vojarnu osigurani nesmetani prolaz min. 10,00 metara koji će se regulirati provedbenim planovima ili urbanističkim projektima.
4. Postojeća stambena naselja i objekti ranije izgrađeni u ovoj zoni, mogu se proširivati i dograđivati, zavisno od konkretnih uvjeta ali tako da njihova namjena nije protivna toč. 1. i 2. definicije ove zaštitne zone.
5. Za izgradnju bilo koje vrste objekata u ovoj zoni obavezna je suglasnost MORH-a.

9. MJERE OČUVANJA I ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I NEPOKRETNE KULTURNE BAŠTINE

9.1. Mjere očuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti

9.1.1. Na području GUP-a na temelju Zakona o zaštiti prirode od zaštićenih prirodnih vrijednosti je mali dio posebnog rezervata šumske vegetacije "Vukovarska i Dunavska ada". To je otočić "Daka" površine 0,86 ha.

9.1.2. Krajobrazne cjeline i prirodne vrijednosti čuvat će se i štititi osobito:
- njegovanjem specifičnosti prostornih cjelina – krajobrazno vrijednih makroprostora i karakterističnih slika prostora uvjetovanih prirodnim obilježjima i kulturno – povijesnim nasljeđem, očuvanjem parcelacije, načina korištenja i gospodarenja;
- očuvanjem i obnovom kulturnih i estetskih vrijednosti krajobraza;
- osiguranjem ravnoteže i sklada između urbaniziranih dijelova grada i njihova prirodnog okruženja (šume, kultivirani krajobraz).

9.1.3. Predlaže se zaštiti:
- priobalje na lijevoj obali Dunava
- šume uz Vuku – Adica
- staro korito Vuke
- drvored platana na ulazu u grad.

9.1.4. Mjere očuvanja, zaštite i uređivanja javnih zelenih površina, zaštitnih zelenih površina i drugih neizgrađenih površina određene su i odredbama načina i uvjeta gradnje ove odluke.
Za zaštićene dijelove se za svaku intervenciju treba tražiti posebne uvjete službe zaštite i Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Vukovarske županije.

9.1.5. Na području obuhvata GUP-a utvrđena su ugrožena i rijetka staništa (poplavne šume vrba, poplavne šume topola, vlažne livade srednje Europe) za koje treba provoditi sljedeće mjere očuvanja:
- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljivanje rukavaca),
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte što podrazumijeva neunošenje stranih vrsta i genetski modificiranih organizama i osiguranje prikladne brige za njihovo očuvanje, očuvanje njihovog staništa (očuvanje močvarnih staništa, vlažnih livada, ostavljanje starih i šupljih stabala i dr.), sprečavanje krivolova te sustavno praćenje,
- izbjegavati regulaciju vodotoka i radnje vezane za održavanje vodotoka koje dovode do promjene vodnog režima vlažnih staništa, a iste je moguće provoditi samo ako su neophodne za zaštitu ljudi, naselja i imovine,
- vađenje šljunka provoditi na povišenim terasama ili u neaktivnom poplavnom području, a izbjegavati vađenje šljunka u aktivnim riječnim koritima i poplavnim ravnicama.

Dio područja obuhvata GUP-a nalazi se u preliminarnoj Nacionalnoj ekološkoj mreži Hrvatske NEN) i to kao dio središnje jezgre NEN-a i kao dio koridora (rijeka Dunav i sprudovi i ade na Dunavu, rukavci).

9.1.6. Planom se propisuju slijedeće uvjete i mjere zaštite prirode:
1. Zaštitu prirode treba provoditi kroz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštitu prirodnih vrijednosti. To su zaštićena područja, zaštićene svojte te zaštićeni minerali i fosili.
2. U cilju očuvanja prirodne biološke i krajobrazne raznolikosti kao posebnu vrijednost treba očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, područja uz Dunav i Dunavac, riječne ade i staro korito Vuke.
3. Pri planiranju gospodarskih djelatnosti osigurano je racionalno korištenje neobnovljivih prirodnih dobara te održivo korištenje obnovljivih prirodnih izvora tako da se ne planira gradnja na najvrjednijim područjima.
4. U gradu je u cilju poboljšanje ekoloških i mikroklimatskih prilika planiran kvalitetan zeleni sustav u vidu mreže parkova, drvoreda i drugih zelenih površina. On povezuje sa prirodnim područjem izvan grada.
5. Zabranjuju se sve radnje kojima se na prirodnim vrijednostima (zaštićenim i predloženim za zaštitu) umanjuje njihova prirodna vrijednost ili se narušavaju svojstva zbog kojih su zaštićeni ili se predlaže zaštita.
6. Prije bilo kakovih zahvata na prirodnim vrijednostima koje su zaštićene ili predviđene za zaštitu potrebno je izvršiti njihovu potpunu inventarizaciju.
7. Pri oblikovanju građevina (na rubovima grada) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi.
8. Za planirane zahvate u prirodi, koji samo ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost odnosno prirodnu vrijednost predviđenu za zaštitu, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti.

9. Pri izvođenju građevinskih i drugih zemljanih radova obvezna je prijava nalaza minerala ili fosila koji bi mogli predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost u smislu Zakona o zaštiti prirode te poduzeti mjere zaštite od uništenja, oštećenja ili krađe.

9.2. Mjere zaštite i očuvanja evidentirane nepokretne kulturne baštine

9.2.1. Ovom Odlukom, prema smjernicama Konzervatorske podloge, za svu evidentiranu nepokretnu kulturnu baštinu određuju se režimi i mjere zaštite, vrsta i status zaštite.
Na kartografskom prikazu 4.1. "PODRUČJA POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA" prikazane su lokacije sve evidentirane nepokretne kulturne baštine, s tabelarnim prikazom određene vrste i statusa zaštite.

Sva evidentirana nepokretna kulturna baština klasificirana je prema vrstama u sljedeće grupe:

1. Povijesne graditeljske cjeline
2. Povijesni sklopovi i građevine
3. Memorijalna baština;
4. Arheološka baština;

Prema statusu zaštite sva evidentirana kulturna baština može biti:

- zaštićeno kulturno dobro
- kulturno dobro predloženo za zaštitu
- evidentirano kulturno dobro lokalnog značenja

Za sva zaštićena kulturna dobra primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.
Za evidentiranu kulturnu baštinu koja se predlaže za zaštitu primjenjuju se režimi i mjere zaštite utvrđeni u točki 9.2.1. ove Odluke.
Za evidentiranu kulturnu baštinu lokalnog značenja dane su smjernice i preporuke navedene u točki 9.2.2. ovih odredbi.

9.2.1. Zaštićeno kulturno dobro i kulturna baština predložena za zaštitu

9.2.1.1. **Povijesne graditeljske cjeline** na prostoru obuhvata GUP-a razvrstane su na sljedeći način:

1. prema stupnju vrijednosti: **- zona "A" – registrirana zona izrazite povijesne vrijednosti**
   - zona "B" – registrirana zona visoke povijesne vrijednosti
2. prema vrsti dobra: **- kulturno povijesne cjeline**
   - gradska naselja

9.2.1.2. **Kulturno povijesne cjeline - Zona "A"**

Zona "A" obuhvaća slijedeće prostore odnosno cjeline:

- kulturno-povijesna cjelina grada Vukovara
- povijesna urbana cjelina nekadašnjeg kompleksa Bata.

Za područje zone "A" mjere zaštite, način i uvjeti gradnje određuju se Urbanističkim planom uređenja centra Vukovara, propozicijama i posebnim uvjetima sadržanim u Studiji urbanističko-konzervatorskoj dokumentacije i ovom Odlukom.

Režim zaštite podrazumijeva potpunu zaštitu povijesnih struktura, kako prostora tako građevina u njihovom izvornom obliku.

Mjere zaštite:

- očuvanje karakteristične povijesne matrice i slike naselja, respektiranjem mjerila, te sanacijom i kontinuiranim održavanjem svih elemenata koji tvore njezino povijesno određenje;
- restitucija i rekonstrukcija vrijedne povijesne strukture koja je degradirana ratnim razaranjima, adaptacijama ili zapuštenošću;
- ponovna uspostava karakteristične povijesne urbane opreme i prostornih detalja kao što su ulične ograde, javna rasvjeta, zelenilo, drvoredi, parkovi;
- zadržavanje povijesne parcelacije i karakteristične dispozicije objekata na parceli
- čuvanje karakterističnih krovova u oblikovanju i materijalu;
- održavanje i uređivanje neizgrađenih javnih površina;
- nije dopuštena dogradnja, nadogradnja ili adaptacija kojom se mijenja izvorna graditeljsko-oblikovna karakteristika građevine;
- nije dopuštena ugradnja graditeljskih elemenata i opreme koja nije u skladu s autentičnim elementima gradnje;

- za sve zahvate potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara

9.2.1.3. **Povijesni sklopovi i građevine**, su pojedinačne građevine i kompleksi izvan prostora zone "I", svrstani po vrstama:

1. civilne građevine i kompleks: dvorci i kurije
2. sakralne građevine i kompleksi: crkva
3. industrijske građevine i kompleksi

Na kartografskom prikazu 4.1. "PODRUČJA POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA" prikazane su lokacije povijesnih sklopova i građevina s popisom lokacija, vrste zaštićenog kulturnog dobra i kulturnog dobra koje se predlaže za zaštitu.

Režim zaštite pretpostavlja zaštitu i očuvanje građevina i kompleksa u njihovom izvornom obliku kao i zaštitu vrijednih sadržaja i karakteristika pripadajućih građevnih čestica odnosno zona.

Mjere zaštite:

- za pojedinačna kulturna dobra – predložena za zaštitu – potrebno je nakon detaljne valorizacije provesti postupak njihove administrativne zaštite;
- do provođenja postupka administrativne zaštite pojedinačnih objekata kulturne baštine, predloženih za zaštitu, štiti ih se kroz mjere zaštite navedene odredbama plana;
- prije određivanja mogućeg opsega zahvata nužna je detaljnija valorizacija;
- svi zahvati trebaju omogućiti očuvanje, sanaciju i obnovu izvornih arhitektonskih i tipoloških karakteristika;
- nisu dopuštene intervencije koje mogu ugroziti spomenički karakter (dogradnje, nadogradnje, preoblikovanje, ugradnja neprimjerenih građevnih elemenata i materijala) kao ni rušenje tih građevina osim iznimno pod uvjetima propisanim člankom 64. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara;
- za sve zahvate na zaštićenim kulturnim dobrima potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog konzervatorskog odjela u skladu s Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
- za zahvate na građevinama i kompleksima za koje je predložen postupak zaštite do njenog provođenja potrebno je zatražiti mišljenje nadležnog Konzervatorskog odjela.

9.2.1.4. **Memorijalna baština** - na području grada Vukovara u memorijalnu baštinu – memorijalni kompleks svrstavaju se:

1. Groblje branitelja – zaštićeno Rješenjem o preventivnoj zaštiti.

Režim zaštite odnosi se na očuvanje povijesne matrice partera kao i vrijednih nadgrobnih spomenika i pratećih elemenata opreme i uređenja groblja.
Mjere zaštite:

- njegovanje tradicionalnih oblika označavanja i uređivanja grobova i njihove okoline;
- zaštita vrijednih skulptorskih djela i spomenika
- sve intervencije podliježu nadzoru i suglasnosti nadležne službe zaštite kulturnih dobara.
- za zahvate na građevinama i kompleksima za koje je predložen postupak zaštite do njenog provođenja potrebno je zatražiti mišljenje nadležnog Konzervatorskog odjela.

9.2.1.5. Arheološka baština - na području grada Vukovara u arheološku baštinu svrstava se 12 istražnih i 12 potencijalnih lokaliteta:

9.2.2. Evidentirana kulturna baština lokalnog značenja

9.2.2.1 Sva evidentirana kulturna baština lokalnog značenja (21 kulturno dobro), se prema ovoj Odluci i Konzervatorskoj podlozi za GUP predlaže zaštititi, prikazana su na kartografskom prikazu 4.1. "PODRUČJA POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA" razvrstana po vrstama i s oznakom statusa zaštite – "E".

9.2.2.2. Za evidentiranu kulturnu baštinu lokalnog značenja smjernice i preporuke koje se treba koristiti u daljnjem uređenju i izgradnji su:

- za evidentirane cjeline i komplekse preporuča se očuvanje njihovih povijesno-prostornih karakteristika kao i karakteristične građevne strukture jer su ti elementi nosioci karakteristika i ambijentalnih osobitosti i prepoznatljivosti pojedinih dijelova grada i njegovog povijesnog kontinuiteta urbanog i identiteta;

- nova izgradnja u tim ambijentima i prostorima trebala bi respektirati zadane prostorne i graditeljske specifičnosti, te se mjerilom i oblikovanjem uklopiti u prilagoditi postojećim karakteristikama prostora odnosno određenog gradskog ambijenta;
- potrebna je uspostava prihvatljivog odnosa novih struktura i sadržaja sa zatečenim tradicijskim obilježjima slojevite izgradnje grada;
- pojedinačne evidentirane građevine i kompleksi pokazatelji su razvoja vitalnih funkcija i sadržaja grada kao i graditeljskog dometa i umijeća građenja u određenim, karakterističnim periodima razvoja, te se preporuča njihovo očuvanje u izvornom obliku Vukovara;
- preporuča se primjena članka 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN broj 69/1999, 151/03, 157/03) kojim se dobro koje nije utvrđeno da je pod zaštitom kao kulturno dobro, može proglasiti zaštićenim od strane Gradskog vijeća.

9.2.2.3. Kod značajnijih intervencija u prostore (zamjenska građevina, nadogradnja, rušenje, dogradnja više od 20 %) preporuča se konzultirati nadležnu službu zaštite kulturnih dobara.

9.2.3 Zaštita slike grada

9.2.3.1. Vukovar kao grad na Dunavu simboliziraju iz daleka vidljivi vodotoranj grada uz obale rijeke, zvonici njegovih crkava, kompleks "Bata" izgradnja na povišenom platou, surduci što vode do obala rijeke te tok Vuke.

Zaštita slike grada podrazumijeva očuvanje svih kvalitetnih i karakterističnih elemenata i dijelova objedinjenih u prostoru i doživljaju cjeline. Pri tome su karakteristični elementi prostora relevantni u doživljaju slike grada:

- krajolik i reljef;
- nazočnost rijeka i zelenilo okoliša;
- tokovi povijesnih komunikacija;
- karakteristični potezi i mjerilo izgradnje uz povijesne komunikacije;
- povijesni simboli i akcenti grada i vrijedna kulturna dobra.

U cilju očuvanja karakterističnih elemenata slike grada propisuju se opće mjere zaštite:

- respektiranje trase i profila povijesnih prilaznica gradu;
- čuvanje karakteristične i vrijedne građevne strukture i njezinog mjerila, koji definiraju pročelja povijesnih komunikacija;
- sprječavanje interpoliranja i dograđivanja prenaglašenih volumena, izvan karakterističnog mjerila ulice;
- očuvanje naslijeđenih regulacijskih i građevinskih pravaca;

CIVILNE GRAĐEVINE

Javne građevine
Dvorci, kurije, vile
Stambene građevine
Gospodarske / industrijske građevine

SAKRALNE GRAĐEVINE

Crkve i veće kapele
Poklonci
Raspela

MEMORIJALNA BAŠTINA

Spomenici i spomen-obilježja
Povijesna groblja / memorijalna područja i lokaliteti

PARKOVNA BAŠTINA

Povijesni parkovi, drvoredi i gradsko zelenilo

Tablica 8. **ARHEOLOŠKA BAŠTINA -** Arheološki lokaliteti, nalazišta, zone[22]

Ident. br.	Kulturno dobro / vrsta, tip	Adresa/lokalitet	Spomenički status	Razina zaštite	Mjere zaštite	Prijedlog kateg.	Izvor
V-40	Arheol. lok. [prap.]	zona od Petri skele do Vučedola (plato uz Dunav)	[E-636] **R-563**	D-MK	prereg.	2 (B)	MK-KOO
V-41	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Kirchbaum-Radošević" (1 km nizvodno od Petri skele)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-42	Arheol. lok. [prap.]	"Vučedol" nizvodno od Petri skele (izdvojeni lok.)	[E-924] **R-575**	D-MK	prereg.	1 (A)	MK-KOO
V-43	Arheol. lok. [prap.]	"Vinogradi Berendi" (500 m nizvodno od Petri skele, kod "Dangube", k.č. 5386)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-44	Arheol. lok. [r.srv.]	"Petri skela II"	**R-597**	D-MK	prereg.	2 (B)	MK-KOO
V-45	Arheol. lok. [prap./ant.]	"Petri skela I"	[E-840] [P-48/80] **R-599**	D-MK	prereg.	1 (A)	MK-KOO
V-46	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Eltz" (na brijegu povrh stare klaonice, istočno, stare k.č. 4644, 4646)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-47	Arheol. lok. [prap.]	"Vinogradi Mihajlović" (na brijegu, povrh stare klaonice, zapadno)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-48	Arheol. lok. [prap./ant.]	"Velika skela" (surduk kod stare klaonice)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ
V-49	Arheol. lok. [prap.]	(Ul. JNA), Bana J. Jelačića	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-50	Arheol. lok. [srv.]	(Ul. JNA), Bana J. Jelačića 64, 70	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-51	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Laudenbach" (stare k.č. 4161, 4162, 4173)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-52	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Rukavina"	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-53	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Zamfirov"	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-54	Arheol. lok. [prap./r.srv.]	"Lijeva Bara"	[E-182, 556] **R-233**	D-MK	prereg.	1 (A)	MK-KOO
V-55	Arheol. lok. [prap./r.srv.]	"Desna Bara"	[E-256] **R-456**	D-MK	prereg.	1 (A)	MK-KOO
V-56	Arheol. lok. [prap.]	"Vinograd Brandecker" (na Desnoj Bari)	E-pl	ZP	istraž.	N	Dorn ("Ogledi" 11/69)
V-57	Arheol. lok. [prap./r.srv]	"Lijeva Bara – Slavija"	**P-420/84**	D-MK	registrac	N	MK-KOO
V-58	Arheol. lok. [prap.]	nova ciglana (Sajmište)	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-59	Arheol. lok. [prap.]	Zrinjska ul. 5	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-60	Arheol. lok. [prap.]	"Štrbanac" – Vinograd Polhert	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-61	Arheol. lok. [srv.]	"Supoderica"	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-62	Arheol. lok. [prap./srv.]	"Švapsko brdo"	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ
V-63	Arheol. lok. [prap.]	(S. Penezića), A. Mihanovića 39	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-64	Arheol. lok. [prap.]	"Lijeva Supoderica"	[Rek-379] E-4517	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V.65	Arheol. lok. [prap.]	"Desna Supoderica"	[Rek-376] [E-1739] E-4514	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-66	Arheol. lok. [prap.]	Mala ul.	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-67	Arheol. lok. [prap.]	"Ciglana Eltz" (između grad. stadiona i želj.pruge, Ul. 204. vukovarske brigade)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ
V-68	Arheol. lok. [srv.]	(B. Kidriča), Ul. 204. vukovarske brigade 93	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ
V-69	Arheol. lok. [srv.]	"Adica" (kod nekadaš. mosta, uz staro korito Vuke)	[Rek-375] E-4513	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-70	Arheol. lok. [prap.]	"Sretin salaš" (Dobra voda)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-71	Arheol. lok. [prap./srv]	"Dobra voda"	[E-934] [P-9/75] **R-682**	D-MK	prereg.	2 (B)	MK-KOO
V-72	Arheol. lok. [ant.]	Lužac (kod Plinske stanice uz most)	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-73	Arheol. lok. [prap.]	Lužac (Prol. brigada), A.B. Šimića 29	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-74	Arheol. lok. [prap./srv]	Priljevo, Želj. kolodvor	E-pl	ZP	istraž.	N	AMZ
V-75	Arheol. lok. [prap./r.srv]	Priljevo, Benz. pumpa INA	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-76	Arheol. lok. [prap.]	Priljevo, stara ciglana	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV AMZ

[22] Kulturna dobra s identifikacijskim brojevima V-01 do V-39 nalaze se izvan granica obuhvata GUP-a, te su inventarizirana u Konzervatorskoj podlozi PPUO Vukovar

V-77	Arheol. lok. [prap.]	Priljevo / Kudeljarska ul., "Švapski vinogradi"	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV
V-78	Arheol. lok. [prap.]	(V. Đurđevića), Kriva Bara 26	[Rek-377] E-4515	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-79	Arheol. lok. [prap.]	(V. Đurđevića), Kriva Bara 17	[Rek-378] E-4516	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-80	Arheol. lok. [prap.]	"Budžak"	[Rek-1893] [E-1740] E-4545	D-MK	istraž.	N	MK-KOO
V-81	Arheol. lok. [prap.]	(II. vinkovački odvojak), F. Kuhača, prema Bobotskom kanalu	E-pl	ZP	istraž.	N	GMV

POVIJESNE GRADITELJSKE / URBANISTIČKE CJELINE

V-82	Pov.urb. cjelina Vukovara [18.-20.st.]	potez od ž. kolodvora Priljevo do Vodotornja na Mitnici	[E-915] [P-91/68] [R-731] **Z-1734**	D-MK	trajno zaštić.	2 (B)	MK
V-83	Pov.urb. cjelina Borovo-Bata [r.mod.]	industrijski pogoni i stambeno naselje ("kolonije") "Bata – ville"	E-pl	D-MK	PZ-D	2 (B)	teren

Tablica 9.

CIVILNE GRAĐEVINE - Javne građevine

V-84	Ulazi želj. kolodvor Borovo [hist.]	Borovo (kod rampe na Trpinjskoj cesti)	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-85	Želj. kolodvor Borovo [hist.]	Borovo, Kolodvorska ul.	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-86	Želj. kolodvor Vukovar – Novi [hist.]	Priljevo 2	**P-83**	D-MK	produž. prev.	4 (D)	MK-KOO
V-87	Želj. kolodvor Vukovar – Stari [hist.]	Sajmište (uz prgugu iza ciglane)	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-88	Njemačka škola (specijalna) [hist./seces.]	Preradovićeva 40	**P-**	D-MK	registrac	4 (D)	MK-KOO
V-89	Gostionica Puches (Prva soc. organizacija) [hist.]	(S. Supanca), Tri ruže 29	Rek-2039	D-MK	brisati (degrad)	5 (E)	MK-KOO teren

Dvorci, kurije, vile

V-90	Vila Harš [hist.]	Priljevo 89	**P-109**	D-MK	produž. prev.	4 (D)	MK-KOO

Stambene građevine

V-91	Stambena prizmenica [seces.]	(1. maja), Bogdanovačka ul. 17	**P-**	D-MK	brisati (degrad)	5 (E)	MK-KOO teren
V-92	Stambena prizmenica [seces.]	Sajmište 48	**P-**	D-MK	revizija stat. PZ-L	5 (E)	MK-KOO teren
V-93	Stambena katnica Pfefferman [seces.]	Bana J. Jelačića / Hrv. nezavisnosti	**P-142**	D-MK	brisati (srušen.)	4 (D)	MK-KOO teren
V-94	Stambena prizemnica [hist.]	Bana J. Jelačića 124 (126)	**P-**	D-MK	brisati (srušen.)	5 (E)	MK-KOO teren
V-95	Poićev salaš (stamb.) [seces.]	Bana J. Jelačića 83 (?)	**P-**	D-MK	brisati (srušen.)	5 (E)	MK-KOO teren

Gospodarske / industrijske građevine

V-96	Stara klaonica [hist.]	Bana J. Jelačića (obala Dunava, lok. Velika skela)	**P-**	D-MK	produž. prev.	4 (D)	MK-KOO
V-97	Mlin Danilčević [seces.]	Priljevo 123	**P-129**	D-MK	brisati (degrad)	5 (E)	MK-KOO teren
V-98	Stara elektrana "Hungaria" [seces.]	Kudeljarska ul.	**P-152**	D-MK	brisati (srušen.)	4 (D)	MK-KOO teren

Tablica 10.

SAKRALNE GRAĐEVINE - Crkve i veće kapele

V-99	Žup. crkva Gospe Fatimske [20. st.]	Borovo, Lička ul.	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-100	Kapela Sv. Jsipa radnika [20. st.]	Borovo, Kudeljarska ul.	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-101	Pravosl. kapela sv. Petke [klas.]	"Dobra voda" (nad izvorom)	[Rek-719] [E-1916] **R-708**	D-MK	prereg.	4 (D)	MK-KOO
V-102	Mala sinagoga [seces.]	I. Tijardovića (Židovsko groblje)	[P-61] **PZ-36**	D-MK	registrac	3(C)	MK-KOO

V-103	Kapela Gospe od hrasta [hist.]	Priljevo	**P-155**	D-MK	registrac	4 (D)	MK-KOO

Poklonci

V-104	Kapela – poklonac Gospe Fatimske	Borovo, Lička ul.	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-105	Kapela – poklonac Srca Isusovog	Vijeća Europe / Radnička ("Kugino groblje")	**P-75**	D-MK	revizija statusa PZ-L	5 (E)	MK-KOO
V-106	Kapela – poklonac Sv. Marije	Mitnica, Bana J. Jelačića 101	**P-115**	D-MK	revizija statusa PZ-L	5 (E)	Mk-KOO

Raspela

V-107	Raspelo, kameno [20. st.]	Bana J. Jelačića, Novo groblje	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-108	Raspelo, drveno [20. st.]	Bana J. Jelačića, Novo groblje	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-109	Raspelo, kameno [19./20. st.]	Mitnica, Bana J. Jelačića 158	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren
V-110	Raspelo, kameno [19./20. st.]	Mitnica, Bana J. Jelačića (kod st. klaonice)	E-pl	L-GV	PL-L	5 (E)	teren
V-111	Raspelo, kameno [20. st.]	(O. Price), V. Lisinskog	E-pl	ZP	brisati (uništ.)	5 (E)	teren
V-112	Raspelo, kameno [20. st.]	Bogdanovačka ul. / E. Kvaternika	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren
V-113	Raspelo, kameno [20.st.]	(I.G.K.), Podvuka	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren
V-114	Raspelo, kameno [19./20. st.]	Vijeća Europe 131 (133)	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren
V-115	Raspelo, kameno [20. st.]	204. vukovarske brigade (kod stadiona, uz želj. prugu)	E-pl	ZP	brisati (uništ.)	5 (E)	teren
V-116	Raspelo, kameno – spomen poginulima u Domovinskom ratu [20. st.]	Lužac, Lj. Posavskog 11	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-117	Raspelo, kameno – pravosl. [20. st.]	Lužac, MH / Katarine Zrinske	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-118	Raspelo, drveno [20. st.]	Borovo, Lička ul. (kod ž. crkve)	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren

Tablica 11.

MEMORIJALNA BAŠTINA - Spomenici i spomen-obilježja

V-119	Spomen-bista Blage Zadre (Brkić)	Borovo, Trpinjska cesta 84	E-pl	L-GV	PZ-L	4 (D)	teren
V-120	Spomen-bista Edvarda Kardelja	Borovo, B. Zadre (Srednja škola)	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-121	Spomen-bista I. G. Kovačića	Borovo, OŠ (stara)	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-122	Spomen-ploča borcima NK "Sloga"	Borovo, stadion NK "Sloga"	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-123	Skulptura - fontana	Borovo, J. Bate ("Vodvod")	E-pl	L-GV	PZ-L	4 (D)	teren
V-124	Skulptura "Plivačica"	Borovo, Trg D. Petrovića (kod bazena)	E-pl	ZP	brisati (nestalo)	4 (D)	teren
V-125	Spomen-obilježje NOB-a	Borovo, središnji park	E-	L.GV	PZ-L	4 (D)	MK-KOO (GUP 91)
V-126	Spomen-ploča I. rad. savjetu tvornice "Borovo"	Borovo, na ulaznoj porti tvornice	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-127	Spomen-obilježje Domovinskom ratu	Borovo, u krugu tvornice "Borovo"	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-128	Spomen-ploča stradalima u Domovinskom ratu	Borovo, "Borovo commerce"	E-pl	D-MK	PZ-D	4 (D)	teren
V-129	Spomen-obilježje stradalima u Domovinskom ratu	Borovo, Kudeljarska / Kolodvorska (igralište NK "Radnik")	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-130	Spomen-biste braće Đurđević	Borovo, S. Filipovića ("Trokut"), u dvorištu OŠ	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-131	Spomen-ploča I. elektrani	Kudeljarska ul. (zgrada HEP-a)	Ep	ZP	PP	5 (E)	teren
V-132	Spomen-ploča NOB-a	Lužac, Bajićev salaš 44	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-133	Spomen-bista S. Supanca	Priljevo, bivša tvornica namještaja "S. Supanc"	E-	D-MK	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-134	Spomen-ploča 12.IV.1944., NOB	Priljevo 2, na zgradi želj. kolodvora	E-	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-135	Spomen-ploča M. Goreti	na zgradi Luke, Dunavski prilaz	E-	-	brisati (nestalo)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-136	Spomen-ploča obnovi kapele	"Dobra voda," kapela sv. Petke	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren

V-137	Spomen-ploča radničkom okupljalištu	"Dobra voda", salaš (?)	E-pl	ZP	brisati (uništen)	5 (E)	Brlić teren
V-138	Spomen-ploča J. Krašu	Nova ulica 34	Rek-1092	D-MK	revizija statusa PP	5 (E)	MK-KOO
V-139	Spomen-ploča Prvoj soc. organizaciji	(S. Supanca), Tri ruže 29, na zgradi gostionice Puches	Rek-1006	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO
V-140	Spomen-ploča na rodnoj kući S. Supanca	(S. Supanca), Tri ruže (prema ulazu u Pravoslavno groblje)	**R-004**	D-MK	brisati (srušen)	5 (E)	MK-KOO
V-141	Spomen-obilježje Gossyeu	Sajmište 46	El-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-142	Spomen-ploča logora "Velepromet" iz Domovinskog rata	Sajmište 132, (hangari "Veleprometa")	El-pl	D-MK	PZ-D	4 (D)	teren
V-143	Spomen-obilježje Domovinskom ratu i obnovi škole	Šenoina 2 / Agustinčićeva (dvorište III. OŠ)	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-144	Spomen-bista S. Supanca	(S. Supanc), Šenoina 2 / Augustinčićeva (III. OŠ)	E-pl	ZP	brisati (nestalo)	5 (E)	Majski teren
V-145	Spomenik stradalima, NOB (Kolacio)	"Dudik", Prosina ul.	E-pl	ZP	brisati (uništen)	4 (E)	Majski teren
V-146	Spomenik stradalima, NOB (Bogdanović)	"Dudik", Prosina ul.	E-pl	D-MK	PZ-D	3 (C)	Majski
V-147	Spomenik stradalima u Domovinskom ratu (Ostoja)	Mitnica, Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata	E-pl	D-MK	PZ-D	2 (B)	teren
V-148	Spomen-kosturnica Bugarske crvene armije	Mitnica, Bana J. Jelačića, ("Bugarsko groblje")	[E-413] **R-348**	D-MK	revizija statusa PZ-L	4 (D)	MK-KOO

Povijesna groblja

V-149	Novo groblje Dubrava	Mitnica, Bana J. Jelačića	E-pl	ZP	PP	5 (E)	teren
V-150	Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata	Mitnica, Bana J. Jelačića	E-pl	D-MK	PZ-D	1 (A)	teren
V-151	Spomen područje NOB-a "Dudik"	Prosina ul.	[E-450] **R-382**	D-MK	prereg.	3 (C)	MK-KOO
V-152	Staro židovsko groblje	I. Tijardovića	E-pl	D-MK	PZ-D	4 (D)	teren
V-153	"Kugino groblje"	Vijeća Europe / Radnička	E-pl	L-GV	PZ-L	5 (E)	teren

Tablica 12.

PARKOVNA BAŠTINA - Povijesni parkovi i drvoredi

V-154	Drvored	Borovo, Trpinjska cesta	E-	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-155	Park OŠ (nekada Bratstvo-jedinstvo)	Borovo, M. Marulića	E-	D-MK	brisati (degrad)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-156	Središnji park (kod Radničkog doma)	Borovo, B. Zadre	E-	L-GV	PZ-L	4 (D)	MK-KOO (GUP 91)
V-157	Drvored platana	Priljevo / Kudeljarska ul.	E-pl	D-MK	PZ-D	3 (C)	teren
V-158	Park-šuma Adica	Adica	E-pl	L-GV	PZ-L	4 (D)	teren
V-159	Park oko kapele sv. Petke	"Dobra voda" (kod izvora)	E-	ZP	PP	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-160	Drvored Sajmište	Sajmište	E-	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-161	Park Židovskog groblja	I. Tijardovića	E-	L-GV	PZ-L	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-162	Park Dudik	Dudik, Prosina ul.	E-	ZP	PP	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)
V-163	Drvored Mitnica	Bana J. Jelačića	E-	D-MK	brisati (uništen)	5 (E)	MK-KOO (GUP 91)

Tumač oznaka u tablicama

Spomenički status

TRAJNO ZAŠTITEĆNA KULTURNA DOBRA

[**Z**] - zaštićena KD - nova rješenja
[**R**] - registrirana KD - stara rješenja (u postupku revizije)
[**PZ**] - preventivno zaštićeno KD - nova revidirana rješenja

PRETHODNO ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA (U POSTUPKU VREDNOVANJA I ZAŠTITE)

[**P**] - preventivna rješenja iz popisa i procjene ratne štete - u postupku revizije
[**E**] - evidentirana KD - po podacima Konzervatorskog odjela u Osijeku (stanje do 1991.)
[**Rek**] - rekognoscirana KD - po podacima Konzervatorskog odjela u Osijeku (stanje do 1991.)
[**E-pl**] - evidentirana planom KD - dopunska evidencija u sklopu izrade "GUP-a grada Vukovara"

* Napomena:
Kod nekih kulturnih dobara u tablicama se navode i stariji spomenički status (u uglatoj zagradi) zbog moguće veze sa nekadašnjom planskom dokumentacijom i sadašnji spomenički status, s tim da je kod trajno zaštićenih građevina broj otisnut u boldu.

Razina zaštite [postojeće stanje]

[**D-MK**] - državna razina zaštite (rješenjem Ministarstva kulture)
[**L-GV**] - lokalna razina zaštite (odlukom Grada Vukovara)
[**ZP**] - zaštita mjerama i preporukama "GUP-a"

Mjere zaštite [prijedlog planskih mjera]

[**PZ-D**] - prijedlog zaštite na državnoj razini (rješenjem Ministarstva kulture)
[**PZ-L**] - prijedlog zaštite na lokalnoj razini (odlukom Grada Vukovara)
[**prereg.**] - provesti postupak preregistracije - revizije starog rješenja
[**istraž.**] - provesti istraživanje u svrhu definiranja statusa i mjera zaštite
[**produž.prev.**] - produženje preventivne zaštite
[**revizija statusa**] - revalorizacija kriterija zaštite
[**trajno zaštićeno**]
[**PP**] - zaštita preporukama plana
[**brisati**] - brisati sa liste kulturnih dobara (srušeno, nestalo, uklonjeno, trajno degradirano, uništeno, revalorizirano)

Prijedlog kategorizacije

1 [**A**] - nacionalno značenje
2 [**B**] - regionalno značenje (važnost za područje Slavonije)
3 [**C**] - mikroregionalno značenje (važnost za područje županije)
4 [**D**] - lokalno značenje (važnost za područje grada / općine)
5 [**E**] - mjesno značenje (važnost za uže područje grada / ambijenta)
[**N**] - nekategorizirano (nedovoljno istraženi arheološki lokaliteti)

Izvor

[**MK - KOO**] - Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel Osijek
[**MK**] - Ministarstvo kulture - Središnji Registar kulturnih dobara pri Upravi za zaštitu kulturne baštine u Zagrebu
[**GMV**] - Gradski muzej Vukovar
[**AMZ**] - Arheološki muzej Zagreb
[**teren**] - terenska evidencija u postupku izrade Plana
[**literatura**] - podatak iz objavljenih izvora: Dorm, Majski, Brlić (konzultirati GMV)
[**GUP 91**] – podatak prema evidenciji iz prethodnog GUP-a grada Vukovara (1991.)

10. OBLICI KORIŠTENJA I NAČIN GRADNJE

10.0. U GUP-u je određeno da će se kod uređivanja prostora primjenjivati različiti oblici korištenja i načini gradnje. Oni su prikazani na kartografskom prikazu 4.3.

I PRETEŽNO DOVRŠENI PREDJELI GRADA

1. ZAŠTIĆENI I POSEBNO VRIJEDNI IZGRAĐENI PREDJELI

1A - Stroga zaštita, održavanje, uređivanje i manji zahvati unutar povijesne cjeline.

2. ODRŽAVANJE I DOGRADNJA PRETEŽNO DOVRŠENIH PREDJELA GRADA

2A - Obnova, rekonstrukcija, održavanje, uređenje i dogradnja prostora obiteljske i druge pretežno niske izgradnje

2B - Obnova, održavanje, uređenje i dogradnja prostora višestambene i druge namjene slične tipologije gradnje

2C - Obnova, rekonstrukcija, održavanje i dogradnja prostora gospodarske i slične namjene
2D - Održavanje, uređenje i dogradnja područja posebne namjene
2E - Obnova, održavanje, uređenje i dogradnja prostora i građevina sportsko-rekreacijske namjene
2F - Održavanje, uređivanje i proširenje groblja

II PRETEŽNO NEDOVRŠENI PREDJELI GRADA - NOVA GRADNJA

3. NOVA GRADNJA I UREĐENJE PROSTORA
3A - Nova gradnja te uređenje i dogradnja prostora pretežno stambene i kompatibilne namjene
3B - Nova gradnja i uređenje prostora društvene i poslovne namjene
3C - Izgradnja i uređenje prostora sportsko-rekreacijske namjene

4. ZAŠTITA, ODRŽAVANJE I UREĐENJE DIJELOVA PRIRODE I OSTALIH ZELENIH POVRŠINA
4A - Zaštita, održavanje i uređenje prirodnog krajobraza namijenjenog odmoru i rekreaciji
4B - Zaštita, održavanje i uređenje memorijalnog parka.
4C - Uređenje i održavanje javnih zelenih površina
4D - Održavanje i uređenje zaštitnog i krajobraznog zelenila

5. IZGRADNJA, UREĐENJE I ODRŽAVANJE PRIOBALJA RIJEKA
6. IZGRADNJA, UREĐENJE I ODRŽAVANJE PROSTORA VIŠENAMJENSKOG KANALA DUNAV-SAVA

10.1. ZAŠTIĆENI I POSEBNO VRIJEDNI IZGRAĐENI PREDJELI

10.0.1. U ovim prostorima treba se pridržavati odgovarajućih odredbi točke 9.

10.1.1. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 1A - Stroga zaštita, održavanje, uređivanje i manji zahvati, dogradnja, interpolacije, izgradnja povijesne cjeline primjenjivati:

1. Čuvanjem, zaštitom i uređivanjem vrijednosti predjela kao cjeline, te osobito vrijednih objekata i parkova, uz provođenje postupka zaštite, za dijelove koji nisu pod posebnom zaštitom.
2. Izgradnjom novih građevina, dogradnjom i nadogradnjom pod posebnim uvjetima određenim UPU-om i propozicijama nadležnog Konzervatorskog odjela.
   Za strukturno nepotpuno definirane građevne čestice u skladu s mogućnostima prostora i ambijentalnim vrijednostima, pod detaljno utvrđenim uvjetima na osnovi urbanističkog plana uređenja s tim da se osigura usklađenost gradnje s okolnim objektima u pogledu oblikovanja, građevinske linije, posebno visine, uz isključivanje sadržaja što nisu u skladu s postojećim mogućnostima prostora ili traže intenzivan promet vozila, te uređivanjem pojedinih prostora pretežno za pješake. Izgrađenost pojedine građevine čestice utvrdit će se s obzirom na karakteristike razvoja pojedinih dijelova povijesne cjeline, tako da u pravilu bude ujednačena sa susjednim česticama. Za nove građevne četice izgrađenost može biti do 60%, a na uglovima ulica do 80%.
3. Mješovitom namjenom, s tim da se poveća prostor za javne namjene, uz omogućavanje promjene namjene podruma, prizemlja i samo iznimno prvog kata postojećih građevina, u prostor za ugostiteljske, trgovačke i druge poslovne te javne namjene koje ne ometaju stanovanje i ne zahtijevaju veći promet vozila.
4. Visina nove gradnje ne može biti veća od podrum, prizemlje, 4 kata i potkrovlje.
5. Kod nove gradnje i nadogradnje treba voditi računa o očuvanju vrijednih vizura.

10.2. ODRŽAVANJE I DOGRADNJA PRETEŽNO DOVRŠENIH PREDJELA GRADA

10.2.1. GUP-om je određeno da će se oblik korištenja prostora 2A – Obnova, rekonstrukcija, održavanje i dogradnja prostora obiteljske i druge gradnje visine do 2 kata izgradnje primjenjivati:

1. Čuvanjem i uređivanjem vrijednosti predjela kao cjeline, posebno vrijednih građevina, parkova i drugih krajobraznih vrijednosti;
2. U zonama stambene namjene mogu se graditi obiteljske kuće i višeobiteljske građevine. Najveća visina novih i zamjenskih građevina može biti do podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje. Postojeće višestambene građevine mogu se rekonstruirati uz mogućnost sanacije krovova. Visina građevina drugih namjena u zonama stambene namjene može biti do podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje. Iznimna visina stambenih građevina uz važnije ulične poteze može biti do podrum, prizemlje, 4 kata i potkrovlje.
3. U zonama mješovite namjene mogu se graditi sve vrste stambenih građevina (obiteljske, višeobiteljske i višestambene). Visina nove gradnje svih namjena može biti do prizemlje, 2 kata i potkrovlje.
4. U cijeloj zoni se kod gradnje novih i zamjenskih građevina, treba se osigurati usklađenost gradnje s okolnom izgradnjom u pogledu dimenzije, a posebno građevne linije, tlocrtnih dimenzija i visine gradnje.

Građevna čestica može biti s hortikulturno uređenim predvrtom tamo gdje je to u ulici već prisutno i građevnim pravcem pomoćnih građevina u pravilu iza građevnog pravca glavne građevine. Parkiranje i garažiranje za novu gradnju moraju biti osigurani na građevnoj čestici.

5. Gradnju na danas neizgrađenom prostoru treba oblikovati tako da se u pravilu formiraju ulice s drvoredom na važnijim potezima te manji trgovi i parkovi.
6. U zonama javne i društvene namjene, visina građevine može biti do podrum, prizemlje, 4 kata i potkrovlje.
7. U zonama sporta i rekreacije se može graditi prema odredbama točke 5.

10.2.2. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 2B – Obnova, održavanje i uređivanje i dogradnja prostora višestambene i druge namjene i slične tipologije iz gradnje primjenjivati:

1. U zonama stambene i mješovite namjene, moguća je izgradnja novih i zamjenskih građevina te dogradnja i nadogradnja postojećih u skladu s odredbama za višestambenu izgradnju maksimalne visine do prizemlje 6 katova i potkrovlje.
2. Za izgradnju novih, te rekonstrukciju, dogradnju i nadogradnju postojećih građevina ostalih namjena koje se mogu graditi u zoni stambene i mješovite namjene primjenjuju se odredbe za te namjene. Maksimalna visina tih građevina jednaka je onoj za višestambenu izgradnju.
3. Kod postojećih višestambenih – višekatnih građevina zatečena tlocrtna izgrađenost može iznimno biti 100%, s time da se u susjednom prostoru nalazi, ili će se istovremeno urediti odgovarajući prostor za zelenilo, a potrebe za parkiranjem treba zadovoljiti u garažama u zgradi, odnosno na za njih izvedenim parkiralištima ili garažama u neposrednoj blizini.
4. U zonama poslovne namjene i u zonama javne i društvene namjene primjenjuju se odredbe za te namjene, a maksimalna visina izgradnje može biti prizemlje 4 kata i potkrovlje.
5. Postojeće parkovne prostore treba čuvati i uređivati, a prilikom nove gradnje, tamo gdje je to moguće saditi će se drvoredi u ulicama.

10.2.3. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 2C – Obnova, rekonstrukcija, održavanje i dogradnja prostora gospodarske i slične namjene primjenjivati:

1. Obnovom, rekonstrukcijom, dogradnjom i novom gradnjom građevina gospodarske namjene na svim područjima te namjene.
2. Dogradnjom i novom gradnjom građevina i uređaja potrebnih za funkcioniranje luke Vukovar i njeno proširenje.
3. Visina građevina u ovim prostorima može biti do prizemlje i 8 katova, a iznimno i veća, ako se to odredi detaljnijim planom.
4. Uvjeti izgradnje su određeni odredbom za ove namjene.
5. Za zone drugih namjena se primjenjuju odredbe za te namjene.
6. Parkirališta se moraju graditi na građevnoj čestici pojedine građevine, a iznimno mogu biti na zasebnoj čestici u blizini.
7. Vrijedne zgrade nekadašnje obiteljske izgradnje u zoni luke mogu se prenamijeniti, ali ih treba obnoviti i očuvati.
8. U gospodarskoj zoni na ulazu u grad iz Vinkovaca treba, na građevnim česticama, u zoni dubine 30 m uz Vinkovačku ulicu i Ulicu Sajmišta (D57), planirati uredske i druge poslovne građevine, zelenilo i parkirališta, a ne skladišta i proizvodne hale.
9. U gospodarskoj zoni (I) između Ul. Priljevo i željezničke pruge površina građevne čestice ne može biti manja od 5000 m^2.

10.2.4. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 2D – Održavanje, uređenje i dogradnja područja posebne namjene primjenjivati prema posebnim propisima i potrebama Ministarstva obrane.

10.2.5. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 2E – Obnova, održavanje, uređivanje i dogradnja prostora i građevina sportsko-rekreacijske namjene te susjednih područja poslovne namjene primjenjivati:

1. Uređenjem, održavanjem, rekonstrukcijom i dogradnjom postojećih građevina.
2. Gradnjom novih igrališta i građevina u funkciji sporta i rekreacije te sadržaja što upotpunjuju osnovnu funkciju.
3. Potrebe za parkiranjem se mogu zadovoljiti dijelom na vlastitoj čestici, a dijelom u okolnom prostoru.
4. Za gradnju i uređenje svakog stadiona prije izdavanja lokacijske dozvole treba izraditi urbanističko rješenje kompleksa kojim će se odrediti cjeloviti prostorni i programski elementi lokacije.

10.2.6. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 2F – Održavanje, uređivanje i proširenje groblja primjenjivati:

1. Uređenjem svih postojećih groblja te proširenjem gradskog groblja.
2. Proširenje se može izvesti temeljem lokacijske dozvole za do 20% proširenja, a temeljem DPU-a za veće proširenje.
3. U sklopu groblja treba predvidjeti sve neophodne sadržaje za njegovo korištenje,

10.3. PRETEŽNO NEDOVRŠENI PREDJELI

10.3.1. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 3A – Nova gradnja te uređenje i dogradnja prostora pretežno stambene i kompatibilne namjene primjenjivati:

1. Gradnjom novih ulica s drvoredima, trgova i parkova te pretežno stambenih građevina visine do podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje u zonama mješovite namjene.
2. Gradnjom obiteljskih kuća i višeobiteljskih građevina u zonama stambene namjene.
3. Za dijelove prostora za koje će se izraditi urbanistički plan uređenja, i u zonama stanovanja može se odrediti i mogućnost gradnje svih vrsta stambenih građevina visine do podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje.
4. Građevine javne i društvene te poslovne namjene u zonama stambene i mješovite namjene mogu biti visine do podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje. U planom posebno određenim zonama javne i društvene te poslovne namjene visina im može biti do podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje.

10.3.2. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 3B – Nova gradnja i uređenje prostora društvene i poslovne namjene primjenjivati:

1. Uvjeti i način gradnje prema odredbama za pojedinu namjenu i rješenje detaljnijeg plana, te odredbama ove Odluke.
2. Treba formirati kvalitetan gradski prostor uz lijevu obalu Vuke sa šetalištem, parkovima i građevinama orijentiranim na rijeku.
3. U poslovnoj zoni uz autobusni kolodvor treba osigurati prostor za novu gradsku tržnicu. U tom prostoru ne mogu se graditi veliki trgovački centri.

10.4. ZAŠTITA, ODRŽAVANJE I UREĐENJE ZAŠTIĆENIH DIJELOVA PRIRODE I DRUGIH ZELENIH POVRŠINA

10.4.1. U GUP-u je odrađeno da će se oblik korištenja prostora 4A – Zaštita, održavanje i uređenje prirodnog krajobraza namijenjenog odmoru i rekreaciji primjenjivati na području Adice i priobalja Vuke tako da se ne naruši obilježja zbog kojih se nju planira zaštititi.

1. U djelu što će se zaštititi prema odredbama Zakona o zaštiti prirode izraditi će se poseban program održavanja.
2. U priobalju Vuke treba sačuvati autohtoni krajobraz uz obilježje uz uređenje šetališta, biciklističkih staza, pješačkih mostova itd.
3. Dijelove šume koje se neće zaštititi uređivati će se kao posebne prostore.

10.4.2. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 4B – Zaštita, održavanje i uređenje memorijalnog parka primjenjivati:

1. U prostoru Dudika održavanjem spomen obilježja i uređenjem parkovnog prostora.
2. U prostoru vodotornja njegovom obnovom i uređenjem memorijalnog prostora te parkovnim uređenjem okoliša uz mogućnost dogradnje i turističke namjene dijela prostora.

10.4.3. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 4C – Uređenje i održavanje krajolika, javnih zelenih površina – gradskih parkova primjenjivati:

1. Krajobraznim uređenjem parkova sa šetalištima i dječjim igralištima.
2. U parkovima može pod stazama i igralištima biti do 10% njihove površine.
3. Moguća je gradnja pojedinačnih manjih paviljona raznih namjena (izložbeni, muzički, nadstrešnica i sl.) i prizemnih ugostiteljskih građevina (caffe, kavana, slastičarna, snack bar i sl.) ukupne površine do 150 m^2 bruto.

10.4.4. U GUP-u je određeno da će se oblik korištenja prostora 4D – Održavanje i uređenje zaštitnog i krajobraznog zelenila primjenjivati:

1. Korištenjem zemljišta na dosadašnji način u poljoprivredne svrhe.

2. Sadnju zaštitnih zona drveća uz vodotoke i prometne komunikacije.
3. Mogućnošću uređenja rekreativnih igrališta na otvorenom u dijelovima svih prostora sa pratećim prizemnim građevinama površine do 100 m^2 bruto.

10.5. ODRŽAVANJE I UREĐENJE PRIOBALJA DUNAVA I VUKE

10.5.1. U zonama priobalja Dunava i Vuke mogu se vršiti oni radovi što su u funkciji njihova održavanja i osiguranja pristupa vodi.

10.5.2. U priobalju desne obale Dunava mogu se uređivati šetališta, biciklističke staze, kupališta i sunčališta na rijeci, privezi za plovila, pontoni i splavi, uređeni prostori, dječja igrališta i kolno pješačke pristupne komunikacije.

10.5.3. U zaobalju se treba očuvati prirodni krajobraz na padinama.

10.5.4. Duž rijeke će se urediti biciklistička staza prema Vučedolu.

10.5.5. Mogu se graditi manje turističko-ugostiteljske građevine (kao što je gostionica, caffe, manji restoran, kavana i sl.) kao dopuna sadržaja uz rijeku na česticama površine 600 m^2, sa prizemnom visinom i najviše 150 m^2 BRP-a. One mogu služiti i za potrebe ribiča.

10.5.6. Mogu se obnavljati postojeće građevine, ili graditi nove u funkciji veslačkih, kajak i kanu klubova maksimalno BRP do 300 m^2 na čestici najmanje 600 m^2.

10.5.7. U priobalju Vuke se treba uređivati šetališta i biciklističke staze, dječja igrališta i parkovno uređeni prostori. Širina koridora za šetnice ne može biti manja od 15 m. Mogu se graditi pješački i kolni mostovi.

10.6. IZGRADNJA, UREĐENJE I ODRŽAVANJE PROSTORA VIŠENAMJENSKOG KANALA DUNAV-SAVA

10.6.1. Za područje kanala će se izraditi poseban plan područja posebnih obilježja koji će odrediti potrebne prometne i druge infrastrukturne koridore u funkciji kanala kao i one koje se zbog gradnje kanala treba sagraditi da bi oba dijela grada mogla biti prometna i infrastrukturno povezana.

10.6.2. Do donošenja plana posebnih obilježja mogu se izdavati lokacijske dozvole za poboljšanje funkcioniranja luke i u dijelu prostora namijenjenog kanalu.

10.6.3. Do donošenja plana mogu se izdavati i druge lokacijske dozvole u zonama gospodarske namjene u obuhvatu tog plana osim na dijelovima prostora određenim kao granica zahvata kanala. U postupku izdavanja lokacijskih dozvola u obuhvatu plana kanala treba zatražiti mišljenje Hrvatskih voda i Ministarstva prometa i veza.

10.6.4. Planom treba odrediti način uređenja sportsko-rekreacijskih i priobalnih prostora uz kanal vodeći računa o očuvanju rukavaca Vuke i autohtonoj vegetaciji. Sanacija vodotoka luke i priobalja može se provoditi i prije donošenja plana za kanal.

11. GOSPODARENJE S OTPADOM

11.0. Gospodarenje s otpadom mora se provoditi na način da se ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i bez upotrebe postupaka ili načina koji bi mogli štetiti okolišu, a posebice kako bi se izbjeglo:

- rizik onečišćenja voda, tla i zraka
- pojava buke
- pojava neugodnih mirisa
- ugrožavanje biljnog i životinjskog svijeta
- štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti
- nastajanje eksplozije ili požara.

11.1. Mjere postupanja s otpadom su:

- izbjegavati nastajanje i smanjivati količine proizvedenog otpada,
- organizirati sortiranje otpada u svrhu smanjivanja količina i volumena otpada,
- organizirati sakupljanje, odvajanje i odlaganje svih iskoristivih otpadnih tvari (papir, staklo, metal, plastika i dr.),
- komponente komunalnog otpada koje se smatraju opasnim otpadom (istrošene baterije, stari lijekovi, ambalaža od boja, ulja, lakova, mineralnih gnojiva, sredstva za zaštitu bilja) potrebno je odvijeno prikupljati.
- unutar domaćinstava odvajati biootpad i kompostirati ga,

- proizvedeni proizvodni neopasni i opasni otpad pravne osobe dužne su sakupljati od ovlaštenih sakupljača uz prateću dokumentaciju i izvješća redovno dostavljati nadležnim državnim službama,
- upravno tijelo Grada dužno je voditi očevidnik sakupljenog i odloženog komunalnog otpada te krajem kalendarske godine izvješća dostavljati županijskom uredu nadležnom za zaštitu prirode i okoliša, u Katastar emisija u okoliš,
- divlja odlagališta sanirati i zatvoriti.

Za prikupljanje sekundarnih sirovina odredit će se odgovarajuće lokacije za postavu kontejnera i reciklažno dvorište.

11.2. Prilikom nove gradnje treba na građevnoj čestici odrediti prostor za smještaj posuda za otpad.

11.3. Otpad će se odvoziti na lokaciju za zbrinjavanje opasnog otpada, koja je izvan područja GUP-a.

12. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

12.1. U Generalnome urbanističkom planu određeno je da se na području grada ne predviđa razvoj djelatnosti koje ugrožavaju zdravlje ljudi i štetno djeluju na okoliš.

Sprječava se daljnje širenje proizvodnih gospodarstvenih djelatnosti koje predstavljaju rizik, odnosno opasnost po okoliš onečišćavanjem zraka, vode, tla te bukom i opasnošću od akcidenata.

12.2. Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda provodi se:

- uređivanjem potoka i stajaćih voda gradnjom građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje voda;
- zaštitom podzemnih voda odgovarajućim režimima zaštite, razvojem komunalne infrastrukture te praćenje primjene propisanih mjera zaštite u proizvodnim djelatnostima, prometu i korištenju otrova 1. skupine.

12.3. Čuvanje čistoće zraka provodi se:

- racionalizacijom korištenja energije i daljim uvođenjem plina u sveukupni gradski prostor;
- prostornim razmještajem i uvođenjem kvalitetnih tehnologija u gospodarskim djelatnostima.

12.4. Smanjenje prekomjerne buke osigurava se mjerama tehničke izolacije od buke i zelenim barijerama uz prometnice.

12.5. Posebnim mjerama sanitarne zaštite i drugim mjerama osigurati sprječavanje negativnog utjecaja građevina i uređaja za gospodarenje otpadom na okolni prostor kao što su:

- praćenje stanja okoliša, posebno onečišćavanja podzemnih i površinskih voda te drugih pojava koje su posljedica onečišćavanja okoliša;
- stalna kontrola vrste i sastava otpada;
- kontrola stanja uređaja i opreme te sustava zaštite;
- postavljanje ograde i zaštitnog zelenila oko građevina i uređaja;

12.6. Na prostorima u kojima je ugroženo tlo primijeniti će se mjere zaštite te dopuniti mrežu kanalizacije.

12.7. Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti temelje se na polazištima i ciljevima Plana, pri čemu je organizacija i namjena prostora planirana integralno s planiranjem zaštite, a što se posebno ističe u sljedećim elementima:

- načinom gradnje, gustoćom izgrađenosti i gustoćom stanovanja
- policentričnim razvojem pojedinih dijelova grada i omogućavanjem disperznog razmještaja gospodarskih zona, vodeći brigu o njenom karakteru i onoj vrsti proizvodnje koja može predstavljati rizik za okoliš;
- razmještanjem građevina javne i društvene namjene na širem gradskom području;
- mjerama sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš;
- očuvanjem postojećih šumskih i parkovnih kompleksa unutar grada;
- osiguravanjem ravnoteže između urbaniziranih dijelova grada i njihova prirodnog okruženja očuvanjem kultiviranog krajobraza i drugih neizgradivih površina;
- planiranjem građevina i uređaja za zaštitu od poplava vodotoka te uređivanje njihovih korita;
- omogućavanjem alternativnog korištenja vodoopskrbnog sustava i otvorenih vodnih površina;
- mjerama sanacije okoliša i privođenjem planskoj namjeni prostora na kojima su eksploatirane mineralne sirovine;
- korištenjem alternativnih izvora energije;
- boljim prometnim povezivanjem gradskih dijelova;

- povećavanjem broja ulazno-izlaznih cestovnih pravaca;
- planiranom visinom građevina;
- određivanjem površina za gradnju prema stupnju ugroženosti od potresa;
- mjerama za zaštitu i sklanjanje stanovništva, uz obveznu gradnju skloništa prema posebnim propisima i normativima koji uređuju ovo područje;
- mjerama za zaštitu kulturnih dobara;
- mjerama za zaštitu od požara, uz obvezno osiguranje i gradnju svih elemenata koji su nužni za učinkovitu zaštitu od požara prema posebnim propisima i normativima koji uređuju ovo područje.

13. MJERE PROVEDBE PLANA

13.1. Obveza donošenja detaljnijih planova

13.1.1. Generalnim urbanističkim planom određene su površine za koje je obvezno donošenje detaljnijeg plana a površine za koje nije obvezno donošenje detaljnijeg plana uređuju se na temelju odredbi ove Odluke.
Obveza donošenja detaljnijih planova određena je prema grafičkom prikazu 4. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐIVANJE I ZAŠTITU PROSTORA, na kojem su označeni prostori za koje je obvezno donošenje detaljnijeg plana.

Izradit će se sljedeći planovi:
Popis planova i njihove površine

1.	PPPPO-1 – Višenamjenski kanal "Dunav – Sava"	170,63 ha
2.	UPU-1 – "Šire središte grada"	122,52 ha
3.	UPU-2 – Kulturno povijesna cjelina kompleksa radničkog naselja "Bata"	42,66 ha
4.	UPU-3 – "Borovska cesta"	16,08 ha
5.	UPU-4 – Radna zona "Sajmište istok"	28,92 ha
6.	UPU-5 – Radna zona "Sajmište zapad"	35,62 ha
7.	UPU-6 – "Trpinjska cesta – sjever"	14,50 ha
8.	UPU-7 – "Dužnice – jug"	8,51 ha
9.	UPU-8 – "Trpinjska cesta – jug"	7,53 ha
10.	UPU-9 – "Dužnice – sjever"	6,08 ha
11.	DPU-1 – Proširenje novog groblja + obavezna provedba procjene utjecaja na okoliš	8,50 ha
12.	DPU-2 - PUP "Petri Skela"	7,16 ha
13.	DPU-3 – PUP "Dobra Voda"	13,98 ha
14.	DPU-4 – "Voćarska ulica"	7,94 ha
15.	DPU-5 – "Županijska ulica"	13,41 ha

13.1.2. UPU-om se može odrediti obaveza izrade DPU-a.

13.1.3. Na područjima za koja je propisana obveza donošenja detaljnijih planova, a građevine su prema namjeni u skladu s namjenom utvrđenom Generalnim urbanističkim planom, može se odobriti prenamjena, funkcionalna preinaka dogradnja i nadogradnje postojećih građevina te gradnja zamjenskih građevina.

13.1.4. Iznimno, do donošenja pojedinog plana, omogućuje se i pojedinačne interpolacije na područjima na kojima je to omogućeno odredbama načina i uvjeta gradnje ove odluke.
Nova gradnja je moguća u dijelu prostora koji ima mogućnost priključka na uličnu mrežu ili je za novu ulicu izdana lokacijska dozvola.

13.1.5. Do donošenja detaljnijih planova, moguća je gradnja građevina u zonama javne namjene, prometnica označenih na grafičkom prikazu 3.1. kao i komunalne infrastrukture.

13.1.6. Do donošenja DPU-a za proširenje Vukovarskog groblja lokacijske dozvole se može izdavati za proširenje u veličini od 20% površine postojećeg groblja. I u tom slučaju treba izraditi idejno rješenje cijele zone planiranog proširenja groblja.

13.1.7. Na području u obuhvatu PPPO višenamjenskog kanala Dunav – Sava lokacijske dozvole se ne mogu izdavati temeljem GUP-a u dijelu prostora što je unutar granice zone zahvata kanala, već će se izdavati temeljem tog plana.

13.2. Urbanističko-arhitektonski natječaj

13.2.1. Na grafičkom prikazu br. 4.4. UVJETI ZA KORIŠTENJE UREĐIVANJA I ZAŠTITU PROSTORA, označeni su prostori za koje je obvezan urbanističko-arhitektonski natječaj.

Urbanističko-arhitektonski natječaji obavezno će se provesti za:
1. Novu gradsku tržnicu
2. Obnovu i uređenje vodotornja

Radi dobivanja što kvalitetnijih rješenja za uređivanje gradskih površina, njihovo oblikovanje i oblikovanje pojedinih građevina treba se raspisivati urbanističko-arhitektonski natječaji i za:
- javne površine (trgovi i parkovi);
- građevine javne i sportske namjene i urbane zahvate koji se grade iz državnog, županijskog ili gradskog proračuna;
- za stambenu gradnju koje se realizira uz sudjelovanje gradskoga ili državnog proračuna;
- značajnije građevine u područjima gradskog povijesnog središta;
- druge površine za koje se to odredi detaljnijim planovima.

Rezultati urbanističko-arhitektonskih natječaja su polazišta za definiranje urbanističko-tehničkih uvjeta za zahvat uređivanja prostora.
Urbanističko-arhitektonske natječaje raspisivat će i provoditi Grad Vukovar ili pojedini investitori u suradnji ili u organizaciji društva arhitekata.

13.3. Studija utjecaja na okoliš

13.3.1. Na grafičkom prikazu 4.4. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐIVANJA I ZAŠTITU PROSTORA, označeni su prostori za koje je potrebna procjena utjecaja na okoliš.
Osim na označenim površinama procjena utjecaja na okoliš provest će se i za druge površine i sadržaje utvrđene posebnim propisom.

13.4. Mjere uređivanja i zaštite zemljišta

13.4.1. Mjere uređivanja i zaštite zemljišta sadržane su u organizaciji, korištenju, namjeni, uređivanju, zaštiti prostora i u obvezi donošenja detaljnijih prostornih planova kojima se utvrđuje način uređivanja i korištenja građevinskog zemljišta (osnivanje građevnih čestica, komunalno opremanje i sl.).

Uređivanje i zaštita zemljišta u gradu osigurava se gradskim sustavom gospodarenja i upravljanja zemljištem.

Važan element zaštite i uređivanja zemljišta je zaštita prirodnih dobara valorizacijom i upisom u Upisnik zaštićenih dijelova prirode, a zaštita kulturnih dobara upisom u Registar zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske.

13.5. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

13.5.1. Građevine čija je namjena protivna planom određenoj namjeni te građevine koje nisu u skladu s namjenom Plana, mogu se iznimno rekonstruirati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada.

13.5.2. Neophodni obim rekonstrukcija za poboljšanje uvjeta života građana smatra se:
- dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonice) uz postojeće stambene građevine, koje iste u svom sastavu ili na postojećoj čestici nemaju izgrađene i to u najvećoj površini od 6,0 m^2,
- preinake u smislu otvaranja vanjskih otvora na postojećim građevinama,
- konstruktivne sanacije na način zadržavanja osnovnog gabarita građevine,
- preinake unutarnjeg prostora bez povećanja volumena građevine,
- promjena instalacije, promjena funkcije prostora u okviru postojeće namjene građevine,
- popravak postojećeg krovišta,
- izmjena ravnih krovova u kose bez podizanja nadozida,
- adaptacija tavanskog prostora unutar postojećeg gabarita građevine u stambeni prostor,
- rekonstrukcija svih vrsta instalacija,
- ograde i potporni zidovi radi saniranja terena,
- priključenje na postojeću komunalnu infrastrukturu (elektro, vodovod, kanalizaciju i plinsku mrežu).

13.5.3. Neophodni oblik rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta rada smatra se:

- izmjena uređenja i instalacija vezanih za promjenu tehnoloških rješenja, s tim da se građevine ne mogu dograđivati izvan postojećeg gabarita,
- promjena namjene poslovnih prostora, ali pod uvjetom da novoplanirana namjena ne pogoršava stanje čovjekova okoliša i svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi u okolnim stambenim prostorima, ali samo unutar postojećeg gabarita,
- uređenje ili izgradnja sanitarnog čvora na dijelu poslovnog prostora unutar postojećeg gabarita građevine, ukoliko je ista neophodna za poboljšanje uvjeta rada ili uvjetovana promjenom namjene poslovnog prostora.

13.5.4. Postojeće gospodarske građevine za držanje stoke u prostoru obuhvata GUP-a ne mogu se proširivati.

13.6. Druge mjere

13.6.1. Lokacijske dozvole za građevine od važnosti za državu izdavati će se prema Uredbi o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku.

05.2003.



OLAJNICA – PROSTOR ZA RAZVOJ GRADSKOG SREDIŠTA



PRILAZ SREDIŠTU GRADA I AUTOBUSNOM KOLODVORU



POGLED NA VUKU I DUNAV



KOMPLEKS DVORCA ELTZ



POGLED NA PRIOBALJE DUNAVA



DVORAC ELTZ



LUČKI KOMPLEKS



POGLED NA VODOTORANJ



DANAŠNJI IZGLED NEKADAŠNJEG STAMBENOG KOMPLEKSA "BATA"



VUKOVARSKA LUKA

07.2005.



OBNOVA SREDIŠTA GRADA



OBNOVLJENE ZGRADE U BOROVU NASELJU



TRAGOVI RATA



DRVORED PLATANA NA ULAZU U GRAD



OBNAVLJANJE NEKADAŠNJEG HOTELA "GRAND"



VUKA NOĆU



ŠETALIŠTE UZ SPORTSKU LUKU



ŠLEP ZA PRISTAN TURISTIČKIH BRODOVA



NOĆNI POGLED NA TRG



KONTRAST OBNOVLJENE CRKVE I MUZEJA



ŽUPANIJSKA ULICA NOĆU



MUZEJ I KOMPLEKS DVORCA ELTZ



OTOK SPORTOVA



OBALE VUKE



INTENZIVAN PROMET DUNAVOM

07.2005.



ŽUPANIJSKA ULICA



KOMPLEKS BOROVO



TRŽNICA I AUTOBUSNI KOLODVOR



VODOTORANJ

04.2006.



OBRANA VESLAČKOG KLUBA OD POPLAVE



VELIKI VODOSTAJ DUNAVA



VUKA ZA NAJVEĆEG VODOSTAJA



POGLED NA GRADSKU VJEĆNICU ZA VRIJEME VELIKIH VODA



ZEČJI NASIPI ZA OBRANU OD VELIKIH VODA VUKE



POGLED NA OBNOVLJENE STAMBENE KUĆE I NEOBNOVLJENI VODOTORANJ



KARAKTERISTIČNA VIZURA NA STAMBENE KUĆE NA PADINI



ZEČJI NASIPI I CRPKE ZA ZAŠTITU OD POPLAVE



ZEČJI NASIPI ZA OBRANU VESLAČKOG KLUBA



NAJVEĆI VODOSTAJ DUNAVA



TRG I VUKA



POGLED NA NEUREĐENI DIO OBALE DUNAVA ISPOD VODOTORNJA



POGLED NA CRKVU S OBALE DUNAVA



PANORAMA PRIOBALJA I KOMPLEKSA FRANJEVAČKOG SAMOSTANA

4.2006.



SPOMENIK BLAGI ZADRO

9.2006.



OBNOVA ZGRADE NA BUDUĆEM TRGU



ZGRADE UZ OBALU DUNAVA U ŽUPANIJSKOJ ULICI



KOMPLEKS BOROVA



POGLED NA KOMPLEKS BOROVA



VODOZAHVAT NA DUNAVU



SILOSI U LUCI



DIZALICE U LUCI



SPORTSKA LUKA

4.2007.



TURISTIČKI BROD U VUKOVARU



SPOMENIK MARKU MARULIĆU

1.2000.



POGLED NA SPORTSKI OTOK